

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Fehéls szerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Hősök.

Budapest, június 8.

(L.) Vannak hősök, akik inkognitóban dolgoznak. A minap egy ilyen dalia fejbeütötte botjával a francia köztársaság elnökét, egy védteles öreg urat, s amidőn kérdőre vonták, hogy ki legyen, szerényen eltagadta a nevét. Valami más nevet mondott az ifju arisztokrata, de a rendőrség nem akarta, hogy az ősi név nélkülözze az ujonnan szerzett dicsőséget. Rábizonyították, hogy báró Christianinak hívják. Az ifju arisztokrata megszeppent, hebegett, dadogott, tagadott. Gyöngye vállait bizonyára féltette attól a nagy-sulyu dicsőségtől, hogy ő kezdte meg a klerikális arisztokrácia forradalmát a köztársaság rendje ellen.

A névtelen és szerény hősök sorát ez az ur nyitotta meg. Voltak társai is. Egy sereg báró meg gróf, főbbnyire a nevesebb sport-klubok tagjai, akiket az öreg elnök ellen elkövetett merényletért összefogdosott a rendőrség. Jó részük kevésbé szerény volt Christianinál s bement a nevét, a foglalkozásukra nézve azonban nem adhattak a derék urak semmi felvilágosítást. A lelkiismeretes rendőrség tehát beirta a kék könyvbe: *foglalkozásuk nincs.*

Ez a mottó jellemző és sokat mond. Lám a foglalkozás nélküliek kezdték meg a francia állam ellen a forradalmat. Ha az ember ezt a mondatot így pusztán leírja, az olvasók java része így elmélkednék: lám az ingyenélő koldus sópredék, a munkakerülő és csirkefogók, a szocialisták, a sztrájkoló, a *ksindli* viszi a jogállamot az általános felfordulás örvényébe. Szabad-e béketűrő humanizmussal végignézni a csatornák gyülevész népének ezt a forradalmát? Nem kell-e minden tisztességes embernek

összeállania a jogrend védelmére? Nem kell-e ezekkel az elemekkel kemény megtorló kezét éreztetni a jognak?

Igen is kell, a következtetés helyes. Csak a premissza sántikal. A premissza vádakkal illeti a szegény munkást, holott a rendőri kék könyv nagyon világosan megmagyarázza minden francia polgárnak, hogy attól az alulról jövő forradalomtól nem kell féltenie a jogrendet. Más barlangokban gyűlnek a francia hajót fenyegető viharok. Páris előkelő negyedeiben, ezer klub puha bórdiványain hevernek a lázadók és illatos havanna füstölög a monoklijuk árnyékában. Apró intim szalónokban szövik a finom hálót: ott a régi időkben fönmaradt rokant arisztokráciához susogva beszél a Lajosokról és Fülöpokról egy-egy illedelmes abbé és a néhai hófdámák bánatosan megrezgetvén parókájuk tincseit, sipitozva szólják le a kéréses tenyerű köztársaságot. Ebben a légkörben nevededik a francia arisztokrácia s ebből a légkörből legfeljebb ha egy automobil-vagy galamblovó-klub elnöki székébe tud fölemelkedni.

Történik egyszer, hogy valamely világraszóló panama esik meg Franciaországban. Gazdasági, erkölcsi, jogi, politikai, mindegy. És fölkel munkás azstala mellől egy világra szóló géniusz, akinek görnyedt a háta a munkától, akinek sok millió ember emlegeti hálással a nevét a világ öt részében, aki a francia nevet kivitte a dicsőség utjaira, s aki maga határköt egy nagy nemzet kulturális történetében.

Az az ember ott hagyja az ő kenyeret-adó munkáját, erős kezével ráüt azasztalára s azt kiáltja: Emberek, legyen igazság és világság! Legyen jog és emberség! Erkölcs legyen!

A francia arisztokrácia erre összesug

függelék-alakjaival: a sima abbékkal és az eladósodott tábornokokkal. A társaságerekölcs dolgában tökéletesen homogén. Az automobil-gróf odamondja a galamblovó-bárónak, hogy azt a *canaillet* ki kell pusztítani ebből a világból. Micsoda durva, erőszakos fickó, micsoda nyomorult ingyenélő, skribler! A Szajnába vele!

És az utca népe, amely mindig kész a bolond cselekvésre, beugrik. De nemcsak az utca népe: a vak polgár is, a remegő bíró is. Zolát csakugyan a Szajnába akarják lökni. Mégis inkább elítélik. Elítélik börtönre, vagyona megdézsmálására. Lakoljon a skribler, mert így kívánja az eladósodott generálisok, a sima abbé, a tincses hófdámák, a bicikli-és automobil-bárók érdeke. Lakoljon a firkász, az ingyenélő!

Meglakolt. Tizennégy hónapig kellett bujdosnia a világot, mivelhogy igazságot akart. A magyar közmondás majdnem szó szerint beteljesült rajta: szólj igazat, betörök a fejed. Lappangva kellett városról városra szöknie, emberek közt kellett menedéket keresnie, akikért nem tett soha semmit, miután kimarta családi tűzhelye mellől az a nép, amelynek becsületéért életét kockáztatta.

Most végre megjött a nemezis. Amit az író megjövendőlt hatalmas vádoló levelében, az beteljesedett. Zola hazajött. Akik bujdosásra kényszerítették, most a rendőrség kalodájában ülnek.

Ki itt a hős, ki itt a dologkerülő felfogató? Ki erősíti meg a kultúra várát, ki ássa alá? A Christianik-e, avagy a Zolák? Azok-e, akik a Szajnába akarják dobni Franciaország legnagyobb íróját és orvul megütlegetik a köztársaság ősz elnökét, vagy azok, akik megmentették hazájukat a legnagyobb becstelenségek egyikétől, attól tudniillik, hogy hivatalból proklamálja az állam a jogtalan-

TÁRCA.

A bucsu.

(Nehéz percek.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Pekár Gyula.

Viharszagu, fülledten meleg nyári éjszaka volt, — az égen komoran huhoztak tova nagy bagolyszárnyakkal a sötétben ébredő zivatar-fellegek s az előlük menekülő hold csak helylyelközzel tudott pár ijedten sápadt sugarat vetni a fenyegetett tájra... A távolabbi alvó fürdő felett borongósan folytak egymásba a hegylányok erdős, fekete gerincei s itt a félreeső villa körül halotti esendben, mozdulatlan lombozattal vártak a tikkadt fák. Megadóan, szinte visszatartott lélekzettel várták az istenitéletet.

A rövidlábú, pohos kis ember lihegve állt meg a kapu előtt. Nem tehetett róla, nem birt magával: a helyett, hogy a mint mondotta, elutazott volna, utolsó pillanatban visszaszökött az állomásról a villába. Kerülőn, az erdei ösvényen, gyalog sompolygott vissza... Szégyenkezve törülgette kopasz fejét. Egész alázatos és mégis gyanakvó lénynek az azoknak a férjeknek a röstelkedő elnyomottsága látszott meg, akiknek férfiúi voltát állandóan az a tudat tartja le, hogy feleségük úgy testileg, mint lelkileg ezerszerre különb náluk. Tudta ő, mondták neki először, hogy egy olyan nagyszerűn komoly asszonynak, mint az ő felesége, nem illik féltékenynek lenni, de hát utójára mégis a férje volt, — az igénytelen csunya férje egy szoborszép asszonynak, akit ő

megvett, mert pénze volt, aki fejjel nagyobb volt nála, akit sohse értett meg s a kiről sohase hitték el, hogy egy ilyen embernek a felesége tud lenni... Őh hiszen, ha boldog ura is volt annak a csudálatos teremtsének, sok mindent meg kellett szöknia neki annak a fejében! Még is szokta ő a felesége udvarát képező sok gavallért, akik mind szebbek és különbek voltak nála s csak kiesinylőleg, olykor megvetéssel néztek rá, — megszokta, mondom, mindezt, de ma azért valami különös nyughatalanság vett erőt rajta... Szégyenkezve bámult maga elé: mit fog mondani a feleségének, hogy mért jött haza? Őh milyen fenségesen nyugodt mosollyal fog ő végignézni rajta!... Benyitott a kapun s felszaladt a veranda lépcsőjén.

Mint a tolvaj járta be a szobákat, de sehol se találta a feleségét. A boudoirban a kanapé mellett égett a kis japáni lámpa, nyitott könyv hevert mellette, de senki se volt a szobában. A cseledek nyilván már lefeküdtek... A gyermekszobából hallatszott nesz csupán. Akkor fektették le a két kis fiucsukát. Kérdésére azt felelte a benne, hogy a nagyságos asszony kiment a kertbe.

Soká botorkált hiába a fekete bokrok közt. Végre egy fordulónál meglepetve állott meg. Mint valami nyulánk fehér jelenés ott állt a felesége a terebélyes lombzat alatt egy fához támaszkodva. A kibúvó hold egy eltévedt sugara pillanatra megvilágította magas alakját és lehajtott, szoborszerűen nyugodt szöke fejét. Mély gondolatokba merülten, töprengve bámult maga elé. Észrevette férje jöttét.

— Az istenért! ... monda ez végre köhéscselve, — mit csinál itt? Hisz megfázik!...

Az asszony fenséges nyugalommal pillantott fel. Nem volt meglepetve, csak egy nagyot sóhajtott. Fáradt mozdulattal fésülte ki homlokából a haját.

— Ah, maga az?! — monda végre valami lenéző, halk kacajjal, — hát visszajött? Megint valami kis ellenőrzési szemlét akar tartani?...

A rövidlábú pohos kis ember szégyenkezve hajtotta le a kopasz fejét.

— Izé... lekéstem a vonatról... hát... hát...

— Igen, igen, tudom már.

— Bocssás meg, nem tehetek róla, de nem birtam magammal... olyan nyugtalan voltam!...

— Úgyan miért?

— Hát... hát az a Szentinczey Ákos... Az asszony összefonta a karjait és keserűen kacagott fel.

— Hát véle akart rajta kapni? No szép! — Azt mondta, még tegnap elutazik és nem utazott el... hát én se utaztam el...

— Örülök rajta. Epp jókor jön.

— Hogyan?

— Épp most tíz óraker, — pár perc múlva találkozom vele...

— Kivel?

— Szentinczey Ákossal.

Hangja kissé remegett. A férj arca gyűlöletesen torzult el.

— Az Istenért!... Lehetetlen! Hát csakugyan szerelmes magába?!

Az asszony nyugodtan nézett végig rajta s aztán felkacagott.

— Igen... Hát azt hiszi, olyan lehetetlen dolog az, hogy valakinek megtessem?

— A nyomorult!

ságot. Őh, kemény egy tanulság ez, s az államok lassankint tudatára fognak ébredni annak, vajjon a munkáskéztől kell-e a jogrendet féltetni, vagy ama dologtalan csapatától, amely szövetkezik önző érdekeinek megvédésére, ha az egy ország boldogságába kerül is.

Franciaország igaz hőst ünnepelte, amidőn virágokkal borította a hazaérkezett Zola szobáit. Negyven kötet nagyszerű regénynél többet tett ez az ember az ő hazájáért azzal az ujságikkal, amely így kezdődött: *J'accuse*. Egész társadalmi rendeket vádolt benne, azok fölött most fog széket ülni Franciaország. Abban a pörben ki fog tűnni, hogy ki érdemli meg a szalonokból kihangzott *canaille* nevet, el fog dőlni, hogy mi a különbség a szemforgatás morálja és a férfiaság erkölce között, és hogy minő jelben győzhet egy ország: az automobilében vagy az író toll jelében.

Addig a világ szeretete melegével üdvözlí a hős Zolát. Talpig férfiú ez a skribler, bár nem mutatta be hősiségét egy öreg ember fejbekollintásával.

BELFÖLD.

A megoldás útján.

— A Budapesti Napló kiküldött tudósítójától. —

Bécs, június 8.

A megoldást még a mai nap sem hozta meg, de már vannak egyes szimptomák, amelyek arra engednek következtetést, hogy a helyzet közeledik a kibontakozás felé. Ezek a szimptomák arra vallanak, hogy még mindig vannak ugyan nehézségek, de e feszültség már nem olyan nagy, mint a válság eddigi stádiumában volt és az ellentéték már nem látszanak kiegyenlíthetetleneknek. Hanem azért nem szabad könnyen venni a dolgot. Még mindig vannak nehézségek és éppenséggel nincsen kizárva, hogy az utolsó percben meghiusul a megegyezés.

Beszámolva a mai nap külsőségeiről, két nevezetes momentum érdemel figyelmet. Az egyik az, hogy Széll is, Thun is egy-egy órási kihallgatáson voltak a királynál, a másik az, hogy ma a két miniszterelnök is találkozott. Ez volt az első érintkezésük Széll Kálmánnak mostani bécsi időzése alatt. Hogy eddig nem érintkeztek, ez mindenféle magyarázatra, kombinációra adott okot. Sokan úgy

magyarázták, hogy akkora köztük a politikai ellentét, hogy személyes feszültség támadt belőle és e miatt nem keresték a találkozást. Ennek a magyarázatnak azonban semmi alapja sem volt. Egyszerűen úgy állott a dolog, hogy nem volt miről tárgyalniok egymással, nem volt semmi mondani valójuk egymásnak, mivel már mind-egyikük mindent elmondott, amit az eddigi adott helyzetben mondhatott. Bőven kifejtették és megokolták a maguk álláspontját és ahhoz hozzáadni valója, vagy abból elvenni valója egyiknek sem volt. Minden újabb érintkezés tehát ok nélkül és cél nélkül való időfecsérlés lett volna.

Ma este azután ismét találkozott a két kormányelnök s nem tárgyaltak ugyan, hanem csak bizalmas megbeszélést folytattak több órához-szat. Együtt ebédeltek ugyanis, ami mindenesetre arra vall, hogy személyes feszültség nincsen köztük. És ehhez hozzátehetjük azt is, hogy a politikai feszültség sem olyan nagy, hogy kiegyenlíthetetlen volna. És ha már érintkeztek, nyilván alkalmat vettek arra is, hogy a helyzetet is megbeszéljék egymás közt.

A megoldás még semmiesetre sem várható a legközelebbi órákra, de semmiesetre sem késik már soká. Valószínű, hogy szombat lesz a döntő nap. A bécsi politikai körök is holnaputánra várják a válság döntő fordulát.

A kibontakozásnak azt a módját, amelyet a németek körében lanciroznak a legutóbbi időben: a birodalmi tanács egybehívását, az osztrák kormánykörökben kivetellenek tartják. Komoly és illetékes tényezők erre a lehetőségre nem is gondolnak. Nem marad tehát más hátra, mint az önálló rendelkezés a viszonyosság mellett. Az ebből származó nehézségeket kell tehát legyőzni és ezek a nehézségek még mindig kétségséges teszik a békés kiegyenlítést, noha a kilátások félreismerhetetlenül javultak.

A mi a német pártok szerepét illeti, az impresszió általában az, hogy a németiség már nem áll zárt sorokban a nyelvviszály dolgában sem, amint ez elég észrevehetően jelentkezett az egységes német nemzeti program kiadásakor is. Az alkotmányhü nagybirtokosok ugyanis, noha hozzájárultak a többi német pártok rezolúciójához, mégis sejtjani engedték, hogy könnyebben hajlandók szobaállani, mint a németiség többi elemei. Ugy látszik, a kiegyezés dolgában is a németek egy része belátja, hogy célszerű lenne a nyelvviszályt felfüggeszteni arra az időre, amíg a kiegyezés tétő alá jut. Mégis — ámbár ezek a szimptomák félre-

ismerhetetlenül jelentkeznek — alig hihető, hogy a kiegyezés válságának megoldásában a németiség befolyása bármely irányban is érvényesülni fog. A kabinetnek a jobboldali pártokhoz való viszonya szilárd, a többség tartja a kormányt, a kormány a többségre támaszkodik és úgy látszik, a helyzet kibontakozásában a Thun-kabinet pozíciója még mindig számbaveendő tényező. És noha a Thun-kormány támasztotta a nehézségeket és jó sokáig makacszkodott, a differenciák már nem kiegyenlíthetetlenek többé és a kibontakozás chancéja határozottan javultak.

A királynál.

Bécs, június 8.

Széll Kálmán miniszterelnök 6 felsége meghívására délután fél háromkor a Burgba hajtattott, ahol egy óra hosszat volt külön kihallgatáson. A délelőtti folyamán a miniszterelnök hosszasan értekezett gróf Goluchowski külügyminiszterrel, aki még délelőtti audienciára ment. Délelőtti tízen órákor báró Fejérváry Géza volt a királynál. A király ezeket az audienciákat megelőzőleg fogadta gróf Thun osztrák miniszterelnököt is.

A délutáni kihallgatás után Széll Kálmán hosszasan tanácskozott a banktanács ülésére ide érkezett Popovics miniszteri tanácsossal és báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterrel.

Bécsi lapnyilatkozatok.

A Neues Wiener Tagblatt arra utal, hogy Széll Kálmán magyar miniszterelnök tárgyalta a magyar pártok képviselőivel, aminek csak logikus következménye volna, ha a tárgyalás eredményét osztrák kollégáival és pörbeli ellenfeivel most maga közölné. Az idő eljárt, az országgyűlés által adott határidő vége felé közeledik s Széll Kálmán még egy szó sem váltott az osztrák miniszterekkel. Budapestenz az az ünérzetes jelszót adták ki: *Várunk és bizunk*. Ha már most az osztrák kormány is várna és biznék, olyan bájos huzavonát látnánk, amely nem izgatóbb a nézők idegeit, ha nem ilyen égető állami érdekekről volna szó. A kompromisszum sikerültének első feltétele, a Neues Wiener Tagblatt szerint, az volna, hogy Magyarország ennek az elvnek: „Először én jövök”, elébe tenné ezt az elvet: „Először jön a monarchia.” Az osztrákok sohasem haboztak, a mikor a szűkebb érdeket alá kellett rendelni a tágabb érdekeknek. Annak a fölismerése, hogy olyan lépéseket kell tenni, amelyek bekére vezetnek, lassankint tért hódít Magyarországon is, valamint hogy kétségtelen, hogy Széll Kálmán hü harcosa a birodalmi közösségnek. Ha azonban a Lajthán tul a bekére való hajlandóságot azzal nyilvánítták, hogy kijelentik, hogy a forma tekintetében hajlandók koncessziókra, de az ügy ér-

— Csak nyugodtabban, kérem...
— Hol találkozik vele?
— Itt a kert hátsó bejáratánál, — a kis rácsos kapunál.
— Az nem lehet! Azt nem engedhetem meg...

Az asszony kiegyenesedett.
— Azt hiszem, téved, mert én megengedem magamnak... Itt az idő, megyek is már. Ellenőrizni jött a feleségét, hát ha akarja, velem jöhet s a fal árnyékában meghallgathatja, hogy mit beszélünk.

Egy mellékvényen csakhamar a kis rácsos kapuhoz értek.

A férj szótalanul, engedelmesen húzódtott meg pár lépésnyire a fal árnyékában s mohón nézte, hogy a felesége mit csinál. Az asszony egyet fordított a vasajtóban levő kulcsot s aztán kihuzta a rozsdás zárból. Pillanatra, mintha nem tudta volna, mit csináljon vele, — pillanatra mintha kebléhez szoritotta s kínos kétséggel pillantott volna fel az égre... Egyszerre aztán valami zörejt hallott a férj a szomszéd bokrok felől. Odadobta volna el a kulcsot?... Mikor ismét a magas, fehér alakra pillantott, látta, hogy az asszony lehajtott fővel támaszkodik oda a kis kapu oszlopához s vár.

Perc múlva lódobogás s aztán közelgő férfias léptek nesze hallatszott az erdő felől. A férj előre hajolt s a vasajtó rácsán át egy magas, daliásan karcsú férfit pillantott meg, ki lovaglópálcájával halkán megkopogtatta a kis kaput. Az asszony sajtóságon veszes mozdulattal kapott a kebléhez, de aztán végre legyőzte indulatát s mire a türelmetlen férfi másodszor kopogtatott az ajtón, már egészen nyugodtan lépett előre.

— Itt vagyok, mormogá. Hangja kissé remegott.

— Oh Istenem... Marianne!... hát csak ugyan maga az?!

— Igen Ákos, én vagyok.
— Hát nem csalódtam magában... Hát csakugyan eljött?...
— Látja, eljöttem.

— Oh Istenem... olyan vagyok, mint egy gyerek... Nem tudom, mit beszélök. Csak azt tudom, hogy szeretem magát, úgy a hogy még nem szeretek a földön. Hiszi-e?

— Hiszem.
— Oh ne mondja ezt olyan közönyösen! Megfagyaszítja a véretem... Adja ide legalább a kezét, hadd csókoljam meg...

Az asszony felsóhajtott s aztán reszketve nyujtá át a kezét a rácsos. A szerelmes ember letérdelt odaát a kapu elé s gyönyörűtisan, szinte fuldokolva halmozá el csókjaival. Pillanatra esend lett. Végre ismét megszólalt a férfi utatózó hangja.

— Marianne...
— Nos?
— Oh ne győtorjón tovább! Nyissa ki az ajtót.

— Azt nem ígért meg.
— Oh, hisz tudom... de tán csak nem azért rendelt ide, hogy így a rácsos át beszélgessünk?! —

— Hát? — Hát? — Hát? azért kérttem magát ide, Ákos, hogy utójára beszéljek magával ebben az életben?

Valami különös szomorúság volt a hangjában, melyet hiába próbált évődő mosolyával palástolni.

— Marianne, ez örütség! Maga félreért engem! Hisz nagyon jól tudja, hogy nem kalandot keresek én...
— Tudom, Ákos. Tudom, hogy engem nem lehet kalandból szeretni.

— Marianne, az ezekre, ha tudja azt, érte-

meg a szómat! Szeretem magát, mint jóvendő hitvesemet s azért jöttem, hogy maga velem jöjjön. Marianne, megdöntöttem mindent, itt nincs más mentés, mint hogy egy csapásra várjuk ketté a gordiusi csomót. Hagyjon itt mindent, jöjjön velem, úgy ahogy van — Itt a lovam, ott lent a völgyben vár a kocsim. Megszökünk, világá megyünk, el messzire, ott, ahol isten szerint szabadon szerethetjük egymást. Nyissa ki az ajtót s jöjjön!...

— Nem vagyok szabad, Ákos. Nem mehetek el innen. Férjes asszony vagyok...

— Ne említse ezt Marianne, mert a vér lázad fel bennem! A házasságát emlegeti? Hahahaha! Hát Isten előtt kötötték azt a házasságot, mely egy olyan eszményi alakot, mint maga, mindörökké egy oly nemtelen, rut fereghez köt, mint a férje? Hát megérdemli magát ez az ember? Hát Isten és a természet szerint nem jobban megérdemlem-e én? Eladták magát Marianne rutul s anyyi évnek anyyi éjszakáján annak a gaz vevőnek a hülye szerelme szennyezte be a maga istennői mivoltát!... Marianne, nézzen fel az égre s kérje meg Istentől, nem jobban megérdemlem-e magát én, mint az a...
— Az az ember a gyermekeim atyja.

— A gyermekei!... Borzasztó gondolat! Hagyja el őket, lesznek szebb gyermekei, akiket jobban fog szeretni, mert hasonlóbbak lesznek magához!...

— Igen, de ezek már megvannak!
— Hát hozza magával őket!
— De a törvényt elveszi őket tőlem s én nem élhetnék gyermekeim nélkül!
— Marianne, esdekelt az ifju, ne vitázzunk! Mit emlegeti az emberi törvényt, mikor különb annál az isteni törvényt, s ez a törvény minket egymásnak szánt!...

Az asszony küzködve vetette hátra a fejét és fuldokolva szólalt meg:...

deme tekintetében keménynek kell maradni, akkor ez csak platonikus hajlandóság, amely egy jótányival sem hozza közelebb a valódi békét.

Az *Oesterreichische Volkszeitung* azt írja, hogy az ausztriai német ellenék egyáltalán nem gondol arra, hogy a Thun-kormányt Ausztria közgazdasági érdekéért vívott küzdelmében orozva meptámadja. A németek leszámolása a mostani kormánnyal nem fog elmaradni, de a németek óvakodni fognak, nehogy az egész Ausztriára nézve nagyfontosságú kiegyezés kérdésében kikaparjék a gesztenyét a magyarok számára.

A *Wiener Abendpost*nak a tegnapi lapszemlében lett ama nyilatkozatából, hogy mindaz, a mit a kompromisszumról innak, ez idő szerint még korai, azt a következtetést vonja az idézett lap, hogy kevés kiállítás van arra, hogy valamely formulára nézve megegyeznek s az a reménység, hogy a két kormány még megegyezésre jut, a minimumra redukálódik. Ha a kiegyezés válságának megszüntetésére irányuló törekvések mind eredménytelenek maradnak, bizonyára nem az osztrákok részén van a hiba. Az osztrák kormányok csakugyan a legvégső határig mentek Magyarországgal szemben. Hogy valahára megálljanak az engedékenység útján, azt nemcsak az önfenntartás kötelessége parancsolja Ausztriának, hanem az önérték is.

Több lap az ausztriai hangulat jellemzésére közli azt a beadványt, amelyet az iparoskör a kereskedelmi minisztériumhoz intézett s amelyben azt mondják, hogy az osztrák ipar már kezd megbarátkozni a külön vámterület gondolatával. Mivelhogy Magyarország csak időt akar nyerni arra, hogy az önálló vámterületre készüljön, az osztrák kormánynak is foglalkoznia kell azzal a kérdéssel, hogy a jelenlegi viszonyok között nem volna-e hasznosabb Ausztriára nézve is, ha az immár elkerülhetetlennek látszó gazdasági különválasztás már most életbe lépne.

Ehhez a *Neue Freie Presse* a következő megjegyzéseket fűzi: Néhány évvel ezelőtt a legszélső agráriusok és néhány külvárosi politikus kivételével egész Ausztriában nem akadt ember, aki csak gondolt volna is a gazdasági különválasztásra s most olyan kör veti föl ezt a komoly problémát, amelynek tagjai között sok kiváló osztrák iparos van. A beadványoknak nagy közgazdasági és politikai jelentősége van, mert azt bizonyítják, hogy Ausztriában is megindultak olyan áramlatok, amelyek azelőtt Ausztriában soha sem mutatkoztak.

Kompromisszumhir.

A *Neue Freie Presse* estilapja a következő értesülést teszi közzé:

Itteni politikai körökben, bár ma még nem volt konferencia a pártok között, az a nézet uralkodik, hogy a kompromisszum-tárgyalások eredményre vezetnek. Mert a korona a magyar

— Hátha még se szánt bennünket egymásnak?

— Hogyan?

— Maga szeret engem, de én...

— Marianne, ne mondja ki az a szót, mert hazugság, istenkáromlás az! Marianne, maga is szeret engem! —

Az asszony szinte emberfeletti erőfeszítéssel rántotta vissza a rács közül a kezét. Hátralépett.

— Ákos, én nem mehetek magával, egyszerűen azért, mert nem szeretem magát.

— Marianne, ez örültség —

— Azért hívtam ide, hogy megmondjam ezt magának. Isten vele, többet ez életben nem látjuk egymást.

Az ifju vad erővel rázta meg a vasajtót.

— Hazugság, hazugság! Megőrülök! Nyissa ki az ajtót!

— Ha akarnám, se nyithatnám ki többet. Eldobtam a kulcsát.

— Hahaha! Hát látja-e, hogy még is szeret? Ha nem szeretne, nem félt volna s nem dobta volna el a kulcsot!

— Ákos!

— Meri-e ismételni? ...

— Merem: nem szeretem magát!

— Irgalmas Isten, — hát csak játszott velem?

— Hát jó, mondjuk, játszottam magával!

Isten vele —

— Marianne, ez örültség, hallgasson meg —

Az asszony kimerülten támaszkodott oda egy fához. Lihegve felelt:

— Nem hallgathatom meg. Bocsásson meg...

— Nincs bocsánat!

— Hát átkozzon meg!

A szerelmes ember zokogva szoritá oda homlokát a hideg rácsához.

— Csak áldani tudnám...

— Csak azt ne... sikoltá az asszony —

és osztrák kormányokat arra kérte, tegyék lehetővé, hogy ne keljen Ausztria és Magyarország között döntenie. A jobboldali pártok körében azt állítják, hogy az osztrák kormány a magyar kívánságokat előben többé nem ellenzi, hanem kompenzációt keres. Így tehát dacára az ügy előzményeinek és az utolsó négy hét alatt történt politikai kijelentéseknek, lehetnek, sőt valószínűnek tartják, hogy Thun a bankszerződés kérdésében enged és az általa elfogadhatatlannak jelzett Széll-féle formulát lényegében elfogadja.

Félhivatalos jelentések.

Bécs, június 8.

A király ma délelőtt külérkihallgatáson fogadta báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert. Széll Kálmán miniszterelnök ma délelőtt hosszabb ideig konferált gróf Goluchowski közös külügyminiszterrel. (M. T. I.)

A Magyar Távirati Iroda ezenkívül a következő bécsi jelentést közli:

Bécs, június 8.

Ő felsége Széll Kálmán miniszterelnököt egy óránál tovább tartó kihallgatáson fogadta. Előbb gróf Goluchowski külügyminisztert és gróf Thun osztrák miniszterelnököt fogadta a király. (M. T. I.)

A Budapesti Tudósító kommunikéje pedig így szól: Bécsből telegrafálják a Budapesti Tudósítónak: Ő felsége ma délután gróf Thun osztrák miniszterelnököt rövidebb, majd Széll Kálmán miniszterelnököt hosszabb ideig tartó kihallgatáson fogadta.

A délután további folyamán a két miniszterelnök alkalmasint találkozott egymással.

KÜLFÖLD.

Obstrukció az olasz képviselőházban. Az olasz képviselőházban kitört az obstrukció, ezuttal először az olasz parlamentben és a szélsőbaloldalnak tényleg sikerül a törvényhozás tevékenységét megakasztani. A radikálisok egyelőre semmiféle hajlandóságot sem mutatnak a küzdelem beszüntetésére, már azért sem, mert a király amnesztíja nem felel meg a szélsők régóta támasztott követelésének. Ők, t. i. oly amnesztíát vártak és követeltek, mely megszünteti az illető büntető ítéletek politikai következményeit, más szóval az ítéletek, hogy a megkegyelmezettek visszanyerjék aktív és passzív választási jogukat. Így a király kérése kiterjed Chiesi, De Andreis és Turasi képviselőkre nézve is, ugyszint a Secolo szerkesztőjére Romagnara is, de mandátumukat nem kapták vissza. A radikálisok e miatt szörnyen haragyanak s kijelentették, hogy a nevezett volt képviselőket újra felleptetik régi kerületeikben és hogy az obstrukció kíméletlenül folytatják. Az obstrukció tulajdonképp

átkozzon, átkozzon, amert ugy szerellem nélkül játszottam magával. Megérdemlem...

— Akkor hát...

Az ifju vad erővel rázta meg még egyszer utoljára a vasajtót s tehetetlen lázadó szavai ennek a csattogásába fultak bele:

— Átkozzon, átkozzon! — suttogá az asszony, megadólag görnyedve meg a nehéz szavak alatt, — megérdemlem, megérdemlem... jól esik az nekem...

— Marianne, a mindenható istenre, még egyszer —

— Isten vele, isten vele... örökre —

Csend lett a parkban ismét. Az öreg fekete fához támaszkodva, üres szemekkel, szóltalan bámult maga elé az asszony. A rövidlábú, pohos kis ember álmélkodva nézte. Most, hogy látta, hogy felesége még se szereti azt a másikat, vagyis tehát mégis őt szereti, szinte megsajnálta az elutasított boldogtalan szerelmest.

— Szegény ördög, — mormogá részvétellel, — de hiszen mások is voltak már szerelmesek magába, Marianne s azokat nem küldte el. Miért küldte el épp ezt az egyet mindörökre?

Az asszony felfigyelt. Keble hevesen zihált. Valami leírhatatlan gyűlölettel nézett végig a férjén. Odafent akkor szakadtak meg a fekete fellegek az égen s nehéz esőcseppek hullottak alá. Egy nehéz csepp gördült le a szoborszep sápadt arcon is...

— Hogy mért nem küldtem el a többit, — suttogá — s mért küldtem el épp ezt az egyet mindörökre?

Kétségbeesett, görcsös kacajba fultak szavai: — Mert a többit nem szerettem, de ezt az egyet szeretem... szeretem... szeretem mindörökre —

pen a szocialisták műve, akiknek sikerült a szélső baloldalt is belevonniok küzdelmükbe. A szocialista párt különben az utolsó időben roppant buzgóságot fejt ki, mert közelednek a községi és vidéki választások. Különösen heves küzdelemre van kilátás Milanóban, ahol lényegesen a választások. Velük szemben kompromisszumra akartak lépni egymással az al'otmány alapján álló pártok és a katolikus csoportok, de a kompromisszum csak részben sikerült, úgy hogy a szélső pártok győzelme előrelátható.

A franciaországi események.

Páris, június 8.

Különös, bolond egy hír van elterjedve Párisban. Hogy kitől ered, azt nem tudni, de az első nyoma a *Mainban* található. E híresztelés szerint az automobil-bárók Auteuilben se többet, se kevesebbet nem akartak, mint *Loubet* elnököt szimpliciter elrabolni, valahova elhurcolni, eljuttatni és ott lemondásra kényszeríteni. A szöktetés természetesen Dion grófnak egy gyorsjárású automobiljén történt volna és erre vezetendő vissza a motorkoosi-klubban tartott házmotozás és a klub bezárása.

Akármiilyen hihetetlenül hangzik is ez a hír, még mesébb az a másik híresztelés, hogy a royalista ficsurjak, amelynek sorai pedig a becscukott ficsurokkal ugyancsak meg vannak tizedelve, a vasárnapi *Grand-prix* alkalmával csakugyan meg akarja kísérteni az elnökszöktetést.

A rendőrség s nevezetesen *Blanc* prefektus, ki ugyancsak kikapott a mulasztásai miatt történetekért, gondoskodik azonban róla, hogy a royalista fák ne nőjjenek az égbe; azonkívül pedig a párisi községtanács elhatározta, hogy teljes számban kivonul az auteuili versenyre és felhívást intéz Páris lakosságához, szolgáljon őrségeül a köztársaság elnökének, a köztársaság ellenségeit pedig, ha újabb csinyre vetemednének, fenyítse meg. Kivonulnak természetesen a szocialista munkások is s ha ezek aztán a kezökbe kapnak egy-egy automobil-ficsurt, az ugyan nem fog egyhamar motorra ülni.

(Dreyfus hazajövetele.)

Hogy Dreyfus százados már nincs az Ördög-szigeten, az bizonyos, de hogy mikor hagyta oda ötföldévi raboskodása rideg helyét, arról még nem érkezett biztos tudósítás. Az Ördög-szigetről a kormánytól kapott utasítás szerint először is a szomszédos Király-szigetre vitték át. Hogy milyen megindulás vett erőt a szegény rabon, mikor közölték vele, hogy viszik haza Franciaországba, azt elképzelni is alig lehet. Rövid távirata, melyet június 6-ikán a feleségének küldött, így szól:

Lelkemben veled, gyermekeimmel és mindnyájatokkal vagyok. Pénteken hajóra szállok s határtalan örömmel várom azt a pillanatot, amikor karjaimba zárhatlak. Csókoilak benneteket. *Alfréd.*

A Király-szigetre a fogházigazgató, meg egy tűzerőrnagy kísérte át Dreyfust s onnan egyenesen Európába hozzák. Az ut tizenöt-tizenhat napig fog tartani, mert a hajónak 5368 tengeri mérföldet kell légvonalban megtennie. Ez a hajó, a *Sfax*, elsőosztályú fűződt cirkálóhajó. Nevét Tunisz második legnagyobb városától, az ugynevezett *Szentvárostól* kapta, melyet a franciák a nyolcvanas évek elején többnapig bombázás után elfoglaltak. A *Sfax*-nak, mely lakásra kényelmesben van berendezve, mint a többi effajta hajó, *Coffinière de Nordeck* fregatt-kapitány a parancsnoka. A Király-sziget (Ile royale) csupán ötven kilométernyire van Cayennetől s hatvan méternyire emelkedik a tenger színe fölé, tehát harminc méterrel magasabb, mint az Ördög-sziget.

(A kormány.)

A *Figaro* arról a tanácskozásról, amely *Dupuy* és a köztársasági pártok küldöttsége közt folyt, rossz híreket közöl s azt írja, hogy nem-sokára megelégedő események fognak bekövetkezni. A küldöttség tegnap jelentést tett eljárásáról a pártoknak, amelyek elhatározták, hogy a jelentést titokban tartják; csak az szivárgott ki, hogy a köztársasági pártok elhatározták, hogy szorosabban csatlakoznak egymáshoz s hogy a tanácskozást szombaton folytatják.

Ma délelőtt a belügyminisztériumban *Dupuy* elnöklésével minisztertanács volt, amely a baloldali csoportokkal folytatott tárgyalással foglalkozott.

Brincard volt képviselő. *Daumont* város

polgármestere, megtagadja a semmitőlészék határozatának plakátosát. A Gaulois reméli, hogy ezt a példát mások is követni fogják.

(A leszámolás.)

A lapok közlése szerint Dreyfus Mathieu és Leo ellen Cordier ezredes panaszára vizsgálatot indítottak. A panasz tárgyáról szóló közlemények ellentmondók.

A Journal szerint Beaurepaire-t a becsületrend tanácsa elé idézték.

Az Echo de Paris szerint Duchesne már kihaltatta Pellieux tábornokot, aki védekezett és irásokat mutatott be védelmére. A vizsgálatot gyorsan fogják befejezni.

A Siècle és az Éclair közlése szerint a két kamara republikánus pártjainak küldöttsége arra kérte Dupuy miniszterelnököt, hogy mozdítsa el állásától a rendőrfőnököt, Hervé és Zurinden tábornokot, Bertrand főügyészt és más köztisztviselőket.

Dion gróf a rendőrfőnökségnek levelet írt, amelyben tiltakozik az automobil-klub bezárása ellen, minthogy ez az egyesület nagy hasznára van a francia iparnak. A gróf azt mondja a levélben, hogy ha az ő személye miatt zárták be a klubot, kész lemondani alelnöki állásáról.

Megerősítik azt a hírt, hogy Christianit kedden vonja felelősségre a rendőri büntetőbírósa miatt a vád miatt, hogy hatóságai hivatala gyakorlása közben megsértett. Több más vádlottat a 209. és 211. cikk alapján igazolás miatt vonnak felelősségre, a vádlottak más részét pedig rendőri hatóság elé állítják.

A mai minisztertanács elhatározta, hogy a Journal du Peuple ellen egy tegnap közölt cikke miatt, amelyben a hatóságokat engedetlenségre bujtogatta, megindítják az eljárást.

(Loubet ünneplése.)

Szajna-megye tanácsa egyhangulag elhatározta, hogy tiltakozik az auteuili tüntetés ellen s bizalmat szavaz Loubet elnöknek.

(Tüntetés.)

Az auteuili események miatt ma este tüntetés volt, amelyen verekedésre is került a dolog. A rendőrség helyreállította a rendet s vagy tizenöt embert letartóztatott.

(A képviselőház ülése.)

Páris, június 8.

A képviselőház mai ülésén Deschanel elnök közölte, hogy az olasz képviselőház elnököltől táviratot kapott, melyben az auteuili események miatt való sajnálkozás és a Franciaország iránti rokonszenv nyer kifejezését. (Élénk tetszés.)

Lasies Delcassé külügyminiszternek Panizzardi táviratát illetőleg tett nyilatkozata tárgyában kíván interpellálni. (Mozgás.) Delcassé külügyminiszter kijelenti, hogy Panizzardi táviratának kibetűzése, mely negyven nappal a Dreyfus-pör előtt készült, egy pillanattal sem ingadozott. A miniszternek ehhez nincs mit hozzátennie. (Tetszés.) Az interpelláció tárgyalását Lasies ellenmondása dacára, ki végül rendutasításban részesül, egy hónapra elhalasztották.

Faure (nacionalista) interpellációt terjeszt elő Lasies képviselőnek mint a gyarmati hadsereg tisztjének katonai becsületbírósa elé állítása tárgyában.

Krantz hadügyminiszter a baloldal tetszésnyilatkozatát és Lasies tiltakozó közbeszólásait köztigazolja azt az intézkedést és az interpellációnak a Lasies ellen indított vizsgálat befejeztéig való elnapolását kéri. A Ház 401 szavazattal 70 ellenében kimondja az interpellációnak egy hónapra való elhalasztását. Azután a képviselőház átér a napirendre.

Páris, június 8.

A képviselőház vita nélkül elfogadta a szenátus által már elfogadott törvényjavaslatot, mely szerint a haditörvényszék előzetes vizsgálata alkalmával a vádlott mellé védő rendelendő ki.

(Picquart.)

Páris, június 8.

Picquart sógora kérvényt intézett az igazságügyminiszterhez és hivatkozva arra, hogy most már kiderültek azok az üzemek, amelyek sógorát fogságba juttatták, Picquart szabadonbocsátását kéri a minisztertől. A kérvény ezekkel a szavakkal végződik:

— Igaz, hogy Picquart csodálatos lelki erővel viselte el a megpróbáltatásokat és szenvedéseket, de azért azok Franciaországnak örökké a lelkiismeretén fognak száradni. A vád tanácsa, amely a Picquart ügyében való határozást folyvást halogatta, most, hir szerint, a legközelebbi esküdtészeki ülészek elé fogja a „vádlottat” utasítani. Az ülészek július második felében lesz.

HIREK.

Budapest, június 8.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Kossuth Ferenc több napi betegségeből annyira felépült, hogy tegnap az ágyat elhagyhatta és ma már ki is sétált.

— József főherceg Sopronban. József főherceg ma délután Sopronba érkezett. A pályaudvaron Simon Ödön főispán, Baán alispán, Gebhardt polgármester s nagyszámú közönség fogadta. A főherceg este a schauburg-lippe hercege vendége volt.

— Sándor király házasságát Belgrádból jelentik, hogy az odaváló diplomáciai körökben Sándor szerb királynak új házassági tervéről beszélnek. Azt mondják, hogy a fiatal uralkodónak erős szándéka, hogy Milán király nagybátyjának, Constantinovics ezredesnek egyik leányát veszi feleségül. Mivel pedig az ortodox hitzokások szerint közeli rokonok között igen nehéz a házasság, a kérdést döntés végett már a belgrádi metropolita elé is terjesztették. A szerb király e házassági szándéka Milán óhaja. A leendő menyasszony ez idő szerint annyival Párisban tartózkodik s valószínű, hogy Sándor királynak tervbe vett karlsbadi időzése alkalmával ő is ott lesz.

Ezzel szemben egy belgrádi távirat ezeket jelenti:

Itteni illetékes hivatalos körökben egy budapesti lapnak azt a hírt, hogy Sándor király egyik unokanővérét szándékozik nőül venni, alaptalannak jelentik ki, avval a megjegyzéssel, hogy ez a hír nyilván bizonyos szerb politikusoktól származik, akiket bánt a mostani kormányzat sikere és konszolidációja.

— A szultán beteg. Konstantinápolyból kerülő uton az a hír érkezik, hogy Abdul Hamid szultán súlyos beteg. Az Yldiz-palotában a szultán betegsége miatt nagy a zürzavar. Abdul Hamid szultán, aki 1842. szeptember 22-ikén született, most 57 éves. Mint testvéreinek, V. Murad szultánnak utódja, 1876. augusztus 31-én került a trónra.

— A miskolci Erzsébet-szobor. A Miskolc városa által Erzsébet királyasszony emlékére emelt szobor, amelyet az Erzsébet-kertben állítottak föl, már teljesen elkészült. Leleplezése e hó 18-án lesz nagy ünnepélyességgel s az ünnepi beszédet Tóth Pál iskolai igazgató mondja.

— Az új rektor. A budapesti tudomány-egyetemen Hercegh Mihály prorektor elnöklésével ma délelőtt választották új rektort a jövő tanévre. A hittudományi kar részéről: Berger Ev. János, Breznay Béla, Kisfaludy A. Béla és Rapacs Rajmund; a jogtudományi karból: Földes Béla, Mariska Vilmos, Kmetty Károly és Timon Ákos; az orvostudományi karból: Ajtai K. Sándor, Kéty Károly, Moravcsik Ernő és Navrátil Imre; a bölcsészeti karból: báró Eötvös Loránd, Csobor Béla, Hegedűs István és Lengyel Béla volt a választó. Két jelölt volt: dr. Ponori-Theurek Emil és dr. Heinrich Gusztáv. Az első szavazásnak nem volt eredménye, mert néhány szavazatot tévesen Török Aurélna adtak. A második szavazásnál Theurek Emil tizenhárom, Heinrich Gusztáv három szavazatot kapott és így Ponori-Theurek Emil lett az egyetem új rektora. Az új rektor szeptember 1-én foglalja el méltóságát.

— A mohácsi csatáikon. Mohácsi tudósítónk két tanintézet kegyeletos kirándulásáról ad hírt. Június 7-ikén a bajai tanítóképző százhusz növendéke és nyolc tanára, élükön Scherer Sándor igazgatóval rándultak ki Mohácsra a történeti nevezetességű Cselepták és mohácsi csatáiról megtekintésére. Mihalovszky történetnár a Lajos-szobornál emlékbeszédet mondott. Este a növendékek sikerült hangversenyt rendeztek. Ma, június 8-án pedig a pécsi cisztercita főgimnázium százötven növendéke és tíz tanára Incey Dénés igazgató vezetés alatt tekintette meg a mohácsi csatákat. Ez alkalommal Nagy Béni történetnár mondott ünnepi beszédet. A temető kápolnáján ünnepi mise volt a koronázási évforduló emlékére. Délben nagy banket következett a városi notabilitások részvételével. Délután kirándulás a mohácsi szigetre. Toldi városbíró, Szemkovich főszolgabíró és a város közönsége igaz vendégszeretettel fogadták mind a két intézet növendékeit és tanári karát.

— A pénzügyminiszter ajánlása. A pénzügyminiszter a Kormos Alfréd szerkesztésében megjelenő Magyar Pénzügy és Magyar Kereskedő Lapja című heti lapokat a pénzügyi hatóságok figyelmébe ajánlotta.

— Cáfolat. A mai lapok közlik, hogy a fumei izraelita hitközség dr. Farkas Józsefet rabbivá választotta. E hír nem felel meg a valóságnak, mert a rabbi tizenhárom óta és ma is Gerlóczy Zsigmond.

— Urfiak a pricscen. Aki valaha Párisban volt, az emlékezik a prefektúra épületére. Tessék most elképzelné egy derült párisi éjszakát, amelyben a francia főváros életvilág lakossága örömről öröme siet. A prefektúra épülete előtt nagy esőülete támad, amely jókedvű megjegyzéseket tesz arra a látványosságra, amely itt szemé elé kerül. Elegáns fogatok összetörölődnek, mint egy kocsivárat alkotva, — a kocsikban elegáns hölgyek és urak, azonfelül mindenféle érdekes podgyász: vánkosok, takarók, fashionable selyem-hálókabátok, toalett-kazetták stb. Kissé különös rendtelenség, amelyet uri fogatokban nem igen szoktunk látni!

— Hogy sietnek ezek „ülni!” — mondja egy szemtelen gamin.

Oh nem, ezt az elegáns közönséget, amely nagyobbára anákból és anyákból, meg aggódó testvérekből áll, semmiféle büntetés se várja ezen a helyen. De ugyl ál dolog, hogy a lovérsenyteri csirkefogó-stikli miatt néhány fiatal vicmet ezt az éjjelt a prefektúra börtönében kénytelen tölteni. Csakhogy itt nem igen vannak berendezkedve az ilyen előkelő vendégek befogadására, mert se puha párnák, se selyemtakarók, se ragyogó toalett-tükrök nincsenek itt. Erre kétségbeestek a jó mamák:

— Mi lesz a fiammal? Hogyan tölti el az éjszakát ezen a plebejus helyen?!

És a kocsisor a prefektúra épülete előtt ékeken beszél a mamák gyöngédségéről. Csakhogy az igazságszolgáltatás az egyenlőség elvén alapul és így történt, hogy sem a mamák, sem az elemózsia, sem a takarók, sem az Eau de Cologne nem jutott be a prefektúra épületébe, mert a párisi Diener Ákos nem ösmert kegyelmet. Így történt, hogy az urfiak a pricscen töltötték az éjszakát. És erre csakugyan nem számítottak, mert az ilyen vérmes urfiak sokszor gondolnak a hősi halálra, amikor nem fenyegeti őket, — csupán a pricsce nem! Van ebben valami, ami lefokozza a hősiességet és amivel nem lehet dišekedni. Meglehet, hogy valami részeg esavargó, aki velük együtt osztotta meg a dúttyit, eszikbe juttatta, hogy tulajdonképpen hová is tartozik az ő hősi tettük. Nagyon is érdekes nézni ezeket a fehér székfűs urfiacskákat, amint ott fekszenek a pricscen.

— Gróf Cziráky Jánosné temetése. Özvegy gróf Cziráky Jánosné holttetését ma délután négy órakor szentelték be a józseféri Cziráky palotában. A gyászszében rendkívül sokan jelentek meg az elhunyt grófnő tisztelői és barátai közül. Többek között ott voltak:

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, herceg Lobkovitz Rezső hadtestparancsnok, Gromon Dezső államtitkár, Berzevicsy Albert v. b. t. tanácsos, gróf Csekonics Endre v. b. t. tanácsos, gróf Csekonics Gyula és Pál, gróf Pallavicini Ede, gróf Esterházy László, gróf Esterházy István, gróf Almásy Kálmán, báró Orczy Andor, gróf Károlyi Pista, gróf Széchenyi József, gróf Széchenyi Béla, báró Eötvös Loránd, özvegy báró Eötvös Józsefné, gróf Zichy Jenő, gróf Károlyi Sándor, Meszlény Pál, özvegy gróf Teleki Sándorné, gróf Károlyi Gyula, gróf Károlyi György, gróf Szapáry Iván, Kézi György, gróf Wenckheim Frigyes, gróf Pejacsevich János, Ivánka László, gróf Zichy János, Tallian Béla, Meszlény György, Szlavy Béla, gróf Esterházy Katinka, gróf Deym Blanka, báró Inkey Antónia, gróf Hunyadi Sarolta, gróf Széchenyi Leonie, gróf Károlyi Margit, gróf Almásy Margit, Lovasberényi Székesfehérvár és Nadap küldöttsége stb. Koszorút helyeztek a ravatalra többek között: gróf Hunyadi Sarolta, báró Orczy Andor és neje, a Verebi Végh család, gróf Forgách, gróf Almásy Kálmán és Margit, Cziráky Erzsi, Janette, Mariette és Margit grófnők, Cziráky László, Antal, Miklós, József, Gyula és Béla grófok, gróf Károlyi Pista és Margit, gróf Esterházy István, gróf Széchenyi József és Béla, gróf Csekonics Endre és neje, gróf Széchenyi Leonie, báró Inkey Antónia, Blaschkovich Margit, özvegy gróf Teleki Sándorné, gróf Esterházy László és Katinka és még igen sokan. A gyászszertartást Steiner Pülöp székesfehérvári püspök végezte nagy és fényes segédlettel. Ezután a koporsót az Entreprise kocsiján kiszállították a vasúthoz, ahonnan ma este Kouyeribe viszik s ott holnap délelőtt tizenegy órakor a család sírjában örök nyugalomra helyezik.

— A hadsereg új fegyvere. Ez egyszer nem új puszkát és új ágyút beszerzésén tölti a fejét az osztrák és magyar közűs hadsereg legfelsőbb vezetésége, hanem azzal a tervvel foglalkozik, hogy a lebbárdal fogja felszerelni a katonaságot. Mint a N. W. T. értesül, egyelőre csak az ulanuskok kapnak alabárdot, aztán az egész lovasságot ellátják vele, végül a gyalogságnál is behozzák ezt a régi öltözeteszerzőt, amely a német hadsereg minden fegyvernemében általános.

— A Zola rózsái. A Figaro írja: Alig érkezett meg rue de Bruxelles lakására Zola Emil, száz meg száz ember akart vele beszélni. Délután pedig megjelent kapuja előtt egy ismeretlen, nagyon szép asszony, és egy óriási rózsacsokrot dobva be a kapu alá, elistett. A nevét se tudja...

— Vagy egy liter, vagy egy félliter.

Két évvel ezelőtt egy kis kellemetlenség érte az olasz királyt a Pincion, a mi körülbelül az Rómának, a mi nekünk a Stefánia-ut. Az a különbség mindössze, hogy azon az uton mindennap látják a királyt, magas bakon, a mint gyönyörű két lovat hajt. Abban a nevezetes utjában egy Acciaritó nevű veszedelmes anarhista került a kocsija elé s rálött. Szerencsére csak a király mellett fűtyült el a golyó, de nem tett kárt benne. A merénylőt elfogták s el is ítélték egy csomó esztendőre. A rendőrség az első perctől kezdve azt hitte, hogy Acciaritónak büntérsai is voltak, de az anarkista igazi zsványbecsülettel inkább a nyelvét harapta volna le, mintsem elárulja a pajtásait. Maig se tudták kivenni belőle a titkot. Most azonban megunta már a tömlőcöt s miután hallotta, hogy Olaszországban most nagy amnesztiát járja, kegyelemért fordult a királyhoz. Kérelmében most már megnevezi a cinkosait is, ötöt, akik közül az egyik azt mondta neki, amikor a királygyilkolásra indult:

— Ha megölöd a királyt, egy liter bort iszom áldomásnak, ha megsebesíted, csak egy féllitert.

Nincs kizárva az se, hogy a rab ártatlanokat akar belerántani a bűnébe, csak hogy menekülhessen. Az öt anarkista tudniillik mind tiltakozik az ellen, hogy tudomása lett volna a merénylőről. Sőt az áldomásos atyafi is letagadta a liter bort, meg a féllitert is.

— **A koronázás évfordulója.** A főváros közönsége impozáns módon ünnepelte meg ma a koronázás harmincketedik évfordulóját. A templomokban hálaadó istentiszteletet tartottak, amelyekben megjelentek a hatóságok fejei s az iskolákban is mindenütt ünnepélyeket rendeztek.

A *Magyar Tanítók Kaszinójában* három külön ünnepies üléssel ülték meg délelőtt a koronázás évfordulóját. A kaszinó tágas helyiségeiben ez alkalomból nagy közönség gyűlt egybe. Eljött *Wlassics Gyula* kultuszminiszter is s megjelenéskor lelkesen megjelentek. Ott volt továbbá: *Márkus József* főpolgármester, *Emich Gusztáv* orsz. képviselő, dr. *Verédy Károly* tanfelügyelő, a kaszinó elnöke s megjelent az angol kormány tanulmányuton levő megbízottja, *miszter Dodd* és dr. *Mondy* budapesti angol lelkész, néhány angol tanítónő kíséretében. Az ünnepet dr. *Verédy Károly*, a kaszinó elnöke nyitotta meg. Imát mondott a királyért s kiemelte dr. *Wlassics Gyula* kultuszminiszter érdemeit. Ezután *Walter Károly*, a tanítói segítő-egyesület előadója kiosztotta a tanítók szorgalmas gyermekeinek szánt jutalmakat. A jutalmazottak: *Pedery Attila*, *Stuller Gyula*, *Kundráth Matild*, *Kováts Zoltán*, *Ember Dezső*, *Kiss Margit*, *Munka Sándor*, *Szabó Ida*, *Nohn Nándor*, *Almády Dezső* és *Maislis Ilonka*. Az ünnepély után lakoma volt.

Kettős ünnepe volt ma a VI. kerületi főreáliskolának, mert a mai napon lépett először új palotájába a nyilvánosság elé. Az ünnepségnek *Wlassics Gyula* kultuszminiszter személyes megjelenésével a felavató ünnep jellegét adta meg. A minisztert az iskola előcsarnokában, a tanári kar élén *Rájner Ferenc*, az intézet nagyeredmű igazgatója fogadta. Üdvözlő szavaira a miniszter hosszabb válaszban fejtette ki, hogy valóban közös az az ideál, amely őt és a tanárságot munkára buzdítja és ez az ideál az, hogy az iskola valóban a magyar nemzeti kultúra bölcsőjévé váljék. A miniszter aztán sorra járta az iskola helyiségeit s az ott uralkodó rendről, a helyiségek célszerű beosztásáról igen elismerően nyilatkozott. Azután kíséretével *Hömann Ottó*, *Beothy Zoltán* és *Molnár Viktor* miniszteri tanácsosokkal, *Hoffmann József*, *Boncz Ödön* és *Halász* osztálytanácsosokkal a szépen feldisznított tornaterembe ment, ahol az iskolai ünnep lefolyt.

— **Csontok.** Griauban a templom tornyában csontokat találtak tele csonttal. Mit keres a templom tornyában a csont? — s letartóztatták a templomszolgát, utána meg a sirásót is, mert alapos a gyanu, hogy a két ember a temetővel manipulált. Az a két ellenük, hogy felásták a temetőből a csontokat s megőrölve eladták a trágyagyáraknak. Az árát pedig beitták...

— **Az óvatos Strauss János.** Bécsből telegrafálják: Ma bontották föl *Strauss János* végrendeletét, amelynek az egy eléggé pikáns passzusza. Utóirat gyanánt a következő mondat van a végrendelet végére írva:

Testvéremről, Eduárdról azért nem gondoskodom, mert jó vagyoni viszonyok közt él.

Néhány év mulva *Strauss Eduárd* minden vagyont elvesztette, tökéletesen tönkrement. Ekkor *Strauss János* a következőket írta a főnnebbi mondat után:

Ámbátor halom, hogy Eduárd tönkrement, nem változtatom meg rendelkezésemet, mert ugyanis vagyoni szerez rövid idő alatt.

— **Vizsgálat a vendéglősök iskolájában.** A budapesti vendéglősök szakiskolájában (VI. kerület Ersek-utca 4. sz.) az évről-vizsgálatokat június 13-ikán kezdik meg. Az első napon, délután 1/5-től 1/4-ig az I. a) és b) osztályok vizsgáznak: harmad-

nap: 15-ikén délután a II. a) és b) osztályok s végre 16-ikán délután a III. a) és b) osztályok.

— **Eladó leányok kátája.** Nyájas olvasónó, akarsz-e férjhez menni? Ha még leány vagy, mindenesetre. Ime, átadjuk neked az eladó leányok kátáját, amely 24 kérdést foglal magában két szerkesben. Ime az első tizenkét kérdés:

I.

1. Szereted-e, akihez hozzámenni szeretnél?
2. Hiszed-e, hogy ő is szeret téged?
3. Megszózd-tól róla, hogy feleségét és gyermekeit eltartani tudná?
4. Van-e módod hozzá, avagy érzel-e elég erőt magadban arra, hogy az egész családod elartsad, ha férjed megbetegszik, avagy lusta konyeret keresni?
5. Számoltál-e azzal, hogy a leggyöngédebb völgyény könnyen válhatik nagyon gyöngédtelen férjé?
6. Kész-e már a nadrág, melyet minden modern feleségnek viselnie kell, ha nem akar rabszolga lenni?
7. Meghímeztetted-e már a papucset, melynek jelében uralkodnod kell?
8. Tudsz-e akaratodnak akár csellel, akár erőszakkal érvényt szerezni?
9. Elég káros menyecske vagy-e, hogy minden körülmények között igazad legyen?
10. El tudnád-e viselni, hogy férjed más asszonyt vagy leányt szépnek találja?
11. Volna-e lelked négy héten és a hálószobában keresztül is haragot tartani, ha a férjed új ruhát vagy kalapot tagadna meg tőled?
12. Elszánnád-e magad arra is, hogy hetenkint egyszer megadjad férjednek a kapukulcs kedvezményét?

Ha erre a tizenkét kérdésre nyugodt lélekkel igennel tudsz felelni, nyájas olvasónó, akkor megálltad a tűzpróba egyik felét. Most már aztán a következő kérdéseket intézzed magadhoz:

II.

1. Igénytelen vagy-e?
2. Tudnád-e férjed oldalán lemondani minden élvezetéről, amely a házasság boldogságán kívül esik?
3. Engedékeny vagy-e?
4. Takarékos vagy-e?
5. Nem vagy cifraalkodó?
6. Rászánnád-e magad, hogy akkor is vajaskenyeret egyél este, amikor a férjed bífzeteket vagy csirkét?
7. Örülsz-e annak, hogy férjed dohányzik?
8. Tudsz-e főzni?
9. Hát eseléddekkel bánti?
10. Szereted-e a szépen mosott fehérruhát?
11. A magad haját, fogát s egyéb afféle jószágát viseled-e, melyet más asszonyok vendég-holmival szoktak olykor pótolni?
12. Van-e lelked ahhoz, hogy a férjedet megkíméld zongorázásodtól s keserves konykálástól?

Ha aztán erre a tizenkét kérdésre, óh nyájas olvasónó, esetleg nemmel kell felelned, az se baj. Ha akad kérő, mondjad ki neki a boldogító igent, elvégre mégis csak az a legfontosabb a dologban, hogy te férjhez menj. Hogy a férj hogyan boldogul, az az ő dolga.

— **A leggyorsabb kezű távirótisztek.** A comoi nemzetközi táviró kongresszus megállapította, hogy a világon kik tudnak leggyorsabban táviratozni. Kijött, hogy az egyik leggyorsabb kezű távirótiszt Milano, a másik pedig München táviróhivatalában dolgozik. *Comóból* sürgönyzik, hogy a nemzetközi táviró-kongresszus zsűrije a Morse-gépen való táviratozásra kitűzött első díjat, amely nagy aranyéremből és *Umberto* király ajándékozta bronzéremből áll, *Gerónimo* Franklín (Milano) itéte oda. 520 szó leadására és főtételére 42 perc és 42 másodperc kellett. A második díjat, amely aranyéremből és egy értékes tárgyból állott, *Gruber* (München) kapta a Hughes-gépen való táviratozásért. 1040 szó táviratozására 32 perc és 38 másodperc kellett.

— **A pátriárka védelme.** Dr. *Jankovich Pál*, Brankovics szerb pátriárka ügyében egy kis füzetben közlétes az ugynevezett "sándori affér" iratait, amelyekkel kimutatja a szerb főpap ellen intézett támadások jogtalanságát. *Gruics János* ugyanis bevádolta a szabadtörvényes elött a pátriárkát, hogy Sándor község kára 200 frtot sikkasztott. A közlétt iratokból kitűnik, hogy a törvényes *Gruics* alyaptalan vádját felretette, sőt *Gruicsot* e vádak alapján mint rágalmazót jogérvényesen el is ítélték. A közölt iratok világot vetnek egyuttal a pátriárka ellen szövetkezett rágalmazók egész rendszerére s így könnyűvé teszik mindenkire nézve az áldatlan ügy helves és igazságos megítélését.

— **Ez is összeesküvés?** Láttak már önök részvénytársaságot, amely pénzvesztés céljából alakult? Ugy-e nem? Pedig csak így magyarázhatnák meg a legújabb *kánaei* összeesküvést. Egy *atóni* távirat jelenti, hogy Kánaében összeesküvést fedeztek föl, s az összeesküvők közül nyolcat már el is fogtak. Ezek az emberek aztán megvallották, hogy mi volt a konspiráció célja. *El akarták rabolni György herceget*, a krétai kormányzót. Céljuk azonban korántsem az volt, hogy maguknak tartásák; Szmirnába akarták vinni. — Szegény összeesküvőket igazán nem a börtönbe, hanem tételydóba kellene zárnai... Mert *Patti Adelinát*, vagy *Jay Gouldot* elrabolni hasznos; jó üzlet erre a célra *Loubetelnök*, vagy *Duse Eleonóra*, szóval mindenki, akit valamire lehet használni. De aki *György görög herceget* akarja elrabolni, az igazán bolond. Hogy lehet olyasvalakit elrabolni, aki abból él, hogy semmi se tudják használni? Mit akarnak csinálni a szerencsétlen *Georgiosszal*? Valóban furcsa alapon támadnak összeesküvések a huszadik század küszöbén...

— **A falu szögyene.** Egy nagyváradi ur a napokban *Hegyköznjakra* vetődött. Nincs az messze... Onnan azonban már kocsin akart tovább menni s fogadót is magának fuvarost. Mikor felült a kocsira kíváncsian kérdezte meg a gazdát:

— Ugyan bátyám, miért olyan kurta a magolovának a farka?

Vérbe borult a jó ember arca, szikrázott a szeme s remegő nagy dühvel fordult vissza:

— Arról ne tessék beszélni.

— Miért jó ember?

— Mert egyikünk meghalt!

És esodálatosképpen köröskörül csupa olyan lovat látott a nyájás idegen, aminek többel le volt nyisszantva a farka. Másoktól is kérdezősködött, nagy méreggel találkozt minden oldalon, de végre megtudta, hogy miért nincs farkuk a hegyközujlaki lovaknak.

A múlt éjjel tudniillik a legelőn közéjük férkölt egy *Lakatos Sándor* nevezetű falubeli legény és míg a csikós fiuk az árokpartján horkoltak, egy nagy ollóval minden lónak többel levágta a farkát. S még azon éjszakán bekutyagolt Nagy-Váradra, megkereste a szitásokat s értékesíteni akarta a nyirettübe való gyönyörű löszört. Ám a nagyváradi szitások se estek a fejük lágyára s mindjárt tudták, hogy itt valami zsványásg esett meg. Rendőrt hívtak s az ifjút lecsukták.

Különben addig lesz neki jó dolga, amíg ül és vigyáz rá a hajdu. Mert aztán majd kiadják neki apaít, anyait a hegyközseglakiak. Jobb lett volna neki nem születni...

— **Nyári mulatságok.** A kereskedő ifjak junálisa szombaton, június 10-én lesz a Mátyás-földön. A mulatság iránt az egész fővárosban nagy az érdeklődés. Jegyek a társulat titkári hivatalában (Magyar-utca 13.) kaphatók. — A budapesti posta- és táviró-tisztviselők ének- és zene-egyesülete június 10-dikén hangversennyel egybekötött nyári táncmulatságot rendez a Margit-sziget alsó vendéglőjében. A tánc kezdete este nyolc órakor. Belépő-díj személyenkint egy forint. Jegyek válthatók a meghívó előmutatása mellett minden budapesti posta- és táviró-hivatal vezetőjénél, továbbá *Mayer Lajos* egyesületi titkárnál (főposta épület II. em., 23. ajtószám alatt) és este a pénztárnál. Hajkőzlekedés este tizenegy óráig minden félórán, éjféltől két órakor külön hajóval.

— **A német császár pöre.** A német császár és az amerikai *New-York-Herald* című lap mint ellenfelek szerepeltek tegnapielőtt a berlini törvényesök hetedik büntető osztálya előtt. Élénk emlékeztetben van még az az eset, hogy *Coghlan* kapitány, aki az amerikai flotta egyik hajójának parancsnoka volt Manila előtt, hazatérése után a tiszteletére rendezett lakomán beszédet mondott, amely a németeket alázta és a német császárt gonyolól versnek elszavalásával végződött. A *New-York-Herald* április 23-iki számában lenyomatta a verset és miután a lapnak több példánya Berlinbe is eljutott, meg kellett ellene indítani az eljárást. Sértő személy nem lévén — legalább Berlinben nem — az objektív eljárás *sétségértésre irányult*. A meghitelt tolmács német fordításban olvasta fel az inkriminált verset, amelynek címe *A császár volt és amelynek minden egyes szakasza e sorokkal végződött: Én magam és az Isten. A tolmács kijelentése szerint a vers azon a vegyes angol-német nyelven készült, amelyet az Amerikába kivándorolt németek beszélnek. A bíróság a versnek sértő tartalmát megállapítván, elrendelte a *New-York-Herald* illető számainak a bevonását.*

— **Házasság.** *Feldmann Albert* eljegyezte *Mintz Mira* kisasszonyt Budapestről.

Feuerstein Izidor e hó 20-án délután két órakor Zaskón tartja esküvőjét *Feuermann Teréz* kisasszonnyal.

Laki János, *Harta község* jegyzője tegnaptartotta esküvőjét *Gebhardt Sárka* kisasszonnyal. *Gebhardt Imre* hartai tanító leányával.

— **Öngyilkos török herceg.** Konstantinápolyból táviratozzák a *Frankfurter Zeitung*nak, hogy *Dzsiamal* herceg, a kedive rokona, *Mahmud* basa fia fűbe lőtte magát. A fiatal herceg husz évig lakott Párisban. Csak nemrég ment haza Konstantinápoly környékén fekvő birtokára, hogy megindítson egy pört a francia kormány ellen egy tuniszi nagy kiterjedésű telek miatt. A herceg nagy vagyon ura volt s ez még érthetőbbé teszi azt, hogy mi vitte az öngyilkosságra.

— **A novarai gyorsalál.** Olaszország Novara nevű tartományában rettetten, a pestishez hasonló járvány dühöng. A ki belesik, az bele is pusztul és pedig olyan gyorsan, hogy buszokodásra se igen van már ideje. Egy-két nap alatt vége van. A nép perse abban látja a baj okát, hogy a hatóságok nemcsak hogy nem vigyáznak rá, hanem meg is mérgezik a betegeket, hogy ne kelljen fizetni érettek a kórházi költségeket. Az epidémia először Sorióban lépett föl s azután az ettől délre fekvő Gallóban. S mitűn egy csomó ember behalt az ismeretlen nyavalyába, sikerült rájönni arra, hogy mi az, ami terjeszti a betegséget. A börtök... Tudnillik mindkét város lakossága bőráru készíttéssel foglalkozik, timár és varga mesterséget folytat — s jó részben importált bőrt használ a munkájához. Valószínűleg ezzel az anyaggal lopta be magát a különben nagyon egészséges vidékre a borzasztó betegség, amelylyel szemben az olasz orvosi tudomány ez idő szerint még teljesen készületlenül áll. S a járványhoz most még az a veszedelem is járul, hogy a nép lázong s minden új halálesettel ingerültebb lesz a hangulat. A püspök is közbelépett s utasította a papságot, hogy világossítsa föl a népet a felől, hogy a hatóság nem hibás, de ez se sokat használ. Valószínűleg pár ezred katonát kell majd Novarába vinni, hogy elhiggyék a népek azt, hogy nem a hatóságok gyilkolnak, hanem a kórság.

— **Egy kocsis gondolata.** Jean *Béraud*, az ismert párisi festő mondja el egy újságban következő kalandját. Egy ízben valami nagyobb munkához Páris egyes utcáit kellett lerajzolni. Nem ülhetett az utca közepére vázlatkönyvvel a kezében, hát egy ötlettel segített magán. Nyitott kocsi fogadott, s egy utcasarkon megállította. A kocsiiban ülve aztán egyfolytában négy óra hosszat rajzolt. Amikor kiszállt és kifizette a kocsiat, ez mosolygva szólt meg:

— Sajnálom önt, uram...

— Ugyan miért?

— Hát ez a kis kellemetlenség...

— Milyen kellemetlenség?

— Hát hogy nem jött el az a hölgy, akit várni készült...

A festő nagyot bámult erre a fölvetésre, a kocsi pedig, aki nem tudta a négyórás várakozást másképp megmagyarázni, szánakozva tette hozzá: — Én is ismerem ezt! Oh, ezek a nagyvilági asszonyok!

— **Walsin-Esterházyék válasza.** A Londonban élők közt a kondottiere, ki legutóbb saját kezű irásával vallotta magára azt, amit a sommitósok kimondott reá, hogy ő irta azt a borcerreanuk nevesett kísérő levelet, amely miatt Dreynfust 1894-ben elítélték, — most már szabadon élheti világát. Nem mintha eddig is bármilyen erkölcsi törvénytől korlátoztatta volna magát a cédásban; hiszen példa rá a Pays-leány, aivel együtt élt és együtt volt vizsgálati fogságban is. De azért mégis felesleges embernek tudták. Nos, ez az állapot a mai naptól fogva megszűnt: a szajnamegyei polgári törvényszék első tanácsa Esterházy névű kérésére kimondta a házasság felbontását. A szegény asszony, kit galád férje nemcsak megcsalt, hanem a nyilvánosság előtt meg is hurocolt, ezúttal nem lesz kénytelen azt a gyűlölt és beszennyezett nevet viselni, amely különben sem illette meg még ex-férjét sem.

— **Merénylét a vasuti kocsiában.** Az Olaszországból este 7 óra 35 perckor Triestbe érkező vonat utasai között volt *Radio* triestzi házmesterné, tizenegy éves fiával. Miramar állomáson egy körülbelül harminc évesnek látszó férfi szállott be ugyanabba a szakszoba. Mikor a vonat Barcola mellett elhaladt, az ismeretlen hirtelen revolvert rántott elő és kétszer rásütötte a gyermekre, ki halántékán talánna holtan rogyott össze. Az anya velőtrázó sikoltozására az utazó közönség figyelmessé lett s rögtön megállították a vonatot. Az ismeretlen merénylő azonban hirtelen felrántva a kocsi ajtaját, merész ugrással elmenekült. Valószínű, hogy örült volt. Mint egy delután érkezett triestzi távirat jelenti, a merénylét *Ado* Edének, a merénylőt dr. *Bach* Jenőnek hívják, aki *rodini* (szászországi) születésű gyárigazgató, vagyonos ember.

— **A magyar fürdők fellendítése.** A *Budapesti Orvosi Kör* — mint minden évben — úgy az idén is meglátogat több hazai fürdőt, hogy a magyar fürdők ügyét fellendítse. Az idén a kör dr. *Halmis Géza*

vezetése alatt Parádót, Szücsöt, Vihnyét, Csizt és Bártfát látogatta meg. A kör tagjai közül a kirándulásokra máris 25—30-an jelentkeztek. A kör örömmel vette tudomásul, hogy az államvasutak igazgatósága a körutazásra kért különkocsit a legnagyobb készséggel engedélyezte.

— **Uj segédanfűgyelős.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Lőrinczy György* fizetéstelen kir. segédanfűgyelőt fizetéses kir. segédanfűgyelővé nevezte ki és e minőségében a Komárom vármegyei tankerület élénálló vezetésével bízta meg. *Lőrinczy György*nek e jól megérdemelt előléptetése bizonyára széles körökben igen örömet kelt, ahol ismerik az ő lelkes, fáradhatatlan munkásságát a magyar kultúra érdekében. *Lőrinczy* évek óta főtitkára és mozgató lelke a felvidéki közművelődési egyesületnek s az ő önzetlen buzgólkodására létesült a felvidéken a magyar kisdókból hosszú sora, amelynek áldásos hatása már is érezhető. Komárom vármegyébe való áthelyezése folytán alkalmasint lemond a közművelődési egyesület főtitkári állásáról és ez nagy veszteség volna nemcsak az egyesületre, de a felvidéki magyarság ügyére nézve is. De másrészt megnyugvással fogadjuk az előléptetést, mert a szépirodalom egy jeles munkását is érte, akinek kedves és vonzó írói egyéniségében e lap olvasói is többször gyönyörködhetek.

— **Halálozás.** *Falk* Saroltát, *Falk* Zsigmond lovag kir. tanácsos leányát, ma delután temették el nagy részvét mellett. A gyászoló család németülgyi villájában megjelentek *Falk* Miksa országgyűlési képviselő, *Matlekovits* Sándor titkos tanácsos, a *Pestier Lloyd* képviselőtében *Veigelberg* Leó, *Várad* Antal, dr. *Bodor* Károly és számos fővárosi bizottsági tag. A temetést *Kanovics* Mór apátplébános végezte nagy segédlettel. Az elhunytat a *Falk*-családnak a régi tabáni temetőben levő sírboltjában helyezték örök nyugalomra.

Dr. *Novotny* József a mentőegyesület egyik őrsvezetője ma este Kóbányán, szüleinek lakóján hosszabb betegség után meghalt. A fiatal szimpatikus orvos halála kartársai körében mély gyász keltett. Temetése szombaton lesz.

Zentán hétfőn temették el *Kohn* M. Ignácot, az ottani izraelita hitközség alelnökét. A 47 éves, életerős férfi szívizületében halt meg s reggelre halva találták az ágyában. Nemes szívű, jótékony ember volt s hirtelen balála városszerzte nagy részvétet keltett.

— **Andrée levele.** Az a levél, amelyet a parafatokjával a két észak-islandi gyerek megtalált, újra és erősen *Andrée* felé fordította a világ figyelmét. Szakemberek, tudományos férfiak nyilatkoznak a dologról és még azzal is biztatnak, hogy ez a legendás léghajós nem pusztul bele a vállalkozásába, hanem egyszerűen csak megjelenik közöttünk. Az a talált levél pontosan így hangzik tulajdonképpen:

7. szánú uszó-golyó. Ezt a golyót *Andrée* dobta le léggömbjéből 1897. július 11-én este 10 óra 55 perckor greenwichi középidegenítés szerint, a 82-ik szélességi és 25-ik hosszúsági fok alatt Greenwich-től számítva. 600 méter magasságban repülünk. Mindnyájan egészségesek vagyunk. *Andrée*, *Strindber*, *Fränkel*.

A parafa-golyó szurokkal volt lepecsételve és benne egy alumínium-doboz volt, amely a levelet rejtette magában. A dobozon következő jelzés: *Andrée északsarkai expedíciója.*

Lachmab párisi híres léghajós, akit *Andrée*, *Niel*lőtt utrakelt, beavatott a tervébe, véleményt mondott a levél alkalmából *Andrée*ről és az expedíció sorsáról. Nagyjából így szól a kijelentése:

— *Andrée* tizenhárom uszó golyót vitt, mind-egyikbe a svéd címer volt belevésve. Ezek közül tizenkettő egyforma nagyságu, csak a tizenharmadik volt nagyobb s arról úgy határozott, hogy az északi sarkon fogja ledobni. Érthetetlen, hogy *Andrée* már az első napon hét golyót dobott volna ki és azt hiszem, tévedés van a dologban; az 1-es számú 7-esnek néztek. Ami a fódolgot, a repülési irányt illeti, sajnos, erre nézve vajmi kevés tájékoztatást nyújt a levél. Aki pedig azt hiszi, hogy a léggömbből kiáramlott a gáz, annak az a válaszom, hogy menjen el a párisi *Jardin d'Acclimatation*ba, ahol már két hét óta lebeg egy ballon captif, amelyet *Andrée* módszere szerint szerkesztettem. Az bizonyos, hogy *Andrée* tizenhárom órai repülés után mindent rendben talált, hogy azután mi történt vele, azt nem tudhatjuk. Nem adom föl azonban a reményt, hogy *Andrée* vissza fog térni.

Berlini tudományos körökben a következőképpen vélekednek: *Andrée* a földszállás napjának estéjén már Grönland észak-keleti partjához ért, csak hogy a szél visszahajtotta majdnem arra a helyre, ahol felszállt. A dán szigetcsoporthól, a földszállás pontjától, addig a pontig, ahonnan a levelet ledobta, hétézszáz kilométer a távolság, tehát a léggömb az eddig elért legnagyobb gyorsasággal tette meg az utat, vagyis hétézszáz kilométert tíz óra alatt. Az azonban bizonyos, hogy *Andrée* alaposan tévedett,

amikor a szélre bízta magát, mert bebizonyosodott, hogy a magasabb régiókban nincsen folytonos légáram.

— **A szegedi kard-affér.** Tömérdek lovagias ügy támadt abból a kinos esetből, amelyet három honvédtiszt rőtgnözött hétfő reggel Szegeden. A botránynak ezt a következményét azonban érdekességben messze fölülmulja az a határozat, amelyet a honvédtisztikar hozott. A tisztikar ugyanis tegnapi delután határozatban kimondta, hogy a szegedi újságok az egész tisztikart megsértették, ezért a honvédparancsnokság után fognak maguknak elégtételt szerezni. Ha nem kapnak elégtételt, akkor egyenként fogják áthelyeztetésüket kérni. Amíg pedig a szatizsfakció késik, a szegedi polgársággal minden összeköttetést megszakítanak. A szegedi honvédtisztikarnak ez az illogikus eljárása természetesen kinos föltűnést keltett Szegeden. A megsértett polgárság azonban nem értve a tisztikar fura lovagiaságához, a bojkottot nemes nyugodtsággal fogadta s őszinte szimpátiával a szegedi újságok felé fordul.

A lovagias ügyek közül — mint szegedi tudósítónk táviratozza — *Ujvári Péteré*, a *Szegedi Híradó* munkatársáé egyoldalul befejeződött. *Ujvári* segédei dr. *Uj* József ügyvéd és *Csernovits* Agenor igazgató-főmérnök *Andor* főhadnagy segédeinek kijelentették, hogy a sajtó hivatásánál fogva felöknek a hírlapi közleményekért nem szabad fegyveres elégtételt adnia és ők az ügy lovagias uton való elintézését ebben az ügyben nem engedik meg. A tisztok ezzel szemben ragaszkodnak a fegyveres elégtételadáshoz s az ügyben felvett jegyzőkönyveket bemutatják *Santer* alezredesnek, *Tömörkény* Istvánnak, a *Szegedi Napló* munkatársának az ügyében *Andor* főhadnagy segédei elismerik, hogy a *Szegedi Napló* cikkében nincs sértés, mégis az követelik, hogy a rendőrségi jegyzőkönyvek hivatalos szövegéből szöszerezni kezdje a *Szegedi Napló* azt az állítását, hogy a Kass-vigadóban a tisztoknak a pincérek osakugyan megtagadták a hitelt. *Polczner* Jenő országgyűlési képviselő és dr. *Kószó* István ügyvéd kijelentették, hogy a Sz. N. e kívánságának eleget tesz s tüstént át is nyújtották a rendőrségi jegyzőkönyvekből a pincérek és orfeumi énekesnők vallomásait. Ezek megerősítik a Napló állítását s olyan lesújtó hatással voltak *Andor* segédeire, hogy haladékosan kérték addig, míg a katonai bücsületbíróóság ítéletét kikérik, ahová az ügyet elő fogják terjeszteni.

— **Mattasich főhadnagy elítélése.** Megbízható helyről jelentik, hogy *Mattasich* főhadnagyot a hadbíróóság csak öt esztendőre ítélte. A főhadnagyot szigorított büntetéssel sujtották, amely az ítélet szerint az öt esztendő alatt fokozatosan enyhül. Az ítéletet, melyet első sorban váltóhatamisással okolt meg a hadbíróóság, bizalmas körlevél útján a hadsereg tisztikarával is megismertették.

— **Eltűnt állami tisztviselő.** A központi állampénztárból június 1-én hirtelen elmaradt *Bíró* Imre segédtitkár. A havi fizetését még fölvette, de már nem vitte haza. Fia tal felesége, aki künn lakik Rákospalotán, sirva jött be a fővárosba és mindenfelé kereste az urat. Csak annyit tudott meg, hogy *Bíró* 1-én egy szep asszonnyal sétált a Dunaparton. Az eltűnt tisztviselő a hivatalban semmiféle értéket sem kezelt, így a szökése bűnyüggyel nincs kapcsolatban.

— **Kommentár nélkül.** A *Nagyvárad* *Napló* nyilletterében ma a következő közlemény jelent meg: „Legyen világosság” című röpírat Anonym szerzője Nagyváradon, tisztelettel felkérték, szíveskednék dr. Sz. Z. urnak — mint a ki a fűzet kinyomtatásával megbízva volt — lakhelyét tudatni, hogy vele a kinyomtatásnál felmerült és teljesen elintézetlen ügyet rendezni lehessen.

Magyar Polgár

könyvnyomdája Kolozsvárt.

— **Munkásszerencsétlenség.** A ferencvárosi dunaparti teherpályaudvaron az éjjel *Börzei* Mihály huszonnégy éves kocsitoló munkája közben nem vette észre, hogy a szomszédos sínparon szintén tolnak és leugrott a kocsijáról. A vágányon azonban megbotlott és éppen a robogó kocsi elé zuhant. A kocsi kerekék a szerencsétlen ember ballabát teljesen összezúrták. A mentők súlyos sebével, eszméletlenül vitték a Rókusba.

— **Letartóztatott ékszerész.** *Janál* Kálmán vizsgálóbíró ma délelőtt magához idéztette *Mayer* Samu budapesti ékszerészt, aki ellen több fővárosi ékszerész a miatt tett panaszt, hogy tőlük sok ezer forint értékű ékszeret vitt át s aztán eliskaszott. A vizsgálóbíró *Mayer*t a kihallgatás befejeztével letartóztatta.

— **Árvíz.** A szlavóniai határvidéken a patakok és folyók annyira megdagadtak, hogy elöntötték a környéket. Ilyen nagy árvíz 1879. óta nem volt és Mihály kerületben több méternyi magasságban fedi a réteket, mezőket. A vetések tönkrementek, a vad vízbe fuladt és a szőna elszűnt.

— **Kézrekerült ál-lord.** A múlt héten héten két fiatal ember szállott meg Bécs egyik előkelő fogadó-jában és a vendégkönyvbe lord Hamilton-nak és George Sanderson-nak írták be magukat. A hotel cselédje nagy figyelemmel forgóldott az előkelő vendégek körül, akik megérkezésük után az angol nagykövetségre hajtattak és leadták névjegyüket. De hamarosan kiszült a turpiasságuk. A rendőrség neszét vette, hogy a lord és barátja két régi jó madár, akik sok világvárosban ismertté tették a nevüket szélhámosaikkal. A mikor a detektívek megjelentek a fogadóban, már csak az ál-lordot találták ott, a társa kerekelt odott. A rendőrök igazolásra szólították föl a csalót, a kiről időközben kinyomozták, hogy két év előtt levelekkel zaklatta Fesztich Tassziló grófnét, aki született Hamilton leány. A grófné nem is hederített reá, mert tudta, hogy a Hamilton-családnak nincs férfitagja életben. Fivére, az utolsó lord Hamilton, évek előtt halt meg. Később Sanderson próbált szerencsét a grófnénál, de ő sem kapott választ. Hiába utazott Fesztich Tassziló grófné után, nem is fogadta. Az ál-lord bevallotta a rendőrségnek, hogy angol tisztnek a fia és az előtt gyémántás volt.

— **Időjárás.** Az országos meteorológiai intézet június 8-iki jelentése szerint, tegnap helyenkint zivataros esők voltak. Esett 1—5 mm.: Herényben, Csáktornyán, Zomborban, Pécsen, Pancsován, Nagylakon, Debrecenben, Szatmárt, Kolozsvárt és Nagyszébenben, 6—10 mm.: Keszthelyen, Temesvárt és Zombolyán. 17 mm.: Akna-Szatlán és 28 mm. Szegeden. A hőmérséklet lényegében változatlan.

— **Leégett vasuti raktár.** Esztergomból telegrafálják nekünk, hogy a námai vasuti állomás nagy raktára teljesen leégett. A kár igen nagy.

— **Sajtóhibalgazítás.** Mai számunknak *Az akadémiái flaskó* című cikkében (második hasáb, 12-ik sor) *selyem táská* van szedve e helyett *selyem trikó*.

— **Somossy Mulató.** Szombaton érdekes ujdonság szerepel a *Somossy Mulató* műsorán. *Charmion*, ez a világhírű trapézművész, lép föl először a mulatóban. Charmion, akinek a szenzációs híre Amerikában keletkezett, a trapézban a legvalószínűbb toille-variációkat végzi, ezenkívül tornaművészete a maga nemében páratlan.

— **Ös Budavára** híres angol vendége *Little Tick*, tegnap is zsufoolt nézőtér előtt játszott, utánozhatatlan komikumával és groteszk táncával teljesen elragadta a nézőit. Az igazgatóság úgy intézkedett, hogy a holnap és a következő előadásokhoz fenn tartott páholyok és zártasok minden ráfzetés nélkül az igazgatósági irodában kaphatók.

FŐVÁROS.

(*) **A tűzoltó főparancsnok szabadságon.** *Severbovsky* Szaniszló tűzoltó főparancsnok megromzált egészségi állapota miatt véget hat hétre Karlsbadba utazott. Távolléte alatt *Janicsek* Andor tűzfelügyelő végzi a főparancsnoki teendőket.

SZÍNHÁZ, ZENE.

— **A Magyar Színház új üzabjai.** A Magyar Színház igazgatósága arról értesít bennünket, hogy a jövő évadra a következő idegen darabokat szerzte meg: *La Bohème* Puccinótól, *Veronique*, *Message* operettje; *Les soeurs Gaudichards*, *Andran* operettje; *The Lucky Star*, angol operett *Caryllól*; *L'hotel du libre échange*, *Feydeau* bohózata. A Magyar Színház ezeken kívül nyolc eredeti ujdonságot készít elő a jövő évadra. Az első eredeti ujdonság, mint értesülünk, *Merkl* Adolfnak *Tilos a bemenet!* című énekes bohózata lesz, amelyhez *Huska* Jenő írta a zenét. Mind a kettő egészen új ember a színpadon.

— **Fővárosi Nyári Színház.** *Karcsay* Vilmos *Lemondást* adott ma este zajos sikerrel a Budai Színházban. A nagyszámú közönség nagy elismeréssel fogadta *Tárnoki* Gizella akítását, aki Teklat bájos közvalensséggel s mindvégig a darab intenciójához híven személyesítette. *Jesko* Ariadne ugyancsak elég jelét adta tehetségének, amely a folytonos haladás stádiumában van. *Czille* Valéria, *Odry*, *Szakács*, *K. Patáki*, *Hevesi* és *Papp* ügyesen játszottak. A szereplőket minden felvonás után többször a lámpák elé hívták.

— **Ledofsky Gizella a külföldön.** *Ledofsky* Gizellát, a Magyar Színház fiatal szubrett-prímadonáját, két külföldi színház is el akarja hívni a magyar színpadtól. A múlt hetekben itt járt a berlini *Central-Theater* igazgatója, aki a fiatal művésznőt *A gésák* Moly szerepében látta és szerződési ajánlatot tett neki. A berlini igazgató, *Ferenzy*, a napokban három évre szóló szerződést küldött be a fiatal művésznőnek az alatt a feltétellel, ha a Magyar Színház kiengedi a szerződéséből, amely még másfél évre köti. A második külföldi színház, amely az ifjú művésznőt tagjának akarja, a bécsi *Carl-Theater*, amelynek helyettes igazgatója *Müller-Guttenbrunn* előtt a fiatal művésznő ma próbát énekelt. A *Carl-Theater* az őszön akarja felléptetni a fiatal művésznőt a bécsi színpadon a *Michu leányok* című ope-

retben. A bécsi színház igazgatója maga vállalkozott rá, hogy a Magyar Színház igazgatóságánál kieszközli a fiatal művésznő szerződésének felbontását, vagy legalább azt, hogy a jövő őszi évadban hosszabb szabadságot adjon a művésznőnek abból a célból, hogy az egyik *Michu* leányt, amelyet már a Magyar Színház-ban is nagy sikerrel játszott, a *Carl-Theater*-ben kreálhassa.

— **Strauss-ünnep Berlinben.** A berlini udvari opera Strauss-émlékünnepet rendezett. *Mozartnak Mór színházi zenéje* után, *Blumenthal* O. prologust szavalt s ezután *A denevér* című operettet adták elő. A felvonások között a zenekar csupa Strauss-féle kerin-gőt játszott. A színház a legelőkelőbb közönséggel telt meg.

— **Kury Klára fellépése.** A Népszínháznak holnap, csütörtökön, ugynevezett érdekes estéje lesz: *Kury Klára* lép fel először, a sajtóban is sokat szellőztetett, híressé vált *Toledad*-ügy után. A Népszínház igazgatósága a művésznő fellépését a következő kis kommunikében tudatja velünk:

Kury Klára hosszabb gyöngékedése után holnap este lép föl először a Népszínházban *Andran* operettjében a *Toledad*-ban, amelyben eddig csak egyszer léphetett fel.

Ha *Rocheport* színházi dolgokról írna, nem mulasztaná el egy ilyen kis kommunikéhez hozzábiggyeszteti:

— Holnap meleg este lesz a színházban!

— **Öngyilkos primadonna.** *Nyiregyházi* arról, ahol most *Komjátthy* debreceni társulata játszik, egy fiatal művésznőnek tragikus haláláról értesítenek bennünket. A fiatal művésznő, *Serfői* Zsenni, aki mindössze tizenkilenc esztendő volt, a múlt éjjel lakásán felakasztotta magát s hajnalban hazatérő férje holtan találta. Az ifjú művésznő, aki primadonnája volt *Komjátthy* társulatának s mind ilyen nagy kedvelte volt a debreceni közönségnek, most egy éve ment férjhez a társulat egy fiatal férfitagjához, *Rubos* Árpádhoz. Az ifjú művész pár házassága regénybe illő házasság volt. *Rubos* Árpád ugyanis csak egy öngyilkossági kísérlet után vezethette oltárhoz a fiatal művésznőt. Egnemélyek egy mondják, hogy a fiatal komikus azért követett el öngyilkossági kísérletet, mert imádjotta kikosarazta, egy másik verzió szerint azonban *Rubos* már jegyben járt az ifjú művésznővel, mikor erőszakosan meg akart válni az élettől. A társulat tavaly *Máramarosszigeten* játszott s a rosszakaratu híresztelések, amelyeket mennyasszonyáról terjesztettek, annyira elkésertették, hogy feyyvert fogott maga ellen. A fiatal művésznő azonban betegyázhoz sietett és valóságos önfeláldozással ápolta s egy mondják, hogy nagyobb részt az ő gondosságának köszönhetette életét. Nem sokára azután oltárhoz is léptek s egy évig boldog házasságot éltek, — a világ szemében legalább. Valójában azonban nagyon boldogtalan élet volt, — a fiatal művésznő féltette az urát. É miatt nagyon sűrűn erős jelenetek voltak közöttük s egy ilyen jelenet játszódott le tegnap este a fiatal művészpár lakásán. A házastársak erősen összekocantak és *Rubos*, hogy haragja csillapodjék, elment hazulról és a házon kívül töltötte az éjszakát. Reggel vetődött haza s egy halottat talált . . .

— **Kopácsy Juliska köruton.** *Kopácsy* Juliska, mint egy bécsi ujság értesül, július és augusztus hónapokban a cseországi fürdőhelyeken fog vendégszerepelni.

— **A „Scala” deficitben.** Az a részvénytársaság, amely arra vállalkozott, hogy a milánói *Scala*-színházat újra felvirágoztassa, a napokban tartotta meg első közgyűlést *Visconti* Guido herceg elnök-lése mellett. A közgyűlésnek mindenekelőtt azt a lehagoló dolgot kellett tudomásul vennie, hogy a *Scalanak* a most mult évadban 700.000 líra jövedelme és 900.000 líra kiadása volt. A deficit tehát kerek 200.000 líra. Minthogy *Milano* városa csak százezer lírával szubvencionálja a színházat, a részvénytársaság igazgatósága elhatározta, hogy a százezer líra hiányt a sajátjából fedezi.

— **Doktor Szeleburdi.** A fővárosi nyári színházban e hó 30-án került színre *Guthi* Soma és *Hege-dus* Gyula 3 felvonásos eredeti bohózata, mely a színház kassza darabjának ígérkezik. A címszerepet, egy frigotherapiával gyógyított idegrovost, maga *Hegedus* Gyula, a Vigszínház kiváló művésze fogja játszani, a többi szerepeket is a színház lejjebb tagjai között osztották ki. *Makó* Lajos igazgató a bohózatot fényes kiállásban fogja színre hozni.

— **Vidéki színházak.** *Szom'athelyről* írják nekünk: *Somogyi* Karoly pécsi színház-társulata e hónap negyedikén fejezte be *Szombathelyen* a tavaszi saisons. Ezután oly partfogás mellett, a minő már évek óta nem volt. *Somogyi* igazgató a s isont négy hétre tervezte, de ki kellett nyújtania mindaddig, míg a fővárosi színház ujdonságait őt-hat előadásban be nem mutatta, mert a közönség a jegyeket napok előtt elkapkotta. De nemcsak az igazgató, hanem a társulat összes tagjai a közönség kedvelői lettek. A társulat kiválóbb tagjai voltak: *Angyal* Ika, *B. Csik* Irén, *Ferrai* Ferike, *Kovacs* Mariska, *Szohner* Olga,

Balla Kálmán, *Bérczy* Gyula, *Peterdy* és *Szilágyi* Dező.

— **Sárospataki levelezők** írja: *Bárdóly* Károly jól szervezett társulata játszik itt, tőrhető sikerrel. A város közönsége meglehetősen pártolja a derék társulatot, melynek minden tagja dicséretes törekvést tanusit arra nézve, hogy élvezetes alakításokat nyújson. Eddig előadták a *Gyurkovics* leányok, *Mária* bátyja, *Három pár cipő*, a *vöröshaju*, *Nő-szabó*, *Kukta-kisasszony*, *Lili*, *Fenyegerek*, *Leszámolás*, *Árványhaj*; című darabokat. A társulat legkiválóbb erői: *Izso* Miklós, *Izsóné* Irén, *Pintér* István, *Szabad-hegyi* J. B., *Csányi* Jusztin, *Képes* Laura, *Sz. Kovács* Gyula, *Koháry* Mariska, *Szabóné* Róza, *Pintér* Dező, *Völgyi* József, *Körösi* József stb. A társulat a *Gésák* előadására készül. — A *sárospataki* Iparos-Ifjak *Önképző-Köre*, — mint tudósítónk írja, — a könyvtár alapja javára, a nagy-vendéglő helyiségeiben sikerült műkedvelői előadást rendezett. A rendezésről élén *Neumann* Péter, az önképzőkör elnöke állott. A *három Kázmér* került színre. Az előadás elég szépen sikerült. Különösen kitűntek játékkal: *Pazuha* Mária, *Niesner* Jettike, *Hédervárné* Vilma, *Sütő* Emilia, *Balogh* Erzsike, *Tompos* Katinka, továbbá *Klein* István, kit dicséret illet az ügyes rendezésért, *Klein* Lipót, *Pazuha* János, *Csillag* József, *Kordánk* Endre, *Sóváry* László, *Witek* Ferenc, *Klein* Hermann, *Mallár* László stb.

— **Az operaház előadása otthon.** A m. kir. Operaházban holnap (pénteken) este gróf *Zichy* Géza dalmüve, a *Roland mester* kerül színre. A *Telefon* *Hírmondó* az előadást közvetíteni fogja s így az előfizetők otthon is végig hallgathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókon.

Nos, ki ez?

— Találós kérdés megfejtéssel. —

A kapu előtt kocsi áll meg; egy hölgy száll ki belőle, beburkolozva prémes bundájába; elhalad a tömeg között; amelyet a fogat ösöngettyűszára csált oda; mosolyvet amegy oda az emberek közé és eltűnik a kapuban.

Könnycsón szalad a csigalépcsőn fel, belép a virágokkal díszített, és tulerősen fűtött garderobba; jobb felé dobja szalagos keztyűjét, balfelé madarakkal díszített kalapját; egyszerre sovány lesz, mihelyest bundáját levette; olyan, mint valami fehér selyemből való kés-tök.

Lerohan a sötét színpadra, fölélénkíti már pusztá megjelenése által a halvány embereket, akik eddigél az árnyban ásitoztak.

Jön, megy, jár-ke, fut, libeg, röpül; lázba hoz mindenkit és mindent; odaomlik a guignolra, amely a kulisszák mögött a jelenésükre váró művésznőknek karszékül szolgál; vezeti a rendezést; gesztusokat mutat és hangsúlyozásokat javít ki.

Fülgrik; ismételtet; habzki a dübtől; ismét leül; mosolyog; iszik teát.

Ő is próbál; megrikatja a vén komélliasok, akik a kulisszák mögött ácsorognak. Visszamegy az öltözőbe, ahol a dekorátorok várják. Az ollóval tönkreteszti a kis modelleket, hogy aztán rekonstruálja; csipkével letörli verejtékét; úgy tesz, mintha el akarna ájulni; hirtelen fölrohan az öltödi emeletre.

Ott terem a megrémült kosztümszabók előtt; birizgál, kutat, fürkés a fölhalmozott szövetekben; kosztümöket talál föl; drapirozza és összegyüri; ismét lemegy az öltözőbe.

Megmutatja a statisztáló hölgyeknek, hogy miként fésülődjenek; konferenciát tart, virágcsokrokat köt, fölolvastat magának száz levelet, meg hagyja magát hatni a folyamodványoktól és pénztárcájába nyul; lehivatja az angol parókakészítőt.

Hirtelen ismét a színpadra rohan, hogy a dekoráció megvilágításán valamit igazítson, szitkodik a készülékek miatt és leteremtettézi a világosító mestert, megpillant egy munkást, aki tegnap valamit hibázott; megállítja, nekiront, megsemmisíti, páholyába siet ebédhez.

Halványan, mint valami kísértet, ül le az asztalhoz; étekezés közben folyton nevet, mint valami cigányasszony és alig talál időt, hogy egyék; felöltözködik a játékhoz; a függöny mögött álló rendezővel elmondhatja magának, hogy mi az ujság; eljászsza szerepét teljes odaadással; felvonások közben ezer dolgot intéz el.

Játék után a színházban marad reggeli három óráig, hogy az igazgatósági teendőket elvégezze; hirtelen fölkaog; eszébe jut, hogy otthon valaki várja, aki öt felvonásos tragédiáját föl akarja neki olvasni.

Haza érkezik; meghallgatja a darabot; oda van a meghatottságtól és sir; nem tud elaludni; új szerepet tanul . . .

Nos, ki ez? — így szól a találós kérdés. Ki volna más, mint Sarah Bernhardt, akinek ezt a fényes jellemzését *Edmond Rostand*, a *Curano de Bergerac* szerencsés költője írta.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közöltéknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG.

Alapított 1842-ben.

Tiszán kölcsönös. Részvényesi nincsenek.

Változatlan díjazatok, utánfizetési kötelezettség nélkül.

Kivonat az 1898. évi december 31-én lezárt mérlegből:

Biztosítási alap 1898. december 31-én ...fr.	1.437.913,602:90
Teljesítmény nyereségtartalék (felesleg)	218.853,288:50
Készpénzeszámok és készpénztalajadalmaknak	11.502,590:67
Összes bevétel	285.008,442:64
Összes kifizetések készpénztalajadalmaknak	128.246,939:64
Érvényben lévő biztosítások	5.084.777,190:62

Három évi fennállás után a társaság új könyvei semmi esetre sem válhatnak teljesen érvénytelenné, rendkívül magas összegű kölcsönre jogosítanak és egyéb kiválóan előnyös kedvezményeket nyújtanak.

Díjtáblázatokkal és felvilágosítókkal szolgál a Vezérigazgatóság Magyarország és a keleti tartományok részére Budapest, IV., Károly-kört 36. Tekintélyes képviselők alkalmazást nyernek.

MŰVÉSZET.

Szecessziós plakátok.

— Különkiállítás a Műcsarnokban. —

Budapest, június 8.

Gróf Károlyi Mihály a paradíj ásványvíz reklamáására pályázatot hirdetett magyar művészek körében. Olyan plakátot kívánt, amely eljuttatja a sablontól, friss ötletű, eleven, vagy az ő kifejezése szerint szecessziós.

Erre hatvan és néhány pályamunka érkezett be, amelyek felett tegnap mondott ítéletet a zsűri. Az összes pályaművek ma reggel óta ott láthatók a Műcsarnok egyik külön termében.

Aki ezt a kis különkiállítást végignézi, azt a számalom érzése fogja el. Ezt értik a pályázók szecessziós stíl alatt? Így gondolkodnak a bírálók a szecesszió művészi tartalmáról? Ha valaki torzképet akar adni Vigyázó Lacika modorában az új iparművészeti stílról, akkor se érné utól ezeket az uraknak legtöbbjét, akik pedig komolyan iparkodtak szecessziósak lenni, mert hisz pályadíjak nyereséről volt szó. A bíráló bizottság pedig nem kompromittálhatta volna alaposabban a tájékozatlan közönség előtt a szecessziós plakát-stílt, mint tegnap hozott határozatával. A közönség tájékozatlan része azt fogja mondani: Ez hát a híres szecesszió? Ezért folyik komoly vita és harc a külföld legkitűnőbb mesterei közt? Ezt akarják nekünk új művészi s főképp művészi törekvés gyanánt beadni?

A közönségnek igaza van. Ha ilyen volna az, amit szecessziós stílnak neveznek, akkor kár volna szót ejteni róla. Mert ez a kiállítás a maga egészében a tehetségtelenség, az éretlenség és a majmolás terén elérte a világrekordot.

Ha valaki rosszul rajzol, vagy bolond színeket ken egy papírosra, még nem szecesszionista. Ha valaki szolgailag utánozza Muchát, ezzel máris bucsút mondott a szecesszionisták eszméinek, mert hisz ezeknek éppen kiindulási pontjuk a tökéletes önállóság. Istenem, mennyi apró Mucha szaladgál Budapestben azóta, hogy a Műcsarnok és az Iparművészeti Múzeum egy sor képét mutatta be ennek a kiváló plakátraajzolóknak! A kis kiállítás egy harmada értelmetlen utánzójává szegődött a morvából franciává vedlett plakátművészeknek. S ezt a szolgálai utánzást nevezik szecessziós stílnak?

A zsűri, ismételjük, példát adott rá, miképpen kell egy szép művészi gondolatot alaposan kompromittálni. Oly munkának ítélte oda az első díjat, amely a leggyöngébb kritikát sem bírja el. Hogy ez a munka Márk Lajosé, azt mélyen sajnáljuk. Márk maga bizonyára nem veszi komolyan ezt a díjsóságot, mert komoly emberek az ő tehetségétől egészen más valamit várnak. Az ilyen ötlet nélküli való, rosszul rajzolt, képtelenül festett „atelierschwarten“-t nem volna szabad a neve szignálásával még legbizalmasabb barátainak is megmutatni. Még egy ily győzelem s a közönség kételkedni fog Márk tehetségében.

A második díj nyertesé készítette az egyetlen igazi plakátot. Ez olyan falragasz, amely lapidárisan beszél, egyszerű, feltűnő, kellemesen köti le a sétáló közönség figyelmét. Szerzője Pfeiffer Helman, mint halljuk, a Politisches Volksblatt egyik rajzolója. A harmadik díjat egy szép tehetségű fiatal festőművész, Honti Nándor nyerte el. Plakátján, amely a lapidáris kifejezésmódtól inkább az „illusztráció felé hajlik, különösen egy fejlettebb, finomabb rajzolt, díjaz-

ruhás gyermek-alak köti le figyelmünket. A jobbak közül való Sándor B. terve, amely eléggé széles és erős, aztán az Élet és Holdkette jelgékük, amelyek diskkrét izlésről tanuskodnak. Előkelő hatása a Sylvester jegyű is. A Tavasz jelgés plakát a hajdan divatozott újvíz cifra gratulálókártyákra emlékeztet. Kellemesem egyszerű az 51. és 52. számú.

A kiállítás egyik egész falát nyolc megdicséret plakátra foglalja el, amelyeket megvételre ajánlott a bíráló bizottság. A legtöbbnek nem ösmerik még a szerzőjét. Kettejük azonban már jelentkezett. A megdicséret munkák közül kettő Keményfi Jenő műve, a harmadik Tahy Gyuláé.

Igazi plakát mégis csak egyetlenegy van a kiállításon, a második díj nyertesé. A többi az vagy az illusztrációhoz közeledik, vagy a torzképhez, legtöbbje azonban számalom utánzata a külföld híres plakátműveinek. Arról, amit szecessziós plakát-stílnak neveznek, szó sincs az egész kiállításon, ellenben a legtöbb munka karrikatúrája a szecessziós gondolatnak.

A közönség, amely meglátogatta ezt a tárlatot, meg fogja tudni, hogy mit nem szabad a szecesszió rovására írnia és mit nem szabad elhínnie a leghivatalosabb zsűrinek sem.

(L.)

□ Böcklin. Tegnap bejárta az egész világ sajtóját az a szomorú hír, hogy Böcklint újabb szélütés érte és a mester halálán van. Berlinből ma azt táviratozza tudósítónk, hogy maga Böcklin megcáfolja a betegségéről terjesztett híreszteléseket. Elmondja a lapokhoz küldött nyilatkozatában, hogy jól érzi magát, a szélütés pedig — kacska.

□ Ujpesti műbarátai. Az ujpesti képművészeti napokint igen sokan látogatják és nagyban folynak a vásárlások. Eddig elkelt: Kacziányi Ödön: Alföldi szociálista. Megvette Leiner Simon, Kacziányi Ödön: Velence a Lidónál, megvette Reisz J. D., Pálya Celestin: Tájékpép, megvette Sonnenfeld Adolf, Pálya C.: Megyeri tájrészlet, megvette Héderváry Böske kisasszony, Pálya C.: Esti hangulat a Dunán, megvette Héderváry Böske kisasszony, Pálya C.: Alkony, megvette Sonnenfeld Adolf, Pálya C.: Vásár, megvette Sonnenfeld Adolf, Rosenmayer Ferenc: Dinnyeésár, megvette Sonnenfeld Adolf, Bachmann Károly: Tájékpép, megvette Reisz J. D., Telcs Ede: Enyelgés, szobormű, megvette Erben Samu, Linek Lajos: Női fej, megvette Erben Samu, Rosenberg Sándor: Kölcsezős zavarban, megvette Ehrenwald Vilmos, Rosenberg S.: Tájékpép, megvette Sonnenfeld Miksa, Egerváry Potentín Ágost: Gyöngyvetel a huszár élet, megvette Ehrenwald Vilmos.

□ A műpártoló Velence. Velence törvényhatósága nemrég elhatározta, hogy a Giovanelli herceg bőkezűsége és sok kiváló művész ajándékai folytán magas nívóra emelkedett képtárát olyképpen fogja gyarapítani, hogy évenként nagyobb összeget fordít műremek megvételére. Velence polgármestere a napokban felkért egy kiválóbb kritikusokból álló zsűrit, hogy az ideit tárlaton a megvásárolandó műveket kitzemejje. A zsűri a következőképpen ajánlotta megvételre: cisó sorsban Lenbach „Önarcképét”, aztán a svéd Zornnak „Tanc” című festményét; a skót Lavergnek „Anyja és fiá”-t; a „Pasztordalt” Marius de Maria-tól és a „Szomorú vízió”-t Menteffi-től. A szoborművekből kizemelte a következőket: az „Erdei manó”-t a beiga Braeke-től gipszben; Constantin Menieur „Kovács”-át bronzban, Treuacoste „Niobe leányá”-t marványba faragva. Ezenkívül több akvarell festményt ajánlott megvételre Baner, Klingner, Müller, Raffaelli, Vogeler és másoktól. Velence 40.000 lírát fordíthat vásárlási célra, azonban az említett művek együttvéve sokkal nagyobb összeget képviselnek. A zsűri ennek ellenére reméli, hogy ugy az illető művészek beátása, mint a velencei mecénások bőkezűsége a kijelölt művek megvételét lehetővé fogja tenni.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ Párbaj-Codex. József főherceg után most József Ágost főherceg fogadta el magánkönyvtára számára Clair Vilmos kitűnő Párbaj-Codexét. A kitüntetésről a következő levél értesítette a szerzőt:

Tekintetes Clair Vilmos urnak, a Budapesti Napló belső dolgozótársának.

Ó császári és királyi felsége, József Ágost főherceg ur kumara-előjárója.

Tisztelt uram!

Van szerencsém értesíteni, hogy megküldött Párbaj-Codex című művét ó császári és királyi felsége, József Ágost főherceg urnak bemutattnam s azt ó császári és királyi felsége elfogadani és köszönetét kifejezni kegyekeddel.

Kiváló tisztelettel

Szemerecsányi S. K.,
cs. és kir. vezérőrnagy.

VIDÉK.

— (Temesvár fejlődése) Temesvárról telegrafikájuk: Temesvár jövő fejlődésére nagyfontosságú tárgyalás volt ma a városházán. A város, mely a várerődítések lebontását is a király hatalmi szavának köszönheti, a város közepét átszelő, a közlekedést és fejlődést megakasztó orsvai vágánynak a várfalak északi oldalára való áthelyezését is felségfolyamodással kérte. A király a folyamodványt legfelsőbb kézjeggyel ellátva beküldte a kormányhoz, mely ennél fogva magáévá tette az ügyet és mára értekezletet hívott össze a városházára, melyen Fascho Moys miniszteri tanácsos elnököl. Az értekezlet tagjai voltak továbbá a hadügyminisztérium részéről báró Kuhn vezérkari alezredes, a belügyminisztérium részéről Molnár Viktor főispán, a honvédelmi minisztérium részéről Bihar tábornok, a kereskedelmi minisztérium részéről Barvits miniszteri tanácsos, Geduly osztálytanácsos, a város részéről Telbisz polgármester több tisztviselővel. Az elhelyezésnek egyedül akadályos az volt, hogy ez által a katonai gyakorlóteret szétaraboltnák. Az értekezlet tagjainak sikerült olyan megállapodásra jutniok, mely minden érdeket kielégít. Az értekezlet tehát sikeresen oldotta meg az évek óta húzódó ügyet. A minisztériumok képviselői tiszteletére Desseffy püspök fényes ebédet adott.

— (Műtanrendről bejárás.) Tegnap volt a Vésztő—Kötégán—hoillódi—biharmegyei vicinális vasut műtanrendőri bejárása. A megnyitási uton a minisztériumot dr. Barhoss Andor miniszteri titkár, Ney Ferenc vasuti és hajózási főfelügyelő, Tárnoki Mór főmérnök, a megyét Szunyogh Péter alispán képviselte. A bizottság mindent kifogástalan rendben talált. A vasutat, mely 82 kilométer hosszú, holnap adják át forgalomnak. Este Nagyváradon fényes bankett volt, melyen a bizottság tagjain kívül a társadalom előkelőségei vettek részt.

EGYESÜLETEK.

(Az Országos Pázmány-Egyesület) választmánya ma délután 6 órakor Cziflay Lajos elnökle alatt választmányi ülést tartott. Az elnök bejelentette, hogy József főherceg, az egyesület fővédnöke levélben adta tudomására az egyesületnek, hogy az egyesület tagjainak küldöttségét Budapeston fogadja, mert nem szeretné birtokára farasztani az egyesületet. A választmány ezután üdvözölte az új alelnököt, dr. Kiss Jánost és több folyó ügyet intézett el.

(A nemzetközi gyermekvédő kongresszus) irodalmi bizottsága véglegesen ma alakult meg, Rákosi Jenő elnökle alatt. Az irodalmi bizottság, amelynek célja, hogy a gyermekvédő-kongresszus fontosságára a külföld és az ország figyelmét felhívja, a következő tagokból áll: Rákosi Jenő, Cziflay Lajos, Katona Béla, Lyka Károly, Mészáros Dániel, Németh László, dr. Schächter Miksa, Szokolay Kornél, dr. Sziklay János, Hollósy Géza, Szerdahelyi Sándor, ifj. Szederkényi Nándor, dr. Gerlóczy Zsigmond. Rákosi Jenő beszédében buzdította a bizottságot, hogy hívja fel a figyelmét a kongresszusra úgy a napilapoknak, mint a vidéki lapoknak. A bizottság elhatározta, hogy nemcsak a magyarországi, de a külföldi lapokat is ellátja cikkekkkel, amelyek a kongresszusra vonatkoznak. A napi, vidéki és külföldi sajtó tájékoztatásán kívül a másik tárgy a kongresszus tartama alatt megjelenő napilap lesz, amelyet majd az irodalmi bizottság tagjai fognak megszervezni. A napilap több nyelven fog megjelenni. Végül Rákosi Jenő elnök ajánlataira a bizottság alelnökévé Cziflay Lajost és jegyzőjévé ifj. Szederkényi Nándort választották meg.

SPORT.

* Vivé-est. Sikertűl vívóestét rendezett a Budapesti Gyógyi Kör vívótársasága Halász Zsiga vívómester vezetése és iskolája részvételével. Alapos nevelést árultak el a mester kis Zsiga fia, a Haydin-, Imrédy-testvérek, Edvi Illés, Tóth stb. A felnőttek által bemutatott kardvívások bebizonyították, hogy milyen magas fokon áll a vérmérsékletünknek inkább megfelelő magyar iskola. Szép mehetnek különösen kitűnő Stieger István, Paupera Ferenc, dr. Porteleky László, Vecsey Lajos és dr. Keresztessy József.

* Hat óras kerékpárverseny. A Magyar Testgyakorlók Körének vasárnap, a Csömöri-úti versenypályán rendezendő hat óras kerékpárversenyére és nemzetközi atletikai vadalára szep szamban érkeztek be nevezések. A hat óras kerékpárversenyre huszan neveztek, kizto Papp Ferenc bajnok is, ki legutóbbi balesetéből már felépült. A többi versenyzasmokra Bécsből a Victoria Athletico Club és a Wiener Athletico Club, a fővárosi egyesületek közül: a Magyar Athletikai Klub, a Budapesti Torna Klub, a Magyar Uszó-Egylet, a Fővárosi Kerékpár-Egylet nevezett. Tizenhárom sport-egylet 90 versenyzője összesen 134 nevezést adott be. A száz yardos síkfutásban Malcsiner Gyula és Schubert Ernő bajnokok mérkőztek, az egy angol mértékes síkfutásban Wraith

Ferenc bécsi athléta, Magyarország mérföldes bajnoka mérkőzik a legkiválóbb magyar versenyzőkkel. A dísközpontban és a tandemversenyben is nagy mezőnyökre és érdekes végkzdelmekre van kilátás.

*** A Buccaneer verseny.** A hosszú Buccaneer verseny (távolsága 3200 méter) lesz a vége felé közeledő Derby-meeting egyik legérdekesebb versenye. Már most bizonyos indulóknak tekinthető olyan négy egyaránt kitűnő ló is, mint *Timár, Cid, Cromwell* és *Sándor*, melyeknek chanceai között alig lehet eligazodni. Tekintve azonban a verseny igen hosszú távolságát, a rendkívül kitaró Cidnek van a legtöbb reménye a győzelemre.

*** A Szt.-István-díj favoritja.** A Szt.-István-díjnak még sohasem volt olyan erős favoritja, mint *Zászlós* az idén. Majdnem három hónap választ el bennünket e versenytől, *Zászlós* mégis ma már csak háromszoros odds-sal kapható a bookmakereknél. *Zászlós* súlya az István-díjban csak 49 kg., forma szerint tehát alig verhető.

Nyári lóversenyek Alagon.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 8.

A legöregebb urlovas crackek sem emlékeznek hosszabb különvontatásra, mint amilyen ma vitte a lóvilág barátait Alagra, a nyári-meeting megnyitójára. A meleg nem riasztott vissza senkit, a programmal alakok ott sűrűgtek most is a totalizátor körül, akárcsak az aprílisi első tavaszi napokon, amikor a rákosi gátversenyt és a nagy alagit futják. A lovak már válogatásabbak, ők kevesebb résztvetet tanusítanak a nyári versenyek iránt. Különböző a steeperek, ezek közül már a legnagyobb outsideereknek is meg kell kegyelmezni, csak hogy fussanak, meri különben akadályversenyek már nem is lennének a világon. Ugy a gát-, mint az akadályversenyben csak két ló indult, csak hogy míg az akadályversenyben igen érdekes és változatos versenyt futott a győztes *May-be Bibereckel*; a gátversenyben a speedes *Herilőre* minden pillanatban megfutható volna a kitaró, de nem sebes *Theklától*.

Az egész versenynap legérdekesebb momentuma különben a legelső, 1600 méteres Sikverseny volt. Itt már győztesnek látszott a *Geist-dressz Reménnyel*, de *Kreutzbrück* főhadnagy a győzelem jutatóban visszatartotta a lovát, mire megtörtént az, ami már olyan gyakran megtörtént, hogy egy szemfüles lovas, ez esetben gróf Pejacevich, meglepte *Ohóval* az elbizakodott lovas t a végén szerencsésen le is győzte. *Kreutzbrück* főhadnagy szörnyen restelte magát, hogy vele is megesis ilyesmi; a nép zuglódott s elég gyakran volt hallható olyan megjegyzés, hogy: a jockeyt ilyenkor megróják, miért nem esik baja az urlovasnak? De aztán *Kreutzbrück* helyrehozta a könnyelmű lovaglást s a *Geist-dressz* még két versenyben vitte a győzelemre: Ravasz II.-vel és *Gyémántal*. *Geist Gáspár* nyerte az akadályversenyt *Maybevel*, úgy hogy a népszerű alagi istállóknak ma három győzelme, egy második és egy harmadik helye volt.

A részletek eredmények a következők:

I. **Melegnyitó-handicap.** Díj 1200 korona. Távolság 1600 méter. Gróf Pejacevich A. *Ohója* (tulajdonos) első, G. Reménye második, gróf Spaur V. *Dutyje* harmadik, aztán Galambom, Lucifer, Bergfex. — Itélet: Küzdelem után fejhosszal első, 1 hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 16. Helyrefogadások: I. 25: 44 és II. 25: 73.

II. **Eladóversenye.** Díj 1000 korona. Távolság 1200 méter. *Geist G. Ravasz II.-je* (*Kreutzbrück*) első, Rohonczy G. *Arkadiája* második, Mr. C. Wood *Regeje* harmadik, aztán Parázs, Eikonogen, Vilám II, *Moséba* való, *Passable*. — Itélet: Küzdelem után fél hosszal első, 2 hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 27. Helyrefogadások: I. 25: 47, II. 25: 59 és III. 25: 69.

III. **Újpesti akadályverseny.** Díj 1800 korona. Távolság 4000 méter. *Geist G. Maybeje* (*Csompóra*) első, Mr. Red and Blue *Bibereckje* (*Sheybal*) második. Itélet: biztosan 2 hosszal első. Totalizátor: 5: 7.

IV. **Tereb gátverseny.** Díj 1500 korona. Távolság 2400 méter. *Kégl D. Heriltőreje* (*Kreutzbrück*) első, gróf Orssich P. *Teklaja* (*Tulajdonos*) második. Itélet: feltartva 5 hosszal nyerve. Totalizátor: 5: 6.

V. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 1200 korona, távolság 1000 méter. Báró Harkányi A. *Násznagya* (*Rosack*) első, Rohonczy G. *Cleopatraja* második, *Geist G. Julisa* harmadik. Aztán *Gavotte*, *Huberta*, *Mirzl*. Itélet: feltartva négy hosszal első, három hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 14. Helyre 25: 48 I., 25: 65 II.

VI. **Váci díj.** Díj 1200 korona, távolság 2000 méter. *Geist G. Gyémántja* (*Kreutzbrück*) első, Gróf *Eszterházy Fentőrdije* (*Gömörj*) második, gróf Orssich *Eshajnalja* harmadik. Aztán *Román*, *Váltó*, *Troubadour*, *Tiszgyöngye*. Itélet: igen könnyen három hosszal első, két hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 17. Helyre 25: 37 I., 25: 38 II. és 25: 41 III.

A Derby-meeting.

— A Budapesti Napló tudósítójának távirata. —

Bécs, június 8.

A Lady Patronesse verseny volt a mai verseny nap főszáma s egyáltalán legérdekesebb futása is. *Tip-Top*, a legreményteljesebb crack nem indult, hanem *Busserl* képviselte a Dreher-istállót, de teljesen sikertelenül s a versenyt *Regent* nyerte meg, mely az idén már több ízben mutatott igen jó formát. *Eclair*en kívül, mely második lett, valamennyi flyer igen rosszul futott s nem szólt be pillanatra sem a finishbe. Érdekes meglepetés volt ma mindjárt az első verseny, melyben *Valaki* győzött le a nálánál aránytalanul jobb lovakat. A totalizátor tizenötösörös pénzt fizetett e győzelemre.

A részletes eredményeket itt adjuk:

I. **Handicap.** Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter. Egyedi L. *Valakije* (*Rumbold*) első, Mr. Dorryt Mon *plaisirje* második, Diti C. *Vértese* harmadik, Okolicsányi E. *Drávája* negyedik, aztán *Kisasszony*, *Wilful*, *Junius*, *Moring*, *Tick-Tack*, *Kadma*, *Maholnap*. — Itélet: Biztosan félhosszal első, két hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 74. Helyrefogadások: I. 25: 97, II. 25: 67, III. 25: 66.

II. **Kétévesek eladóversenye.** Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf *Sternberg A. Lutteje* (*Wallaschek*) első. Szászabereki ménes *Táblalőrja* második. Mr. Lincoln *Mirabeauja* harmadik. Aztán *Remedur*, *Don Quichotte*, *Nini*. Itélet: Könnyen nyolc hosszal első, félhosszal harmadik. Totalizátor: 5: 69. Helyrefogadások: I. 25: 191, II. 25: 94.

III. **Lady-Patronesse verseny.** Díj 6000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf *Lambert Regentje* (*Barker*) első. Gróf *Festlich T. Eclairja* második. Báró *Springer G. Féerieje* harmadik. Ezután *Busserl*, *Mirkó*, *Fee*, *L'astro*. Round the corner. Itélet: Biztosan egy hosszal első, fejhosszal harmadik. Totalizátor: 5: 24. Helyrefogadások: I. 25: 47, II. 25: 80, III. 25: 59.

IV. **Simmering díj.** Díj 3000 korona. Távolság 1600 méter. Báró *Springer G. Leaderje* (*Hjams*) első. gróf *Hunyady J. Diomedje* második. *Wahrmann R. Dominikje* harmadik, aztán *Fair Trick*, *Djadal*. Itélet: Öt hosszal első, fejhosszal harmadik. Totalizátor: 5: 17. Helyrefogadások: I. 25: 52, II. 25: 65.

V. **Kétévesek versenye.** Díj 2000 korona. Távolság 900 méter. Mr. Dorryt *Claretteje* (*Adams*) első, *Dreher A. Bétrügerje* második, báró *Üchters* *Maxja* harmadik. Itélet: $\frac{2}{3}$ hosszal első, 6 hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 13.

VI. **Handicap.** Díj 2500 korona. Távolság 2400 méter. Báró *Boru Juratus* (*Sands*) első, báró *Springer Gaspilleurje* második, báró *Harkányi F. Batora* harmadik. Itélet: könnyen 2 hosszal első, 6 hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 12. Helyrefogadások: I. 25: 35, II. 25: 33.

VII. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1200 méter. Szemere M. *Félenkje* (*Cleminson*) első, *Miklósfalvi m. Ronacherje* második, Mr. Redgrey *Kérpátja* harmadik, aztán gróf *Kinsky Zd. Waschmanja*. Itélet: harmonyed hosszal első, harmonyed hosszal harmadik. Totalizátor: 5: 12. Helyrefogadások: I. 25: 35, II. 25: 33.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Splényi rendőrtanácsos ügye.** *Oláh* András vizsgálóbíró ma egész délelőtt *Polonyi Géza* országgyűlési képviselőt hallgatta ki. A képviselő ténybeli adatoknak van birtokában, melyek báró *Splényi Ödön* ügyére vonatkoznak. A kihallgatásnak ez volt az anyaga.

§§ **Szocialista sajtópör.** A szocialdemokraták a múlt évi karácsonyra kongresszust akartak egybehívni Ceglédre a földművelők számára. A kongresszust a hatóság betiltotta, mire a *Népszava* december 9-iki számában *Betiltottak* . . . cím alatt kikelt az elnyomás politikája ellen. A cikk miatt a főtgyészség a btk. 172. §-ába ütköző izgatást látott benne, sajtópert indított. Szerzőként *Simkó György* ráköspalotai asztalossegéd jelentkezett. Ma délután tárgyalta az ügyet a budapesti büntető törvényszék mint esküdtészeti sajtóbíróság *Czárán István* táblai bíró előnökei alatt. Szavazóbírák *Langer* és *Madarassy* jegyző dr. *Révy* László. A vádhatóságot dr. *Daróczy* Elek képviselte, a vádlottat dr. *Pollaschek* Sándor védte. Az esküdtészek megalakítása után kezdetét vette a tárgyalás. A vádelvél és az inkriminált cikk felolvasása után *Simkó* elvállalta a szerződést. Ezzel a bizonyítási eljárás be is fejeződött és a plaidóyok következtet, mire az esküdtészek visszavonult. Az esküdtészek *Simkó György* vádlottat az államellenes izgatásban egyhangulag vétkesnek mondták, mire a törvényszék három havi fogházra és 100 forint pénzbüntetésre ítélte.

§§ **Gróf Széchenyi Andor válpöre.** A minap hírt adtak arról a viszontagságos válpöröl, amely gróf *Széchenyi Andor*, *Ödön* pása fia és *Korostolova* *Janaiska*, egy orosz származású nő között már évek óta folyik. Abból az alkalomból közbültk azt, hogy a királyi ítélőtábla foglalkozott a pörrel, de az iratokat lényeges hiányok miatt visszaküldte a törvényszékhez. Most arról értesülünk, hogy a táblához került felebbezések tárgya nem az ideiglenes elválasztás, hanem a *végleges felbontás*. A budapesti királyi törvényszék ugyanis április hó 4-ikén kelt itéletével, minthogy a 6 hónapi határidő alatt a házasságok ki nem békülték, a házassági kötelezetkeket bírónál felbontotta és a kiskorú gyermeket végleg a grófnak ítélte oda, minthogy a törvény értelmében a fu-

gyermek az atya gondviselésére bizandó. Ezt az érdemleges itéletet fogja a királyi tábla az elrendelt pótlás után felülvizsgálni.

§§ **Védőjeggyel való visszaélés.** A *Király-Serfőző Részvény-Társaság* följelentette *Holly Vince* sörkereskedőt s *Ligeti Béla* csemegekészkedőt, akik a *Király-Serfőző* védőjegyével visszaéltek. *Holly* és *Ligeti* a *Király-Serfőző* Góliáth-malátásörének a védőjegyével más söröt árusítottak. Ebben az ügyben ma volt a tárgyalás; *Ligeti* azt vallotta, hogy ő jöhiszeműleg vette a sört *Hollytól*, *Holly* viszont azt mondta, hogy valami *Holly Vincens* árusította azt a sört, aki jelenleg a külföldön tartózkodik. A főpörös jogi képviselője ezzel szemben bebizonyította, hogy *Holly Vince* állott összeköttetésben a *Király-Serfőző*vel, de a serfőző kénytelen volt az összeköttetést fölbontani, ugyancsak *Holly* adta át a Góliáth-malátásör címkéit *Ligetinek*. Ezért, ha *Ligeti* jöhiszeműsége bebizonyosodik, hajlandó is *Ligetivel* szemben a panasztól elállani. Ennek a bebizonyítása végett a tárgyalást elhalasztották.

TÁVIRATOK.

Bozen, június 8. *Ferenc Ferdinánd* főherceg ma délután $\frac{3}{2}$ óraker ideérkezett, hogy ő felsége képviseletében jelen legyen a Jézus szent szűről elnevezett jubileumi templomban tartandó első misén.

Berlin, június 8. *Pétérvárról* jelentik, hogy alaptalan az a híresztelés, amely arról szól, hogy *Radolin* herceg német nagykövet szabadságáról nem is megy többé vissza állomáshelyére. Ez a híresztelés csak olyan képtelenség, mint az az előbbi, hogy *Radolin* herceg a birodalmi kancellárságra van kiszemelve.

Délsarki expedíció.

Berlin, június 8. A birodalompölylés költségvetési bizottsága a pótköltségvetést tárgyalta és 200.000 márkát szavazott meg a német délsarki expedíció első részlete fejében.

Suvalov jubileuma.

Pétérvár, június 8. Gróf *Suvalov Pál* főhadsegéd 50 éves tiszti jubileumára levelet kapott a cártól, amelyben egyebek között ez áll:

Felejtetheten atyám, aki az ön szép tehetségét nagyrabecsülte, kinevezte önt nagykövetté a német császár udvarához. Ebben a kiváló állásban ön általános rokonszenvre tett szert és nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a szomszéd nagyhatalommal szemben kölcsönös bizalom alapuló barátságunk erősödjék.

Uj bitorosok.

Róma, június 8. A titkos konzisztóriumban, melyet most már véglegesen július 19-ére tűztek ki, a pápa 12 új bitornokot fog kinevezni, köztük a madridi nunciust, a görzi hercegeérseket, a toulousei érseket, aki Rómában fog székelni, a turini, ferrari reggio-di-calabriali érseket, a konstantinápolyi és antiochiai latin pátriarkákat.

Kitchener megjutalmazása.

London, június 8. Az alsóház ma 221 szóval 20 ellenében elfogadta azt az indítványt, hogy *Kitchenernek*, tisztjeinek és katonáinak köszönetet szavazzon. Több radikális képviselő hevesen megrótta a sebesült derviseken elkövetett kegyetlenségeket.

A felsőház *Salisbury* indítványára hozzájárult az alsóház ama határozatához, amely *Kitchener* lornak 30.000 font nemzetii ajándékot szavazott meg és egyúttal köszönetet szavazott *Kitchenernek* és csapatainak.

Az orosz szenátus ülése.

Róma, június 8. A szenátus ma elfogadta az 1898. július 1-től 1899. június 30-ig terjedő időre szóló kiigazított költségvetést. *Boselli* kinestari miniszter kifejezte, hogy ez a kezelési időszak három millió felesleggel zárul és utal arra, hogy egyrésztől szükséges nagyfontosságú közszolgálati ágakra gondoskodni, másrésztől azonban teljesen távol áll tőle az a szándék, hogy ezidő szerint az adófizetőkre újabb terhet rójon. Szükséges tehát, tényleges, észszerű, állandó megtakarításokat eszközölni, rendíthetetlen következettséggel elkerülni az új kiadásokat és csökkenteni a jelenlegieket. A költségvetést ezután elfogadták.

Mandátumok megsemmisítése.

Szófia, június 8. A bolgár távirati ügynökség jelenti, hogy a szobranyé tegnapi esti ülésén, a mely nyolc óra hosszat tartott, *Rizov* mandátumán kívül a másik két küszendili képviselő mandátumát is megsemmisítették.

A pestis.

London, június 8. A *Times*nak jelentik Teheránból tegnapi kelettel, hogy a busiri kikötőt, ahol két pestises megbetegedés fordult elő, hivatalosan fertőzöttnek nyilvánították.

Kairó, június 8. *Alexandriában* tegnap és tegnapeleől öt újabb pestis megbetegedés fordult elő.

A Puskin-ünnep.

Pétervár, június 8. A tudományos akadémia legnapj diszülésén, melyet Puskin születésének 100-ik évfordulója alkalmából tartottak, Konstantin Konstantinovic nagyherceg elnök a cár következő táviratát olvasta föl:

Minthogy nem lehetek jelen a tudományos akadémia diszülésén, amelyet a nagy Puskin születése 100-ik évfordulója megünneplésének szentelnek, szívből és lélekben részt veszek az ünneplésben, melyben e jelentős napon egész Oroszország egyesül.

Miklós.

A cár egyuttal elrendelte, hogy az akadémián Puskin-alapítvány létesítsék. Ez alapba az államkincstár évenként 15,000 rubelt fizet. A nagyherceg továbbá közölte, hogy a kormány magára vállalta a költő sírjának fentartását. Néhány akadémikus emlékezés után az ünnepet egy kántáta eléneklése fejezte be, melynek szövegét Konstantin nagyherceg írta, zenéjét pedig Glasunov szerezte.

A csehországi sztrájk.

Horitz, június 8. Tegnap újra tárgyaltak a munkásokkal, mert követeléseik csak részben teljesültek, amennyiben csak tizenöt százalékos béremelést kaptak. A munkásság körében nagy izgatottság mutatkozott. A sztrájkolókat fenyegetik azt a néhány munkást, aki munkába állt és tüntetnek lakásaik előtt. A rend fentartására koncentrálták a csendőrséget, Königrätzből pedig katonaságot rendeltek ki Horitzba.

A romániai képviselőválasztások.

Bukarest, június 8. Ma folytak le a képviselőválasztások az első választóterületben. Harminc kerület közül az eredmény eddig 21 kerületből és 46 képviselőről ismeretes. Megválasztottak 41 konzervatív, 3 junimista jelölt és 1 liberális. Egy helyen pótválasztás lesz, Bukarestben a választás eredménye előreláthatólag csak éjjel két óra után lesz ismeretes. Cantacuzene miniszterelnököt 3 kerületben választották meg. A választások teljesén nyugodtan folytak le.

Anglia és Transvaal.

London, június 8. Az alsóház mai ülésén Chamberlain gyarmattügyi miniszter következő nyilatkozatot tett: Sajnos, igaz, hogy Krüger és Milner értekezlete minden eredmény nélkül megszakított és ilyképpen új helyzet állott elő. Krüger visszautasította Milner javaslatát és a Krüger által javasolt megoldást Milner, és most az angol kormány is teljesen elégtelennek tekintti. Az értekezletről szóló jelentést, melyet Milner, mint velem közli, a rendelkezésére bocsátott, még nem kaptam meg. Milner azt hitte, hogy a Reuter-ügynökség jelentését szó szerint megtáviratozzák Angliába. Még ki nem derített okokból e jelentés eddig nem érkezett meg. Ezért nem mondhatom meg, vajjon az a jelentés, amelyet a transzváli kormány időközben közzétett, egybehangzó-e Milner jelentésével. Azt hiszem, hogy a tanácskozás főleg a választói jog kérdését tárgyalta. Milnernek az volt a nézete, hogy a külföldieknek a népképviseléstől való kizárása pillanatnyi nehézségek gyökere és hogy kívánatos volna e pontra nézve lehetőleg megegyezni, mielőtt más vitás kérdéseket tárgyalnánk.

Készülődő forradalmak.

Brüsszel, június 8. A munkások pártjának igazgató tanácsa egyhangulag kimondta, hogy megindítja a mozgalmat az egész országban a forradalomra, ha a kormány nem vonja vissza a választási reformról szóló törvényjavaslatot.

Robbanás egy fűszerkereskedésben.

Páris, június 8. A Rue Balagnyban egy fűszerkereskedésben ma délelőtt robbanás következett, amelynek okát még nem derítették ki, nagy tűz támadt, amelyben két ember odaveszett. Tizenegyen megsérültek, néhányan súlyosan.

Közgazdasági táviratok.

Brüsszel, június 8. A nemzeti bank a kamatlábat 1/2%-kal emelte.

Berlin, június 8. (Gabonapiac.) A buza a tegnapi árnívón maradt. Rozs júniusra szilárd, szeptemberre valamivel olcsóbb. Az árú eladása nehézkes. Zab változatlan.

Berlin, június 8. *Serföldipar-bank* cég alatt ma Berlinben és Drezdában székelő részvénytársaságot alapítottak 7 millió márká alapítókéval. A társaság alapítói a Breslauer Discontobank, Hardi et Co. Berlinben, Arnholz testvérek Drezdában, a bécsi angol-osztrák bank, a müncheni bajor bank, H. C. Plaut Liposében és a bonni Westdeutsche Bank.

Berlin, június 8. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyezszázalékos magyar aranyjárdék 100.10. Magyar koronajárdék 96.85. Osztrák hitelrészvény 225.40. Osztrák-magyar államvasút 153.25. Déli vasút 30.25. Északnyugati vasút

Elbavölgyi vasút ——. Orosz bankjegy készpénz 216.85. Buschtiehradi ——. Orosz bankjegy ——. (Ultimo.) Lombard ——.

Frankfurt, június 8. Árfolyamok májusra. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 225.30. Osztrák-magyar államvasút ——. Déli vasút 30.10. Osztrák arany ——. Olasz járdék 95.35. Laura-kohó 273.50. Harpeni 211.20. Discont 199.20. Alpési ——. Bécsi bankjegyek ——. Csöndes.

New York, június 7. *Liszt* helyben 2.85. Buza júliusra 80 1/2, szeptemberre 80.—, decemberre 81.—. Tengeri júniusra 39.5/8.

Chicago, június 7. Buza júliusra 74.7/8. Tengeri júliusra 33.4/8.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Érdekelte, Pancsova. A pápai szentszék által adományozható rendek a következők: 1. Krisztus-rend, Szaracén-rend, 3. Gergely-rend, 4. Sylvester-rend, 5. Lateráni Szent János-rend, 6. Pius-rend, 7. Szent Cecilia-rend, 8. Jeruzsálemi Szent Sir-rend. Ezeknek magyarországi lovagjai a hercegprimásnál, mint a római szentszék született követénél vannak nyilvántartásban. De ön, úgy látszik, a Német Lovag-rend egyik osztályáról, a Mária-keresztesekről beszél, amelynek tagja minden osztrák és magyar *nemes* származású férfi és nő lehet, aki tizenövcadiki életévét betöltötte, kifogástalan jellemű és kötelezi magát a rend kórházi pénztárába évenként 25 frtot befizetni. Mert a Mária-keresztesek osztályának az a célja van, hogy tagjai háboruban a betegeket ápolják s általában kórházi szolgálatot teljesítsenek. A máriánusoknak jelvényük is van, ezüstszegélyű fekete kereszt, amelynek középpajzsa kerek, fehér, rajta a vöröskereszt, az ezüstszegélyű fekete karikában pedig *Ordo Teut. Humanitatis* ezüst felirat. Szalagja fehér-fekete s a férfiak a balmenen, a nők a vállukon hordják. A kereszt tulajdonosai *nem lovagok*, hanem csak a Német Lovagrend Mária-keresztes osztályának a tagjai, *lovagi cím nélkül.* Aki ez alapon a lovag címet használja, visszeliést követ el. A kereszt viselésére, miután nem rendőről van szó, nem kell külön engedélyt kérni. A kereszt tulajdonosait a Német Lovagrend bécsi kancelláriája tartja nyilván. Ott tessék az illető után tudakozódní.

F. F. Mélykut. 1. Erdőőri szakiskolák vannak: Liptó-Ujváron, Görgényben, Királyhelmán és Vadászerdőn. A szakiskolák tanfolyama két évre terjed. Akár állami ellátásra, akár saját költségre akarja fölvenni a fiát, júliusban a kereskedelmi miniszterhez kell folyamodnia. Felvételi feltételek: betöltött 17 év, egészséges testalkat, elemi írások elvégzése, jó erkölcsi magaviselet, katonakönyv bemutatása és ha állami ellátásért folyamodik, szegénységének bizonyítása. Mindezeket a feltételeket okmányokkal kell igazolni. 2. Szőlőmunkészképző tanfolyam Tarcalon van. A felvételi folyamodványok az intézet igazgatóságához intézendők. Mellékelendők: a születési, erkölcsi, orvosi, szegénységi és iskolai bizonyítványok, a katonakönyv, a szőlők bejegyzési nyilatkozata s annak beigazolása, hogy a folyamodó már előbb szőlőmunkával foglalkozott. A katonai szolgálatot azonban a felvétellel elodázni vagy kikerülni nem lehet.

Sz. J. Jöjjünk már egyszer tisztába azzal a dologgal. Utánzat, az nem jelenti azt, hogy *plágium*. Plágium az, amikor valaki másnak a szellemi termékét a magáé gyanánt bocsátja nyilvánosságra. Utánzat pedig az, amikor ön, miután sok jót olvasott egy bizonyos vers-zsemarban, maga is megpróbálkozik hasonló munkával. Negyven év előtt meg gondolni se mertek arra, hogy az íróképről vagy a görredőnyről verset írjanak. Ez, hogy így mondjuk: kacérkodás az éppen nem költő tárgyakkal, s mint ilyen, nagy sikert aratott a magyar közbűség előtt. Ennek is megvan a maga kitalálója, megteremtője, aki után már nagyon sokan írtak verseket *nem az ibolyáról, nem a tavaszról, hanem éppen, fuszt is a görredőnyről, a britannikáról, a főszevetékről stb.* Ez a költészet szoros összefüggésben van a zsurnalisztikával, s így nagyon nagy a nyilvánossága, tehát nagyon sok az utánzója. Ennyit az utánzatról, hogy valamiképpen ne higgye, hogy plágiummal vadoluk. Egyébként pedig örülünk, hogy ön egy íróképgyártól tíz forintot kap a *Dal az íróképről* című költeménye minden megjelenéséért, de hát ezuttal nem juttathatjuk e kis jövedelemhez. A másik verse pedig nem jó.

1899. A kérdezett részvénytársaság 1895-ben alakult, 200,000 forint alapítókéval. 2000 részvényvel. Igazgatója Beck Mosin. A többire nézve forduljon egyenesen az igazgatóságához: VI. Vaci-kört 56.

P. L. Ó-Besse. Ügyében próbálunk valamit, ami talán sikerre vezet. Ha véletlenül Budapestre jön, látogasson föl hozzánk.

József-kört 56. Dr. T. V. egyetemi tanár nós és családja emhaz.

K. M. Kisvárdá. A magyar képviselőháznak 1870. március 15-én s horvát-szlavon-oroszgyűlésnek ugyanazon évi július 20-án hozott határozataiban nyert meghatalmazás alapján a kormány addig is, míg *Fiume* s kerülete törvényhozási és kormányzati viszonyai végleg rendezetnének, a törvénykezést 1871. szeptember 14-én kelt rendeletével szabályozta. Ehhez képest a fumei királyi bíróság hivatalos nyelve az *olasz*.

Orpheus. 1. Folyamodjék a közoktatásügyi miniszterhez engedélyért, hogy a gimnáziumi érettségi vizsgára jelentkezessék. El kell készülnie a latinból, görögből (esetleg görögptől tantárgyból), világtörténelemből, irodalomtörténetből, földrajzból stb., amelyeket a kereskedelmi iskolákban nem tanítottak. A folyamodványhoz mellékelni kell: születési és tanulmányi bizonyítványait. 2. A közoktatásügyi miniszternek igenis vagy idevágó rendelete, ez azonban nemcsak az államtudományi, de a jogtudományi államvizsga letételére is kötelez, különben nem kaphat bizonyítványt. A rendeletet csekély díjért leírják önnek a minisztérium segédhivatalaiban.

M. K. Fiume. Szomorú dolog az, amit leír, de nem újság. Ezzel a portékával — sajnos — jó részben mi látjuk el a külföldet. Tessék csak Bécsbe menni, vagy még tovább is ugyanazt a helyzetet találja. Újságban azonban bájos dolog erről beszélni, különösen nagy újságban, amely mindenki, tehát fiatal lányok számára is készűl. Ajánljuk önnek, hogy a Magyar Tengerpart szerkesztőjének ajánlja föl ezt a témát. Az tehette valamit.

Lőmő. Nagyon igaz volt annak a kisasszonynak, mikor önére megharagudott azért a megzondorlatlan kifutásért. Önt legfeljebb az mentheti, hogy egész üntefutatlannal használta azt a szót, amelynek az értelmét nem tudta. Mert az értelme bizony vaskos gorombaság, annyit tesz: minek kószált annyit, minek taposott annyi jerdát. Önnek most csak egy kötelessége lehet, őszintén vezekelni és bocsánatot kérni. Az esztől pedig vonja le egyszer s mindenkorra a tanulságot, hogy ezentúl sohasem használjon olyan idegen kifejezést, amelynek nem tudja az értelmét.

Örködő ábrándozó. Hogy van-e a kiábrándulásnak módja? — Hogy lehet így általánosságban ilyen kérdést föltenni? Éppen olyan, mintha azt kérdezné, hogy „jó-e étkezni”? A regényekben az emberek, hogy kiábránduljanak: elutaznak, ivásra adják magukat, kacér asszonyok közé keverednek stb. Az életben vagy magától jön meg a kiábrándulás, s akkor hamar megvan, vagy erőltetni kell, s akkor viszont nagyon sok idő kell hozzá. Így van ez — általánosságban.

K. Gy. N. Bogsán. 1. Forduljon dr. Terray Pál egyetemi tanárhoz (Sándor-utca 7.), aki ilyen bajokban specialista. Esetleg menjen el az üllői-uti klinika belgyógyászati osztályára, ahol dr. Korányi Frigyes és dr. Kétyi Karoly egyetemi orvostanárök ingyen rendelnek minden hétköznapon a délelőtti órákban. 2. Ha a rendes orvosi kezelés nem segít rajta, esetleg megpróbálhatja azt a magánintézetet is. Ártnai nem árt. 3. A Kneipp-kurátorl egész irodalom jelent már meg. Kneipp: Vízkuráz, 1 frt 80 kr. Kneipp: Így éljete, 1 frt 80 kr. Kneipp: Összegyűjtött előadások a betegségekéről, 1 frt 80 kr. Kneipp: Gyermekápolás egészséges és beteg napokban, 1 frt 20 kr. Kneipp: Testamentum, hagyatékom egészséges és beteg embereknél, 1 frt 20 kr. Ha a porto-költséget is mellékel, ezeket a könyveket megrendelheti (egyenként is) a *Budapesti Napló* kiadóhivatalánál.

F. A. 1. Tanulmányait csak a közoktatásügyi miniszter engedélyével folytathatja. 2. Az elemi 6-ik osztályból a polgári 2-ik osztályba léphet át. 3. Ha két osztályból összevont vizsgát akar tenni, a közoktatásügyi miniszterhez kell folyamodnia. 4. A folyamodásnál mellékelni kell: születési és tanulmányi bizonyítványait, a tankerületi főigazgató irásbeli ajánlását s annak a kimutatását, hogy a megelőző tanévben hol és minő eredménnyel folytatta tanulmányait és esetleg orvosi bizonyítványt arról, hogy betegségére miatt nem folytathatta a studiumokat. 5. Már most jó lesz folyamodnia, mert az elintézés időt igényel. 6. Tandíj engedésre nem tartson számat, azt ilyen esetekben nem szokták megadni. 7. Beiratkoznak az engedély megadása előtt is, annyira bizonyos, hogy az engedélyt megkapja.

E. L. Budapest. A budai államilag segélyezett mechanikai tanulmányhely hallgatóitól három-négy középiskolai előtanulmányt követelnek. A tanfolyam négy évre terjed, önkéntesre azonban nem jogosít. Másik kérdésére egy korábbi üzenetünkben már válaszoltunk.

Obstos. A katonaszükevények a jubileumi kegyelmet csak akkor kapják meg, ha azért 1899. december 2-ig illetékes közigazgatási hatóságuk útján, a honvédelmi miniszterhez folyamodnak.

Komoly kérdés. 1. Ha igazolni tudja, hogy a két évet betegesen töltötte, minden felsőbb engedély kikérése nélkül, akarmelyik nyilvános gimnáziumnál jelentkezhetik a megfelelő osztályvizsgálatokra. 2. Akarhol beiratkozhatik magántanulónak, de a vizsgára való jelentkezéskor igazolnia kell, hogy a közvetlenül lefolyt tanévét mely magánintézetben, illetőleg hol és minő rendszerű tanulmányozással töltötte. 3. Miniszteri engedélyvel egy év alatt két osztályból is tehet összevont vizsgát.

Dr. M. Gy. né. Budapest. Szíveskedjék bennünket értesíteni, kinek a címere s milyen kéziratait küldött, mert a szerkesztésben senki sem tud róla.

KÜLÖNFELEK.

A könyv.

— Béri Gyula fordítása. —

Szép kedvesem, emlékezel? egy este Kedvetlenül fogadtál engemet. Szokott szelíd, szép arcodat keresve, Elrémített durcás tekinteted.

S elővevők egy ismert régi könyvet, Amelytől lelkem mindig lángra gyúl; Olvasni kezdtem s forró, lassu könyvek Gyűltek szemembe akaratlanul.

Egyszerre csak, hogy olvasám a szépet, Fölem hajoltál halkán, csendesen... S engesztelón már csókok rajtam égett. — Lásd, erre jök a költők, édesem!

Vicomte de Borelly.

— Az uralkodók magassága. Az uralkodókat ugyan rendszerint csak a nagyság szempontjából szokták összehasonlítani a historikusok, de legújabb kor más alapon mérte őket össze. Így például a bonapartista „Autorité“ tegnapi száma szomorúan konstatálja, hogy az uralkodók testi mérete nemzedékről-nemzedékre sajnálatosan kisebbedik. Többek között — írja — I. Keresztély, Dánia királya, hat láb magas volt. A mostani dán király, IX. Keresztély, már csak öt láb és tizenegy hüvelyk, fia, György, Görögország királya pedig öt láb és két hüvelyk.

I. Vilmos, Németország császára, hat láb magas volt. II. Vilmos pedig nem ért el többet, mint öt lábat és hat hüvelyket.

Nagy Péter, az orosz cárja, több mint hat láb magasságnak örvendett, II. Miklós magassága pedig mindössze öt lábat tesz.

Olaszország trónörököse olyan kicsiny, hogy még soha sem egyezett bele a megmérésébe.

— Darwin háza. Baj, ha egyes nagyeméklük ereklyék olyanok kezébe jutnak, akiknek nincs kellő értékük a nagy dolgok iránt. Az ilyen ereklyék akkor mindig az elkallódás veszedelmébe kerülnek. Ebbe a veszedelembe jutott az a ház, amelyben Darwin hosszú időn át élt és munkáit elkészítette. Ez a ház a Kent grófságban lévő Down faluban van. Mostani tulajdonosai nem akarják már gondját viselni s mindazt, ami benne van, el akarják vinni. Az angol tudományos sajtó még idejekorán közbelépett és kifejezte azt a reményességét, hogy „az a ház, amelyhez annyi elenyészhetetlen nagy emlék tapad, ahol néhfény igazi korszakalkotó mű megszületett“, nem juthat feledésbe. Down falu 1842-től egészen haláláig békés otthona volt Darwinnak. Két főt sarkán fekszik. Az egyik Tundridge

városba, a másik a kicsiny Westerham helységbe vezet. A kis falu, amely különben is egyik érdekes pontja annak az angol vidéknek, valóságos buszjáráshelylyé alakult az idők során. Éppen azért csaknem bizonyos, hogy Darwin házat megővják a pusztulástól, s már tervezik is, hogy Darwin-muzeummá fogják átalakítani.

— Consul. Consul a biciklin tünik ki roppant nagy ügyességgel. Pompásan ül meg a gépet, a legnagyobb utcai kavargásban is csodás biztonság-gal tud kormányozni. De különösen tetszik neki a csöngettyű a biciklin. Ebbe bele van bolondulva. Mihelyt felkap a biciklire, rögtön csöngetni kezd és abba se hagyja a csilingelést, amíg le nem száll a vasparipájáról. Ez kissé különös ugyan, de azért a a rendőrség nem lép közbe. Mert végre is elnézéssel kell lennie Consul iránt. Mért ne engedje meg, hogy Consul örökké csöngezzon a biciklin, amikor Consul egy kiváló majom, olyan az intelligenciája, hogy sok két lábú észlány is megirigyelhetné. Garmer tanár hozta el afrikai kutató utjáról Franciaországba, s most ott csodálják.

— A francia diákok statisztikája. A legújabb statisztikák szerint a francia egyetemeken az idén összesen 28.264 diák volt, akik közül 817 nő. A párisi egyetemnek 11.827 hallgatója volt, amely szám így oszlik meg:

Teológus	69
Jogász	3499
Orvostudományok	4072
Bölcsész	1278
Irodalmi fakultáson	1387
Gyógyászati	1524

Párisban összesen 129 női egyetemi hallgató van.

— Élve főtt állatok. A gasztronómia terén ismét egy újítással remekel Amerika. Nem nagyon komolyan kell venni azt a hírt, amelyet egy kaliforniai újság közöl, mert hozzászokhattunk ahhoz, hogy az új világban ha egy kicsiny téglát indítanak utnak a vén Európába, abból erre mitélenk már egy tekintélyes palota lesz — mire ideérkezik.

Arról van ugyanis szó, hogy már esztendőök óta megfigyelik a meleg források állatvilágát és azt konstatálták, hogy az egyik forrás vizében, amelynek hőfoka 226 Fahrenheit, több fajta rák tenyész. Ezeknek a rákoknak az életmódja semmiben sem különbözik az édesvízi, vagy a tengeri rákok életmódjától. Csak a színük olyan, mint a — főtt rákoké. A tudósok felbontották néhány ilyen rákot és nagy csodálkozással látták, hogy belsejük legnagyobb része meg van főve. Ami nem csodálható, ha tekintetbe vesszük, hogy olyan vízben élnek, amely folyton forr. Az a feltűnő

azonban, hogy szervei működésüket a főtt húsz, főtt izom stb. nem akadályozza.

Ez a főfedezés nagy hasznára volt a tudományoknak. Próbált tettek ugyanis a halakkal. Mr. Stangens egy kis tavat konstruált, amelyben édes vízi halakat tenyésztett. A kis tó konstrukciója olyan volt, hogy a víz hőfokát tetszés szerint 1—2 fokkal mindig fokozhatta. Egy kis patak ömlött beléje, amelynek a víze ugyanolyan hőfokot birt, amint a tóé. Stangens a tó vizét hetenként két fokkal emelte. Lassan-lassan tehát a halak hozzászoktak a meleg, majd pedig a forró vízhez. És Stangens egészen a forrás-pontig emelte egy esztendő alatt a tó vizének hőfokát, úgy hogy a halak észre se vették, amikor már — meg voltak főve.

Az újvilágban élő vendéglősök előtt egy még újabb világ nyílt meg. Mert világos dolog, hogy minden vendéglős egy Stangens-féle tavat épített, amelyben főtt halak tenyésznek. Micsoda pompás étel! Minden főtt friss! Főtt potykák, harcsák és csukák uszálnak főtt állapotban a forró vízben. A szakács csak a tóhoz megy és kihalász egy főtt halat, vagy tekenőbékát.

Igazán nagyon érdekes hír. És miért ne higgyük el, ha — amerikai?!

— A tele-autográf. Csak nemrégiben volt szó azokról a kísérletekről, amelyeket Münchenben végeztek a betűkkel való táviratozás érdekében. Most azt jelentik Amerikából, hogy a New York Herald olyan távirógéppel kísérletezik, amely a fölódott kézirattal minden vonását hiven adja vissza azon az állomáson, ahova a táviratot küldik. A párisi „Journal“ szerint ez nem éppen egészen új találmány, Franciaországban 1863-tól 1867-ig Páris és Lyon között táviróvezetékkel dolgoztak, amelyvel a kézirattal teljes pontossággal le lehetett táviratozni. Kisebbségi kézirattal hat frankot kértek, nagyobbokért huszonnégy frankot. Csak hogy — és ez a legérdekesebb — ez a vezeték beszűnt, nem igen jövedelmezett, nem volt rá szükség.

— A kacagás. Jól vigyázzanak az emberek, amikor kacagnak. Mert a kacagásból meg lehet tudni, mi lakozik bennük. Legalább egy tudós professzor megfigyelte, hogy a kacagásnak különböző fajai vannak és hogy a kacagás megmutatja az ember jellemét. Ime a megfigyelései: Azok az emberek, akik A-ban nevetnek, ékszinték, szeretik a zajt, a mozgást és gyakran ingatag, változó jelleműek. Akik E-ben nevetnek, flegmatikusak vagy buskomorak. Az I-ben való nevetésből naivságra, odaadásra, félénkségre és határozatlanságra lehet következtetni. Az O-ban nevetők nagylelkűek és merészek. Aki U-ban nevet, embergyűlöl.

REGÉNY.

MARIETTE.

— REGÉNY. —

Írta: MARTOS FERENC.

Beállok egy zugba s onnan kémlelem, a Formosa belsejében, a Santa Barbara selymes szempliláit... Várom, hogy az oltárkép megmozduljon s mint a hagyomány tartja, lecsukja szemét... Oh, Palma Vecchio, mint irigyellek Barbaráért! Szerelmes vagyok beléd, te esodaszép, édes, bünt lehellő szent, odaborulnék lábad elé, csókolván a hideg követ, imádkozva, hogy érintsd meg lábaddal izzó homlokomat, talán ez visszaadná nyugalma!... S férjem aggódva figyel minden mozdulatom s értelmetlen előtte hirtelen érdeklődésem a sok műkinés iránt. A szerencsétlen nem érti, hogy most nyílnak szemeim, hogy megbabonáz, elesébit, hűtelenné tesz ez a város...

— Kimeríti a sok járás, a képek és szobrok nézése — szól, gyengéden. — Menjünk haza, jó lesz nyugodnia.

Oh, hiszen, ha tudnék nyugodni! Mikor lenn, erkélyem alatt suhannak a gondolatok, fiatal párokat hordva, s a gondolierek zengő bariton hangon dalolnak hozzá. Mikor a Márk-térről idáig hallatsz a zene, a Canal Grande fényárban uszik... és feun csábító, büvös fényvel ragyognak a csillagok... ah! ha most mellettem volna ő, a kit szeretni tudnék!

Julius 7.

... Lázongva és reszketve idézem vissza az elmúlt órák történetét...

Az ablaknál álltam, egyedül. Férjem a déli feliról a hajóval Chioggia ment, hogy saját kezé-

vel tépjen számomra ama különös, vérpis, narancsokból, melyeket megkivántam. Tekintetem elrövedezett a távoli szembatáron s a ragyogó vizen, melynek tükrét hóféhér sirályok szárnya hasította. Mély csend volt. Büns gondolataim elkalandoztak messze s régi emlékek, mint feltámadt kísértetek lebegtek szemem előtt. Geoginere gondoltam s ama boldog órákra, melyeket az ő kis szobájában annak idején töltöttem. Hűtelen lovagom, vajjon merre kóborolsz most? Gondoloz-e néha rám, ki gondolatban oly sokat vagyok tenád?...

E pillanatban kopogtak ajtómon s mielőtt szólhattam volna, fel is táruult az ajtó. Magas, sápadt férfi lépett be. Rémülten tántorodtam hátra s a sikoltás megfagyott ajkamon. Oláh Miklós, vagy csak a szelleme? Nem, ez nem szellem. Közledik, szólanul s megállt előttem. Arcán kiállott szenvedés nyoma látszik, vonásai kissé megnyúltak, csak szeme, mint két tüzes golyó, villog felém vészesen.

Igy állunk egymással szemtől-szemben, szólanul, pár pillanatig; olyan volt ez, mint amikor két halalos ellenség, akik régóta üzik egymást, de épp úgy retognak egymástól, végre, váratlanul összetoppan; örömnnek és ijedtségnek, fájdalomnak és bosszuvágnak, szegyennek és haragnak csodálatos vegyülete volt, mely mindkettőnk arcán tükröződhetett.

Végre ő szólt.

— Bocsásson meg, — mondta olyan hangon, amelyet recsegővé tett az elfojtott keserűség, hogy ilyen váratlanul alkalmatlanokodom és megzavarom a mézesheti boldogságát. De be fogja látni, hogy nem tehettem másként, élnem kellett az alkalmommal. Erre jogom volt azután, ami köztünk egykor történt... Ne értsen félre. Jól tudom, minő óriási szakadék tátog a jelen s a közel múlt között és nem is akarok szemrehányást tenni. Csak azt akartam, csak azt kellett megtudnom, saját ajkáról, — hogy miképpen történhetek meg egyáltalában az utolsó hónapok eseményei.

Nagy hezezen leküzdöttem felindulásomat annyira, hogy szólni tudtam:

— Menjen, menjen innen, kérem az egek urára! Ha sejtelnem lett volna, hogy ön itt tartózkodik Velencében...

— Akkor már az Északi Sark tájéka járna, ugyebár? Milyen csodálatos változás ez! Valamikor nem kerülte így a társaságomat, szép asszonyom.

Akár valamit még mondani, ezen az erőltetett, gunyos hangon, de eleskult, falféhr lett s hozzám lépett, megragadva kezemet:

— Mariette, akarom, hogy feleljen, szereti ezt az embert... a férjét? — suttogta.

— Hagyjon el, mert a szolgát hívom... örülsz! Mit érdekl most már ez a kérdés?

— Akarom tudni, hogy mi vitte erre a végzetes lépésre. Tudni akarom, vajjon az ön csalafasága, vagy másoknak ármánykodása okozta ezt a szerencsétlenséget. Oh! Hiszen látja, hogy tönkre vagyok téve... ez a csekély kíváncsiság talán mégis megmagyarázható?

— Ugy gondolom, hogy nem tartozom önnek semmiféle magyarázattal. Ami megtörtént, azon többé változtatni nem lehet. S talán jobb is, hogy így történt. Melyikünknek volt benne több része, hagyjuk ezt a kérdést.

— Nem ugy, Mariette. Nézzen rám; nem vagyok többé az, aki voltam; élő-halott vagyok; arcom beesett, szemem tüzet csak még a kétségbeesés és a bosszuvágy szítja. Barátaim aggódva kérdezik, beteg vagyok-e? Három hete, mint örült, settenkedem az ön nyomán. Nem akarok hinni szememnek és az eseményeknek. Bujkálva, titokban, álnév alatt követem önt idáig s lesom azt a pillanatot, amikor — férje tudta nélkül — szólhassak önhez... és most így távozom? Egy szó nélkül, mely világosságot derítene lelkem sötétjében? Tovább is hordozom a kétségfulánkját? Akarja-e, hogy egészen megőrüljek?

— Nem értem önt... lázban beszél...

— Az éhségtől van ez. Három hete éhezem erre a pillanatra... szemének látására, hangjára...

+ A **bádogrendjel.** Van állítólag Dél-Amerikában egy *Araucania* nevű királyság, amelynek I. *Achilles* a királya. Ez a derek uralkodó az exportra, még pedig a rendjel-exportra fektette a fősúlyt. Megalapította a *Dél csillaga* nevű rendjelet, amelyet igen jutányos áron szállít. És I. Achilles jól számított, amikor az emberek hűségára, a gomblyuk-fájdó lomra alapította tervét, mert sokan mentek lépre. Néhány száz frankért gyönyörű, csillogó kövekkel kirakott rendjeleket adományozott okmány kíséretében, melyet az illetők gondosan őriztek és büszkén viseltek gomblyukukban a rend violaszínü jelvényét.

Egy ur azonban — a párisi 100-kilósok egy-letének tagja — ékeszerébe vitte a rendjelet, hogy megbecsültesse és ekkor kisült, hogy a rendjel *bádogból* van. A 100 kilós ur félretette a szegycsont és csalás miatt följelentette I. Achilles királyt. I. Achilles azonban hivatkozva a nemzetközi jogszokásra, nem jelent meg személyesen a tárgyaláson, hanem képviselőjét küldte el, aki nagy komolysággal fejtegette urának terveit, hogy tudniillik kereskedelmi összeköttetést akar létesíteni Franciaország és *Araucania* között. A rendjel tekintélyének növelésére szolgál, s hogy miből van, az mellékes, mert a fő az erkölcsi zamat. A törvényték 100 frank pénzbírságra ítélte Achillest, dél csillagát, *Araucania* föl-kent királyát.

+ Term inológiá. A paraszt megveri a feleségét, mert nem akart neki pénzt adni. A szomszédja rászól:

- Mit csinál, Miska bá?
- Pénzt verek!

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A m. kir. Államvasutak és az általuk kezelt magán-, illetve h. é. vasutak állomásain a múlt hónapban feladott árak mennyisége mintegy 5%-kal nagyobb volt, mint április hónapban, de csak 44 kocsi-
val több, mint a múlt év május havában. A gabona-forgalom, valamint az élő állatok forgalma ugyan jóval nagyobb volt, mint az 1898. évi május hónapban, de a többletet csaknem elenyészeltette a faneműek, valamint a köveknel és a bornál beállott csökkenés. Feladott a múlt hónapban: gabona 11.240 kocsi-
rakomány (a múlt év május havában feladottal 2.326 kocsi-
val több); liszt 6.235 kocsi (+ 498), só 1.297 kocsi (+ 109), bor 1.152 kocsi (— 252), szesz 448 kocsi (— 20), kőolaj 998 kocsi (+ 44), dohány 365 kocsi (— 153), szén 18.995 kocsi (— 328), érc 3.979 kocsi (+ 71), vas és vasáru 7.785 kocsi (+ 806),

faneműek 20.393 kocsi (— 2.412), kövek 15.301 kocsi (— 360), mész 2.269 kocsi (+ 116), élő állatok 10.487 kocsi (+ 1355 kocsi), cukor 559 kocsi (— 57), darabárak 43.596 kocsi (— 309), egyéb áru 22.220 kocsi (— 1419). Az év elejétől május végeig volt az összes feladás az idén 824.689 kocsi, 28.301 kocsi-
val több, mint a múlt év megfelelő időszakában. A feladott mennyiség között volt a gabona 66.900 kocsi (+ 15.080), liszt 31.742 kocsi (+ 2264); legnagyobb mennyiségű áruk voltak a fa 107.348 kocsi-
val (+ 1825) és a szén 100.584 kocsi-
val (+ 2395). Örvendetes jelenség a nagyobb élőállat forgalom, mely-
ből az idén 42.769 kocsi került elszállításra, 3.017 kocsi-
val több, mint tavaly.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Buda-
pesten* 16.25 forint pénzben, 16.50 forint áruban. *Ecséden* az irányzat változatlan. A kontingentált kész-
áru 17.80 forint pénzben, 18.20 forint áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásár-
téri vásári pénzár részvénytársaság tudósítása.) Fel-
hajtás: Vágómarhák. Magyar ökr 993 darab, ma-
gyar tehén 358 darab, szerbiai ökr — darab, szerbiai
tehén 831 db, boszniai ökr — drb, boszniai tehén —
drb, bivaly 86 drb, bika 33 darab, összesen 2331 drb.
Gazdasági marhák: Igás- és hizalmi való ökr 57
darab, fejős tehén 112 darab, igás bivaly 13 darab,
tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási
árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Ma-
gyar hizott ökr, legjobb minőségű 29.— frt-től 31.50
frt-ig, kivételesen — frt, 100 kilónként élő suly-
ban, középminőség 26 frt-től 28.50 frt-ig, silányabb
minőség 22 frt-től 25 frt-ig, Tarka hizott ökr, leg-
jobb minőségű 31 frt-től 33.— frt-ig, kivételesen 34.—
forintig, középminőség 27 forinttól 30 frt-ig, silá-
nyabb minőség 24 forinttól 26 forintig. Szerb
ökr legjobb minőségű 24 forinttól 30.50 forintig,
kivételesen — forintig, silányabb minőségű 20 frt-től
23 forintig. Bika jobb minőségű 28 frt-től 32 frt-ig,
kivételesen — frt, silányabb minőségű 24 frt-től 27 for-
tingig, Bivaly 17 frt-től 21.— frt-ig, kivételesen — forint.
Magyar tehén 21 frt-től 28 frt-ig, Tarka tehén 22 frt-től
32 frt-ig, kivételesen 33 frt-ig. Gazdasági marhákért:
Igas ökr elsőrendű — frt-től — forintig; — frt-től
— forintig páronként, közép 29 frt-től 32 frt-ig,
320 frt-től 350 frt-ig páronként. Hizalmi való ökr fehér
silányabb 26 1/2 frt-től — forintig; — frt-től — forintig
páronként. Fejős tehén fehér 75 forinttól 100 forintig;
keresztzetű színes 120 forinttól 145 frt-ig darabon-
ként. Bonyhádi faj 150 forinttól 180 forintig. Igás
bivaly — forinttól — forintig. — Miután a vágó-
marha felhajtás mintegy 600 darabbal kisebb volt a
múlt hetinél, a vasár irányzata élénk volt és az árak
általánosságban 1/2—1 forinttal 190 kilónként emel-
kedtek, csak a bikák és a külföldre alkalmas színes
tehenek árai, melyek már a múlt héten is drágan
fizettek, maradtak változatlanok. A felhajtott állat-
ok legnagyobb része jó minőségű volt, a silányabb
minőségű emellegy jobban emelkedtek. Igás ökrök
után a kereslet élénk, de kicsi volt a felhajtás s első
rendű áru nem is volt felhajtva. A fejőstehegy felhaj-
tása szintén kicsiny volt és miután több nagy vevő
jelent meg a vásáron, kik bonyhádi fajnakat kerestek,
ezeknek az ára darabonként 10—20 forinttal emel-
kedett.

Heti lóvásár. A budapesti Tattersall telepén
ma tartott heti lóvásárra felhajtottak 106 darab I.
osztályu és 158 darab II. osztályu, tehát összesen
324 lovat, melyek közül elkelt 163 darab.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vá-
sári pénzár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás:
Belföldi élő borju 1213 darab, leült borju — darab,
növedékmarha 70 darab, bányai élő — darab, leült
bányai — darab. Árjegyzések: *Belföldi élő borju* 28
— 34 frt-ől 35—38 krajcárig, kivételesen 39—42 kraj-
cárig, elsőrendű — krajcár, növedék marha
22—27 — kr. Elő bányai — forintig páron-
ként. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi
petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskon-
zumvásár árjegyzése 1899. június 7-én. Készlet 551
darab. Erkezett 386 darab. Összesen: 937 darab.
Eladott 863 darab. Maradt 574 darab. — *Napi
árak:* 120—180 kgr. sulyban 47—48 krajcár,
220—280 kgr. sulyban 46—48 krajcár, 320—380
kgr. sulyban 46—48 krajcár. Örög nehéz páronként
400—560 kilos 44—45 krajcár. Malacok 38—42
krajcárig kilónként. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi szarvasmarhavásár. A mai vásárra felhoz-
tak 4085 darab élő borjut, 1967 darab élő sertést, 1265
darab levagott sertést, 219 darab levagott juhot és 321
darab bárányt. Árak 2—4 krig apadtak.

Eladási árak: Levagott borju 40—62 krajcár,
elsőrendű 38—46 krajcár, élő borju 30—36 kraj-
cár, kivételesen — krajcár, legelsőrendű
50—54 krajcár, fiatal sertés 40—48 krajcár, le-
vagott nehéz sertés 48—52 krajcár, könnyű ser-
tés — kron, elsőrendű süllő 48—58 krajcár,
levagott juh 34—44 krajcár kilogrammonként. Bára-
ny 4—12 frt páronként.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, június 8.

Gyenge kínálat mellett kezdetben esendes volt
az üzlet és waggonarú változatlan áron kelt el. A
zárlat felé azonban néhány szállítmány finomabb
buzáért nagyobb árakat fizettek. Forgalomba került
12.000 métermáza. Egyéb gabonaneműk közül csak
árpában volt nagyobb forgalom, amelyben 4400
métermáza szerepelt.

Eladatok:

Buza. Tiszavideki: 100 mm. 79 s k. 9
frt 70 kr, 100 mm. 78 s k. 9 frt 55 kr, 100 mm. 78 k.
9 frt 65 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 60 kr, 4700 mm.
77 k. 9 frt 72 1/2 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 50 kr, 100
mm. 80 k. 9 frt 70 kr.

Féjérmegyei: 1900 mm. 79 s k. 9 frt
85 kr, 400 mm. 76 k. 9 frt 85 kr, 500 mm. 77 s k.
9 frt 65 kr.

Pestvidéki: 350 mm. 79 s k. 9 frt 62 1/2
kr, 500 mm. 79 s k. 9 frt 60 kr, 600 mm. 79 s k.
9 frt 57 1/2 kr, 200 mm. 78 s k. 9 frt 45 kr, 200 mm.
78 s k. 9 frt 55 kr, 200 mm. 77 k. 9 frt 55 kr, 200
mm. 77 s k. 9 frt 40 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 45 kr,
100 mm. 77 k. 9 frt 45 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 50 kr,
100 mm. 76 k. 9 frt 25 kr.

Bánáti: 600 mm. 75 k. 9 frt 55 kr, 100 mm.
69 k. 8 frt — kr.

Mind 3 hónapra.

Zab: 100 mm. 5 frt 72 1/2 kr.
Árpa: 3400 mm. 5 frt 70 kr, 1000 mm. 5 frt
80 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készru bivatals jegeése a budapesti áru-
és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100
kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és
kilogrammonként.

Buza (6)

bánáti	75 k.	9.—	66 s k.	9.05	915 frt k.	9.15	8.85
tiszavideki	75 k.	9.10	85 s k.	9.25	45 80 k.	9.55	9.65
pestvidéki	75 k.	9.45	85 s k.	9.60	970 + 0 k.	9.70	9.85
fejérmegyei	75 k.	9.40	85 s k.	9.60	960 + 0 k.	9.65	9.80
bánáti	75 k.	9.15	85 s k.	9.20	930 frt k.	9.35	9.45
román	75 k.	9.—	85 s k.	9.—	—	—	—
szerb	75 k.	9.—	85 s k.	9.—	—	—	—
bolgár	75 k.	9.—	85 s k.	9.—	—	—	—

Rozs — (6) I. r. 70—72 k. 7.30 — 4.45 II. r. — k. 7.15 — 7.30
Árpa — (6) I. r. 60—62 k. 6.25 — 4.45 II. r. 62—64 k. 5.90 — 6.30
Zab — (6) söröz. 64—66 k. 6.70 — 7.10 való j 62—64 k. 5.90 — 6.30
Tengeri — (6) bányai — k. 4.50 — 4.65 (6)
Repce — (6) kőszita — 11.60—12.50 (6) másn. — k. —
Köles — (6) — (u) bánáti 4.25 — 4.35

**A határidőzlet folyamán a következő kőte-
sek történtek:**

Buza októberre . . . 8.82—8.76—8.79—8.74—8.77
Rozs októberre . . . 6.82—6.84—6.81
Zab októberre . . . 5.50—5.51
Tengeri májusra 1900. 4.83—4.81—4.82
Tengeri júliusra . . . 4.63—4.67—4.63
Repce augusztusra . . . —

Déli egy órákor a következő záróárakat állapí-
tották meg hivatalosan a tözsden:

Buza júliusra . . . 9.— pénz 9.10 éru
Buza októberre . . . 8.74 " 8.75
Rozs októberre . . . 6.81 " 6.82
Zab októberre . . . 5.51 " 5.52
Tengeri júliusra . . . 4.62 " 4.63
Repce augusztusra . . . 12.50 " 12.60

Délután fél 5 órákor zárul:

Buza októberre . . . 8.72—8.73
Rozs októberre . . . 6.79—6.80

nek hallására, kezének szoritására. Igaza van,
nem bírok többé magammal.

— Istenem, de hát mit akar?
— Feleljen erre a kérdésemre: szereti a férjét?
— Nem . . . nem felelek.
— Jól van hát. Mondja legalább, beszélt Török Georgine-nal rólam az esküvéje előtt?
— Nos hát igaz, beszéltem.
— Bizonyosan ő mondott valamit . . . Valami rágalmat? Igaz, tudom, most már bizonyos vagyok. Ugy-e, Cseresnyését mondta? S ön elhitta ezt a bágyságot! S ennek köszönhetem, hogy —
— Istenem, Miklós, ha valaha szeretett, kérem, távozzék. Én végre is csak gyöngö nő vagyok és nem bírok magával.
— Ha valaha szerettem? És ha azt mondanám, hogy most jobban szeretem, mint valaha; hogy nem tudok élni nélküle, hogy nem törődöm semmivel többé, itt akarok maradni önnel; ki merne innen eltávolítani?
— Miklós! Hagyjon el! A férjem minden minden pillanatban betoppban! . . .
— Ne féljen semmit. A chioggiai hajó csak éjjélkor érkezik vissza. Nem láthat meg senki, csak a szerelem Istene és ő védő szárnyát borítja ránk . . . Édes, édes Mariette!
Mind szorosabban fogta át karjaimat, derekamat. Kiáltani akartam . . . magához vont s ajkát ajkamra szoritá . . . felhomály volt már a szobában, enyhe, meleg szélcsapot be az erkélyről . . . kimondhatatlan bágyadságot éreztem . . . mintha perzselő tűz égetné ajkam . . . s karom béna, leláncolt . . . támolyogtam . . . aztán el-
estem . . .
. . . Amikor felocsudtam ájulásomból, senki sem volt már a szobában. Fejém rettenetesen fájt. Mi történt velem? Az összegyűrt szőnyegre esik pillantásom . . . Eszembe villan az egész eset . . . Iszonyú!

Szt, esőndesen! . . . lépteket hallok . . . Nem, még nem lehet a férjem.

Tehát . . . próbáljunk csak gondolkodni. Az az egy világozóttem, hogy akaratomtól s eszemtől megfosztra, valami rettenetes dolgot műveltek velem. Valami helyrehozhatatlan, meg nem boosátható vétket, mely nyomorulttá, hitszegővé, aljassá tesz egész életemre, megmérgezi gondolkozásomat, hazugságot erőszakol ajkamra, kép-mutatást arcomra, odasüllyesz a porba, hol az emberek salakja vergődik . . .

E pillanatban, úgy érzem, megtisztult fejell látok és gondolkodom. Teljesen öntudatomnál vagyok, világozan emlékezem a lefolyt eseményre és tisztán látom a jövőt. Különös, hogy néhány pere, valamely hatalmas lelki rázkódás, hogy megváltoztatja az embert. Az imént még gyámoltalan gyermek voltam és most . . . most egy bűnös asszony lalotgatja sorsát, hidegen, józanul, számítóan. Érzem, hogy el vagyok veszve. Egy fényes csillag, mely az imént a magasban ragyogott, lehullott a sárba . . . és magával rántott engem is. Így tehát nem marad hátra, csak egy megoldás. Kellemetlen, félelmes, de végre is gyökeresen gyógyít.

Gyorsan tehát, míg nem késő. De hogyan? Erkélyem alatt a lagunák árja . . . ki tudja, talán el sem nyel? Férjem asztalán egy kis üveg morfin . . . Megálljunk csak. Hátha kevés a bizonyos sikerre? Még egy . . . a beretva, az asztaliókban. Vér . . . brrr! Fázom, undorodom ettől. Mégis, legokosabb lesz a víz. Kihajlom az ablakon, mélyen . . .

E pillanatban egy hang kiált fel hozzám:
— Mariette, az égere, ne hajoljon ki úgy! . . . Késő. A férjem. Hozza a pirosbétü naran-csokat. Szentséges Szűz Anyám, könyörülj rajtam!

Tengeri májusra 1900	4.82	4.83
Tengeri júlusra	4.67	4.68
Zib októberre	5.50	5.52
Pecpe augusztusra		

A budapesti értéktőzsde.

A mai üzlet irányzata nagyon ingadozó volt. A külföldi tőzsdéi valamivel gyengébb jegyzéseket jelentettek, nálunk azonban lényeges változás nem állott be. A hangulat zárlat felé ismét kellemesebb lett.

A helyi piacon felomlításra méltó a Cukoripar- és Városi villamos-részvényekben beállott árfolyulás.

A déli tőzsde tartott volt.

Váltak és ércváltók változatlanok.

Az előzősde nyugodt.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.50-389.—, Osztrák hitelrészvény 359.60-359.80, Osztrák-magyar államvasuti részvény 358.70-359.10, Jelzalogbank-részvény 251.-251.50, Rimamurányi vasúti 308.25-308.50, Villamos városi vasúti részvény 216.-216.50, Déli vasut 66.30-67.30, Közúti vasut 379.75-380.— forinton.

A déli tőzsde csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.50-382.75, Osztrák hitelrészvény 359.65-360.10, Jelzalogbank 250.90-251.25, Leszámitoló-bank r. t. 260.-260.50, Rimamurányi vasúti részvény 308.40-309.—, Déli-vasut 67.50-67.75, Közúti részvény 379.75-380.— forinton.

Az utóelőzősden az irányzat mérsékelt forgalom mellett megszilárdult.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 360.—360.75, Magyar hitelrészvény 388.75-389.—, Jelzalogbank 251.—251.50, Osztrák-magyar államvasut 358.80-359.30 forinton.

Déltani zárlat:

Osztrák hitelrészvény 360.60 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	389.—
Osztrák hitelintézet	360.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1425.—
Pesti hazai első takarékp.	8050.—
Köszénbánya és tégl. részv.	300.—
Magyar aszfalt részvénytársaság	218.—
Salgótarjáni köszénbánya r. társaság	332.—
Ujlaki téglagyár r. t.	200.—
Magyar cukoripar	1070.—
Bpesti városi villamos vasut	214.—
Schlick-féle vasöntőde részv. t.	207.—
Pallas nyomda részvény	190.—
Kőbányai polgári serfőző	87.—

Bankok részvényei.

Bankbeszerző	94.—	96.—
Élt. m. iparbank	178.—	174.—
Fiumei hitelbank	94.—	96.—
Fővárosi bank r. t.	70.—	75.—
Hasi bank	117.—	114.—
Hórvá-szlovén jelzalogbank	118.—	114.—
Kereskedelmi bank	127.—	1430.—

Gőzmalmok.

Concordia	300.—	310.—
Élt. g. budapesti	690.—	750.—
Ezeresbet	260.—	264.—
Luisa	160.—	162.—
Hemeremalom	570.—	574.—
Módnóros és süfőst	214.—	212.—
Viktória	132.—	136.—

Takarékpénztárak részvényei.

Beleirató	102.—	105.—
B. h. bérlőt	118.—	120.—
Ezerbető	89.—	82.—
Budapesti t. társ. zalogk. r. t. társ.	225.—	227.—
Egyes. fővárosi	1190.—	1195.—
Magyar Általános	988.—	960.—
Országos központi	770.—	790.—
Pesti hazai	8070.—	8100.—

Biztosító társaságok részvényei.

Bécsi életbiztosító t. társ.	210.—	215.—
Bécsi élet-és j. társ.	300.—	295.—
Bécsi magy. élet-és j. társ.	3070.—	3125.—
Fenele	100.—	102.—
Livod víztorony	80.—	86.—
M. íg. g. víztoronb.	96.—	98.—
Nemzeti b. társ.	122.—	124.—
Pannónia víztoronb.	765.—	765.—

Pányk és téglaiparok részvényei.

Budapesti téglaipar			Félszék téglaipar	655.—	675.—
Budapesti téglaipar m. társ.	100.—	105.—	Kő-szék. Á. téglaipar	360.—	365.—
Egyes. téglaipar	78.—	76.—	Aszfaltgyár	217.—	214.—
Egyes. téglaipar és cement	128.—	132.—	Általános kőszék	98.—	106.—
Egyes. téglaipar és cement	182.—	182.—	Keramikaipar	152.—	160.—
Felsőmagyar bányák	102.—	104.—	Salgótarjáni	321.—	322.—
Közép téglaipar	68.—	70.—	Ujlaki téglaipar	192.—	201.—
Kassa-somodi	26.—	27.—			

Vasművek és gépárak részvényei.

Csongrádi gépár	140.—	146.—
Danubius	96.—	113.—
Ganz	2065.—	2030.—
Nicholson	107.—	110.—
Schlick	210.—	212.—
Wetzner-waggon	225.—	230.—

Könyvnyomdák részvényei.

Athenaeum	390.—	395.—
Francia	270.—	280.—
Kosmos	10.—	8.—
Pallas	190.—	197.—
Pesti Könyvnyomda	1420.—	1450.—

Külföldi vállalatok részvényei.

Ált. magy. közp.	568.—	571.—
Bécsi villamos	129.—	131.—
Élt. magy. közp.	1290.—	1300.—
Élt. magy. serf.	270.—	280.—
Élt. magy. vadl.	325.—	328.—
Élt. magy. spódius	142.—	144.—
Gschwind és cs.	451.—	482.—
Király serfőző	47.—	49.—
Pécsi serfőző	86.—	87.50
Magyar cukoripar		
r. t. b. sor. élt.	1070.—	1080.—
Magyar villamos	132.—	135.—
Nemzetközi vill.	125.—	132.—
Nemzetközi w.		
gonkoleház	687.—	640.—
Telefon-Hirmondó		

Közlekedési vállalatok részvényei.

Adria tengerhaj.	229.—	242.—
Bpesti közút vas.		
• idegi. részv.		
• él. jegy	254.—	260.—
• villam. vas.	317.25	218.—
• él. jegy	80.—	85.—
Cipeet-röhospitotai villamos vas.	78.—	86.—
Kassa-óderbergi	312.—	318.—
Magyar-gallioi		
• nyugodt	216.50	214.50

Sorsjegyek.

Baudika	672.—	725.—
• osztr. felüb.	6.90	7.40
• ny. jegy	1.70	1.90
Bécsvárosi	177.—	179.—
Budavárosi	64.—	65.—
• osztr. felüb.	66.—	68.—
• sziv	3.40	3.80
• osztr. felüb.	3.80	4.20
Budapesti kőszék	10.25	10.75
Magyar közp.	11.25	12.75
ny. jegy	2.50	3.20
Olasz v. ker.	18.—	19.50
Cigányos osztr. felüb.	12.95	13.—
Osztrák v. ker.	26.40	30.90
Osztrák hitelint.	261.—	263.—
Pály	64.50	64.50

Pénznumok.

Vért arany	5.29	5.74
20 frank arany	6.54	6.58
50 márkás	6.54	6.58
Német bankjegy	53.70	55.10
Olasz líra	44.55	44.55

Külföldi váltó (ábra).

Amsterdam	96.40	96.70
London	130.35	130.95
Német piac	68.85	69.15
Pariz	47.84	47.95

Határfőre kötött értékpapírok.

Aranyjárdék	118.00	116.75
Koronajárdék	87.—	77.21
Magy. hitelbank	388.70	389.—
M. ip. és ker. bank	104.—	101.50
Magy. jelzalogbank	261.—	251.80
Római bank	300.—	300.25
Rimamurányi	308.70	309.25
Osztr. hitelrészvény	566.—	569.20
Déli vasut	67.25	67.75
Osztr.-m. állam	336.75	339.—

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna 40.—46.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 28.—80.— forint, vörös erdélyi — Vörös b. társaság 36.—40.— forint, Középszemű 32.—34.— Nagyszemű 36.—40.— forint, Disznózsi: budapesti 48.—48.50 forint, vidéki — v. társaság: 4 darabos 43.50-44.— forint, 3 darabos 46.—46.50 forint, füstölt 49.—50.— forint, Szilva: boszniai, székely szerinti minőség — forint, 120 darabos 9.75-10.— forint, 100 darabos 10.75-11.25 forint, 85 darabos 13.50-13.75 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 8.25-8.50 forint, 100 darabos 9.50-9.75 forint, 85 darabos 13.—13.25 forint. Szilvaiz: szlovéniai 14.—14.50 forint, szerbiai 13.25-13.50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Jegyzetek: Buza május-juniusra 9.20, Buza őszre 8.83, Rozs 6zre 7.02, Tengeri május-juniusra 4.82, Tengeri július-augusztusra 4.86.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzősde az osztrák-magyar kiegyezési tárgyalásokról szóló hírekre lehangolt. A szultán megbetegedéséről szóló hírek szintén depresszálták a tőzsdét.

A déli tőzsdén csendes az üzlet.

A zárlat tartott.

Bécs, június 8. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Buza május-juniusra 9.20, Buza őszre 8.83, Rozs 6zre 7.02, Tengeri május-juniusra 4.82, Tengeri július-augusztusra 4.86.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzősde az osztrák-magyar kiegyezési tárgyalásokról szóló hírekre lehangolt. A szultán megbetegedéséről szóló hírek szintén depresszálták a tőzsdét.

A déli tőzsdén csendes az üzlet.

A zárlat tartott.

Bécs, június 8. (Magyar értékek zárlata.)

Aranyjárdék 118.00, Tiszai és szegedi köbösön sorsjegy 138.—, Magyar vasúti köbösön üzletben 101.—, Magyar keleti vasúti

állami kötvény 120.10, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 259.—, Rimamurányi vasútrészvény 308.50, Magyar koronajárdék 96.95, 4%-os Magyar álladérbank kötvény 95.10, Magyar hitelbank részvény 388.—, Magyar nyeremény köbösön sorsjegy 160.50, Kassa-óderbergi vasúti részvény 186.—, Magyar kereskedelmi bank 14.24.

Bécs, június 8. (Osztrák értékek zárlata.) 4²/₁₀% papírjárdék 100.75, 4%-os osztrák aranyjárdék 119.95, 1860-iki sorsjegy 130.—, Osztrák hitelsorsjegy 201.—, Angol-osztrák bank 152.50, Bécsi bankjegyzetlet 277.25, Osztrák-magyar bank 915.—, Déli vasut 66.75, Dunagőzhajózási részvény 436.—, Dohányrészvény 144.50, Császári és királyi arany 5.70.—, Német bankváltók 58.92, 4²/₁₀% ezüst j. áradék 100.45, Osztrák koronajárdék 100.40, 1864-iki sorsjegy 194.25, Osztrák hitelintézeti részvény 360.25, Unionbank 322.—, Osztrák Länderbank 241.50, Osztrák-magyar államvasut 353.75, Elbavölgyi vasut 234.—, Alphei bányarészvény 236.25, 80 frankos arany 9.55.—, Londoni váltóár 120.50, Bécsi Tramway 488.—, Az irányzat szilárdult.

Bécs, június 8. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A déltudni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 360.50 Magyar hitelrészvény 388.50, Angol-Osztrák bank 152.50 Union bank 322.50, Länderbank 241.50, bankjegyzetlet 276.25, osztrák-magyar államvasut részvény 358.87, északnyugati vasut részv. 249.50, elbavölgyi vasut 264.75, dunagőzhajózási részv. —, alphei bányarészvény 236.30, májusi j. áradék 100.80, osztrák koronajárdék —, magyar aranyj. —, magyar koronajárdék 96.95 német birodalmi márka májusra 58.96, júniusra —, török sorsjegy 65.40, rimamurányi vasúti 308.75 déli vasut —, dohányrészvény 144.50, Napoleon d'or 9.55.—, Lombard 67.—.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, június 8. (Tőzsdei tudósít.) A tőzsde megnyitásokor egyenlőtlen irányban volt a bionftentini konferencia eredményéről érkezett ellentmondó hírekre. Bankok és j. áradékok nagyon csendesek voltak. Bányatérkek szilárdok voltak, részint visszavásárlások következtében, részint azon jelentések miatt, hogy a nyers vasban való készlet meghaladja a kínálatot. Vasutakban egyáltalán nem volt vételvölgy. A zárlat tartózkodó volt. Magánleszámitolási kamatokról 33⁴/₁₀%.

Berlin, június 8. (Zárlat.) 4²/₁₀% papírjárdék —, 4% osztrák aranyjárdék 101.65, Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajárdék 96.70, Osztrák-magyar államvasut 153.25, Kassa-óderbergi vasut —, Bécsi váltóár 169.60, Magyar vasúti beruházási köbösön 102.80, Alphei bányarészvény 102.—, Disconto-Commandit 199.10, Általános villamosok Edison 209.66, Gelsenkirchener 210.50, Laurakohó 272.—, 4²/₁₀% ezüstjárdék 100.25, 4% magyar aranyjárdék 100.25, Osztrák hitelrészvény 225.—, Déli vasut 30.10, Károly Lajos vasut —, Orosz bankjegy 217.95, 4% új orosz köbösön 100.30, Török dohányrészvény —, Olasz j. áradék 95.40, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 171.10, Harpeni 209.25, Az irányzat szilárd.

Hamburg, június 8. (Zárlat.) 4²/₁₀% ezüstjárdék 100.04, 1860. sorsjegy 147.25, Déli vasut 30.25, 4% osztrák aranyjárdék 101.50, Osztrák hitelrészvény 225.20, Osztrák-magyar államvasut 153.—, Olasz j. áradék 95.10, 4% magyar aranyjárdék 100.50, Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, június 8. (Zárlat.) 4²/₁₀% papírjárdék 100.50, 4% osztrák aranyjárdék 101.65, Magyar koronajárdék 96.85, Osztrák-magyar bank 152.80, Déli vasut 30.—, Elbavölgyi vasut —, Londoni váltóár 204.35, Bécsi bankjegyzetlet 138.70, Villamos részvény 160.50, 3% os magyar aranyköbösön 85.50, 4²/₁₀% os ezüstjárdék 100.15, 4% magyar aranyjárdék 100.10, Osztrák hitelrészvény 224.60, Osztrák-magyar államvasut 153.50, Északny. vasut —, Bécsi váltóár 169.60, Párisi váltóár 811.16, Unionbank —, Alphei bányarészvény 237.—, Az irányzat szilárd.

Páris, június 8. (Zárlat.) 3% francia j. áradék 102.10, Olasz j. áradék 96.25, Osztrák-magyar államvasut —, Francia törleszt. j. áradék 102.10, 4% magyar aranyjárdék 102.35, Török dohányrészvény 312.—, Osztrák Länderbank —, 3¹/₁₀% francia j. áradék 102.67, Osztrák földhitelintézeti részvény 1315, Déli vasut 150.—, 4% osztrák aranyjárdék —, Ottomanbank 589.—, Párisi bankrészvény 1125, Alphei banya részvény —, Az irányzat tartott.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 8. A sertésüzlet irányzata lanyha. **Árjegyző szerkesztés:** I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 43 1/2-44 — krajcárig, Öreg közép (páronként 300-400 kilogramm terjedő súlyban) 44 — 45 krajcárig, Fiala nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 47 1/2 — 48 krajcárig, Fiala közép (páronként 251-320 kilogramm való súlyban) 47 — 48 — krajcárig, Fiala könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 47 1/2 — 48 1/2 krajcárig, — II. Magyar szedetti: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig, Közép (páronként 220-280 kilogramm súlyban) — krajcárig, — Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig, — Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig, — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) 46 — 47 — krajcárig, — Közép (páronként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) 45 — 46 — krajcárig, — Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 45 — 46 krajcárig. Sertésleltérszám: 1899. június 6. napján volt készlet 47.521 darab, 1899. június hó 7. napján felhajtott 562 darab, 1899. évi június 7. napján elszállításolt 285 darab, 1899. június 8. napjára maradt készletben 47.798 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

Külső hírek: A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte: Mosdósy Imre központi szolgálatra beosztott királyi tanfelügyelőt a VII. főzetési osztály 3-ik fokozatába, továbbá Híttér Ferenc központi szolgálatra beosztott szedettanfel-

ügyelőt és dr. Pacsery Károlyt, a nógádmegyeyi tankerület önálló vezetésére megbízott királyi segédtanfelügyelőt, a VIII. fizetési osztály 2-ik fokozatába királyi tanfelügyelőkké; végül Józsa Mihály központi szolgálatra beosztott királyi segédtanfelügyelőt a IX. fizetési osztály harmadik fokozatába, továbbá Lörinczy György fizetéstelen segédtanfelügyelőt fizetéses segédtanfelügyelővé, Orbók Gyula oklevéles tanítót a tomes-kutasi állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezték ki. — A pénzügyminiszter Guzmán János és Broszmann Jenő bányatanácsosi cím és jelleggel bíró bányafőmérnököt a VII. fiz. o. 2-ik, Tirscher József bányafőmérnököt pedig a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába bányatanácsossá, a pénzverésnél, fémbeállításnál és fémjelzésnél alkalmazott műszaki tisztviselői létszámában Sántha László és Tavi Károly mérnököket főmérnökökké, Bárdos Lajos és Kéményi György segédmérnököket pedig mérnökökké, Stummer Gusztáv, Heider Bertalan, Tagányi Gusztáv, Thury Mihály, Siak István, Pezce Károly számvizsgálókat számvizsgálókká, Trbojevic Gábor és Pök Géza számvizsgálókat számvizsgálókká, a báni m. kir. adóhivatalhoz Tischler József fősebei adóhivatali tisztet adóhivatali ellenőrré, a hatvani m. kir. adóhivatalhoz Benesik János győngyösi adóhivatali ellenőrré és a győngyösi m. kir. adóhivatalhoz Szarka Sándor ceongrádi lakost ideiglenes minőségű adóhivatali, a m. kir. kincstartó jogügyi igazgatóság mellé rendelt számvizsgálóhoz Palugyay Ferenc pénzügyi számvizsgálóként pénzügyi számviselői ideiglenes minőségben, Laczkó János vámisztartó vámellenőrré a szegedi, Vörösta József mellékvámhivatali vámellenőrt vámségdítiszté a fumei, Szilágyi Gyula vámgyakornokt vámségdítiszté az újvidéki, Csiky Kálmán vámgyakornokot ségdítiszté a fumei, Pillepich Ennio vámgyakornokot vámségdítiszté a szegedi fővámszvivaltohoz végleges minőségben és Székvérty József vámgyakornokot a felső-tömösi mellék-ámszvivaltohoz vámsellenőrré ideiglenes minőségben, Schneider György díjnokot ideiglenes minőségű segéldíjas pénzügyi számgyakornokká, Quint Jakab béga-szent-györgyi lakost ideiglenes minőségű pénzügyi számgyakornokká nevezték ki. — A kolozsvári ítéltábla elnöke ifj. Polcz Rezső végzett joghallgatót segéldíjas joggyakornokokká nevezték ki. — A segesvári pénzügyigazgatóság Keszeg Istvánt dícső-szent-mártoni m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű díjas adóhivatali gyakornokká nevezték ki.

Pályázatok. Irnoki állásra a békesi járásbírószágnál július 3-ig, irnoki állásra a szarvasi járásbírószágnál július 3-ig, díjas joggyakornoki állásra a nagyvárdi ítéltábla kerületében 15 nap alatt, adóhivatali állásra a zombolyai kir. adóhivatalnál 14 nap alatt, segédtelekkönyvvezetői állásra a somorjai járásbírószágnál 3 hét alatt, albirői állásra a szarvasi járásbírószágnál 2 hét alatt, telekkönyv átalakító díjnoki állásra a munkácsi járásbírószágnál 2 hét alatt, segédsztási állásra a nagyvárdi kir. dobányúru raktárnál 14 nap alatt, telekkönyvvezetői állásra a hátszegi járásbírószágnál 2 hét alatt, végrehajtói állásra a nagyküllői bírószágnál 2 hét alatt. — Pénzügyi vigyázói állásra az ungvári pénzügyigazga-

tóságánál 4 hét alatt — Állgőzesi állásra a miskolci királyi ügyészségénél 2 hét alatt. — Hivatalsszolgái állásra a nyugyhházi törvéyszékénél 4 hét alatt. — Irnoki állásra a szabadkai törvéyszékénél 4 hét alatt. — Irnoki állásra az aradi járásbírószágnál 4 hét alatt. — Gőpész állásra a m. kir. földtani intézetnél június 25-éig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvatkonyvnyarta és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10-1 óráig. *Attalbert nyitva egész nap.*

I d ő j e l z é s .

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, június 8.

A légnyomás eloszlása lényegében nem változott; a minimum mélyebb lett s Közép-Erorszországnál fölé került, a maximum megerősödött s Skócia fölött helyét megtartotta.

Az idő Európa nyugati felében tulnyomóan derült és száraz, míg keleti felében inkább esős. A hőmérséklet a kontinens keleti felében sülyedt.

Hazánkban — főleg délen és keleten — zivataros esők voltak, amely különösen Szegeden jelentékeny volt. A hőmérséklet többnyire egy pár fokot sülyedt.

Külföld. Északnyugoti légáramlással hűvös és keleten még esőre hajló idő várható.

V i z á l l á s .

június. június			június. június				
7. 8.			7. 8.				
m. a. t. e. r.			m. a. t. e. r.				
Inn	Schönding	2.29	0.—	Tizza	M.-Földet	0.63	0.78
Duna	Passaú	2.28	3.12		Tekoháza	0.40	0.—
"	Lás	0.18	0.76	"	Y.-Námány	1.85	1.12
"	Bec	0.22	0.30	"	Tokaj	2.02	1.94
"	Pozsony	2.78	2.58	"	Tizza-Püred	2.32	2.70
"	Komárom	3.00	2.83	"	Szolnok	3.93	3.70
"	Budapest	2.77	2.69	"	Csongrád	4.38	4.68
"	Pács	3.70	2.55	"	Szécsény	4.60	4.28
"	Mohács	4.54	4.23	"	Török-Beosa	5.57	5.31
"	Gombos	5.63	5.43	"	Titelt	6.—	4.96
"	Újvidék	5.69	4.94	"	Ózdóva	6.56	6.25
"	Pannocsa	4.77	4.84	"	Hódor	0.85	0.67
"	Orsova	4.93	4.35	"	Bodrog Zemplén	2.—	1.80
"	Magyarfalva	0.—	1.10	"	Sajó	1.98	1.90
Móra	Zsolna	0.70	0.67	"	Hernád	0.51	0.16
Vágy	Trenóson	0.91	0.67	"	Maros	0.46	0.44
"	Szered	0.72	0.67	"	Bereettyó	1.10	0.62
"	Sz.-Gottárd	3.20	0.20	"	Körös	0.10	0.—
"	Sárköz	0.33	0.31	"	Csacza	0.28	0.24
"	Győr	2.56	2.54	"	Bélyony	0.56	0.56
"	Pottau	0.—	0.—	"	Topolya	0.28	0.22
Dráva	Zákány	0.64	0.65	"	Gurahone	0.43	0.44
"	Bárcs	1.36	0.—	"	Borosien	0.30	0.22
"	Eszék	3.62	0.—	"	Békés	1.90	1.96
Mura	M.-Szerhad	1.39	1.—	"	Gyoma	2.14	2.72
Száva	Zárhód	0.75	0.70	"	Gy.-Fehérvár	0.58	0.50
"	Székcs	3.75	3.35	"	Branyicska	0.80	0.78
"	Mitrovica	5.45	5.48	"	Sboranics	6.—	0.—
"	Debő	0.—	0.26	"	Arad	0.56	0.60
"	Szatmár	1.21	1.20	"	Makó	0.96	0.90
"	N.-Majtény	0.—	0.10	"	E.-Kosztály	1.92	0.76
"	Munkács	0.19	0.36	"	Kiscező	0.58	0.90
"	Homonna	0.—	0.—	"	Temesvár	0.52	0.22
"	Ungvár	0.—	0.—	"	Beskerék	1.16	1.13

Herczeg Ferenc
új könyve:
Egy leány története.
Ara 1 frt 80 kr.
Dískötésben 2 frt 80 kr.
Megrendelhető
a „**Budapesti Napló**”
kiadóhivatalában,
Budapest, József-körút 18-ik szám.

HÉVIZI Gyógyfürdő
Keszthely vasúti állomás.
Kénes Héviz (megnyitás május 1-től szeptember hó végéig) iszapkezeléssel.
Világszerte ismeretes fürdő, gyógyulást nyújt csusz, köszvény, csont-izület és közbántalmaknál, csonttörés, csontszűk. Neuragia (Ischiás), görvéllykór, oly esetekben is, a melyek már sehol sem voltak gyógyíthatók. — Massirozás, masszirozó terem masszirozóval.
Prospectust kívánatra ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Diskrét betegségek ellen.
Ideg-és nemi betegségek
elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionalis betegségei, valamint bármily nagyfokú gyengeségi állapotok (Impotentia) ellen paratlan sikerű gyógyhatásait folytatán legmélegében ajánljuk

DR. MITZGER TIVADAR
HIRNEVES
HYDRÓ-ELEKTROTHERAPIAI
RENDELŐ-INTÉZETÉ

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.
Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kgyeas orvosi technika elsődrendű vívmányai szerint a korszánkító „Katharose” gyögmód alapján nagyszabású gyógytermekkel van berendezve és a legpróvidebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyögmód után fizetendő.
Az intézet nyitva d. e. 3-ig, d. u. 2-3-ig.
Lerelekre díjmentesen válasszátok.
Külön váró- és gyógyterem, külön be- és kimenet.

A nekünk benmutatott számlátan megbízható, ártelen, károsítást folytán ezen negyedszázad óta fennálló, rendelő-intézet a legmélegében ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-út 24.
az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET
hugysógyogymódokat és sebeket, az infertorácós utóbuajt, az élyengyűt férfies, maggyomlá, a bujakör utóbuajtkezesnyeit, nélkül fehérfoytást, hőrmennyire idültek is, valamint mindezen neli betegségeket, melyeknek a megmentésük egész fiókozójai és bübetartást, a gyögmódot, a gyögmódot szerinti, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal
orvos, sebész, szemész- és szülész-t dor, volt császer, kir. oszt. főorvos
RENDEL: naponta d. e. 10 óráltól egész délután 4 óráig, este 7 óráltól 8 óráig.
Díjazott levelekre legmagyobb gondoskoddal válasszátok és gyögmódotról is fonszokodnia lesz.

Nönek külön váróterem.
Uyanott megjelent és a szerzőnké: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERŰ ÚTMUTATÓ** (mar. 10-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és azok ésszerű gyögmódotkezeséshöz című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt bekülödelé mellett bérmentve vagy 90 kr. utávért meküldve.

A könyv tartalma: I. Az iivarsszerzővel leírás. — II. A nemi díet ébredés. — III. Az infertorácós és az éjjeli mazóm-lösek. — IV. Hugyosótiakár (trippes) és hugyosósbübetiek. — V. A bujakör (síphilitis). — VI. Fehérfoytás. — VII. Élyengyűt férfies. — VIII. Női maggyomlás. IX. Az iivarsszerzők megbetegedéseinek fiónyezése a profittüelő.

NEW-YORK
ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG
Alakult 1845-ben.
Az összes nyeresemények a biztosítottak tulajdonát képezik.
Kivonatot az 1898. évi üzleti jelentésből:

Aktívák összege	1,099 millió korona
Évi bevétel	227 " "
1898-ban a biztosítottaknak kifizetett	107 " "
1898-ban kötött új üzletek összege	760 " "
Tiszta fölösleg 1898. végén	132 " "

Az 1898-ban a biztosítottaknak kifizetett nyeresémnyoszaltalókok összege **14 millió koronára** rugott.
A New-York a művelt világ összes országában bir fiókokkal.
Referenciák Magyarországon:
Magyar Általános Hitelbank.
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.
Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, Erzsébet-körút 9-11., New-York palota.

675/1899. szám,

Versenyárgyalási hirdetésny.

A gombosi dunai partbiztosítás fenntartására az 1899. évben szükséges

7930 m³ kőhányási kőanyag szállításának

vállalatilag leendő biztosítására 1899. évi június hó 22-én d. e. 10 órakor a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalnál zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A szállítási feltételekre és a megkötenő szerződésre vonatkozó összes adatok, valamint a benyújtandó ajánlatok mintája alulírott hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Zombor, 1899. évi május hó 29-én.

M. kir. folyamammérnöki hivatal.

OFFICINOS MALÁTÁ-KIVONATA
SŰRÍTETT

legjobban ajánlható tüdőbetegségeknél, torokkatarrausnál, ugymint régi köhögéseknél. Főképp kitünő hatást gyakorol a gyermekek légzőszerve-**tének bajainál.** Kellemes ízénél fogva szivesen szedik a gyermekek.

Egy üveg ára 1 forint; 5 üveg ára bérmentve 5 frt.
Kapható az összes gyógyszertárakban, drogas, csemege-és füszerkereskedésekhöz.
Magyarországi kizárólagos főszerhár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király-útca 12.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1899. évi június hó 9-én
Hamlet, dán királyfi.
Tragédia 5 felvonásban, írta Shakespeare. Fordította Arany János.
Személyek:
Claudius Szaacsvay Rosenkranz Császár
Hamlet Mihályfi Guildenstern Dezső
Horatio Pálfi Osrik Barna
Polonius Szigeti Marcellus Hetényi
Laertes Ivánfi Gertrud Jászai
Voltimand Narcisz Ophélia Török I.
Kezdeté 7 1/2 órákor.
Szombaton Első vihar. Vasárnap Zsolt vezér ifjúsága.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Péntek 1899. évi június hó 9-én.
A m. kir. Operaház és a Nemzeti színház nyugdíj-intézete javára:
Roland mester.
Opera 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét írta: gróf Zichy Géza.
Kezdeté 7 1/2 órákor.
Szombaton a szentpétervári orosz császári operaház balletje tagjainak hatodik vendégjátéka: Lovasság szálláson. A fárók leánya. Táncgyűveleg. Vasárnap Krakói lakodalm. A kalóz. Táncgyűveleg.

VIGSZÍNHÁZ.

Péntek, 1899. évi június hó 9-én.
Családi örömök.
Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Maurice Hennequin. Fordította: Góth Sándor.
Kezdeté 7 1/2 órákor.
Szombaton Az Arany Kakas. Vasárnap Az Arany Kakas.

KÉPSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1899. évi június hó 9-én.
Toledad.
Operette 3 felvonásban. Írta Fabrice Carré. Fordították Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Edmond Audran.
Személyek:
Toledad Kúry Klára Pítou Ujvári
Maracóna M. Csatai Zs. Marius Ternyey
Antonio Vidor Meline Szeleposényi L.
Lombard Szirmai Agatha Eötvös Stéfánia
Trippmann Raskó Sophie S. Harmath I.
Báróné Blaha Sárika Diana Szöllösi R.
Poullet Kovács M. Felicieanna Tallián Ida
Kezdeté 7 1/2 órákor.
Szom. A görög rabszolg. Vasárnap d. u. Solymosi színházközlőjének vizsgálatá. A görög rabszolgá. Falusiak. Egy kis vihar. Este: Holtomiglan.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Péntek, 1899. évi június hó 9-én.
A gésák
vagy: Egy japán teaház története.
Enekes játék 3 felvonásban. Írta Owen Hall. Fordította Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Sidney Jones.
Személyek:
Reginald Beőthy Bolton Garai
Bronville Palásthy Yun-Csi Sziklai
Cunningham Odry Imári márk Boross
Grimston Kardos Mimóza, gésa Viád Giz.
Downey Simon Molly Samara Ledfosky
Kezdeté 7 1/2 órákor.
Szombaton Vasuti baleset. Robinzonok. Vasárnap d. u. Egy szegény ifjú története. Este A Gyurkovics-lányok.

FOVÁRSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

a Kriexstinavárosban.
Péntek, 1899. évi június hó 9-én.
Jáfté 12 felesége.
Operette-vaudeville 3 felvonásban. Írták Antony Mars és Maurice Desvallieres. Fordította Makai Emil. Zenéjét szerzette Victor Roger.
Kezdeté 7 órákor.
Szombaton Ugvanez. Vasárnap d. u. Háromláb kapitány, este Fehő Klári.

VÁROSIGETI SZINKÖR.

Péntek, 1899. évi június hó 9-én.
Uj betanulással és új díszletekkel és jelmezekkel
A Mikadó.
Angol operette Sulivántól.
Kezdeté 7 órákor.

Ős-Budavára.

Péntek, 1899. június hó 9-én
A fényes juniusi műsoron kívül
Little Tich
a leg híresebb angol komikus rövid vendégszereplése.
Belépő díj este 7 óráig 30 krajcár, azontul 50 kr. Mérsékelt árú belépő jegyek a dohánytőzsdékben.

A Kőbányai Királysórfőző Goliát Malátasöre

Gyógyhatása mellett a legkellemebbé üdítő ital. Ajánlások: Dr. Korányi, Dr. Kéty budapesti, — és Dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár uraktól.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.
A mulató 16 fokra szellőztetve van.
Kezdeté 1/2 órákor, vége 12 órákor.
A rendes nyári időnyhelyárak mellett.
Ma
Madame Potiphar
bohózat 1 felv. Doppler C.-től.
Továbbá

Szenzáció! Szenzáció!
Les Joóé
a mutatványaikban egyedüli légtornászok.

Brothers Brokline
a komikus eredeti zenélő ollókészítők,

Les Welton
a kitűnő kézi akrobaták,
Legújabb nemzetközi szenzáció!

Mademoiselle Charmien
a tolettművész a trapezon. Legelső fellépte holnap, szombaton.

ARC-SZOR ELLEN

a LOLA-SZŐRÍTŐ-KENŐCS a legesoddatlanabb szer, minthogy a kenőcs már 10 nap használat után a bőrgyökér szőrzetét teljesen elpusztít, azután a gyökereket mindenkorra eltávolítja, teljesen ártalmatlan és a legkezelebbi nyomot sem hagyja hátra. Használati utasítás mellékelve van. 1 tégely ára 8 ft. Megrendeléseket diskreció mellett fogadjuk.
SCHMIDEK I. Budapest, VII., Nyár-utca 18. III. em. n.

BUTOR részletfizetésre!

Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyházi-főrák, valamint más hitelképes egyének kedvező **kezelt feltételek** mellett kapnak **szilárd gyártmányú asztalos- és kárpítezett butorokat.**

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok, I. em.
Aranyjegyű 25 kr. levetéssel behűlésre ellenbérmentve küld feűt cég B. országán. 517

„The Gresham“

életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Budapest, Ferenc József-tér 5. és 6. a társaság házában.
Ausztári fiók: Bécs, Gisellastrasse 1. sz. alatt a társaság házában.

A társaság vagyona 1896. decem-ber 31-én 157,805.340.—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1896. dec. 31-én 28,670.916.—
Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1843.) 339,497.900.—
Az 1896. évben a társaság 8654 kötvényt állított ki 80,577.950.—
Ésszeg értékben. Csekély díjfétes mellett a társaság előnyös jelzálogkölsönbiztosításokat is köt, a ház, vagy a földbirtok telmerentesítésére, a birtokos elhalálása esetére. — Prospektusokkal és életbiztosítási díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít és felvilágosítással a jelzálogkölsönbiztosítást illetőleg, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok.

Rohitsi FORRÁS
FŐRÁKTÁR Budapeston Hoffmann József-től Bathory-utca 3. szám.
A Rohitsi savanyúvíz mint gyógyszer fejdülműhatatlan hatású gyomor-és bélmurtnál, az ivarszervek hurufjainál máj- és lépájoknál, de különösen váltózálnál.
A Tempel forrás borral vegyítve kitűnő üdítő ital.
A Sziget forrás ellenben kizárólag ivókurára használtatik.

Deutsch F. Károly
legjobban ajánlja az uri közönségnek ruhabérleti rendszerét.
Budapest, Andrassy-ut 1.

Zongora Szabadalmazott, fogazott tüzrostély
termekinkben „UNICUM“ kemény acéllöntvényből
Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sarkán.) Zenepalota.
a legjobb zongorák
Állandó dus választékban.
Nagy tüzelőanyag-megtakarítás!
40% szabad rostélyfelülettel!
Alkalmazható a legrosszabb tüzelő anyaggal, de különösen „porszénrel“ való tüzelésnél előnyös.
Ezer elismerő levél!
Kapható:
POLLITZER és TÁRSA
BUDAPEST, VI., Gyár-utca 20.
Árjegyzék és prospectus bérmentve és ingyen.

ERARD
híres párisi és londoni zongoragyár (szállítója az angol királynőnek és az egész királyi családának) ** egyedüli képviselője **
valamint a
FEURICH (a szász király udv. szállítója)
világbiró zongoráknak
mely gyártmány minden más zongorát messzetul-szárnyal — kizárólagos a képviselője.
Sternberg Armin és Tesiv.
hangszer-gyár és kir. udv. szállítók
Zongora-termék: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarkán.) Zenepalota.
Éppen most jelent meg!
A Sárga Dominó.
Írta: **PRÉVOST MARCEL.**
Fordította: **Dr. Bethlen Oszkár.**
Ára: 50 krajcár.
Megrendelhető: a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.

a magyar királyságról
(társországaival Horvát-Szlavonországgal).
Tartalmazza 1800 nagy oktáv oldalon a bejegyzett és be nem jegyzett kereskedők, gyárosok, iparosok, birtokosok, ügyvédek stb. címeit a városokban, nagy- és kisközségekben. A hatóságokról valamint más nyilvános közlegekről szóló adatok, mindenféle statisztikai közlemények áttekinthetőleg rendezve dus tartalmaznak és megbízhatóan valamennyire nézve foglaltatnak benne.
Ára egy kötött példánynak 12 forint.
Budapesti megbízott:
Lukács János
VI., Ó-utca 43. sz.

Most jelent meg!
Jukker-leány.
Írta **PEKÁR GYULA.**
Ára 1 ft 50 kr.
Megrendelhető: a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám.
Richard forrás.
Legjobb asztali víz a világon. Gyógyhely és acélfáradó Königsward, Csehország.
Magyarországi főraktár:
Budapest, VIII., József-körút 9. sz.

APRÓ HIRDETESEK

Minden sző egyaszi beiktatása postáért 12 kr. Címelt ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 13. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETESEK és ELŐFIZETÉSEK

felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére a kiadóhivatalban József-körút 13. számán a következők dolyndíj névérték:

- Breuer nérmester, Teréz-körút és Podmaniczky-utca 54. szám.
- Nemesek-féle tőzsde Pélyi-tér.
- Weitenfeld Jakab, Király-utca 1.
- Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.
- Deutch Miksáné, Andrásy-utca 38.
- Schwartz hirdetés-iroda Marokkói-utca 2.
- Szeregyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-utca 1.

Előfizetés.

Mielőbb tudassa mikor irhatok, hogy mindent elmondhassak.

Pálma.

Azt se tudom már mióta nem látom: csak annyit, hogy így nem tudok megenni. Lejelen módot akarhogy és érettesen bármiképp, de sürgetően.

Özvegyek és árvák!

Ne már olyan özvegyek kiknek férjük a gyomrot katarisusát gyógyíttatja s olyan árvák a kik barát nélkül tevélynek, akarnak-e egy életvidor s türethet külséjú uriemberrel megismerkedni. Pályázók írjanak „Dertüs napok” jellegével a lap kiadóhivatalába.

Hegedtanítót!

keresek óránként egy koronát adok. Cím a kiadóban.

Uj találmány

gyártása által lehet nevet és vagyont szerzeni, aki ezeket elérni óhajta és néhány ezer frittal rendelkezni az társul léphet a világon pártalan bevételét ajtózár gyártásához. Bővebb leírál által meg tudhatni G. lakatosmestertől Tisza-Földvár, (Szolnokmegye), Ső-utca 296. 4428

Megay

Bahéma-törtája a torták királya! 1 ftt 25 kr. beküldése után Megay Robert cukrász Miskolcon megküldi önnek bérmentesen. Kapható Budapesten Szenes Ede es. es kir. udvari szállító és Szimán István uraknál. Budán Gaizler Béla, udvari szállító, Aradon Fejér Gyula és Ring Zsig. Szombathelyen Kikaker János, Fehértemplomban Stefanovic János, Nagyváradon Kádár János uraknál. 4429

Negyedéves

felhalmozás megfelelő foglalkozást keres. Levelek: „Foglalkozás” jellegű alatt kér a kiadóba. 2246

Jótállót

(gránit) keres vagyonos magas állású főhivatalnok névelése előtt félveendő köcsentéhez. Lehet teljesen vagyonatlan egyén is, de legalább oly állással (pozíció) al) bírjon (mint pl. orvos, ügyvéd, tanár, igazgató, üzletvezető stb.) hogy ezáltal többékevésőbb hitelközvetítést is nyulthasson, mely sziveségeért tekintélyes tsztelejtjél honoráriumát. Ajánlatok „Biztos köcsen” cím alatt a kiadóhivatalba küretnek. 4432

Nagydiófa-u. 15.

és Nyár-utca 18. nagyobb ésebb szép lakások és két pinceraktár augusztusra kiadók. Ugyanott 2 lóra való istálló berendezés jutányos áron eladó. 7618

Nevelőnői

keres 13 éves kisasszonyhoz esimes vidéki városba 300 ftt évi fizetéssel, francia nyelv és zongoratanítás is kívánatok. Ajánlatokat kérek „Bihar” jellegével a laphoz, hol a cím is meg tudható. 2339

Szerény igényű

fiatal lány biztos állású özvegy vagy idősebb urhoz szeretne férjezhet monni. Választ Debrecenre postrestant „Lilliom” 4427

Visegrádon

kényelemmel berendezett nyári lakás kiadó, mely áll: 4 szoba stb. mellette helyiségek. — Árnyas kert 200 fttért. Tudakozódhatni Magyar-utca 8. I. em. 15. ajtó. 2354

Jégszekrényt

használnát, de jókarban keresek azonnali megvételre. Legalább 60-70 darab literes üvegek kell elárulni benne. Ajánlatokat „Jégszekrény” jellegével közveit a kiadó. 2352

Jó és szépírásu

butora, esetleg fürdőszoba, használatú szőlő nének unalmas l-től olesón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2270

Csinosan

butorozott különbejárato szoba, esetleg fürdőszoba, használatú szőlő nének unalmas l-től olesón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2270

Gyakornok

kezdő fizetéssel azonnal felvételt. Ajánlatok „L. F. 243.” jellegű alatt a kiadóba küretnek. 2342

Kiadó szoba

a Népszínház szomszédságában egy csinosan butorozott, két ablakos, tágas és világos, teljesen férgmentes szoba, tágas előszobával és külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2251

Makaes

vizketerg - sómör - bőrkütiésekben, izadásban szenvedők vegyenek Erényi-féle „Ichiol-Saly-cit” tégelyenként 3 korona utasítással.

Köhögnésnél,

rekedtségnél vegyen 30 fttért Rétly-féle pemete-fücsökortát. A nyári idény alatt nyaraló vagy fürdőbe utazó t. c. vevőközösnek folkéretik, hogy

Kertész Tódor-nál

az idényszerű cikkek u.m. hálótagyak turisztakellékek, tornaszerek, orquoet és Lawtenis játékok. Lignum Sanctum golyók, kngl. bábok, Flaubert-fegyverrel, revolverek, léggömbök, lampionok, legyekék, gyermek velocipédék, torvább szodáviz, fagyalt- és kávégepek, keftő órák, uti bőrdobók, kuloások, pialásüzljek, falászó szerek, lóhátiók stb. bevásárlását hétköznapokon sziveskedjenek eszközözni, minthogy

KERTÉSZ-nél vasárnapi zárva van.

Lawn-tennis szabályokat és árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

Nevelőnők.

Több észak- és délnemethoni nevelőnői francia, angol nyelv- és zene ismerettel azonnali alkalmazást keres. Magyar oklev. tanítóknak, gyermekkörtésznek és bonnek lelkiismeretesen ajánlatazuk. Szegheőné S. Luja által most Budapest, Erzsébet-körút 30. II. em.

Magyar ruha

teljesen jó karban és sarkantyus lakkesizmák olesón eladók. Cím a kiadóhivatalban. 2238

Jobb középkorú

nékerestetik egy fürdőbe utazó urhoz, hogy mint társalgó és apólonő. Massziroztó érték egyben részéslük. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 2351

Nagyon szépen

butorozott szalon kényelmes hálószobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbejárattal, férgmentes és tiszta, egy-két urnak vagy hölgynek azonnali kiadó. Vidékről jövöknek is. Cím a kiadóhivatalban. 2290

Kronikus (rég)

betegségek legbiztosabban gyógyíthatók a természetgyógyítás módokkal Dr. Palócz intézetében. Budapest, IX., Vámbárcs-körút 7. Prospektus ingyen.

Irtnoki

vagy díjnoki állást keres egy jó irású bíró 22 éves fiatal ember, beszél magyar nyelven, német, tót és horvát nyelven. Cím a kiadóhivatalban. 2336

Olvasóink figyelmébe!

"MIRIAM" írta: Dr. KISS ARNOLD. vespriemi főrabbi. Remek nyelvvellett nők számára írott magyar nyelvű zsidó

Imádságos Könyv.

ÁRA: Vászonskötésben 2 ftt 50 kr. Bőrkötés 3 ftt 50 kr. Bőrkötés, igen díszes csattal 6 ftt. Csontúntatás kötés 3 ftt 50 kr. Elefantantú kötés, igen díszes 6 ftt. Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 13. szám.

Fiatal és szép

Cheviot öltöny kék vagy fekete 16 ftt, Loden öltöny minden színben 15 ftt, Feiből 8 ftt, Havelok egész gallérral 8 ftt, mindentiszta gyapot.

Rothberger Jakab es. es kir. udvari szállítónál Budapest, V., váci-utca 23.

Használnál ruhát

ujrakieseréltek nek es a legmagasabb árban beszámítottanak.

Jó könyvek

melyen leszallított áron: Babos közhasznú magyarázó szótár kötet (2 ftt) 1.50 Benedek Elek. A sziv könyve (1.80) 1.20 Bejárjegyzék az alföldi rablóljár történeteiről. - Karozag Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr. kötet (2 fru) 1.- kocsány Géza, nevezetesebb búnesetek I., II., III., IV. egybekötve (4.80) 2.- Mihályi Imre, Francia zászlóaladok. Elmények és kalandok az Aquatoron (2 ftt) 1.-, ugyanez kötet (3 fru) 1.-, 1.50 Mokány Berei viselt dolgai (2 ftt) 1.-, ugyanez kötet (2.50) 1.40 Murgor Henry, Bohémvilág (1 ftt) 50 kr., kötet (1.50) 1.-, 80 Sztanc Miklós, Karamboljáték (2 ftt) 1.-, kötet (3 ftt) 1.-, 1.50 Tóvölgyi Titusz, Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1.-, ugyanez kötet (2 ftt) 1.-, 1.40 Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.60) 80 kr., kötet (2 ftt) 1.-, 1.20 (A bekerített árak a volt bolti árakak jelzik!)

Budapesti Napló

kiadóhivatalában József-körút 13. Mindenféle könyvárjegyzék és a Könyvekvidelő Kalauza, kívánatra bárki nek ingyen és bérmentve küldetik.

Minden háziasz-

szonyvegyemeg a legujabak, Kügler-féle „Házukraszar” című könyvet, 2000-nél több receptvel és 200 képpel. Ára díszkötésben 3 ftt es 25 kr. portóért. Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában.

Grünberger A. Béla

Budapest, Városház-tér 9. (Haria-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Közép-osztály,

Frakk 5 ftt. Nadrág 3 ftt. Mellény 1 ftt. Forenc József-kabát 4 ftt Jaquet 3 ftt. Ügyes szabóné ajánlközik háza és házon kívül is mérsékelt díjazásért. Cím a kiadóban. 2341

Dr. SANDEN 5vo Villamos 5vo biztos gyógyítást szerez a kórtekelő bajknál u. m. fertőzöttség, szusz, reumatizmus és bezes testrészekben, idegszeg, simatás, átvagykány, útiizma, morphtizmus, neuralgia, hysterikus rohamok, sápkör, hénulások, hárgerincbajok, szúcszty, szobora, felfu való vérdobulás, ezedülés, hipokondria, asthna, ritkugás, hízés kór és láb, ágyba vittele, kértetésegek, rossz szaga lehellet, kökfia, fogfájás, női betegségek. Ezer meg ezer gyógyítást es összes országokban bizonyítja a nagy-szerű sikert.

Egy darab ára csak 5 forint. Mordendelésnél tessék a derek-bősegek közöl. Propagandások ingyen. Székiud!

Felutelt angol

hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt árért. Megkereséseket „Albion” jellegével a laphoz kér, hol esetleg címe is meg tudható.

A nyári idény

tartama alatt a Balaton és Siófokhoz közél fekvő Kőrshenyon (Somogyben) tanít gymnasiumi és redikoláló tantárgyakból: magyarul, németül, francián, latinul, görögül elismert legjobb módszer szermet kitinó philologus és mathematikus. Elfogad magántanulókat (penzióval vagy anélkül). Elkészít potívizsgák, egyéves önkéntességi szolgálatra jogosító vizsgára és érett-ségára.

Goitein Henrik

Budapest, VI., Teréz-körút 32., II. emelet 14. 4400

Villa részletfizetésre,

az Újpest-Palotai Állomás és a villamos vasút közvetlen közelében jutányos áron azonnali átvetető készírtvízfizetés mellett. A 4 szoba, fürdő és gyermekszobáin kívül szép nagygyümlősök és virágkert is tartozik hozzá. Cím a kiadóban. 2340

Olesó arany és

ezüsteladás, részletfizetésre is, valamint a legszebb ék-szertárgyak u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfórók 18 forint. gyémántgyűrűk, fülbevalók, brosstük, 6 ftt 50 kr. tól kezdve.

12 darab vadi azüst evő-

eszközök 6 ftt 25 kr., étkezés-szervezők 12 személyre 140 ftt, 6 személyre 75 fttől kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálalók és szakmába váro cikkeik grammja 6 kr., minden darab hivatalos fémetjelzésel van ellátva. Veszünk zolágházi cedu-lakát.

Grünberger A. Béla

Budapest, Városház-tér 9. (Haria-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szolid jó butorok,

Háló és ebédlőszoba asztaltól beraktározva gyári áron kapható Váci-körút 16. szám az udvarban.

Kárpit-raktárak

Francia János Főüztel: Kerepesi-utca 6. Fióküztel: Irányi-u. 25. Ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi kárpitokból; kávéházak, vendéglők; épületek és lakások kárpitosását helyben és vidéken is azonnali és utányosan elvégzi.

Legolcsóbb, legszebb

vizsgálati jutalomkönyvek. Filléres könyvtár.

Egy-egy kötet ára 25 kr.

Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fluknak és leányokknak. A kötetek igen szépen, mutatón vanok bekötve és ugy a tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében pártalanok a maguk nemében.

Szerkesztő: Pósa Lajos.

- Mikszáth Kálmán Huszár a teknőben esegyhé elbeszélések. Képekkel 25 kr.
- Bárony István Józ az Isten. Elbeszélések. Képekkel 25 kr.
- Bodonyn Nándor Matyi meg Kati. Mese. Képekkel 25 kr.
5. Madarassy László A kis hadsereg. Történelmi elbeszélés. Sok képekkel 50 kr.
6. Pósa Lajos Haza. Szabadság. Hazaftas költemény és szavalmányok. Képekkel 25 kr.
7. Fáy J. Béla A kínai örök. Az aranytollú tyúk. Két mese. Képekkel 25 kr.
8. Margitay D. Illés gróf és Olga grófkisasszony. Képekkel 25 kr.
9. Murai K. Komédiás Palkó. Róka Pál fura-fangal. Két tréfás történet. Képekkel 25 kr.
- 10-12. Jókai M. A med-és-bé országában. Elbeszélések. Képekkel 75 kr.
13. Hetey Gábor. Mon-dák. Regék 25 kr.
14. Szalai Emil A zöld madár. Mese sok képpel 25 kr.
15. Bodonyi N. A kistor-nyai lelkes. Elbeszélés. Képekkel 25 kr.
- 16-17. Madarassy L. Harc az állatokkal. Elbeszélés. Képekkel 50 kr.
18. Magyar költők Írtak többen. Arcképekkel 25 kr.
19. Gyermekszínház Három egyfelvonásos szín-drám 25 kr.
20. Gardonyi Géza Tarka-barka történetek. Képekkel 25 kr.
- 21-23. Gaál Mózes. Minden a hazáért. Történelmi elbeszélés 75 kr.
24. Történelmi Vig elbeszélés 25 kr.
25. Árpád népe. Képek hazánk ezredéses mult-jából. Írták: Sebök Zs. Pósa L., Tábori R., Gaál M., Kemechey J., Egri Gy., Tutsek A. Sok képpel 25 kr.
- 26-28. Malonyfal D. A Nilus országából. Sok képpel 75 kr.
29. Herman Ottóné. Sok vers, sok kép Gyerekek 30-tyerekeknek 25 kr.
30. Kacziány Ödön. Három ajándék. Sok képpel 25 kr.
31. Tábory Róbertné Hét mese 25 kr.
32. Sebők Gyula. Egér a kaszárnyában. Sok képpel 25 kr.
33. Tábory Róbert Gábor Aron. Történelmi elbeszélés. Sok képpel 25 kr.
- 34-35. Herman Ottóné A Cséri és a Móri. Történetek az állatvilágból. Sok képpel 50 kr.
36. Herman Ottóné Seregély kisasszony emlékiratai. Képekkel 25 kr.
37. Herczeg Ferenc Az uj nevelés. Elbeszélés. Képekkel 25 kr.
- 38-39. Madarassy László Mari és Tamás. Elbeszélés. Képekkel 50 kr.
40. Sas Ede Cirmos Cica királyága. 3 képpel 25 kr.
41. Gegus Ida Mesék 1 képpel 25 kr.
42. Benedek Elek Kis Miklós. 1 képpel 25 kr.
43. A szabadság hősei Képek az 1848-49. szabadságharcból. Képekkel 50 kr.
- 44-45. Andrassy Lidike Tarka könyv. Mesék, elbeszélések, versek 1. képpel 25 kr.
46. Gardonyi Géza Mindentudó Gergely bácsi első könyve 1 képpel 25 kr.
47. Egri György Karika király haragja 1 képpel 25 kr.
- 48-50. Gaál Mózes Ballasa vitél. Történelmi elbeszélés. Képekkel 75 kr.
51. Gauss Viktor Hegyeny-völgyön. Képek az állatvilágból 25 kr.
52. Lőrinczy György Kis falum. Elbeszélés. 1 képpel 25 kr.
53. Sebök Zsigmond Erzsébet királyné 25 kr.

Minden kötet külön is kapható. — A gyűjteményt folytatjuk. Megrendelésnél legolcsószérűben minden számtér 25 kr., és 2 kr. portó postautalványon előre beküldeni, ebben es esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat. Husz kötetért 5 ftt. Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 13.

Önműködő tömegesapadk. Pattányoknál 2 ftt. egroskát 1 ftt 20 kr. Egy éjleten 40 drót is fognak minden felügyelet nélkül, nem marad semmi szag utánuk és önműködően igazolnak. Svábapadk. „Eclipses” több ezer sváb és muszkai fog egy éjlet át, árja 1.30. Minde-nél a legjobb eredmény. Széki-üldés utánvetél.

Viri.

Ein Hofrath and fünf Aerzte begutachten und sind für die Gerichtrurtheil meinde überraschende Erfindung gegen vorzeitige Schwäche! (Männer.) Broschüre mit Gutachten und Gerichtrurtheil franco für 50 kr. Marka. Paul Gassen, Köln a/Rh. Nr. 45.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadója: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/4 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Kényszermunka.

Budapest, június 9.

(K.) Ez ma nevezetes dátum. Ma tették ravatalra Bukovay Absentius urat, azt a híres egyetemi polgárt, aki husz esztendő óta járta az egyetemet és sohasem tudott végezni, mert hol ő bliccelte el az előadást, hol az egyetem. Igen szerették a szünetet mind a ketten, s ha a nyárspolgárok szerették megválni a boldogtalan Bukovayt, hogy csak elmésen palástolja a semmittevést, ma hivatalos aktában jött meg az ítélet, hogy az egyetem sem hagyta magát lefözni Bukovay úrtól. Az egyetem is igen elmésen gruppirozta a lázas tevékenységet. Mert páratlanul leleményesen osztotta be mindig a tanidőt s véletlenül mindig úgy esett, hogy az egyetemi szünidők egyszer előtte jártak a kalendáriumi ünnepeknek, egyszer meg követették, mint testet az árnyék. Azaz hogy nem egészen úgy. Mert a napnak van szaka, mikor az árnyék összeesik a testtel, s mintha nem is volna, de az egyetemi szünidő sohasem vágott bele a kalendáriumi ünnepbe, csak mindig kinyújtotta. Majdnem úgy tett az egyetem, mint az egyszeri legény: hétfőn kipihente a vasárnapi mulatságot, kedden erőt gyűjtött, hogy szerdán komolyan készülhessen a munkára, akkor aztán csütörtökön elhatározta, hogy pénteken dolgozni fog s végre úgy találta, hogy azért a pár óráért már nem érdemes szombaton munkába fogni. Tehát mindig csak pihent s csak készült a munkára.

Bukovay Absentius ebben a hivatalos kritikában megkapta a fölmentést minden mulasztásáért. Ha hibás volt, — és ugyan melyik ember fia nem hibás? — nem volt érényekkel teljes az egyetem sem. Az egyik tizenkilenc volt, a másik egy híján husz. Mivel azonban földieknek sohasem mérnek

egyenlő mértékkel, más büntetés esik szegény Bukovayra s más az egyetemre. A kultuszminiszter azzal az átirattal, melyet a budapesti egyetem tanácsához intézett s melyet a hivatalos lap mai száma közöl, Bukovay Absentius urat halálra ítélte, ellenben az egyetemet csak kényszermunkára. Olyan tervét szabta meg az oktatás idejének, hogy Bukovay abban meg nem élhet, az egyetem pedig kelletlenül is dolgozni kénytelen. Bukovay tehát ravatalra kerül, az egyetem pedig holtig tartó kényszermunkát kezd. S ne tessék hinni, hogy a „kényszermunka“ csak valami képletes kifejezés. Nem. A miniszteri átirat befejező passzusa elárulja, hogy Wallacics előbb magától az egyetemi tanácstól kért valami okos fölterjesztést, mely az évi tanidő célszerűbb kihasználását tenné lehetővé s akkor a tanács olyan beosztást javasolt, mely még a mostani szorgalmi időnek is megrövidítését jelentette volna. Az egyetemi tanács tehát arra a barátságos felszólításra, hogy jó volna valamivel többet dolgozni, azt felelte, hogy jó volna valamivel többet pihenni. A miniszter pedig eleget értett az ilyen válaszból s maga szabta meg a tanítás idejének beosztását. Az a munka tehát, melyet így zsarnoki módon rakott az egyetem hátrá, némi joggal mondható kényszermunkának. Ámbár hiszen az embernek nem kell még egyetemi tanárnak sem lennie, hogy minden munkát kényszernek és kellemetlennek tartson.

Csudálatos tükröt tart a nemzet elé a kultuszminiszternek ez a szokatlanul érthetetlen hangu átirata. Nem is átirat ez, hanem vádirat. Wallacics, akinek magának is volt katedrája az egyetemen, minden kollégialis kímélet dacára belenyúl a darázs-fészekbe s kimondja, hogy mindaz a sok moralizáló siránkozás, mely a felsőbb oktatás meddőségét a fővárosi élet ezer csábjára s az ifjuság

erkölcsi romlására próbálta visszavezetni: jámbor hazugság. Csáb mindenütt van, ahol az ifjuság hosszabb időre ver sátrat s az erkölcsöket más fővárosokban sem őrzik zsandárokkal. S másutt az egyetemi oktatás még sem olyan siralmasan meddő. Ha Magyarországon az eredmény gyarlóbb, az egyetem az oka, az is volt mindig. Az ifjuság szívesen alkalmazkodik, ha az egyetem elüljár a rossz példával. A szünidőket pedig még a spártai ifjak sem ítélték volna el, ha bölcseik kínálták volna fel nekik. Nem az ifjuság rovására kell tehát irni, ha Bukovay Absentius és sok liliputi Bukovay nőtt ki a sorából. Az egyetem nevelte őket s az éppen a baj, hogy az egyetem több szakértelemmel tudott Bukovayakat nevelni, mint tandíjmentes filozoptereket. Ez pedig igen kényelmes lehet a tanár uraknak, de nem válik nagyobb dicsőségére Magyarországnak. Elég sűrűn hangzott is már panasz miatta, de a tanár urakkal szemben ritkán lehet igaza a diáknak, de még a szociológusnak is. Az egyetem tehát zavartalanul gruppirozhatta a lázas tevékenységet és bátran versenyezhetett Bukovay Absentiusszal, hogy melyikük tudja az előadásokat elmésebben elbliccelni.

Wallacics Gyula csinált már okos dolgokat: bátrabbat még egyet sem. Az a kritika, mely az ő átiratából az egyetemi *Blaumontag* örökkévalóságát megbélyegzi, kétszeresen jelentős. Mert illetékes helyről hangzik s mert a gyökeres orvoslással jön karöltve. S ha jól esik végre a kultuszminiszter ajkáról akkor is bátor kritikát hallani, mikor azon a címen, hogy az egyetem egyik büszkesége a nemzetnek, egy rakás indolencia és tunyaság halmozódhatott fel az oktatás legfőbb forumán: — viszont mélységes megnyugvást kell érezni, hogy a miniszter nem éri be a sujtó kritikával, hanem maga áll munkába te-

TÁRCA.

Nyári levelek.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta Porzó.

— Vadány-Füred. —

Különféle fákról még tavaly fütta le őket a szél. Persze, olyan levelek, amelyek az irotikat példázzák. Most, hogy emlékeim avarát járóm, egyikén-másikán a következőket irva találok.

Vadány-Füred...

Gyógyvizekben gazdag hazánk abroszát akármely irányban tetszik is végigszántani: erre a Füredre nem fog ráakadni. Szarvas Gáborra nehezedik rá a mi vádunk, amért az ő kérelhetetlen szöfejtéseivel kiderítette, hogy annak a híres Fürednek a gyöke vagy töve korántsem a fürdő, hanem eredete voltaképpen a fürj s igazi neve Fürjed volt. Csak a sok használatból, s nyilván visszaéléstől is, kopott ki belőle a j bötű. Tóth Lőrinc az a lelkes hamisító (mert van lelketlen is), aki a balatoni nyomán Smekszet bér-málta el *Túra-Fürednek*. De mivel már közforgalomnak örvend a honi balneografianak ez az újpesti hatosa, fogadjuk el igazi értékben.

Tehát Vadány-Füred.

Mint ahogy az osztrák hegyvidéken, de különösen a Salzkammergut magasai körül tavaszszal ilyenformán szól a gazda az ő feleségéhez: „Hallod-e Vroni, ezt a trágyadombot pedig elhordjuk innen s a bécsiek számára luftkurortot csinálunk a házunkból“ — azonképen a mucsai Kákástó és mellette is megérik még arra, hogy Kákás-Füredre emeljék. Csak épp hogy sóvényt kell vonni köréje. Vlk Podjebrád ur, az ország-

san ismert tudós járási baromorvos, majd szerkesztő hozzája vegyelemzést. A lelkes szózat meg, mely szerint a jó hazafi nem idegenbe hordja a hon drága filléreit, hanem viszi Kákás-Füredre, melyet a magyarok hű istene dusan áldott meg csuda-gyógyerővel köszvényben, magtalanságban, nedvbőségéből származott vérszegénységben, öröklött szívelzsirodságban s szerzett haselhajasodásban; amelynek üdvös vízében ennyi meg annyi százalékban foglaltatik vas, jód, glaubersó, konyhasó, szabad szénveg. lektótt szénveg. kén, bróm — szóval, amelyben ott uszkál a fél veytan; amelynek levegője enyhén érdes, izmosító áramlatait nem akadályozza sem hegy, sem erdő, s épp úgy segít a nagy város lépesóhurutjáról, mint az ülvést folytatott életmód pangásairól — ez a prospectus, melyet a legnagyobb orvosi tekintélyek támogatnak, hogy t. i. „Kákás-Füred gyógyvize nem tartalmaz kártékony elemeket“; ez az ékesszóló irat, mely még a lakások egyszerűségével, azok edző, szellős voltával, az estéknél hazatérő csorda, konda, ménes, gulya és nyáj idylli bájaival, a modern zene idegzaklatásainál sokkalta kedvesebb hajnali túlközléssel is eldicsekedik: ez a lelkes szózat megjelen az újságoknak nem is hátulso, de első lapján vonzó tárcacikk alakjában — és Kákás-Füred megvan.

Nem! Vadány-Fürednek eszébe sincs magyar fürdőnek lenni, hanem van inkább a Walddeck-Pyrmont nevű, alig ugoceamegyényi német fejedelemségben s becsületes neve *Bad-Wildungen*.

Csak én magyarosítottam meg egyik hódítási rohamomban, amelynek, érzem, újabb áldozata *Nyárad-Csurgó-Füred* lesz — a meleg esőiről s clausulájáról híres *Ischl*. De megmagyarosítottam azért is, hogy legyen a nyavalyámon

kívül, amellyel rászolgáltam, egyéb közöm is hozzá.

Ez a Wildungen is amolyan muszáj-fürdő, ahová az ember nem az egészsége s pénze fölüllegét hozza el, hanem keserves garasai árán az ő bűnös hüvelyét s romlatag veséjét. A veséjét, melyet nem is az Uristen vizsgál már meg, hogy a physiologusok tanítása óta ő szent fölsége ráért a nagy változásra. A lelkiismeret ugyanis rég kihurekolkodott ebből az ő hajdani vackából s utána, úgy mondják azok a pogányok, a szivben ütötte fel tanyáját. Ami szintén nem bizonyos. De az óvatosan kifejezett gyanút felkapta egy élelmes poéta, hogy legyen neki a *szivre* kényelmes rime: a *hiv*. S azóta közkeletnek is örvend ez a föltevés. Tehát, ismétlem, nem az Örökkévaló vizsgálja már meg alaposan a vesét, hanem:

Dr. Mare.

Megérdemli, hogy külön sort szenteljek a nevének. Ecce medicus magnus. Nem csoda-orvos, akit a reklám hirdet. De csodatévő, akit meggyógyult híveinek nagy chorusa magasztal. Velelők fujom én is oly szépen és igazán, amint fujnom adatott. Sötétben kutató ujjá élelsemben lát mint a szem, amelynek jóságos és okos pillantását csak arra használja, hogy biztasson vele. Mind a német egyetemek hasztalan is kínálták meg tanári székkel. Nincsen olyan ár, amelyért odahagyná az ő kies wildungeni nyaralóját, amelyben telet is. Azt mondja: ha tud vándorolni a vese, vándoroljon utána a gadjája is. Még pedig Wildungenbe. Jöjjön a hegy a profétához. És valóban, nagy sommitások járulnak az ő színe elé tanulás és gyógyulás okáért.

De, hogy oda érjen, hegyet köll másznia magának a sommitásnak is. Wabernből egy tiszta multu vicinális kanyarodik fölfelé. A vonat mind-

remtő akaratával. Nem sokat alkuszik, hanem rendet csinál. Csak ez az erély vihet sikerre s tekintse bár az egyetem kényszer-munkának, amit a miniszter reá rótt, ez a kényszermunka is hasznosabb lesz, mint a leglelkesebb szünet. Az egyetemi tanár urak talán megizzadnak bele, de az ifjúság legalább szintén izzadni fog. Csak meg ne lankadjon a kultuszminiszter energiája, csak olyan bátor maradjon az ellenkezésben, amilyen szókimondó volt az ítéletben: valamikor maga az egyetem is hálás lesz neki. A nemzet pedig sohasem fogja sajnálni, hogy Bukovay Absentius ur a mai napon ravatalra került. Hiszen idáig is csak azért volt halhatatlan, mert az egyetem az ő szünetidőkhöz való előszeretettel folyton új életre serkentette. Ma meghalt s ha Wlassics úgy akarja, sohasem is fog feltámadni többé. Ellenben az erélyes gazda szemé hizlalni fogja itt is a jószágot s a megújított egyetemből frissebb, tanultabb, tette erősebb ifjúság fog kiáradni ebbe az országba...

BELFÖLD.

Szell Kálmán a soproniakhoz. A sopronmegyei szabadelvűpárt legutóbb üdvözölte Szell Kálmán miniszterelnököt, aki most a párt elnöke, Kania József királyi tanácsoshoz a következő választ küldte:

Nagyságos Ur! Örömteljes meglepéssel vettem a sopronvármegyei szabadelvűpárt meleghangú üdvözlését, mert újabb megnyilatkozása ez annak a rám néző örvendős ténynek, hogy az általam inaugurált politikai irány országoszerkelettel visszhangra talál. Ez a körülmény kölcsönöz nekem erőt arra, hogy a nehéz küzdelmek dacára is férfias kitartással haladjak előre azon az uton, amely hazánk boldogulására vezet s a melyen a nemzet túlnyomó többségének bizalma kíséri. Fogadják őszinte hálámat üdvözlétekért és kérem, trtsanak ki állhatatosan mellettem az önök által is helyeseknek elismert eszmékért folytatott küzdelmekben. Szell s. k.

Hentaller mentelmi ügye. A képviselőház mentelmi bizottsága legközelebb Hentaller Lajos mentelmi ügyét fogja tárgyalni, ki maga is tagja a mentelmi bizottságnak. Hentaller a múlt évben a választók összeírása alkalmával nyílt levelet intézett választóihoz, melyben figyelmeztette őket, vigyázzanak, nehogy úgy járjanak, mint ő, kit a lellei választók összeíró bizottságának elnöke, dr. Ritzinger János, törvény ellenére kihagyott a névjegyzékből. E miatt Ritzinger sajtóperbe fogta Hentallert, aki levelet intézett Chorin Ferenc országgyűlési képviselőhöz, a

untalan megáll. Az ember eleinte valami vasuti balesetre gondol. De csak állomást érünk. Annyit, amíg egy óra múltán a hegy tetejéről élénk komorodik a waldeeki hecegek várkastélya.

Magyar szem el nem bír telni ezekkel a kertileg mivelt szántóföldekkel, kapált buzarendekkel, kőpartok fegyelmébe szorított folyóvizekkel, keretbe foglalt halas-tavakkal, a drillyben megregulázott, a minden ifjú esapongástól eltöltött, jómagaviseletű természetnek intó példáival. Hej, te betyár pusztá, majd ha egyszer a te széles lapod is meg lesz rovancsolva, amint culturlandhoz illik!

Aki a rendet óhajtja, a csöndet s a megnyugtató magányt, az ide jöjjön, ha helyt van is a becses veséje.

Wildungen elbájolóan unalmas, mint ahogy van asszony, aki elragadóan esnyes. Társaságom nincs, mert magyarok csak egyen vagyunk. S ha véletlenül fel is tűnne valamely ismerős arc: hármát lépek asűrűbe s láthatatlan vagyok mint a madár.

A hársfa s a rózsza jelében élünk itt. Erdős hegyek védett ölében lapul meg ez a fűdöcske, bugyogtatván forrásait, melyekből naponta három ízben meregetünk. A t. c. vendég számozott pohárból iszogatja az ő vizecskéjét. Csodálni való a töltőgező kis lányok emlékező tehetsége. Hogy másodnap megjelenek a rács előtt, Frida már odaköltöztet Binchennek: 297! Az én poharam számát. Aztán együvé csomósodva vagy szerteszorozva szüröcsölgünk az áldott kútfő levét. Ez az a híres Helenenquelle. S ha az ember három héten át szüröcsölgött, a várt sikeren kívül még egy váratlan eredményre is jut: a csontos hölgyek mint-ha kerekébb idomokat váltanak, mellők lümburgi románja mintha domborodna. Persze, persze. A Heléna vize! „Mit diesem Trunk im Leibe, siehst Du Helenen in jedem Weibe.“ Pedig Goethe

mentelmi bizottság elnökéhez s maga kérte mentelmi jogának fölfüggesztését. Hentallert a sajtóperben dr. Csillagh Hugó ügyvéd fogja védeni.

A megoldás felé.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 9.

A döntés előestéjén vagyunk. A mai nap lefolyása, úgy látszik, megszilárdította a békés kibontakozás esélyeit. A kiegyenlítésre irányuló törekvéseket mélyeséges titok fedi, de maga a hangulat egyben s másban mégis megnyilatkozik. A hangulattól itélve pedig van jogosultsága annak a feltevésnek, hogy már órák múlva létrejön a megegyezés, amely a kiegyezés válságát kedvezően dönti el. Ma már körülbelül biztosra vehető, hogy kormányválság sem Ausztriában, sem Magyarországon nem lesz. Mint-hogy pedig a Szell-kabinet változatlanul ragaszkodik a paktum lényegéhez, ebből az a természetes következtetés folyik, hogy a kiegyezés krízisében a magyar álláspont érdemleges tartalmának jut a győzelem. Szell Kálmán állásfoglalása már eleve kizárta annak a lehetőségét, hogy a Thun-kabinet a maga elvi szempontjainak érvényesülésével hivatalban maradjon. Ha tehát megmarad a Thun-kabinet, az csupán azt jelentheti, hogy elvi szempontjaitól önként visszalépett. Ez a prognózis állítható fel a holnapi döntésre nézve. Mindez azonban még remény csupán s nem kézzelfogható valóság, a jelek biztatók, a helyzet, úgy látszik, megjavult, de még sincs kizárva az a lehetőség, hogy az utolsó percben ismét beáll valamely bonyodalom.

Ugy látszik, hogy a korona és gróf Goluchowski azon vannak, hogy semmiféle újabb kompromisszó ne zavarja a minden vaisszinűség szerint uton levő megegyezésnek létrejöttét. Magában a Thun-kabinetben is kell valami nízusnak lennie, ami a kiegyezés válságának gyors és sima megoldását óhajtja. Az osztrák belpolitika olyan állapotban van, hogy csakhamar a kiegyezésnek elintézése után újabb és komoly kísérleteknek kell történniök a szláv-német meghasonlásnak békés kiegyenlítésére. Az osztrák jobboldal vezető elemei közül a német katolikusok és a lengyelek határozottan a nemzetiségi béke érdekében újabb tárgyalások megindítását kívánják. Ezek a kísérletek azonban csakis a kiegyezés életbe léptetése után történhetnek meg. Mivel mindaddig sem a németek, sem a csehek nem

sohasem járt itt. Honnan tudhatta? Lám, a nagy költők intuitioja!

Mekkora hatás, ha aztán valahonnan igazán szép asszony száll közibénk. Csudákat beszélhetne róla az a menyecske, aki nem is az Olympusból lebbent ide, hanem jött hazulról, utazott vizen és szárazon, mint bármely más halandó ott messze nyugaton. A beteg urat hozta. Ti jószágok egék! Hát van még bájos asszony a világon? Nem csupán a kopláló, de a jóllakott szem is éhezen tapadt hozzá e hódító természet és szivta magába görög vonalait s gyermeket aréának boldog sugárzását. Alig három hét múltával azonban már vitte magával a felépült férjét, egy szép karesu embert, aki mindig fanyarul tekintett szét s csak akkor mosolygott, mikor a feleségét, lady Maudot nézte. Dejszen, mosolygott volna arra még a fogfájós ember is! Elmentek, még mielőtt ebből az édes arcból mind leolvashattuk volna, amit remeklő alkotója nagy jókedvében szépet irt belé. „Der Gott war hochbegierter.“ Vagy tán hogy nem is volt ilyen gyönyörű s csak a büvös víz munkálkodott bennünk? Pedig nem is iszunk belőle előbb, amíg poharunkból az utolsó szén-savas gyöngyszem el nem párolgott. Már akár így, akár amúgy: ők alaposan elutaztak. De kár! Az a Marc doktor mit is gyógyítja ki olyan hamar az ő beteget?

A fürdő fürdője silány berendezésű. Főképpen budapesti vendéget nem fog kielégíteni, akinek még a csehországi „Fürstenbad“ sem imponál. E részt a nyugat sokat tanulhat még a kelettől. A kiszolgálás egy csöppet sem kényeztető. Szinte katonás. Az az imperativus, mellyel újabb minden német cikket hirdettek: „Schmücke dein Heim!“ „Koché mit Maggi!“ „Trinke Selters!“ stb., szól a fürdőző félnek is: „Bediene dich selbst!“ Hát akire nézve mind az a szép, amit nagy ez Európa templomban, palotában, képszo-bor-gyűjteményben, tájak festőiségekben s természet csodáiban magában reit, a kényelemmel

volnának rábírhatók nemzeti követeléseiknek mérséklésére. Ime, ez a szempont teszi valószínűvé, hogy a kiegyezés ügye Magyarország jogainak és érdekeinek tekintetbevételével fog minden további halogatás nélkül dűlőre jutni. Ismételtjük, mindez ma már valószínű, de *csakis* valószínű. Thun a kiegyezés kérdésében eddig kiszámíthatatlannak bizonyult, s így nem lehetetlen, hogy most is még az utolsó pillanatban előáll valami új pretenzióval. Ebben az esetben dugába dűlne minden remény s beláthatatlan jelentőségű bonyodalmaknak kellene bekövetkezniök.

Mindent összefoglalva, a helyzetet javultnak, a kiegyezés ügyét a mi érdekeink szempontjából kedvező állapotban valónak mondhatjuk s bizalommal tekinthetünk a holnapi döntés elé.

Bécs, június 9.

Az itteni politikai körökben szűltében azt beszélük, hogy a kiegyezés válsága megoldása felé halad.

Szell Kálmán ma délelőtt másfél óra hosszat tartó kihallgatáson volt a királlyal, azután gróf Goluchowski-val és gróf Széchenyi Manóval értekezett.

Fél 4 órakor a magyar palotában megjelent gróf Thun osztrák miniszterelnök és fölített Szell lakosztályába, ahol vele konferált. Thun távoztá után Szell — miután előbb újból kihallgatáson volt a királlyal — gróf Széchenyi Manóval hosszabb ideig tárgyalta. A két miniszterelnök tehát ma ismét hivatalosan találkozott egymással és megállapodott a megegyezés szövegére nézve. Valószínűnek tartják, hogy ezt a megegyezést a két kormányelnök holnap a király elé terjeszti.

Bécs, június 9.

Holnapi számában azt írja a *Neues Wiener Tagblatt*, hogy Ausztriának teljesült az a kívánsága, hogy a kereskedelmi és vámszövetség lejárta ne essék egybe a nemzetközi kereskedelmi szerződések lejártával. A nemzetközi szerződéseket tehát a két állam még közösen fogja megkötni. Kilátás van arra is, hogy a vámközösség az új kiegyezés lejártával is fönmarad. Magyarországnak a valutaszabályozás tekintetében és a jegybank vezetésében való paritás dolgában táplált igényei teljes mértékben valósultak.

A szakminiszterek felutazása.

Szell Kálmán délután 4-kor még egyszer rövid kihallgatáson volt a királlyal. Kihallgatás után táviratozott Budapestre, hogy Hegedűs, Lukács és Darányi miniszterek még ma este Bécsbe utazzanak, hogy a holnapi közös tanácskozásokon résztvegyenek. A miniszterek holnap reggel érkeznek Bécsbe.

kezdődik: módját ejti annak, hogy még ezt a stramm országát s merev népeit is meghá-lítsa. Mikor 20 filléres első borraivalomat csusz-tattam a markába Fritz urnak: Fritz ur nagyot nézett s nyilván azt gondolhatta magában, hogy egy kissé meg vagyok hibbanva. De midőn második alkalommal a huszat megtoldottam még tizzel s a rákövetkező napokon arithmetikai progres-sióban mindig tizzel-tizzel: Fritz ur, a természetes szolga, megértett. „Wollen behandelt werden!“ neveté. „Machen wir!“ Ezt megcsináljuk. S azon tul mint a babát ütöttet az ölébe, csavart lepedőbe, szikkasztgatott s lágyan ducolgatva emelt föl s tett le a nádfonásu padra. Csak éppen hogy dajkadallal nem altatott el.

De legott magásra szökken nyugati vol-tának teljében ez a fürdőhely is, midőn bármelyik vendégelőének asztalánál foglalunk helyet. Ragyogóra vasalt, finom, illatos asztalnemű és száraz. Abrosz, kendő nem nyirkos, mint otthon minálunk, s belőle nem csap felénk a szappany éremlyítő szaga. A kése még éles. Keskeny pengéje megvászott a köszörüléstől. Amit a budapesti vendéglős óvatosan kerül, mert a n. é. homi étke-zők nagy része bizony öszmetetlén a becses szája széleit, lévén ősi szokása neki, kanálul használni ezt a vágó szerszámot. S méltán is nevetnek angluson, francián s egyéb nyavalyás külső-országibeli népen, hogy miért is nem illő dolog az, vagy, amint ott mondják: döntos?

Étel dolgában némi haladást tapasztaltam. Ugy látszik, 1871-ben egy pár jó konyha-receptet is hoztak magukkal Franciaországból. De hát lefordították németre. Sajna, nem olyan szépen és jól mint Baudelairet. Elvesztett belé az eredetinek intím bájja. Mert a francia szakács műveiben az ott-hon-főttnek jó-ízét szeretjük meg, mint ahogy az ott-hon kellemet az angol fogadót szerzi megzámunkra. A vendéglőszoba ridegségét onyhérea váltja a ke-vés, de jó kép; a szines függöny s a fehér store; a virágos kandalló párkányán a néhány nünpe s

Félhivatalos tudósítások.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ő felsége ma délelőtt Széll Kálmán miniszterelnököt hosszabb ideig tartó különkijallgatáson fogadta. A miniszterelnök később gróf Goluchowski külügyminiszterrel, majd Széchenyi Manóval, a király személye körüli miniszterrel érkezett, aki kaltenleutgebenei kuráját megszakítva Bécsbe érkezett.

Ő felsége délután 4 óraker utabb kijallgatáson fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt, aki azután Budapestre táviratozott a kiegyezés körül érdekelt minisztereknek. E távirat következtében azok holnap reggel Bécsbe érkeznek.

Bécsből telegrafialják a Budapesti Tudósítónak: Széll Kálmán miniszterelnök ma délután a bankgassei magyar minisztérium épületében gróf Thun osztrák miniszterelnök látogatását fogadta. Azután a Hofburgba ment a magyar miniszterelnök, ahol ő felsége magánkijallgatáson fogadta. Az esti órákban Széll Kálmán miniszterelnököt újból meglátogatta az osztrák miniszterelnök.

Több lapírral szemben, amely a folyamatban levő tárgyalásokról szól, bizony állíthatjuk, hogy a dolog érdemére vonatkozó hiteles jelentés nem fog közzététetni mindaddig, míg Széll Kálmán miniszterelnök nem lesz abban a helyzetben, hogy az ügyről a képviselőházban nyilatkozhasseék.

A községtanács a kiegyezés ellen.

Bécs, június 9.

A bécsi községtanács mai ülésén dr. Dorn községtanácsos többmagával azt indítványozta, hogy a községtanács petíció útján szólítsa fel a kormányt, hogy a tervezett kiegyezés törvénytelen és káros voltára való tekintettel hagyja abba a Magyarországgal való alkudozást, térjen vissza a törvényesség útjára és a lehető legsürgősebben hívja össze a Reichsrathot.

Bécsi estilapokból.

A Neues Wiener Abendblatt a következőket írja a kiegyezésről:

Minden oldalról megerősítik azt a hírt, hogy a kiegyezési válság megoldása felé közeledik és hogy kompromisszum létesül. Az egyezmény részletei egyelőre még nem ismeretesek. Budapestben azonban tudni vélik, hogy Széll álláspontja lényegében nem engedett semmit. A kiegyezési válság tehát, mint számos elődje, valószínűleg a magyar álláspont érvényesülésével végződik. Habár talán tett is Széll némi engedményt, annyira bizonyos, hogy még ez engedmények is, közelebb megtekintve, a dolog lényegére nagyon csekély jelentőséggel bírnak. Míg hosszabb időn át úgy látszott, hogy a kiegyezési válság kormányválság nélkül alig oldható meg, most bizonyos, hogy megtalálták a kibúvót. Az utolsó hetek türelmi játéka tehát végéhez közel. Mi csak azt kérjük, hogy ugyan miért húzták oly sokáig a válságot, ha a kényeltes megoldás

benne (ténleg) a folyton lobogó hasáb s az elejébe vonható hímes ernyő; a posztóval leborított padló; a ringó zsöllye; egy óra, amely él: kegyes és szabatosan mutatja az időt; a fókios íróasztal térs lapján olyan tentatartó, amelyben a tonta se nem kocsonyás, se nem penészgombás, de hig és fekete, a tolla új s a takarós levélpapíroson és borítékon levő címsor jelentéi csupán, hogy voltaképpen vendég vagyok.

A német fogadóban van rend és tisztaság, de nincs comfort. A főztje laktató, de sivár. Az élet művészetében kissé teuton még a német. A lakásvizonyok azért itt nem kellemetlenek. Wildungen csinos nyaralói nagyobbára idegenek befogadására szolgálnak. A reggeli kötelező. Kávéja hidosos szüremény, de a porció nagy s a melléje való tojást, vaját, mézet bőven mérnek. És nem drága, a gazda leginkább német vendégre lévén berendezve, akinek a hasa bőséges és a marka szűk.

Itt csupán az ágyat nézik kevése. Keskeny, rövid s vékonyan bélelt. Nyilvánvalóképpen fényűzési butoradarnak tekintik. A farszto hegymászásra, erdei barangolásra és hosszúra nyújtott sétára számítanak, amely után akár egy deszkán is édes-alva töltjük a rövid éjszakát. Amiben igazuk is van. Az ágyikó, hogy belé sülyedek, hármat nyekken. A negyediket már nem hallom. De az én dortmundi tagos szomszédaim hogyan nyulnak el benne, rejtelmy előttem. Nines különben: philosophiával tödítják meg. Így aztán könnyű is belenyugodni az ilyen fókba.

Hanem rózsá: az van boldog bőségen. A kaputól a folyosóig bólintgat felém, köszönt asztalon és poleon s hajol be az erkélyről, édes mámorba ejtve agyvelőmet. Bármilyen szépek és illatosak, nem hálók velők. Ő, én ismerem a virágok boszuját! Egyik rózsá olyan, mint a másik. Az ajtó elé kirekesztöm őket és haza álmodok.

megvolt? Minek volt az utóbbi hetek izgalma, minek volt az „ide- és odalövöldözés?” Hisz minden válságnak van valami utóíze. És e válságban is nagyon sok oly momentum volt, amely a két birodalmi fél közösségének állandó fenntartását nem igen mozdította elő. Az eszme, amelyen a kompromisszum alapszik, nem mai keletű, megvolt az már akkor, amikor az ügy feszültté vált. Egyébként csak annyit mondhatunk a válságról, hogy „lassu víz partot mos.”

A Neue Freie Presse esti lapja a következőket írja:

A megegyezés tartalmát holnap teszik közzé hivatalosan. Ausztriában mindenki tarthat tőle, hogy az osztrák kormány álláspontját feladta. Az az egy bizonyos, hogy Thun kötelezte magát arra, hogy a kiegyezést a 14. §. alapján életbe lépteti, mert az is bizonyos, hogy a reichsrath egybehívása ez idő szerint teljesen lehetetlen.

KÜLFÖLD.

Dreyfus—Zola—Picquart.

Budapest, június 9.

Három nagy igazságtalanságot követtek el a Dreyfus-ügy során, s ez igazságtalanságok jóvátétele van most folyamatban. Az első és legnagyobb Dreyfus százados elítélése volt. Ez félig meddig már jóvá van téve. A semmitőszék megsemmisítette az 1894-iki ítéletet s a rennesi haditörvényszék kénytelen lesz Dreyfust mint ártatlant fölmenteni az ellene akkor emelt vád alól.

A második igazságtalanságot Zola Emil elítélésével követték el a bírúk. Ez volt még a jogtalanságok és törvénytelenések egész sorozatában a legenyhébb. Zola Emil jellemét, becsületességét hivatalosan nem támadták meg; az igazság e lelkes bajnoka csak pénzbüntetést szenvedett, amennyiben az írásszakértők az ő ellicitált butorai árából harácsolták el a neki megítélt tetemes összeget; fogságbüntetésre azonban nem került a sor, mert Zola az ítélet kézbesítése előtt barátai tanácsára külföldre ment, ahonnan tizenegy havi távollét után most tért haza s jelentkezett. Az ügyesség kézbesítette is neki az ítéletet, amely azonban csak új tárgyalás után lesz végrehajtható. A mai körülmények közt azonban lehetetlen olyan bíróságot és esküdtszéköt összeállítani, amely Zolát másodszer is elítélné.

Itt tehát a jóvátétel ugyszólván máris teljes. Nem úgy a harmadik és emennél sokkal nagyobb igazságtalanság esetében. A Picquart esetét értjük. Picquart ezredet semmiféle bíróság sem ítélte el s az a mindenkör kifogástalan, derék katona mégis majdnem esztendő óta ült fogságban, szoros őrizet alatt, amely olyan szigorú volt, hogy ismerősöket ritkán bocsátottak hozzá s akkor is csak nehéz vasrácon keresztül beszélhetett velök, poroszlok jelenlétében. Picquart ezredet nem állt bírói ítélet alatt, de azért rangjától megfosztották, jellemét, becsületességét, jóhiszeműségét meghurcolták s a kormány mindezt hallgatagon tűrte.

De erre a súlyos igazságtalanságra is elkövetkezett a jóvátétel ideje. A semmitőszék döntése és Paty du Clam fogságba vetése után Picquart ezredet nem lehetett többé zár alatt tartani két hamisítónak a vádjai alapján. S azt, aki legelőször mutatott rá Dreyfus ártatlanságra és Esterházy bűnösségére, végre szabadon bocsátották. A francia igazságszolgáltatás az utóbbi éveknek sok bűnét expialta ezzel.

Picquart szabad ember és — bár csak ideiglenesen helyezték szabadlábra — az is fog maradni, mert az ő számára sem lehet ma már Franciaországban olyan bíróságot találni, amely elítélné.

(Dreyfus hazajövetele.)

London, június 9.

Tegnapelőtt délután öt óraker — így jelentik Cayenneből a Daily Telegraphnak — Frost a cayennei tüzérség parancsnoka, az Ördög-szigeten átvette Dreyfus századosot a fogházigazgatóságtól. Frost reggel indult el Cayenneből a Goeland-gözösen, amely Cacheux csendőrszázados is vitte öt csendőrrrel együtt. Az Ördög-szigetre öt óraker érkezett, a hol az Údv-szigetének kormányzója fogadta és átadta neki Dreyfust.

Frost aztán átadta őt Cacheux századosnak, aki őrizi, míg megérkezik a Sfax, hogy Franciaországba vigye.

Dreyfus nem mutatott különös megindultságot az átadásokor, kedvtelve nézte azonban a tüzérségi egyenruhát és azt kérdezte Frost parancsnoktól, hogy az ő számára lehet-e ilyen egyenruhát szerezni.

Dreyfus egészséges, csak kissé lehangoltnak látszik. Most már úgy bánnak vele, mint tiszttel.

Demange, Dreyfus védője, úgy nyilatkozott, hogy a haditörvényszék előtt való tárgyalás nem lesz augusztusnál előbb. A védő tehát, a képviselőház ama határozata értelmében, hogy hadbíróiági előnyomozás esetén a vádlott mellé védőt kell kirendelni, Dreyfus-szel mindjárt megérkezése után érintkezésbe léphet.

(A vádtanács reformja.)

Páris, jun. 9.

A képviselőház sürgős tárgyalásban elfogadott egy indítványt, mely szerint a vádtanács a jövőben nem hozhat határozatokat a vádlott és védője meghallgatása előtt.

(A kormány.)

A republikánus csoportok Dupuy miniszterelnöknél járt küldöttségnek egyik tagja a Petit Bleuven megcáfolja azt a híresztelést, hogy a küldöttség gyanús köztisztviselők listáját terjesztette a miniszterelnök elé s megszabta neki, milyen irányt kövessen. A küldöttség beírta azzal, hogy rámutatott a helyzet komolyságára s tiltakozott bizonyos dolgok ellen, a melyek gyöngöseségre vallanak.

A Figaro értesülése szerint a kormány tagjai helyeselték azt a választ, a melyet a miniszterelnök a küldöttségnek adott. Ugyane forrás szerint a minisztertanács tegnap bizonyos rendszabályokat állapított meg a végre, hogy a republikánus intézmények tekintélyét biztosítsa. Több lap azt a közszá hirt regisztrálja, hogy miniszterválság van közböben.

A rendőrprefektúra megengedte, hogy az automobil-klubot újra megnyissák.

Páris, június 9.

Dupuy miniszterelnök és Krantz hadügyminiszter Zurlinden katonai kormányzóval és a rendőrprefektussal megbeszéltek és megállapították a vasárnapi teendő intézkedéseket.

Páris, június 9.

Dupuy miniszterelnök és Blanc rendőrfőnök ma bejárták a Longchampsra vezető utat, amerre Loubet elnök vasárnap kimegy a lóversenyre és utközben arról tanácskoztak, milyen óvintézkedéseket tegyenek az elnök védelmére.

(Picquart szabadlábra.)

Páris, június 9.

A vádtanács elhatározta, hogy Picquart ezredet ideiglenesen szabadlábra helyezi.

Páris, június 9.

Picquart ma délután 3 óraker sógorának Gast-nak és a beteg Labori ügyvéd helyettesének Hildnek kíséretében elhagyta a a fogházat, mely előtt csak néhány hirlap állott. Picquart Ville d'Arveybe utazott. Semmiféle incidens nem történt.

(A renitens polgármester.)

Páris, június 9.

Brincard polgármestert, aki nem akarta kifüggeszteni községében a semmitőszék ítéletét, egy hónapra felfüggesztették állásától.

(A trónkövetelő.)

Róma, június 9.

Az orléansí herceg, akiről azt híresztelték, hogy titokban Párisban tartózkodik, siciliaili birtokára érkezett.

Szocialista konferencia. Brüsszelből jelentik, hogy az európai szocialdemokráciának vezéremberei a napokban ott összegyűltek s megállapították az 1900-ra Párisban tervezett szocialista kongresszus napirendjét. A következő tizenegy pontot fogadták el:

1. Alkalmos módot és eszközöket találni arra, hogy a nemzetközi munkásság és a szocialista együttműködés szervezkejenek és működjenek európaszerte;
2. Nemzetközi munkástörvényhozás, a munkaidő korlátozása, a különböző országokban egy bizonyos bérminimum megállapítása;
3. A munkásosztály függetlenné tételére irányuló lehető intézkedések;
4. A világbékére irányuló törekvések, eltörlése a katonaságnak és a tényleges fegyveres erőnek;
5. Gyarmatpolitika.

6. A hajózási munkások szervezése;
7. Az általános szavazati jog mellett való küzdelem és a közvetlen törvényhozás;
8. Községi szocializmus;
9. A A közbatalom megszerzése és a polgári pártokkal való szövetekezés;
10. Május eszéje és
11. A trusztok.

HIREK.

A győztes halott.

Ha tragédiában fordul elő az öngyilkosság, ám firtassa a közönség, hogy mennyire tudta eltalálni a költői igazságszolgáltatást a szerző. Ha Isten vagy a földi bíróságnak a szegény emberre, beszéljünk róla és vonjuk le a tanulságát. De lelkem legmélyesébe mélységében, ott, ahonnan a megfoghatatlan, megmagyarázhatatlan rejtelmek szabják ki belső életünk legfontosabb törvényeit, olyasmit érzek, hogy el kell némulnia ajkunknak, megszűnnie fürkésző gondolatunknak, pártatlanul maradnia érzelmünknek, amikor valaki valaki miatt megöli magát.

Tessék az élt magára hagyni, mert nincs hozzá joga immáron másnak, csak egy árnyéknak. Majd elvégzik ők ketten egymással... Szentségtörés ebbe a tulvilági világba beleszólni!

A mai lapokból tudja a közönség, hogy egy fiatal asszony férje miatt megvált az élettől. És most a közvélemény egy jó része odatódul a nyitott sírhant mellé a magára maradt férjhez, szemére veti és keresi hibáit és a szörnyű tetemrehíváson csaknem gyilkosnak mondja.

Hát ez irtózat, rémséges, égbekiáltó igazságtalanság, aminek láttára megfagy a vér ereimben!

Tessék engem jól megérteni: én nem védem ezt az embert, mert nem szabad. De megtámadni sem szabad. Se gáncs, se mentesség nem hangozhatik ajkunkról akkor, amikor két ember életharca ekként végződik, hogy új, tulvilági harcá fejlődjen. Mi nem szolgálthatunk nekik igazságot, mert ők egymás fölött bírásoknak, ők, az élő és a halott. Csalhatatlanul és igazán.

Elvégre, mi nem tudhatjuk, hogy mi történt közöttük, — sejtelmünk sincsen arról, hogy mikor villant meg először az öngyilkosság gondolata abban az immáron rothadó agyban, hogy mi érlelte szándékká a gondolatot, és a gondolatot tetté. Mi semmit se tudhatunk, de tudja, érzi az élő lelkiismerete. Ez az élő lelkiismeret és a halott árnyék farkasszem néznek egymással és ezer meg ezer esetet tudok magamnak elképzelni, hogy a hátramaradt fél nyugodtan tudja elviselni az árnyék siri tekintetét.

Vannak emberek, akik csak azért születnek, hogy ürügyet találjanak az öngyilkosságra, — ideges, tétova, fantasztikus, beteg, rendkívüli lelkű. Azoknak, akik velem együtt hisznek az emberi szabad akaratban, vagyis inkább kénytelenek hinn, irtózatos problémák. De vannak.

Nagy misztérium a halál, a vég, a pusztulás. És csak az ember tudja eldobni magától az életet és fölkeresni a halált.

Ez a kiváltság adja meg az emberi méltóságot és a felelősség érzetét és a hitet a tulvilágban. Ez az egy kiváltság — eltekintve minden egyébtől — elegendő arra, hogy belásson, hogy az ember egészen más, mint az állat, — hogy az emberi akarat nem magasabb foka az állati ösztönnek, hanem egészen más valami.

És most felhívok mindenkit, nézzon szét a maga ösmeretsége körében: hogyan élnek vissza az emberek ezzel a kiváltsággal! Ideges nők és beteg lelkű férfiak, szentségtörést követve el a nagy misztériumon,

minő játékot űznek a halál gondolatával, kacérkodnak a serral és a rothadással, megjósolva maguknak és a világnak, hogy ők alighanem öngyilkosok lesznek.

Nincsen szemérmesebb érzés a halál után való igaz vágyakozásnál, — se némább; azért nem is igen kell hinni a hangos öngyilkosjelölteknek. De beteg hajlamuk veszedelmesen megerősödik, ha látják, hogy a világ szemében mindig győztes a halott. Tessék elképzelni egy ideges asszonyt, aki okkal vagy ok nélkül fájdalomnak érzi az életét a férje mellett. Habzik a tehetetlen dühtől. Vágyik a bosszura. És most látja, hogy mint rohan furiaként a közvélemény az öngyilkos feleség mellett síró férjre. Hogy kéjeleg a fantáziája az ilyen szerencsétlen nőnek az irtóztató bosszuban, amihez nem kell egyéb, mint a világnak valahogyan tudtára adni:

— Miatta halok meg! A halott mindig győztes!

És azért is veszedelmes ilyen ítélete a közvéleménynek, különösen napjainkban, ahol a fantáziá intézi anyai embernek a sorsát.

Távozunk el arról a helyről, ahol valaki valaki miatt megölte magát. Megkezdődik az istenítélet és tusára kél a halottal az élő és igazság szerint való lesz a párbajnak a vége, noha a mi véges emberi szemünk nem látja.

Mert van Isten. Van lelkiismeret.

Gergely István.

Budapest, június 9.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tiszteit olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— József főherceg Sopronban. Sopronból táviratozta, hogy József főherceg tegnap odaérkezett. A pályaudvaron délután 3 órakor Simon Ödön főispán, dr. Badó Endre, Gebhardt József polgármester, Takács Dénes törvényészi elnök, Nessel Károly főkapitány és mások fogadták a főherceget. A vasútnál Simon Ödön főispán üdvözölte a főherceget, aki szíves szavakkal mondott köszönetet, bemutatatta magának a megjelent notabilitásokkal és ezzel megkezdődött a bevonulás. A főherceg a Pannónia fogadóba szállott. A főherceg az este Schamburg-Lippe herceg vendége volt.

— Hazám ifjusága! Ez lehetett a címe annak a nagyon hazafias és mindenképpen nemzetiszíni levélnek, amelyet az öreg Madarász apó a debreceni református főgimnázium ifjuságához intézett. Gratuláció volt benne ahhoz a hazafias vállalkozáshoz, amibe az ifjuság fogott, amikor elhatározta, hogy az 1849-iki debreceni országgyűlés színhelyét emléktáblával jelöli meg a feledékeny jövő számára. Azonban az ifjuság tervez és a tanári kar végez. A professzorok beleszóllottak az emléktábla-ügybe s nem tudni, hogy micsoda okoskodás alapján, megtiltották az emléktábla felállítását. Az ifjuság pedig meghajolt a kényszer alatt, legalább arra vall az öreg Madarász képviselő ur második levele, amiben visszaszívja az első. Ugy szívja vissza, hogy arra kéri az ifjuságot, hogy tekintse meg nem irottak az első episztolát. Nagy elkeseredés következett erre az iskolában. Ugy éreztek magukat a fiúk, mintha az apjuk tagadta volna ki őket s irtak egy szép levelet az apónak, hogy csak ne haragudjék, mert a jövő esztendőben leleplezik a táblát, ha török, ha szakad. Erre valószínűleg egy harmadik levél fog következni a Madarász apó kuruc toliból, amiben ki lesz jelentve, hogy mégis az első levél gilt — s nem a második.

— Az abruzzói herceg az északi sarkon. Krisztiánból jelentik, hogy az abruzzói herceg holnap, szombaton reggel indul el északsarki útjára. A nápolyi herceg és a felesége még tegnapelőtt elutaztak Norvégiába és ma Krisztiániába érkeznek, hogy elbucsuzzanak a hercegtől. Tegnap Nansen meglátogatta a herceget a hajóján és miután alaposan megtekintette a hajót és a felszerelést, a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott róla. Nansené este fényes

bucsnestét rendezett a herceg tiszteletére, melyre az expedíció összes tagjai és Krisztián összes előkelőségei hivatalosak voltak. Az expedíció kiltásai nem nagyon kedvezők, mert a bálnahalászok jelentése szerint a Spitzberg és a Ferenc József-föld közt óriási jéghegyek uszálnak, melyeken sok bajjal lehet majd keresztülhatolni. Ez mindenesetre megnéhezíti a herceg terveit és nagyon hátráltatja majd az expedíciót.

— Ünnepelel képviselő. A budapesti függetlenségi és 48-as polgárok köre holnap, szombaton este 8 órakor leplezi le díszelnökének, dr. Holló Lajos országgyűlési képviselőnek arcképe. Az ünnepelel társas vacsora, majd tánc követi a Baross-utca 59. szám alatti kör helyiségeiben.

— Sándor király Karlsbadban. Bécsből jelentik, hogy Sándor szeb király és Milán exkirály június 14-én oda érkeznek s onnan Karlsbadba utaznak. A szeb király Karlsbadból anyja látogatására Biarritzba megy.

— Gróf Teleyk: kovácsmester. A királyokról szokás azt mesélni a gyermekeknek, hogy mindenik valami mesterséget is tanul még a királyság mellett. Arra való a mesterség, hogy ha kiköpnék az uralkodásból, legyen valami kis kenyere. Az egyik varga, a másik asztalos, a harmadik szabó... Szóval mindeniknek van valami kenyérkeresete arra az esetre is, ha lehullana a fejéről a korona. A grófkörön azonban nem szokás ilyent mesélni. Talán mert még a gyerekek se hinné el. A grófság már magában állandó kenyér a hozzá illendő vagyon nélkül is, csak ügyesen kell vele elbánni. Annál érdekesebb azoknak a Teleyk grófnak a dolga, akik most Erdélyben kegyelotes kovácsmunkára vállalkoztak. Nem arra, hogy megcsináltják, hanem arra, hogy megcsinálják a maguk méltóságos kezeivel. A Székelyföldön, Bereken szobrot állítanak Gábor Aronnak, a szabadságharc ágyúöntőjének, aki Bem apót látta el mindenféle ajándékharangból bőmből szörnyetegekkel. Az adományok szaporán gyűlnék s az első adakozó gróf Teleyk Arvéd volt. Nem pénz adott, hanem munkát. Megígérte, hogy a szoborhoz szükséges kovácsmunkákat ő maga fogja elkészíteni, ő a mester meg a legényei, akik egyszersmind gyermekei is a gróf úrnak. Derék látvány lehet, ahogy kalapálnak és pedig egy egész közönséges székely göbének az emlékére.

— A trónkövetelő körlevele. Naundorff azt mondta magáról, hogy ő XVII. Lajos francia királynak a fia. Ezért Párisban törvény elé idézték, de fölmentették. Ennek a Naundorffnak van egy unokája, aki Lunelben (Franciaország) borkereskedő. A derek ember a legkomolyabban föntartja a trónhoz való jogát, de azért nagy buzgalommal árulja a bort, addig is, amíg a változott viszonyok a hordók közül a trónra szölitják. Agoston bourboni herceg (mert így nevezi magát) most Franciaország összes borkereskedőjéhez a következő, három liliommal díszített királyi hangú körlevelet intézte:

Tisztelet uram! Dédonukája vagyok XVII. Lajos francia királynak, de megfosztottak jogos örökségemtől s így elhatároztam, hogy dolgozni fogok. Megélhettem volna ugyan civilistámból is, melyet lojalis barátaim szívesen fizettek volna tovább. De én magam akarok magamról gondoskodni. Nagy hálaival vagyok barátaim iránt, akik fiatal koromban sok jót tettek velem, de azért mégis tudokra adtam elhatározásomat, hogy kereskedő leszek. Néhányan közülük megbotránkoztak eszmémre:

— Franciaország dauphinje, mint borkereskedő! — kiáltották fájdalommal eltelve.

A körülmények kénszere alatt ugyanis a borral való kereskedelem azdam magamat, mert Lunel környékén ez az ága a kereskedelemnek virágzik. Különbön megadtam már barátainak és a nagyközönségnek a szükséges magyarázatot 1896 október 12-ről s 1897 augusztus 16-ról kelt körleveleimben. Hála a sajtó támogatásának, régen ismeretes már a közönség előtt. Üzletem nagyszerű fejlődése folytán most már egy új pezsgőfajtát is gyártok. Tehát, uram, akármilyen legyen politikai fölfogása, hozzám forduljon, ha azt akarja, hogy királyi módon legyen kiszolgálva. Kelt Lunelben 1899 április hónapban Auguste Jean de Bourbon.

Szép üzlet a trónkövetelés és ugylátszik hasznos is...

— Széll György nyilatkozik. Makó város polgármestere, Széll György, nyilatkozik az ellene emelt vádak miatt. E nyilatkozatában csakis arra szoritkozik, hogy magáról a téglagyári számadások ódiumát elhárítsa és azt mondja, hogy egyetlen bűne csak az, hogy bizott a felügyelő bizottság jelentésében. Ezért pedig nem érdemelte meg a súlyos kötelességmulasztás vádját. Lelkéből meg van győződve, hogy felsőbbre neki és tisztikarának elégtételt fog szolgálatni, addig pedig kéri az elfogulatlan embereket, hogy várják be a felettes hatóság döntését.

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP- és KERÉKPÁRGYAR RESZV-TARS.
ADRIA KERÉKPÁROK városi raktára, a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskolája, ANDRÁSSY-UT 69. a Plasztikonban.

— **A rózsaszínű vonatok.** A szegény ember gyermekének szomorú a nyara, éppen olyan szomorú, mint a tele, tavasza, ősze. Teljesen ki van szolgáltatva az évszak kellemetlenségeinek mindig s vagy cinikus kis eszavargó lesz belőle, vagy pedig koravén, satnya elégületlen beteg, igazi nagyvárosi produktum, akire ha ránéz az ember, sir a lelke. Némely ember lelke csak sir, ami nem sokat ér. Vannak azonban olyanok, akik a keseregésen kívül egyebet is csinálnak — s ezek alapítottak egy Budapesti Szűnidei Gyermektelep nevezetű egyesületet. Jobb barátai nem igen vannak a gyermekeknek, azoknak a gyermekeknek, akiknek szükségük van a barátságra. Ezek az urak és hölgyek ezerszámra pakkolják föl nyaranta a szegény kis aszfalt-palántát s vizsik messze zöldbe, ligetbe, berekbe, ahol teleszivhatja a kis tüdejét étellel s kiszaladhatja magát alaposan, mint egy kis csikó. Idehaza aztán annak is vége. Mert próbáljon meg csak a városligetben szaladni, úgy kidobják a kertészlegények, hogy a lába se éri a földet. A gyerekeket aztán szétosztják mindenfelé. Mint a hogy Lourdesnak megvan a maga fehér vasútja, ebben az időtájtban nekünk is vannak rózsaszínű vasutaink. Hosszu sor kocsai, aminek az ablakából csupa gyermekfej kandikál ki s repül, repül a falusi világba. Egyelőre még sáppadt s csak az öröm ad egy kis szintet az arcába, ha hazajön, már az egészség a pirostölt. Gyöngyvillag az odafenn a zöldben. Csupa játék, meg teg még friss sütemény meg gyümölcs — nagy álvások... Az idén ezerháromszáz gyereket visz az egyesület nyaralni. Ma fölvettek már egy csomót s hétfőn délután kell még jelentkezni annak, aki el akarja küldeni a gyermekét a zöldbe. A nagy-mező-utcai felső kereskedelmi iskolában van a fölvetél. — S csak egy hibája van az egész dolognak. Hogy nem tudják elvinni mindazokat a gyermekeket, akiknek máskülönben nem adatott nyaralás. A rossz tanulókat is, meg a betegeket is, akik most ki vannak zárva a nyaraló csoportból. Erre azonban már nincs pénz — s hogy nincs, az bizony a mi hibánk s nem azé a derék jölelki egyesületé.

— **Tóth János a hibás.** A napokban Kapuváron tűz volt. Kigyulladt egy ház, aztán leégett még három. De ezuttal nem ez a fontos, hanem az, hogy a nagy tolongásban, amint ember-ember hátán a tüzet bántulta, egy kés suhant be a Tóth János uram bordái közé. Tóth János uram szó nélkül elterült az utcán s meghalt. A csendőrség most már megindult keresni azt, aki a kés volt. Meg is találta estére. Egy tizennyolc esztendő s uhancot fogtak el, valami Vargyas János nevezetűt, akire azért panaszkodtak, mert valami kis differenciája volt nemrégiben az öreg Tóthtól. A fia nem is sokáig tagadta a dolgot. Azt mondta, hogy nem is igen haragudott az öregre, de hát megkéselte, mert ez a Rábaközön úgy szokás. Különben is van ott ember, nem is egy, akin ez a kis kellemetlenség gyakran megessét s mégse halt bele. Hát miért olyan gyöngye természetű az öreg Tóth János? — Ha ez a divat, hát bizony bajos másikat csinálni helyette.

— **A londoni sakk-kongresszus.** Londonból jelentik: Ma Janowski a 7. játszmában megverte egy spanyol megnívás után Tschigorint. Tschigorin támadott, még pedig az ellenfél kis sáncát. Csakhogy Janowski egy parasztaldozattal könnyen és sikeresen tört az ellenfél-irány oldalára ellen és a futók, lovak segítségével meg is verte Tschigorint. Schlechter könnyen verte meg Birdet, faradhatatlan kitartással szorítván őt sajt mezejére. Pillsburg legyőzte Masont, bár a játszma majdnem végig egyenlő maradt. A számítás már nem sokat használt és így az amerikai csak az ösztönére bízta magát s győzött is. Showalter előnyben volt ugyan Sinsley ellen, aki szabálytalanul védekezett, de aztán egy elvétett húzás miatt vesztett. Lee Coin ellen a királyné előtti paraszattal lépett ki; futóaldozattal nyert ugyan sok parasztot, de a végstadiumban elrontotta dolgát és vesztett. Maróczy Blackburnnel szemben csak remist ért el. Lasker megverte Teichmant. A nyerdő-számok ezek: Janowski 6½, Maróczy, Pillsburg 5½, Lasker 5, Blackburne, Showalter 4, Tschigorin 3½, Cohn, Steinitz 3, Schlechter 2½, Mason, Tinsley 1½, Bird 1, Lee ½.

— **Öngyilkos török herceg.** Konstantinápolyból jelentik, hogy Dsemaleddin herceg öngyilkosságát követett el. A herceg, aki a khedive közeli rokona, husz év óta élt Parisban, hogy keresztülvigye perét, amelyet egy nagykiterjedésű tuniszi birtok miatt folytatott a francia kormányval. A herceg öngyilkosságának okai ismeretlenek. Anyagi viszonyai teljesen rendezettek voltak.

— **Az akadémiai fűskő** című cikkünkre vonatkozólag Mo nár Gyula ur, a B. H. munkatársa és a Rákospatai és Vidéke szerkesztője annak a konstataciónak kér föl bennünket, hogy ő nem azonos a cikkben aposztrofált munka fordítójával.

— **A pannonhalmi főpát Esztergomban** Esztergomból jelentik, hogy Fehér Ipoly pannonhalmi főpát ma oda érkezett az esztergomi székház működésének megvizsgálása végett.

— **A szultán kedvence.** Nemrég meghalt Konstantinápolyban a szultán komornyikja Lutfi aga, akinek hivatalosan az a tennivalója volt, hogy vigyázzon császári urának dohányára. Lutfi azelőtt az elhunyt Mahmud Nedim pasa nagyvezér szolgálatában állott. Amfőn Mahmud pasát Lesbos szigetére száműzték, egész szolgazemélyzete elhagyta a nagyvesztett nagyvezért, csak Lutfi aga követte hűségesen urát a száműzetésbe, sőt őt esztendei fáradságtalan küzdés után kieszközölte a szultánnal, hogy mekegyelmezen urának, Mahmud Nedim ura kegyelt alakja lett a Yildiz kioszknak és mint török belügyminiszter halt meg. A szultán azzal jutalmazta meg Lutfi aga hűségét, hogy ura halála után udvarába osztotta be, s nemcsak a derék ember oly befolyásra tett szert a török udvarban, hogy mindenkit bámulattal töltött el. Külön kis palotája volt a Yildiz-kioszk udvarán, ahol sürően találkoztak a legfőbb polgári és katonai méltóságok és mindenki sovárogtat egyet. Mert Lutfi aga volt a szultán legbizalmasabb embere, a szultán hálószobája mellett töltötte az éjszakát s ha császári ura aludni nem tudott, csak Lutfi aga mehetett be hozzá, hogy elűzze a szultán gondjait. Ez erkölcsi elismerésen kívül 40.000 forintra becsülték évi jövedelmét. Rendkívül kövér ember volt, úgy hogy a gyalogolás nehezére esett, ezért pompás fogatok álltak rendelkezésére. A Yildiz-kioszk őrségének tisztelegnie kellett előtte. A szultán azzal is kimutatta iránta becsülését, hogy fiát megtette kamarásának.

— **Egy kis tévedés.** Korhely diákok szökták egy lumphalások után meg utba ejteni a leányiskolát s felszegeznék a falára valami táblát, ami azon a házon persze teljességgel nincs helyén. A bakterek, különösen a vidéken ismerik már ezt a stílit s a mint a diák urak befordulnak valami mellékutcába, ők is fölelhelődnek a csatornán a ház falára s levezik a táblát, hogy ne érje ott a virradat. Így esett ez a napokban Kolozsvárt is. A városi leányiskola kapuját teleragasztották egy orfeum sokat ígérő plakátjával. Persze nincs olyan bolond orfeumos, aki ezt az infamiát elkövesse. Az orfeum létele napról-napra a rendőrségtől függ, hát bizonyára nem teszi ki magát annak a trupp, hogy betiltsák az előadásait. Mi innen messziről is diákok sejtünk a dologban. A bakterek azonban nem voltak elég szemesek s reggelre is ott maradt a kapun a plakát, amely szölt pedig ilyenképpen:

Uj!! Páratlan!! Uj!!
Orpheum!!!
Non plus ultra!
Intressáns szépség!
Impozáns szépség!
A világ legrészebb énekezője!
Itt először!
A legjobb e nemben!
 Uj!! Páratlan!! Uj!!

S reggel két vidéki ur arra járt s elolvasta a kiabáló plakátot. Összenéztek, tetszett nekik a dolog, jól megjegyezték maguknak a házat s elhatározták, hogy ide majd elnéznek este. Napközben egyéb szolidabb nevezetességeket bántuk meg, este pedig elindultak a plakátos ház felé. Sötét volt minden ablak, az ajtó is be volt zárva, de ők biztosan emlékeztek a házra, kis egyemeletes, zöldre van festve. Szóval: ez az. Beesengettek s az álmos atyáftól, aki kaput nyitott, megkérdezték, hogy mi az antré? Az csak bámult rájuk s már be akarta csapni a kaput az orruk előtt, de ők, bár vidékiek is, nem hagyták magukat kiakbólítani az orfeumból. Döngögték a kaput, lármáztak, hívatkoztak a jussukra, meg hogy itt nem zártkörű társaságról van szó, hanem heceről, ahova mindenki bemehet s végre is olyan lármát csaptak, hogy a rendőr is odatért s elvitte őket a városházára. Aztán ott is aludtak a prieszen s miután reggel igazolták magukat, mehetek haza. Mindazonáltal még most is azt hiszik, hogy becsapták őket a kóklernek. Bizonyosan valami nagy urak mulattak benn s azért nem bocsátották be a kapun a közönséges publikumot.

— **Fuszulása a tengeren.** Körülbelül két hete, hogy a Mohamed nevű török hadihajó Konstantinápolyból Tripoliszba indult, hogy Krupp-ágyukat és

egyéb hadiszereket vigyen oda. A hajó azonban nem érkezett meg rendeltetési helyére és kutatni kezdtek utána. Konstantinápolyból most azt jelentik, hogy a hadihajót, amely különben is rozoga állapotban volt, Kréta és Bengari között vihar lepté meg és elsüllyedt. Az egész személyzet odaveszett.

— **Még ötezer puská.** II. Miklós cár újra puskát ajándékozott egyetlen és leghűségesebb barátjának, Nikitának. Sajátkezű levélben írta meg neki, hogy újra melegen gratulál ahhoz a jó pártihoz, amilhez Daniló trónörökös jutott s barátsága újabb felül a tavaly küldött harmincezer Berdan puskához ad még ötezet. Ezalatt pedig Hágában komoly urak világbékéről konferenciának. Cárnak lenni mégis jó lehet. Mi köze neki ahhoz, hogyha mi itt meg is kritizáljuk. *A Politische Correspondenz* különben az új puská-ajándékot megérfolja.

— **A konakból a dohánygyáron át a nyugdíjba.** Szerbiában újabb palotahistoriáról beszélnek; az emberek. Nem kisebb dologról van szó, mint arról, hogy a szerb uralkodó család titkainak egyik letéteményese, Csirics György ezredes, Sándor királynak sok éven át volt szárnysegéde kegyvesztett lett. Csirics volt Sándor király legmeghibtebb embere. Trónralépe, 1889. óta, egész a mult évig mindvégig kitartott a király mellett, akinek minden dolgát ismerte. Milán exkirálynak és Risztic volt régensnek parancsait híven teljesítette s ő volt az, aki megakadályozta, hogy Sándor király anyjával, Natália királynővel ne jöhessen oly gyakran össze Belgrádban, amikor Natália kiutasítása előtt ott lakott. Natália ezért nagyon haragudott Csiricsre és haragjának nyíltan és levélben adott volt kifejezést. Mikor két évvel ezelőtt Sándor király anyjához készült, Csiricsset visszahagyta Bécsben, mert Natália figyelemzett erre a királyt.

Csirics már olyan befolyást kezdett gyakorolni Sándor királyra, hogy Milán veszélyeztetve látta általa az ő befolyását s így módot keresett fia kedvencének valami uton való eltávolítására. A tavasszal történt a szerb dohánygyároveknek államosítása s ekkor Csirics ezredes szárnysegédét neveztek ki igazgatóvá. Csirics kénytelen volt a konakot a dohánygyárral felcserélni s e miatt többször panaszt emelt Sándor királynál, aki hajlandó lett volna Csirics régi állásába visszafogadni, de Milán főhadparancsnok megtiltotta az ezredesnek, hogy tovább is a konakban alkalmatlankodjék. Csirics sértve érezte magát Milán nem remélt rendelkezése miatt s fenyegetődzött, hogy katonai rangjáról le fog mondani és leleplezésekre készül. Milánnak besugátta a szárnysegéd nyilatkozatát, aki rögtön nyugdíjaztatta és a dohánygyároveknél viselt állásától is megfosztotta Sándor király egykori kegyencét.

— **Schosberger Henrik temetése.** Tornyai Schosberger Henriket ma délelőtt tíz órakor temették el nagy részvét mellett. Az Andrassy-ut 8. számú Schosberger ház előtt tizenkét jótékonyági egyesület tagjai állottak zászlókkal. A gyászdiszbe vont ház udvarán együltek: dr. Falk Miksa, Radocza János, Neumann Armin, Lányos Leó és Samuel Lázár országgyűlési képviselők, Rudnay Béla főkapitány, Kohner Zsigmond hitközségi elnök, csetei Herzogh Péter, Harris Pál görög főkonzul, Ullmann Pál szerb konzul, dr. Stiller Bertalan tanár, Tenczer Pál, Schweitzer Márton, dr. Weinmann Fülöp, hevesi Bischitz Lajos, Ehrlich Mózes, Bornemisza Boldizsár rendőrfőparancsnok, Adler Lajos és mások. A gyászbeszédet dr. Kohn Samuel főrabbi mondotta, kiemelve az elhunyt kereskedelmi és gazdasági érdemait s családijához való szeretetét. Az egyszerű fekete gyászkoosit megszámlálhatatlan kocsi követte a kereposi temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték a halottat.

— **A szegedi tingli-tangli kudarc.** Neuer J. igazgató orfeumtársulata, mely Szegeden a katonai kard-affér előidézésében jelentős szerepet játszott, Szabadkára ment szerencsét próbálni. A kísérlet kudarcra végződött. Szabadka város rendőrkapitánya, aki a rendészeti viszonyokat európai szemmel nézi, bátor kézzel nyult a darázsfezekbe s nem engedte meg Neuer igazgatónak, hogy a társulata Szabadkán játszassék. A dicséretre méltó intézkedésbe az orfeum direktora nem nyugodott bele és a polgármestertől kért koncessziót. A polgármester a magyar nyelv és a józilis ellen intézendő támadást ugyan csak erőlyes intézkedéssel előzte meg s elutasította az igazgató kérvényét.

— **Berlin—Páris.** A német birodalomgyűlés költségvetési bizottságának mai ülésén a kereskedelmi minisztérium telefon-osztályának igazgatója bejelentette, hogy a berlin—párisi közveitlen telefonvonal még ebben az évben elkészül. Így boronálja össze a telefont azokat, akiket a politika és a diplomácia elválasztott.

HUNGARIA-vasfürdő Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám. Gőz- és kádfürdők. Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Foszliányok.** V. Károly spanyol birodalmából, hol a nagy fejedelem büszke mondása szerint — sohasem áldozott le a nap, nem maradt meg semmi, ami a világtengerhez vonzza a hidalgókat. Amit a yankeek meghagytak a tönkrevért ellenfélnék, azt apró pénzre váltotta föl a spanyol kormány és nem sokára német zászló lobog a Karolinákon és Máriánakon. Ez ideig még kétes volt a sorsa a Fülöp-szigeteknek, de hamar belátták a spanyolok, hogy nekik legjobb egészen félreállni attól az örökös harctól, amely a felkelők és Amerika között dúl. A spanyol helyőrség utolsó harminckét katonája még ott van a Fülöp-szigeteken, de ma-holnap az is elvonul onnan, követe O-Castília és Aragonia tépett zászlaját, amelyet a manilai kereskedelmi kamara elnöke a napokban adott át a régens-hercegnek. Ős idők óta e város székházának tanácstermét díszítette ez a lobogó, amelyet a sziget elfoglalásakor tűztek ki a spanyolok. Borított rá, oh büszke Spanyolország, ezt a zászlót Kolumbusz csontjaira!

— **A bankóhamisító cinkosai.** A lugosi rendőrség tudvalevőleg letartóztatta Bíró Lajos budapesti litográfusot, aki hamis tizfontost gyártott Lugoson s már több ezret kiadott a hamisítványokból. Büntársai közül *Uvidéken* és *Temesvárott* összefogdosott a rendőrség vagy hatot. A főkapitányság többféle házkutatást tartott, aminek az lett az eredménye, hogy tegnap letartóztatták Bíró Lajos büntársát, *Hapta* Károly újpesti könyvnyomdász, Bíró Lajos fiatal felesége s három kis gyermeke a legnagyobb nyomorban él. A szerencsétlen asszony mit sem tudott férje bűnéről.

— **Lopás a vasuton.** *Daschek* Ferenc medgyesi ékszerész ma jelentett a főkapitányságnál, hogy 7-ikén reggel *Nagyvárad* és *Püspökladány* között a vasutot ellopák kézi táskáját, amelyben ezer forint értékű ékszereket tartott. *Daschek* Nagyvárad és Püspökladány környékén utazgatott, hogy ott fizeteket kössön, s az áránkat egy fekete bőrtáskában vitte magával. Kedden éjjel beszállt Nagyváradon a Püspökladány felé haladó vonatra és csakhamar elaludt. Másnap reggel felébredve rémülten tapasztalta, hogy táskája eltűnt. Rögtön jelentést tett a püspökladányi rendőrségnek, amely a nagyváradit táviratilag értesítette és azután feljött Budapestre, hogy itt is megtegye a följelentést. A meglepott ékszerész száz forint jutalmat tűzött ki a tolvaj kézrekerítőjének.

— **A szegedi kardaffér.** A szegedi kardaffér ügyében a hadbírósgazda befejezte a vizsgálatot. A tanuk vallomásai a részleteknél némileg eltérők. *Tömörkényi* párbajjegy még most sincs elintézve; a tisztek minden áron fegyveres elégtételt akarnak tőle, ebbe azonban megbízottai elvi okokból nem egyeznek bele.

— **Nem szabad bogarászni!** A belügyminiszter egy újabbkeletű rendelete szerint nyáron tilos a bogarászás. A derék bogarások ugyanis ilyenkor nekivágnak erdőnek-mezőnek, ami még nem volna baj, és a vetésnek, ami viszont már baj. A földskatulyás urak nem respektálnak semmit a világon és könyörtelenül legázolják a lábán álló vetést egy-egy szép példány hóscincéért. Most már majd ez a tudományos jellegű bíró sport se lesz szabad mindenkor. Talán idővel úgy fogják rendezni, mint a vadászatot... Lesznek orv-bogarászok és bogarórkók. Mert azt az érvet velünk együtt nem akarják elfogadni az intéző körök, hogy a bogarászok pusztítják a kártékony férgeseket. Azzal a pár szerencsétlen férgesrel ugyan nem lesz kevesebb a világon...

— **Felhőszakadás.** *Austinban*, az Egyesült Államok Texas államában tegnap iszonyu felhőszakadás volt, amelynek sok emberélet esett áldozatul. Az eddigi jelentések huszonöt halotról szólnak. *Austin*-tól északnyugatra, *San Saba* és *Menardville* kerületekben a felhőszakadás következtében nagy áradások voltak. *San Saba* városban három ember vízbe fullt. Az egész termés elpusztult. *Menardvilleben* az eddigi jelentések szerint tizenhét ember veszett oda.

— **Érettségi vizsgálatok.** A székesfővárosi IX. kerületi felső kereskedelmi iskolában június 12-ikén, hetfőn kezdődnek a szóbeli érettségi vizsgálatok, miután az írásbelieket már a múlt héten befejezték és a dolgozatokat a tanári kar megvizsgálta. Az idei érettségi vizsgálatokra összesen 90 növendék jelentkezett.

— **Tűzek.** *Bártfáról* táviratozza tudósítónk: Tegnap éjjel *Bártfán* tűz ütött ki, amely tizenöt házat pusztított el. A tüzet csak reggelre lehetett eloltani. — *Zólyom-Lipesén* tegnapelőtt délután negyvennyolc ház és tömérdek mellékepület égett le.

— **Zászlócsontelés.** A fővárosi VIII. kerületi polgári iskola június 24-én tartja zászlócsontelési ünnepélyét, amelyen a zászlóanyai tisztet dr. *Ebner* Janos iskolászeki elnök feleltette, született *Székalla* Klóttid vállalta el. A vendégsereg reggel 9 órakor gyűlekezik a német-utcai polgári iskolában, ahonnan a józsefvárosi templomba vonul. Az istentiszteleten *Kanovich* Béla Mór apátjelöléses celebrál és a körúron az ifjúsági daloskór énekel *Erőd* Ernő tanár vezetésével. Misa után az iskolában következik a

zászlószögek beverése és a felavató ünnep, amelyen dr. *Palágyi* Menyhért tanár ódát szaval, *Ulerich* Gyula igazgató és *Ottinger* Gyula hittanár ünnepi beszédet mondanak.

— **Fellázdott község.** *Lugosról* táviratozzák, hogy *Petrozsa* községben ma parasztdúlás volt. *Grotkasz* Ernő nagybirtokos legelőjéből kizárta a község román lakosságát, mire a parasztok kaszákkal és baltákkal felfegyverkezve *Grotkasz* kastélya elé mentek és megtámadták a földbirtokos gazdaságait. *Grotkasz* segítségért sürgönyözött az alispánhoz, mire *Issekutz* főjegyző és *Juhos* aljegyző csendőrökkel mentek ki *Petrozsa*-ba. Nagynehezen sikerült is nekik a lázadókat lecsendesíteni és most megkísérik az ügy békés elintézését.

— **Jubiláló nőegylet.** A nagyikindai *Humanitas* nőegylet, mint nagybecserű levezelőnk jelenteti, most ünnepelte 25 éves fennállásának évfordulóját. A nőegylet mindig az első között volt a humánus intézetek között, ha a sors által sújtott embereken kellett segíteni. A jubileum alkalmából *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatási miniszter meglepő hangon írt levelet intézett az egylet elnökéhez, *Karátsonyi* Róza urnához. A nőegylet közgyűlése elhatározta, hogy az egyesület 25 éves fennállásának emlékére árvaházat létesít.

— **Meghalt a vonaton.** *Szolnokról* írja levelezőnk, hogy *Jakobi* Áron negyvennyolc éves vasuti hiyatálnok ma délelőtt a debreceni vonattal a fővárosba akart utazni. A szajoli állomáson hirtelen rosszul lett és egyik utitársát arra kérte, hogy vizet hozzon neki. Mig azonban ez a vizet megérkezett, eszméletlenül összeesett. Később magához tért, de csakhamar újból lebukott a padról és mire a vonat *Szolnokra* ért, meghalt. Szívzselhűdés érte. Beszállították a halottas-házba, ahonnan holnap temetik.

— **Gazdasági pályák.** A Magyar Izraelita Kézmű- és Földművelési Egyesület az 1899/1900-ik évben több növendéket földműves-iskolákban kíván kiképeztetni. Felvételt nyerhetnek oly szegény magyar, izraelita vallású gyermekek, akik a közép- vagy polgári iskolák III-IV. osztályát jó sikerrel elvégezték, 16 éves életkorukat betöltötték és erős, egészséges testalkattal bírnak. Budapesti születésűek előnyben részesülnek. A felvételi, iskolai, szegénységi és orvosi bizonyítványt nyújtó levelet kérvények ez évi július hó 10-ikéig a nevezett egyesülethez (VII., *Damjanich-utca* 45. szám) benyújthatók. — **A kolozsmonostori magyar királyi gazdasági tanintézet** végzett okleveles gazdák közül akarat, kiknek még nincs állásuk vagy állásukat változtatni akarják, az igazgatóság felszólítja, hogy lakhelyük pontos közlésével mielőbb írjanak dr. *Szentkirályi* Ákos igazgatónak.

— **Hamis checkek.** A napokban az összes európai fővárosok rendőrségéhez és ezek ntján a bankokhoz az a figyelmeztetés érkezett, hogy legyennek eberek egy nemzetközi check-hamisító bűndával szemben. A figyelmeztetés kissé későn érkezett, mert eddig már 150.000 forintot csaltak ki három fővárosban; de elég jókor arra, hogy újabb 80.000 forint károsodástól mentse meg a berlini nemzeti bankot. A tolvajokat azonban nem sikerült kézrekeríteni. A check-hamisítások mind a *Jesek* és *Tsa* bukaresi cég brailai főkja nevére történtek. A párisi *Länderbank* főkjától 150.000 frankot, az antwerpeni *holland bank*-tól 30.000 forintot, a londoni *Comany-Company*-tól 4500 forintot csaltak ki. A gyuan a cég egyik alkalmazottjára, *Aronovici* háruilt, akit tegnap letartóztattak. *Aronovici* öccse, aki azelőtt szintén a cég szolgálatában volt, rendőri felügyelet alatt áll. A *Jesek-bank* ház a tettesekről szóló tájékoztatásra huszonöt-ezer frank jutalmat tűzött ki.

— **Gyilkos kanászok.** *Esztergomból* táviratozzák, hogy *Földessy* Ferenc kanász a társai ma a Duna vizébe fojtatták. A gyilkosságot úgy követték el a jómadarak, hogy a szerencsétlen embert fejfel a vízbe dugták s addig tartották ott, amíg megfuladt.

— **A munkás halála.** Az eskütéri hid építkezésénél ma délután halálos szerencsétlenség történt. A pesti oldalon dolgozott *Tóth* Sándor huszonöt éves kőfaragó. Ebéd után egy kőrakás árnyékába vonult nyugodni és csakhamar elaludt. Egyszerre eddig ismeretlen módon egy körülbelül három métermázsás kőtömb lezuhant és a szerencsétlen embert agyonzúzta.

— **A könygwartó furdöböl.** A herceg *Metternich*-féle könygwartó (Csehország) furdó- és gyógyhely üdvös átalakulások után június 12-ikén nyílik meg. Az őszszel kezdik építeni a marienbad-könygwartó villamos vasutat. A furdó orvosi vezetését dr. *Triplod* Ferenc, aki télen *Abbazia*-ban tartózkodik, vállalta el. A könygwartó *Richard*-forrás forgalma napról-napra növekszik, nagy szensavtartalmánál fogva ezt a vizet mindenütt nagy előszeretettel használják.

A budapesti kávéházak és vendéglők új művészeti ékecséget nyernek a könygwartó *Richard*-fürrás budapesti főképviseletének plakátjában. Ezek a plakátok igen izléesek, feltűnően modern és eleven hatásuk és a közönség bizonyára szivesen fogja fogadni e művészeti kivitelű falragaszokat.

(x) **Hazai ipar.** *Wein Károly* és *Társai* szepességi vászon és kamuka-damaszt-árú gyárosok főraktára Budapest, IV. *Koronaherceg-utca* 8.

(x) **Ös-Budavára** mecsentéri szinpadján szombaton két ujdonság kerül színpadra, még pedig fél 8 órakor *Hódító Bobur*, írta *Szekula* Jenő, és fél tíz óra-

kor *Tilosban*, írta *Orior* (dr. *Béldy* Izor). A tíz órai variété előadásban ismét *Little Tich* fogja a közönséget gyönyörködtetni. Vasárnap délután 4 órától éjfélig játszanak a nyílt színpadokon, összesen hét előadás lesz. A belépő díj vasárnapra délutáni hat óráig 20 krajczár, azután 30 krajczárban lett megállapítva, a 4, 6, 7 és 8 órai előadásokhoz színházi jegyek fél árban adnak.

Lecke az egyetemnek.

— A kultuszminiszter rendelete. —

Budapest, június 9.

Vezetékkünk méltatja *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszternek legújabb rendeletét, amely egyszerűben végét szakítja az egyetemen lábra kapott kedélyes állapotoknak. A rendelet, amely különösen az egyetemi tanidő célszerűbb kihasználását célozza, így hangzik:

29.233. sz.
1899.

A budapesti egyetem tanácsának!

Azon meggyőződésre jutottam, hogy az egyetemeken úgy a tanidő, mint a szünidő beosztásánál a tapasztalás szerint a jelenlegi helyzet a tanítás értékesítése, valamint a tanároknak tudományos működése és kötelessége teljesítésének érdekeit kellően nem szolgálja.

Különösen az előadásoknak a jelenlegi rendszer mellett télen történő ismételt megszakítása az, mely úgy a tanításra, mint a tanulásra legalkalmasabb szorgalmi időt megszünteti.

E sajnos állapotot főleg az idézi elő, hogy a jelenlegi rendszer mellett a tanév I. fele nem szűnik meg a karácsonyi ünnepekkel, hanem a tanév január végével szűnik meg; a karácsonyi szünidőnek amugy is hosszúra nyuló kitolásával a szünet tart január 8—10-ig, azután rendszerint egy hétig előadás van és az előadások tulajdonképpen az egy heti előadás után ismét február közepéig szünetelnek.

Ennek az állapotnak érzékenyen sújtó eredménye az, hogy a tanulásra és tanításra legalkalmasabb három téli hónapban, december, január és február hónapokban tulajdonképpen az előadás csaknem szünetel és amennyiben előadás tartatik, ez is ezen hónapokban, minthogy a vidéki hallgatók december hó közepén elhagyja a fővárost, gyéren látogatott.

Súlyosbítja a helyzetet még az a körülmény is, hogy már a március vagy április hónapokban beköszöntő husvétünnep, majd ezen ünnep után igazodó többi ünnepnapok miatt is gyakran megszakítanak az előadások.

Aznan reményemben, hogy a munka tömörítésével nőni fog a tanítás eredménye is, ezeknek, valamint a kitűzött célt szolgáló általános didaktikus és tudományos érdekeknek szemmel tartása mellett, a jelenleg fennálló beosztás miatt ismétlődő félbeszakítások által szétdarabolt tanidő jobban kihasználhatósága érdekében a jövő 1899/1900. tanévtől kezdve a következő tanidőbeosztást léptetem életbe:

Az I. félév tart szeptember 1-től január 6-ig. Beiratások időtartama a quaesturán 12 nap, a tanároknál 3 nap, tehát összesen 15 nap.

Az előadások az I. félévben szeptember 16-án, amennyiben ezen nap nem vasárnapra, vagy ünnepre esik, feltétlenül megkezdendők.

A leckelátogatás tanusításának (index aláírások) kezdete az I. félévben december 20-ika.

A II-ik félév kezdete január 7-ike, vége június 25-ike.

Beiratások időtartama 12 + 3 nap, úgy mint az I-ső félévre nézve kijelöltem.

Az előadások a II-ik félévben feltétlenül január 23-án veszik kezdetüket.

A leckelátogatás tanusításának (index aláírások) kezdete a II. félévben június 1-je.

A karácsonyi szünidő december 23-tól január 5-ikéig, a husvétünnep pedig virágvasárnapjától husvétünnepig bezárólag tart.

A tanulmányi, fegyelmi és tanpénzszabályzat megfelelő szakaszai a jelen rendelet intézkedéseivel képest módosulnak.

A legnyomatékosabban hangsúlyozni kívánom, hogy az előadások a megjelölt időpontban feltétlenül megkezdendők és okvetlenül a záros hatánapig megtartandók, azoknak későbbi megkezdését, vagy hamarabb megszüntetését kizártnak tekintem.

Abban az esetben, ha egyik másik karnál, esetleg fontos és el nem háriható okok miatt ettől eltérés szükséges mutatkozik, a tanács indokolt előterjesztésére az elhatározást magamnak tartom fenn.

A legnyomatékosabban kívánom hangsúlyozni azt is, hogy az előadási órák a legszigoribban betartassanak és az egyetem tanáraitól és buzgóságuktól elvárom, hogy éppen az általam mindég tiszteltetben tartott egyetemi autonómia érdekében kellő eréllyel gondoskodjanak jelen rendeletem pontos és szigorú végrehajtásáról és általában a rendről és fegyelemlről.

A vizsgálatok határideje természetesen szintén az új beosztásnak megfelelően alakul.

Miről a tanácsot tudomás és további eljárás végett 1895. évi 575. szám alatt kelt felterjesztésére azzal értesitem, hogy a tanévnek a tanács által javasolt beosztását nem fogadhattam el, mert az a gyakorlatban a jelenlegi szorgalmi idő megrövidítéséhez vezetne és mert az előadásoknak október hó 8-ikán megkezdése által a középiskolák sahindejétől tetemesen eltérne, s viszont ezen hátrányok mellett a jelen rendelettel élelme léptetett félévbeosztással szemben számottevő különös előnyökkel nem bír.

Budapesten, 1899. június 2-ikán.

Wlassics, s. k.

Hasonló tartalmu rendeletet intézett a közoktatásügyi miniszter a többi főiskolák tanácsához is.

Gyermekirtó anya.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, június 9.

A Kisfuváros-utcának megvan a maga szenzációja. Egy özvegy munkásasszony megmérgezte két kis gyermekét, hogy haláluk révén néhány száz forintot jusszon. Az egyik gyermek áldozata lett a pénzsovár asszony elvetemültségének; a másikat talán megmenthetik az orvosok. Egy becsületes, dolgos pallér volt a gyermekek apja, aki összekuporgatta szerény keresetéből azt, amit félretehett és hatszáz forintra biztosította kis családját halála esetére, amely az égnek meredő állványok közt folyvást fenyegette, ha gyermekeire gondolt. Borzasztó sejtelve valóra vált és egy napon holtan vitték el az állványok alól. Feloságo esliratta annak rendje és módja szerint, de ahogy elföldelték egyszerű koporsóját, egy borzasztó gondolat győztörte az özvegyt. Talán félt is, hogy nem bírja gyermekeit felnevelni, talán aggasztotta saját nyomora is, vagy megzavarta az esztét az a vágy, hogy egy fiatal kőr, egy életerős férfi, 600 forintért új örömeiket kínál neki, talán mindez együtt esábitotta most másfél esztendő mulva elvetemült tetterre.

A Kisfuváros-utca Borgia Lucretiája özvegy Szivota Károlyné. Java korabeli asszony, az ura pallér volt; pár éve *Lipót-Szent-Miklóson* lezuhant egy állványról és szörnyet halt. Szivotáné ezóta Budapesten lakik a Kisfuváros-utca 9-ik szám alatt. Szegényes lakása van, amelyen azonban meglátszik a néhai jólét. A lakókkal nem nagyon érintkezett, a szegényebbeknél többre tartotta magát, a tehetősebbek meg vele nem érintkeztek. A szomszédság csak annyit tud róla, hogy a gyermekeit sohasem szerette, a kis tizenegy éves Károlylyal még csak elég jól bánt, de a nyolc éves Annuskát folyton kinozta.

A kis lányt a szomszédok becézgették, szép szóval, kedvességgel ók száritották fel a könnyeit. A gyerekek nagyon szerették egymást, fiatal szívük megértte, hogy közös a szenvedésük. Amióta jobb idő járt, folyton az udvarban játszadoztak, aztán ha elfáradtak, leültek egy kőre egymás mellé és hallgattak. . . . Ez a hallgatás volt a legiszonyubb panaszuk. Tegnap óta a gyerekeket nem látták az udvaron.

Az édesanyjuk életük ellen lört, — erre még a házbeliek sem merték gondolni.

Ma délelőtt tizenegy óra felé özvegy Szivota Károlyné Karoly fiát elvonszolta a Rékus-kórházba. A szegény fiúnak alig volt annyi ereje, hogy a lábán állhatott volna, az arca egyik percben kipirult, a másikban zöldessárga lett. Folyton azt susogta: — Meghalok édes anyám, meghalok . . . Érzem . . .

Az édes anya bámulatos nyugodt volt. A kórházban az orvosnak azt mondta, hogy a fiu gyakran gyöngélkedik, lehet hogy most is a láz győtri.

— Nem evett bizony a szegény — ugymond — már két nap óta egy árva falatot sem. Csak sir, de azt nem mondja, hogy hol vagy mi a fáj.

Az orvos előtt rögtön gyanus volt a dolog. Szivotánét megnyugtatta, hogy nem fenyegeti nagyobb veszedelem a fiat s pár nap alatt meggyógyul. Amikor azután a gonoszlelkű asszony hazament, orvos-társaival együtt megfigyelés alá vette a fiut. Az orvosok egybehangzó véleménye az volt, hogy itt mérgezés esete forog fenn. Délutánra ez a vélemény már

annyira megerősödött bennük, hogy az esetet bejelentették a rendőrségnek.

A rendőrség rögtön eljárt az ügyben; *Szekély* Vladimir rendőrtisztviselő *Dimitrianu* rendőrorvossal és *Horráth* vizsgálóbíróval délután két óraker kiment özvegy Szivota Károlyné Kisfuváros-utca 9. szám alatt levő lakására.

Szivotáné konyhájának az ajtajában egy öreg asszony ült. Amikor a rendőrtisztviselőt meglátta, megszeppent és alázatosan szólt, még mielőtt kérdezték volna:

— Kérem szépen, nincs itthon a Szivotáné. Szegénynek annyi a baja, a kis fia beteg . . . Most távratolni ment a postára . . .

A rendőrség kiküldöttei nem hallgattak az öregasszonyra és bementek Szivotáné szobájába. Amikor az ajtót kinyitották, fülledt levegő-gomoly csapta meg őket. Szivotáné az ágya mellett ült. Hirtelen föluggrott, amikor látogatót meglátta és ijedségében egy szót sem tudott szólni.

— Maga megmérgezte a gyermekét! — szólt határozott hangon a rendőrtisztviselő.

— Én . . . én . . . a . . . Károly . . . beteg . . . — hebegte az asszony, azután, mintha valami eszébe jutott volna, gyorsan az ágy mellé ült, egyik kezével rákönykölt az ágynevelőkre.

— Hol a másik gyermeke, a kis lánya? — kérdezték tőle.

— Játszik valahol . . .

— Hol?

— Nem tudom . . . rossz lány . . . valahol kóborog . . .

A szerkönyven néhány edény állt, ezeket akarta a rendőrorvos megtekinteni.

Egyszerre megnyúlt a sovány asszony. Az ágyától nem akart elmozdulni, de azt is szerette volna megakadályozni, hogy az edényeket megvizsgálják. Most már világos volt, hogy valamit féltékenyen őriz az ágyban, azt hitték, a mérget. Odamentek az ágyhoz és lerántották a takarót.

Az asszony fölsikoltott.

Levették a dunyhát, alatta feküdt holtan a kis nyolcéves leány.

Most már nem ellenkezett a gyilkos anya. Sirni kezdett, azután elmondta, hogy mit tett:

— Szerdán délben tejet vettem, megfőztem és kávét adtam a gyerekeknek. Mérget tettem bele . . .

Megsuklott a hangja, zokogva folytatta:

— Az *Annuska* tegnap délben halt meg. A Károly este felé rosszul lett, reggel már alig beszélt, elvittem a Rókusba.

Sokáig faggatták, amíg azt is megvallotta, hogy miért gyilkolta meg gyermekeit:

— Az uram egy lipót-szent-miklósi építómesternél pallérkodott, leesett az állványról és meghalt. Az építómester ekkor a Károly meg az *Annuska* számára háromszáz-háromszáz forintot tett takaréka. Megígérte, ha meghalnak a gyerekek, én kapom a pénzt. Ezt a hatszáz forintot akartam megszerezni.

A rendőrség kiküldöttei lélegzetüket visszafojtva hallgatták a cinikus vaiomást. A helyszíni szemle végeztével, hat óra felé a gonosz anyát a rendőrség letartóztatta.

FŐVÁROS.

(*) A főváros háztartása. *Lamp!* Hugó főszámvévo elkészült a főváros 1898. évi zárszámadásaival és két vaskos kötetben terjesztette a tanács elé azok tervezetét. E számadások szerint 1898-ban a kiadások 16,979.946 forintra rugtak, míg a bevételek összege 16,762.363 forint. Az 1898. évi zárszámadások eredménye az előirányzathoz képest 1,440.268 frrtal kedvezőbb, mert a kiadások 437.622 frrtal, a bevételek 965.022 frrtal kedvezőbb eredményt tüntetnek föl.

(*) Övintézkedések a himlő ellen. A polgármester megkereste a rendőrkapitányt az iránt, hogy utasítsa a bejelentő hivatal, hogy azoktól a cselédektől, akik a beoltásukat nem igazolták, ne adják ki a szolgálat megkezdésére az engedélyt s az ilyen cselédeket utasítsa a kerületi előjáróságokhoz, ahol beforják őket oltani. A főkapitányság köteles lesz ezután az oltás megtörténtét, az oltásról szóló törvény 10. §-a értelmében a cselédkönyvbe bejegyezni.

(*) A pénzügyi és gazdasági bizottság ma délelőtt ülést tartott Matuska Alajos alpolgármester elnöklése mellett, előadó Berczy István tanácsjegyző volt.

A központi fertőztelenítő intézetnél egynémely rendkívüli kiadásra 2071 forint 60 krajcarnyi pótnitel igénybevétele lesz szükséges. A bizottság ezt megszavazta és a pénzbeli fedezetet kimutatta. Az ó-budai téli kikötő béreltetére nézve fennálló szerződésnek három évre való meghosszabbítását kéri a Duna-Gőzhajózási Társaság. A bizottság Simon Jakab indítványára azzal vette le az ügyet a napirendről, hogy mivel a hajó-társaság

most az idegen hajóktól igen nagy díjakat szed, ha a kikötőbe mennek, ezental vagy ingyenesen becsásák be a hajókat, vagy csak nagyon mérsékelt díjat szedhessenek. Tárvalyas alá került ezután a budapesti közúti vaspálya-társaság s a villamos városi vasut-részvénytársaság vonalain való kölcsönös átszálló forgalom berendezésének az ügye, amelynek folyamatáról már részletesen megemlékeztünk. A vasuti albizottság mindent elkövetett, hogy az egyezség létrejöjjön s ez a pesti oldalra nézve teljesen sikerült is, a budai oldal tekintetében azonban nem volt a közúti vaspálya-társaság további engedélyre kerítható. De remélni lehet, hogy ez is meg fog történni rövid idő alatt, a kölcsönös méltányosság szem előtt tartása mellett. Az albizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a pesti oldal átszálló forgalmának a létrejöttét nem óhajtja megakasztani, csak azért, hogy a budai átszálló forgalomra a megegyezés egyelőre nem történt meg. Palotai Rezső azt kívánja, hogy a főváros mindkét része tekintetében egyöntetűen s egyszerre történjék meg az átszálló forgalom berendezése, mert a két városrész közt ebben a dologban megkülönböztetést nem lenne helyes tenni. *Hartenstein* Zsigmond sokallja az átszálló forgalom berendezésére kifizételt három hónapi időt, mert szerinte ezt egy pár hét alatt keresztül lehet vinni. A bizottság ezután hozzájárult a vasuti albizottság javaslatához, annak a kivételével, hogy — amint a vasuti társaság kívánta — a közúti vasutak revizója esetére joga legyen a vasutnak a menetdíjakat fölemelni.

(*) Adókvetés. A fővárosi adókvetés-bizottságok folyó hó 10-én (szombaton) a következő új helyrajzi számú házakban összeirt adókötelesekre vonatkozó III. osztályu keresetadó-javaslatokat tárgyalják: ugymint az I. kerületben a tabáni 1401—1453; a II. kerületben a vizvárosi 3077—3259; a IV. kerületben a 324—352; az V. kerületben a) bizottsága a 672—673; az V. kerületben b) bizottsága a 959—965; a VI. kerületben a) bizottsága a 3742—3750; a VI. kerületben b) bizottsága a 3097/100—3114; a VII. kerületben a) bizottsága a 4845—4854; a VII. kerületben b) bizottsága a 4264—65/13—4266—67/32; a VIII. kerületben a) bizottsága az 5689—5671; a IX. kerületben a ferencvárosi 8958—8985; a X. kerületben a kőbányai 7958/1—2a—7975. házszámig.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közöltettek nem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai „Ágnes” forrás

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó asztali és étrendi savanyvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos övszer fertőző elemek ellen, de egyszersmind serkentőleg hat a gyomor szervezetre: emésztőképességet helyreállítja és fokozza, valamint minden Kóros behatástól megóvja.

Kedvelt borvíz.

Főraktár:
ÉDESKUTY L. cs. és kir. udvari szállító,
Budapesten, V. Erzsébet-tér 8. sz.

Kapható minden gyógyszárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Pótvásár.

A muccsii (Tolnamegye) május 17-iki tavaszi országos vásár esözés következtében elmaradt. A kereskedelmi miniszter engedély alapján helyette június 13-án, kedden pótvásár lesz Mucsi községben.

Dombóvár, 1899. június 9.

A helypénzbérlő.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Operal növendékek vizsgálata. Az országos magyar királyi zeneakadémia disztermében ma este vizgáltak az akadémia operai tanfolyamának első és második éves növendékei. A műsor kilenc számból állott, többnyire terjedelmes operai részletekből. A növendékek — kivált a kisasszonyok — egytől-egyet nagy buzgalommal énekeltek és szép haladást mutattak. A Troubadourban kitűnt: *Fabry* Anna (I. éves), a Faust-jelenetben *Roemer* Karola (I. éves), a Tannhäuserben *Márkus* Aranka (II. éves), akinek a hatalmas, szépen eszengő drámai szopránját szinte meglepette hallgattuk, a Bajazzókban *Lamberger* Henrietta (II. éves), *Aidában* *Zatosill* Gizella (I. éves), *Sembery* Fanny (II. éves) és *Flatt* Gizella (I. éves), a Remete esengetyűjében *Scheer* Paula (I. éves), akinek a játéki, eleven szubrett-temperamentuma szép jövőt ígér, (a kisasszony október elsejétől a debreceni színházhoz van szerződöttve.) Mianonban *Papa* Valéria (I. éves)

akinek a mezzo-szopránja rokonszenves. A férfiak közül *Schechter* Jakob és *Strósz* Árpád vett részt a vizsgálatban és *Ney* Bernát, mint vendég, (aki az Aida utolsó felvonásában főpap és kar volt egy személyben) pompásan támogatta erőteljes baritonjával a fiatal növendékeket. A közönség zsunfolásig megtöltötte a termet és a szűk helyiségben való-ságos afrikai hőség fejlődött ki. Ilyen atmoszférában csak ünfeladással lehet énekelni a növendékeknek és élvezni a hallgatóságnak. Itt az ideje, hogy ezen a mizerián végre segítsenek az irányadó körök. Új zeneakadémiára van szükség, ahol tágasabb szobák álljanak a tanárok rendelkezésére s ahol egy nagy, igazi hangversenyteremben tarthatók a szélesebb keretű nyilvános vizsgálatok. A zeneakadémia fejlődését egyenesen megakasztja a helyiségnek és a silány kisserűsége. A közönség élénk tapsaiból kivették részüket a buzgó tanárok is: *Pauli* Rikárd, *Maleczkyné* és *Passy* Cornet asszony. A zongoránál *Erkel* Gyula ült, aki csodálatos kitartással és perfekt virtuozitással kísérte az összes előadókat.

**** Népszínház.** *Kury* Klára ma este újra kilépett a *Népszínház* deszkáira — hosszas gyöngéklődése után, először *Toledadot* játszotta. S ime az érdekes színházi estnek a hü képe:

Előjáték.

Negyed nyolc s a közönség sűrű rajokban tódul a színház bejárásai felé. A hátulsó kis színészberonál egy csapat ember verődik össze, aki irigy szemmel nézi azokat, akik bemennek és tanulni lehetnek a mai érdekes estének. Utcai gaminok, kishivatalnokok, ifju mesterlegények, akiknek nincs jegyük.

A muzsikuskok utolsókat szippantanak cigarettákból, hogy aztán besielessenek az orkeszterbe. A színházból a rendezői csengőtűnynek harmadszori csillingelése hallszik ki az utcára.

Tíz perc múlva kezdődik az előadás.

Egyszerre egy nyulánk, kis bajszu fiatal ember vonja magára a tömeg figyelmét. Fel és alá jár a kis hátsó bejárás előtt s hadonász a karjával.

— Revolver van nála! — hangzik innen is, onnan is.

A tömeg zugni kezd. A színházból kijön az ügyeletes rendőrtisztviselő, egy pár rendőrrel. A tömeg egyre nő...

— Önnél revolver van! — szólítja meg a fiatal embert a rendőrtiszt.

— Igen, de rozoga, ártatlan jószág...

A rendőrtiszt nem hederít a védekezésre. Bekísértette a fiatal embert, rozoga kis revolverével együtt. Az ártalmatlan fegyvernek kívül, egy csomó jegyet is találtak nála a mai *Toledad*-előadásra...

Toledad.

Nagy estéje volt *Kury* Klárának.

És ő jól tudta ennek az estének a jelentőségét. Ugy lépett ki a színpadra, mint ahogy a játékos odalép a játékasztalhoz és mindenét, ami je van, ráteszi egyetlen kockára:

— Ha megütöm, nábob vagyok, ha nem ütöm meg, koldussá lettem!

A *Toledad* első jelenései kevés érdeklődés mellett folytak le. Mindenki a nagy jelenésre tartogatja az érdeklődését, amikor „Ó” kilép.

Végre jön...

Sápadt, mint a fal, az ajkai vonaglanak, a válai meg-megráundulnak s a keblei erősen zibánnak. Többször a szemébe emeli finom csipke-kendőkészét, mintha könnyeit törölné. Vagy tán tőrli is. A szuffita-lámpák villamos fényében, még a második padsorból sem láthatjuk egész tisztán.

És tovább vonaglik és tovább zokog. Majd erőt vesz magán és két kézzel hinti a csókot le a parketre, fel az erkélyekre és még feljebb a karzatokra. Olykor-olykor nagy iverket ír a levegőbe két gömbölyű karjával, amelynek fehérsége kilivilog a decolletage habos csipkészetéből és magához öleli a közönséget nagy egészében és mindenki egyest külön-külön.

Közben egymásután adogatják fel a virágkoszorukat, bokrétaikat és a tomboló taps egyre zug a házban. Ellenzék sehol...

Jó öt perc múlva lehet csak folytatni az előadást. A taps újra meg újra kitor *Kury* Klára egyre hinti a csókokat, dobja az ölelést, ami még jobban feltűzeli a közönséget. S az első felvonás után, miután vagy tizenötször kilépett már a függöny elébe, egyszerre csak letérdel a közönség előtt és meghajtja fejét:

— Ime, tédet és fejet hajtok előtted! Megkövetlek! Tiporj össze, ha akarsz, mert te vagy az én zsarnokom és az én — rabszolgám! Bocsság meg,

ha vétettem ellened, te jó, te édes, te drága, te, te — nagy gyerek!

És a nagy gyerek újra tombol. Tombolására kinyilik a vasajtó és *Kury* Klára újra ott térdel, újra hinti a csókot, az ölelést...

A második felvonásban megismétlődik minden, ami az elsőben történt. A másodikban azonban az ellenzék is bátorságra kap egy kicsit és próbálkozik kenzék; eleinte félénk piszegés hallatszik, később valamivel erősebb lesz a piszegés, de a taps csak mind erősebben felel rá. Az ellenzék meg van semmisítve!

És a második felvonás végén *Kury* Klára újra ott térdel a lámpák előtt és újra hinti a csókot, az ölelést...

Kritika.

Soha nem bántam *Kury* Klárát úgy, mint ma este s oda tehetem én is lábait elébe az elismerés babérokoszoruját. Tudtam, hogy ritka nagy az intelligenciája; tudtam, hogy nem közönséges mértékben okos, de hogy ennyire értse a nagy tömeg pszichológiáját, azt nem hittem volna. Minden korok demagógjai tanulhatnak tőle.

Fényesebben még nem láttam színésznőt játszani — közönséggel!

(M—s.)

**** Pálmay Budapest.** *Pálmay* Ilka, gróf *Kinszky* Jenőné, ma délután *Budapestre* érkezett férjének karintiai, alt-hofeni jószágáról. A diva édesanyja látogatására jött, aki beteg. Este a *Népszínházban* volt s egy első emeleti páholyból nézte végig a *Toledad* mai előadását. Az első felvonás után a házban elterjedt a diva jelenlétének a híre s a közönség nagy érdeklődéssel fordult az első emeleti páholy felé, amelyben ott ült a legnagyobb magyar szubrett. Sokan feltapsoltak hozzá a páholyba, amit a diva mosolyogva köszönt meg. A második felvonás közben eltávozott a színházból. *Pálmay* Ilka egy-két napig fog itt időzni beteg édes atyja mellett.

**** Haraszthy Hermin — népszínműnekesnő.** Az „*Arany Kakas*” vizsgálati bemutatóján történt, hogy *Haraszthy* Hermin, a színház hősnője, a fogadós szerepében egyszerre csak kipattan a színpadra és amolyan igazi magyaros zamattal egy pár népdalt énekelt el. A közönség kissé meglepett arccal nézett össze:

— Nini, hiszen ez kész népszínműnekesnő!

És nyomban zugó tappsal jutalmazta a meglepő kis debut-t. Azóta a művésznő huszonötől több estén keresztül dalogatta a nótáit s a közönség mindig erősen tapsolta. *Haraszthy* Hermin, aki eddig drámai szerepekben és a francia bohózatok finom kokottjaiban aratott szép sikereket, a nótáival szerzett tapsok arra a gondolatra keltek, hogy hátha átépne a népszínműre és *Blaža* Lujza örökébe lépne. Nem is sokáig tépelődött e fölött, hanem nyomban hozzá látott az énektanuláshoz s most a legszorgalmasabban tanulja a magyar nótákat. A művésznő, mint értesülünk, egész komolyan el van rá határozva, hogy népszínműnekesnő lesz s mint ilyen a *Népszínház* színpadán akarja bemutatni magát a budapesti közönségnek.

**** Nyugdíjba menő rendező.** *Ferenccy*, a *Népszínház* éreemes rendezője, aki évek hosszú sora óta van a színház szolgálatában, értesülésként szerint, az őszön elhagyja az intézetet és nyugdíjba vonul. *Ferenccy*, mint ügyelő kezdte a színháznál működését, de sokszor, amikor szükség volt rá, egy-egy szerepbe is beugrott s mint színész is megállta helyét. A *Népszínház* egész személyzetének rokonszenve kíséri a derék embert megérdemelt nyugalmába.

**** A kétalakú.** Nem a *Kisfaludy Színház* udjónságáról van itt szó, hanem *Little Tich*ről, Ós-Budavár vendégeről. A kis angol ugyanis — ezt nem árulta el — kétalakú. Két impresszáriót tart, két helyen lép föl, csak talán a pénzára közös. Ez pedig nem tréfa. Tegnaptól este fél tizenegy órakor, a mikor *Little Tich* Ós-Budavár színpadára kilépett, ugyanabban a pillanatban *Little Tich* Párisban az *Olympiában* is szerepelt. Ime, a bizonyossága, a *Figaro* tegnapi számának a hirdetősi rovatából:

TOUS LES SOIRS spectacle varié,
LITTLE TICH
La Fée des Poupées, grand ballet.
LES PHOQUES JONGLEURS
SEVERUS SHEFFER
Dimanches et fêtes matinales. OLYMPIA

Melyik az igazi *Little Tich*? Mi nem kutatjuk, — döntse el az angol meg a francia diplomácia! A dolog ugyanis szörnyű módon kényes, csupán a diplomácia segíthet...

**** Fauszt-paródia.** A Dalos-színházban holnap este kerül először bemutatásra a *Fauszt-paródia*, amelyet *Zódi* Márton alkalmazott színe. A főbb szerepeket *Horváth*, *Fenyvessu*, *Csilla* Amália, *Nyitrai* és *Balogh* játszzák.

**** A Népszínház új főrendezője.** *Megyeri* Dezső, a kolozsvári színház volt igazgatója, aki az őszől fogva a *Vigszínház* szerződött tagja volt, kilépett ennek a színháznak a kötelékéből és a *Népszínházhoz* szerződött át főrendezőnek. *Megyeri*, mint értesülünk, ma írta alá a *Népszínház*nál szerződését s az őszön kezdi meg működését főrendezői minőségében.

**** A bécsi opera Párisban.** A bécsi udvari opera, mint bécsi tudósítónk jelenti, ténnap meghívtat kapott Párisból, hogy a világiállítás ideje alatt adja elő Párisban a *Wagner-tetralógiát*. A opera vezetősége a meghívás fölött még nem határozott.

**** Színész-növendékek vizsgálata.** A *Vigszínház* színésziskolája e hó 12-én, 14-én, 16-án és 18-án tartja meg vizsgálatait. Az első két napon lesznek az elméleti vizsgálatok, 16-án az iskola első éves növendékeinek gyakorlati vizsgálatát tartják meg, 18-ikán pedig a végzett növendékek mutatkoznak be *Gyöngyi* Izsónak *Irma öröksége* című színművében. A jeles iskola több végzett növendéke már el is szerződött elsőrangú vidéki társulatokhoz.

**** Zilahiek Fiumében.** A Fiumei Tisztviselők Egyesülete pompásan sikerült hangversenyt rendezett, amelyen *Zilahy* Gyula, a Nemzeti Színház kitűnő művésze és *Zilahyné-Singhoffer* Vilma működtek közre. A művészpár estjén Fiume egész intelligenciája megjelent és kitűnő ovációban részesítette ugy *Zilahy*t, mint feleségét. *Zilahy* kacagató monológokat adott elő zajos hatással. *Singhoffer* Vilma pedig opera-áriákat énekelt. A művésznő gyönyörű hangja és szép előadása a fumeieket is elragadta. A hangversenyt rendező egyesület nevében gróf *Wickenburg* István gyönyörű csokrot nyújtott át a művésznőnek.

**** Krecsányi nyomorog.** Ez alatt a cím alatt a következőket olvassuk egy vidéki újságban: *Krecsányi* Ignác, a szegedi színház új igazgatója levelet intézett a napokban a szegedi színházi bizottság egyik tagjához, amelyben annak az óhajtatásnak ad kifejezést, hogy milyen szükséges volna a színészet érdekében, ha a vidéki nagyobb városok allandóstanak a színészetet. Akkor aligha fordulna elő az, amit levele végén ír *Krecsányi*, hogy én most több mint századmagammal nyomorgok Maros-Vásárhelyt.

**** A Magyar Színházról.** *Horváth* Zoltánné — *Vukovich* Aranka asszony, a tehetséges fiatal művésznő azt a kérést intézte a Magyar Színház igazgatóságához, bontaná föl a szerződését, amely az intézetnek köti, ahol nem talál tehetségének és ambíciójának megfelelő működési kört. Az igazgatóság ologet tett a művésznő kérésének.

**** Leoncavallo Bohème-je Párisban.** *Leoncavallo*nak *La Bohème* című operája Párisban is előadásra kerül. A dalművet a *Renaissance-színház* készíti elő az ősi évadra.

**** Patti és a községtanács.** *Patti* Adeline, — ez idő szerint *Cederström* svéd báróné — a napokban tért vissza *London*-ból, a hol több hangversenyt adott. *cray-y-nos*-i kastélyába, Wales tartományban. Ezt az alkalmat *Neath* városka községtanácsa arra használta fel, hogy polgármesterével az élén, kivonuljon a művésznő elébe a pályaudvarra. A polgármester pergamentre írott üdvözlő iratot adott a művésznőnek, amely így hangzik:

„A neath községtanács megtisztelve érzi magát, hogy a dal királynőjének hódolatát tolmácsolhatja nemrégiben történt férjhezmenetelő alkalmából és hálat mond mindazokért a jótételekré, amelyekkel a nagy énekesnő ezt a vidéket elárasztotta.”

A hódolati irathoz egy szekrényke volt mellékelve, amelyben öt tucat ezüst kávéskanálcska volt az új báróné címerével. A diva rendkívül meg volt hatva és ezer frankot adott a polgármesternek a város szegényei számára.

**** Sarah Bernhardt ingyen-Hamletje.** *Sarah Bernhardt* a mult vasárnap a párisi tanuló ifjúság előtt játszotta el *Hamlet* szerepét és pedig ingyen-előadásban. A francia tragika ezzel tizezer frank jövedelemről mondott le, csakhogy az ifjúságnak teit igéretét beváltsa.

**** Hercegi korona a dalért.** Párisban nagyon érdekes esküvő volt a napokban. *Bariatinsky* herceg vezetett oltárhoz *Cavalieri* Lina olasz dalénekesnőt. Az orosz hercegnek hercegi koronáján kívül még sok milliója is van.

**** Növendékszínészek vizsgálata.** A *Rákosi*-féle színésziskola vasárnap délután tartja utolsó vizsgálati előadását a Magyar Színházban. Az előadásban *Feuilleton* *Egy szegény ifju története* című színműve kerül színe.

**** Az operaház előadása otthon.** A m. kir. Operaházban holnap (szombaton) este az orosz ballet-társulat vendégléptével a *Lovasság szálláson* és a *Fárvó leánya* című balettek kerülnek színe. A *Telefon* *Hirmondó* az előadást közvetlenül fogja s így az előzetők otthon is végig hallgathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókon.

SPORT.

**** Botrányról botrányra.** A *Condor* *Kerékpár Egyesület*, amely vasárnap nagy botrányt rögzített a kerékpárversenyen, mint a *Kerékpár* jelenti, fölszóló felében van. *Kossuth* Károly, a kör tikára kikelt a vasárnapi botrányhős ellen, ami fölött az elnök.

Feinstingl Ede — botrány lévén az uralkodó planéta — szörnyen megbotránkozott és azt követelte, hogy a tikkart mondassák le, mert három havi tagdíj hátralékkal tartozik. Erre az ülés az elnöknek bizalmatlanságot szavazott, aki azonban mindennek dacára nem mondott le. A szerdai és a csütörtöki zajos éjjeli választmányi ülés, a szó szoros értelmében, elázott. *Baschtyr* Ernő ugyanis fölkapott egy szódászüveget és lespricelte mindazokat, akik vele ellenkező véleményét merésztelték vallani. A Condor Egylet tagjai közül eddig már harmincan bejelentették a kilépésüket.

*. Országos kerékpárverseny. A Magyar Testgyakorlók Köve e hó 11-én, vasárnap délután országos kerékpárversenyt és nemzetközi atletikai viadalt rendez. A versenyek a csömöri-úti millennárius verseny pályán lesznek, s programjuk a következő:

- I. Hat órási kerékpárverseny. I. és II. aranyérem és tiszteletdíj, harmadik: nagy ezüst érem és tiszteletdíj. Minden versenyző, aki 150 kilométer távot fut be, nagy ezüst érmert nyer. Tét: 5 korona.
- II. Száz yardos sifutás. (Handicap.)
- III. Diskosvetés.
- IV. 2000 méteres junior kerékpárverseny.
- V. Egy angol mértföldes sifutás.
- VI. Tandemek point-versenye.
- VII. Egynegyed angol mértföldes sifutás.

Díjazás a versenyek mindegyikében nagy ezüst, kis ezüst és bronzérem. Tét: egy korona. A hatórás kerékpárversenyben hazai legjobb erőink fognak a starthoz állani oly vezető apparátussal, aminő magyar pályán még nem volt látható. Az atletikai versenyekre már eddig is számos külföldi nevezés érkezett. Bővebb felvilágosításokat a rendező egyesület titkári hivatala ad. (VII. Barcsay-utca 5.)

*. *Rohonczy Gida* kétévessel. Törökbecsén nagyon jó kétévessel vannak *Rohonczy Gida* istállójában, olyan jók, hogy egyik-másikról talán már nemcsak sokat is fognak beszélni a turfán. A népszerű sportsman, aki mostanában lóanyagának selejtesebb részével is szép sikereket tud elérni, a közel jövő iránt nagy bizalommal van, bizonyítják ezt legújabb fogadásai is, melyeket a jövő nagy versenyekre kötött. A rokonszenves sportférfi, mint a *Sportélet* írja, ma megfogadta istállóját 100:10.000 ellen az 1900-iki és 100:20.000 ellen az 1901-iki *Derbyre*, győzelemre és helyre külön-külön. Nehéz ölog ugyan magyar idomítóval *Derbyt* nyerni, de a fogadások annyit mindenesetre mutatnak, hogy igen jó anyag van együtt *Török-Becsén*, ami annál nagyobb érdeme *Rohonczy Gidának*, mert egész telivér-állományát ő maga tenyésztette.

*. Némét ló a *Metropole* díjban. A német *Ironie*-t néhány nappal ezelőtt biztos indulónak jelezték a *Freudenauban* holnapután eldülő *Metropole*-díjban. *Culturen*ak és *Lüneke*k ugy látszik jó híre ment *Németországba*, mert *Ironie*t még sem küldték a *Freudenauba*, s így lovaink csak egymás közt küzdenek a 20.000 koronáért.

*. Nyári lóverseny Alagon. A steeplechasek és gátversenyek alkonyát jelenti a holnapi program is, pedig *Alagló*t inkább szép akadályversenyeket vár a turfán, mint kevésbé szép sikversenyeket. Csaknem bizonyos, hogy a holnapi két akadályversenyért is mindössze 1—2 ló indul s jó lesz ha a nap főversenye a *Marquis-gátverseny* egyívé gyűjt a starthoz 3—4 lovat. Ezek közül *Futár* és *Steuermann* lesz a legjobb. A sikversenyek azonban érdekesek lesznek, mindegyikért sok ló indul, egyik-másikban a jobbabból is. Így igen szép verseny várható a gödi díjért *Gyémánt*, *Consort* és *Esthajnal* között és az eladók handikapjéért *Arkádia*, *Eikonogen*, *Yvonne* és *Bugris* között. A kétévés nyeretlenek eladóversenyében *Bolygó*, *Kong Harald* és *Lady Blanche* fognak alkalmazást egymással küzdeni. A holnapi nap típjéi a következők:

- I. *Arkádia* — *Geist-istálló*.
- II. *Ossi* — *Bibereck*.
- III. *Pogon* — *Geist-istálló*.
- IV. *Futár* — *Steuermann*.
- V. *Kong Harald* — *Bolygó*.
- VI. *Gyémánt* — *Consort*.

*. A Derby-meeting. Közeledek vége felé a *Derby-meeting*, holnapon kívül még csak vasárnap futnak a lovak a *Freudenauban*, azután a kisebb pályák veszik a turfót a birodalmukba. Holnap és holnaputánra még egy-egy igen érdekes verseny esik, a *Derby* után az egész meetingnek két legszébb versenye. Holnap dől el a 15.000 koronás és 3200 méteres *Buccaneer* verseny, melyért a következő lovak indulnak:

<i>Napfény</i>	56	lovasa	<i>Rumbold</i>
<i>Cromwell</i>	46	"	<i>Wilton</i>
<i>Datly</i>	56	"	<i>Hesp</i>
<i>A tempo</i>	48 1/2	"	?
<i>Gaspitour</i>	56	"	<i>Hyams</i>
<i>Kavachol</i>	46	"	<i>Marsh</i>
<i>Cid</i>	56	"	<i>Barker</i>
<i>Shannon</i>	66	"	<i>Adams</i>

Csupa jó lovak, sőt egynehány közülök, mint *Cid*, *Sándor*, *Napfény*, *Shannon* és *Cromwell* a legjobb

lótársasághoz számít. Egyenlő teher mellett kétségkívül *Cid* nyerné meg a versenyt, melynek a nagyon hosszú távolság igen megfelel, nem valószínű azonban, hogy a szürke tíz kilogramm teherrelnyit tudjon adni olyan jó lónak, mint a milyen *Cromwell*. *Shannon*nak a terhe abszolút magas, hogy azzal ilyen jó három éveseket verjen. A többi verseny közül szép lesz még az *Aruló*-verseny, mely *Nickerinek* van szánva, az esetre, ha báró *Üchtritz István*-díj jelöltje indul, máskülönb *Leadernek* és *Sándornak* van jó kilátása. A típek a következők:

- I. *Alland* — *Szemere* istálló.
- II. *Lutte* — *Baltazzi* istálló.
- III. *Cromwell* — *Cid*.
- IV. *Balek* — *Malmaison*.
- V. *Nickerl* — *Sándor*.
- VI. *Kup* — *Ladro*.
- VII. *Chryseis* — *Szessély* II.

*. A beszélő újság a lóversenyekről. A holnapi (szombati) bécsi és alagi lóversenyek eredményeiről a *Telefon* *Hörmondó* tudósítónak telefonjelentése alapján már a délutáni órákban részletes tudósítást olvastat fel.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ *A Splényi*—*Engel-ügy*. *Óláh* András vizsgálóbíró mára beidézte magához a pécsi *Engel-cég* tagjait: *Engel Mihályt* és *Engel Adolft*, hogy kihallgassa őket báró *Splényi Ödön* ügyében. A kihallgatásra csak *Engel Mihály* jelent meg. A vizsgálat kiegészítéséhez már csak néhány tanu vallomása szükséges.

§§ *Füri válpör*. A trencsényi törvényszék tegnapi ítéletével szenzációs válpör ért véget. Gróf *Gyulay Sámuel* és báró *Vécsey Alice* házasságát véglegesen felbontottnak jelentette ki a törvényszék. Ismeretes ez a válási ügy a közönség előtt. A grófné, aki százezer forintot és a férjétől ajándékba kapott negyedmillió értékű ékszereket követelte a válás fejében, pert indított a gróf ellen, mire *Gyulay Sámuel* megvonta tőle a tartásdíjat.

A grófné erre — hogy férjét engedékenységre bírja — szerződött a bécsi *Ronacher*-rel, majd más bécsi mulatóhelyekkel; úgy akarta kompromittálni gróf *Gyulay* nevét. A család közbenjárására a bécsi rendőrség mindannyiszor meghiúsította a fellépést. A botrány azonban megvolt és erős érvet szolgáltatott a házasság felbontását sürgető gróf *Gyulay Samu* ügyvédje, dr. *Gyurkovich Gyula* kezébe. A grófnét *Eötvös Károly* védte a válpörben, amely négy évig húzódott és amelyben most hozta meg az elsőfokú ítéletet a trencsényi törvényszék. E szerint a házasság felbontott. *Vécsey Alice* bárónét elítélte a törvényszék a gróf *Gyulay Samu* név viselésétől és elutasította a gróf ellen támasztott igényeit a 100.000 forintot és az ékszereket illetően. A válpör azonban ezzel még nem fejeződött be teljesen, mert a báróné ügyvédje, *Eötvös Károly* felebbezett a törvényszék ítélete ellen.

§§ *Csaló orosz tisztek*. *Pétervárról* jelentik, hogy ott végéhez közeledek egy nagyszabású bünpör, melynek tárgyalása még március 10-én kezdődött. A pétervári katonai törvényszéken, zárt ajtó mögött — reggeli nyolc óratól esti nyolc óráig ülnek két vádlott ül, köztük hat magasabb rangú katona és katonai hivatalnok, akik az ítéletet várják. Az előbbieket teljes díszben vannak. A vád rendszeres hamisításról és sikkasztásról szól. A fő vádlott a kozák testőrezrednek volt parancsnoka, C. gróf. büntérszai az ezredes, néhány tiszt, az intendatúrának és az állami pénztárnak több magas állású hivatalnok. A kozák testőrezred pénztárában, a vizsgálat alkalmával 300.000 rubel hiány mutatkozott, a kincstárt ezenkívül a szállításonak és átvételének kiállított hamis számlákkal is megkárosították. Az említett urak a kis száموkat nagyobbakra igazították ki és az abból eredő hasznát zsebeikbe csuszatták. Ezt a manipulációt már tíz éve üzték, a vizsgálat alkalmával azonban sohasem fedezték föl. Időnkint szárnnyra kelt ugyan egy-egy hír, mely azonban rövidesen elhallgatott. Az ügyet a már kipróbált minták szerint el akarták tüntetni. — *Vanosszky*, a volt hadügyminiszter mindent elkövetett, hogy Oroszország egyik legelőkelőbb ezredének botrányát elkerülje és egyszerűen felszólította az ezred tiszteit, hogy a hiányzó összeget pótolják. Néhány tiszt hozzá is járult, de mindez nem fedezhette a hiányzó pénzt. Amint *Kurapatkin* tábornokot nevezték ki hadügyminiszterre, a már feledésbe menő ügyet a legerélyesebben újból elővette és felelőségre vonta a büntösöket. A katonai körök szerlelet érdeklő a bünpör. Maga *Vladimir* nagyherceg néha felnapokat tölt a tárgyalási teremben. Régi mellékletekkel és költségetekkel a vádlottak mindegyike enyhíteni igyekszik büntet, ezért tart hónapokig a tárgyalás. A car is határozottan kívánja a helyzet tisztázását.

§§ *Szedelgő gépűgnök*. A Kotzó Pál-féle gépűgnak egy volt utazóját, *Albersz Oszkár*t ma okirathamisítás, sikkasztás és csalás miatt vonta felelőségre a budapesti büntető törvényszék. *Albersz Borsos* Istvan zempléni megyei gazdával négy váltó ellenében 430 forintot gépet rendeltetett. Jólval a váltók aláírása után *Albersz* megint meglátogatta *Borsost* és azt mondta, hogy ha a négy hosszú lejáratú váltó helyett két rövid lejáratú ir alá, a gépűgyár olcsóbban adja a gépet, *Borsos* belement a dologba és átadott *Albersznek* két darab, összesen 360 forintra szóló váltót. A szedelgő az egyik váltót rögtön eszkomptáltatta *Tokajon*, a másikat pedig egy

vénzintézetnél akarta elhelyezni, de nem sikerült. Hasonló módon csapta be *Kerakó József* gazdát, akinek a megrendelt gép fejében átvet 6tven forintot váltóját nem küldte be a *Kotzó-gyár*nak, hanem egyszerűen eladta. Mikor mindez kitudt és ellene a budapesti büntető törvényszéken megindult a bünyvádi eljárás, majdnem egyidejűleg hasonló csalások és sikkasztások miatt a rimaszombati törvényszék is felelőségre vonta *Alberszet* és elítélte két évre. A mai budapesti tárgyaláson dr. *Mózes László* védő felhívta erre a törvényszék figyelmét és azt kérte, hogy a törvényszék a már kiszabott két évi fegyházhoz mintegy öszbűntetésűl csatolja az új büntetést. A törvényszék, mely *Agasztó* bíró elnöklelte alatt tanácskozt, elfogadta a védő érvelését és két rendbeli okirathamisítás, egy csalás és egy sikkasztás miatt másfél évi börtönre ítélte *Alberszet*, kinek vizsgálati fogságát 6t hónapban számították be.

§§ *Letartóztatott ékszersék*. *Mayer Samu* ékszersék, aki tegnap *Jándl Kálmán* vizsgálóbíró határozata folytán vizsgálati fogságba került, ma védője ifjabb dr. *Schulhof Géza* felebbezése folytán a törvényszék vádtanácsa szabadlábra helyezte.

TÁVIRATOK.

Bécs, június 9. *Bucher* Brunó udvari tanácsos, az osztrák iparművészeti muzeumnak volt igazgatója ma dében meghalt.

Gastein-fürdő, június 9. Gróf *Paar* főhadsegéd a gyógyfürdő használatá végett ide érkezett.

A bécsi községtanács tünnetése.

Bécs, június 9. A községtanács mai ülésén *Gruber* községtanácsos az iránt interpellált, hajlandó-e a polgármester a kézműves és iparos körök törekvéseit a kereskedelmi szerződések megújítása alkalmából a bécsi községtanács manifesztációja útján előmozdítani.

Dr. *Lueger* polgármester felszólítja az interpellát, hogy erre vonatkozólag indítványt terjesszen elő; 6 minden lehető módon támogatni fogja a törekvéseket.

Dorn községtanácsos indítványát, hogy a kormányhoz kérvényt intézzenek a kiegyezési tárgyalások megszakítása iránt, a városi tanácshoz utasították.

Választások Romániában.

Bukarest, június 9. Az első választótűtlet tegnap választotta képviselőit. A választás végleges eredménye a következő: Megválasztottak 61 konzervatív, 8 junimista, 2 szabadelvű és két független jelöltet. Két helyen pótválasztás lesz. A miniszterek, akik föléptek, mind megválasztották. *Cantecuzene* miniszterelnököt, *Manu* és *Take Joneacu* minisztereket és *Philippescu* volt bukaresti polgármestert két kerületben választották meg. Az ellenzék igen kevés szavazatot kapott.

A hágal konferencia.

Hága, június 9. A brüsszeli konferencia megállapodásait tárgyaló osztály az 55. cikket a következő kiegészítéssel fogadta el:

A semleges államoknak joguk van megengedni, hogy a betegek és sebesültek átmenjenek területükön, ha másképp el nem távolíthatók a harc színhelyéről és pedig azzal a föltétellel, hogy ez az eljárás mindkét hadviselő állam irányában egyaránt alkalmazandó.

A semleges kormány ezeket a sebesülteket és betegeket, mihelyt területére bocsátotta őket, csak annak az országnak adhatja ki, amelyhez tartoznak.

Az osztály azután folytatta az idegen területen való katonai jogok kérdésének tárgyalását. Egyelőre csak ideiglenesen szavaztak a 3., 4. és 5. cikkre fölött. A végleges szavazás csak az egész egyezményjavaslat fölött való határozathozatal után lesz. A mai szavazással a 3. cikket fönntartották és a 4. cikket törölték. Az 5. cikknél egyenlő volt a szavazatok aránya, amiért is ezt a cikket a legközelebbi ülésen újra tárgyalják.

Martens orosz megbízott június 15-ikén a Brit-Guyana és Venezuela között támadt határviellongás ügyében kiküldött választott bíróság tárgyalására Párisba utazik s a tárgyalás befejeztével visszatér Hágába.

Hága, június 9. A békekonzferencia tárgyalásairól szóló jelentések helytelen közlése miatt gróf *Münster* a napokban utasítást kapott annak az indítványnak az előterjesztésére, hogy egy a teljes, mint a bizottsági ülések jegyzőkönyveit mindjárt meg szerkesztésük után tegyék közzé. A konferencia döntését napról-napra várják.

Brüsszel, június 9. A békekonzferencia belga tagjai azt jelentik, hogy a konferencia teljes kudarcra fog végződni.

Az olasz okstrukció.

Róma, június 9. A képviselőház mai ülésén a szélsőbaloldali folytatta az obstrukcióit. Az egész ülést *Del Balzo* és *Bissolati* beszédei töltötték ki. kik a politikai iavaslatok ellen beszéltek.

A bozeni templomszentelés.

Bozen, június 9. Az ünnepélyt tegnap este harangzúgás, tarackdurrogás és a hegyek gyönyörű kilivilágítása vezette be. *Ferenc Ferdinánd* főherceg az első ellenére körül kocsizott a helytartóval; a lakosság mindenütt tisztellettelenül üdvözölte. Ma délelőtt 11 órakor ment végbe a Jézus szivéről elnevezett templom ünnepélyes beszterelése. A főherceg a harangok zúgása közt érkezett a templomba. Fogadására megjelentek a katonai és polgári hatóságok fejei, Valussi hercegpüspök, a papság és óriási közönség, *Zallinger* képviselő beszédére a főherceg így válaszolt:

Örömteljes büszkeséggel vettem ő osztrák és királyi apostoli felségének kegyes parancsát, hogy őt ez ünnepélyen képviseljem. Hisz mindig örömettel szívvel jövök az önök gyönyörű országába, melyért gyermekkorom óta mindig felbogarogott a szívem, midőn atyám emlékeiről beszél, melyeket életének legszebb emlékei közé sorolt. Csodálattal nézek fel ilyenkor az önök égnék tőr hegyeire, e messze kimagasló tanuira és jelképeire az isten, a császár és a haza iránti sok évszázados tirosi hűségnek. Valamint ezek a hegyek soha el nem muló, erőteljes szépségben pompáznak, épp oly változhatatlan Tirol népének szilárdan meggyökerezett, valódi hithűség alapuló, mindenkor kipróbált, fényes hőstettekkel bizonyított császárhűség. Nagy örömmel fogom leírni ő felségének ez ünnepély mely benyomását és nagy örömmel fogom neki jelenteni, mely hatalmasan és rendheltelenül élnek ma is önökben azok az érzelmek, mely biven örök önök mindnyáján atyjaink nehéz napokból származó drága örökét. Isten áldja meg és gyarapítsa ezt a szent örökséget, Isten oltalmazza a szép, a hű Tirolt.

Ezután a püspök átnyújtotta a szenteltvízzel telt főhercegeknek, aki erre bement a templomba, hol az első misét mondták. A mise után a főherceg lakására tért vissza. *Ferenc Ferdinánd* főherceg ebédet adott, amelyen a helytartó, a hercegpüspök, a hadtestparancsnok, a papság, a tábornoki kar és a hatóságok fejei vettek részt. 1 óra 20 perckor a főherceg a lakosság lelkesült ovációját közt elutazott Bécsbe.

A bloemfonteini tárgyalás.

London, jun. 9. A *Times* a bloemfonteini tényállásról szóló mai vezércikkében azt mondja, hogy a tárgyalás barátságos hangja és *Milner* szíves rábeszélése a tárgyalás megbiúsulása nyomán várható veszedelmeket a legkisebb fokra redukálta. *Milner* a nyugalom és Transzvál állandó függetlensége érdekében tagadhatatlanul mérsékelt kívánságokat hangoztatott *Krúger* elnök előtt, de *Krúger* visszautasította ezeket a kívánságokat a transzváli oligarkia érdekében, amelynek követeléséből egy iotányit sem akart engedni. Ha *Krúger*, mondja a nevezett lap, a transzváli utilandereket kívánságuk szerint állampolgárokká teszi, az egész kérdés el van intézve. A *Daily Graphic* értesülése szerint az angol kormány a bloemfonteini tárgyalás balsikere következtében támadt helyzetet rendkívül komolynak tartja. Ha, úgy mond, a dél-afrikai köztársaság tovább is ragaszkodik mostani magatartásához, akkor Angliának nem marad más utja, mint erőszakkal keresni a bonyodalmak megoldását. A helyzet ma olyan, hogy Auglia kénytelen a londoni egyezménynek rögtönös, teljes végrehajtásához ragaszkodni.

A *Daily Chronicle* úgy véli, hogy *Chamberlain* nek az utilanderek kérvényére vonatkozó válasza, amelyet most kell átadni a bur kormányának, nem foglal magában ultimátumot, de minden kétséget kizár arra nézve, hogy utána majd ultimátum fog következni, ha a transzváli kormány nem tesz bizonyos engedményeket.

London, június 9. A *Times*nak jelentik Fokvárosból: A bloemfonteini tárgyalás befejeztével *Krúger* elnök azt mondta, hogy nagyon örül neki, hogy a tárgyalás oly barátságos módon folyt s reméli, hogy jövőre jobban megéri egymást.

Páris, június 9. A *Havas-ügyvédeknek* jelentik Pretoriából: *Krúger* elnök megígérte *Milner* fokföldi kormányzóknak, hogy az angol javaslatokat a *Folksraad* elé fogja terjeszteni. A *Folksraad* valószínűleg zárt ülésben fog tanácskosni ezekről a javaslatokról. Remélik, hogy *Milner* azt fogja ajánlani az angol kormányának, hogy *Krúger* nek a választott bíróságra vonatkozólag tett előterjesztéseit fogadja el.

Botrány a szobránjában.

Szófia, június 9. A szobranje mai ülésének kezdete előtt *Rizov*, kinek mandátumát a legutóbbi ülésen megsemmisítették, erőszakkal behatolt az ülésterembe. A rendőrség közbelépett és dula-kodásra került a dolog, mely alkalommal a vendörök és egyes képviselők összeverekedtek. A szobranje három órai viharos vita után hitelesítette a legutóbbi ülés jegyzőkönyvét, amivel *Rizov* mandátuma végérvényesen megsemmisítettett.

Fogadás a szultánál.

Konstantinápoly, június 9. A szelamlík után a szultán közös kihallgatáson fogadta az összes idegen missziók fejeit, kik tegnapi délután résztvettek a Yildiz-palotában adott ebéden.

Csendélet a Balkánon.

Konstantinápoly, június 9. Török részről azt állítják, hogy a prílepi összeütközés egy bolgár bandának a műve. A szultán *Dimitrov* bolgár ügyvivőnek, akit tegnap a Yildiz-palotába hívtak, tudtára adta, hogy a prílepi eset következményeiért a bolgár kormányt teszi felelőssé.

A kínai bányák.

Peking, június 9. (Reuter.) A franciák Sze-csuán tartomány hat kerületében bányakoncessziókat kaptak. A vállalkozók kötelesek 10 millió taelt előteremteni. Az angol ügyvivő hír szerint tiltakozni akar a koncessziók ellen.

Sztrájk.

Gablonz, június 8. A tannwaldi, dessendorfi és schumburgi szövetségben a sztrájk még egyre tart. A munkaadók 10 %-os béremelést kínáltak a munkásoknak, de a munkások visszautasították az ajánlatot azzal a kijelentéssel, hogy nem hagyják abba a sztrájkot, amíg 20 %-os béremelést nem kapnak.

Közigazgatási táviratok.

Bécs, június 9. A bécsi közsegélytanács nemrég arra kérte a belügyminisztériumot, hogy 120 kilónál könnyebb sertések behozatalát is engedje meg Magyarországra, Horvát- és Szlavonországra és Bosznia-hercegovinára. A bécsi központi marhavására. A belügyminiszter — mint bécsi tudósítónk jelenti — állategészségügyi szempontból elutasította a kérvényt.

Bécs, június 9. A bécsi terménybiztosító tanácsa megállapította, hogy a tavaszra szóló kötések ezen-tul nem mint eddig március 5-től május 15-ig, hanem március 1-től április 30-ig teljesítendő. Elhatározta továbbá egységes osztrák lisztipus létesítését „bécsi buzalisztipus” és „bécsi rozslisztipus” megjelöléssel, az eddig jegyzett úgynevezett „uj típus” helyett. A bécsi buzalisztipus a 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 7½ számú nevet tartalmazza; a bécsi rozslisztipus a 0, 1, 3 számú nevet. Június 15-től már az új megjelölések használandók a bécsi típus szerint létrejövő kötésekénél és azokat hivatalosan jegyezni fogják, minél fogva az eddigi jegyzés elmarad.

Lécs, június 9. A Ferdinánd császár északi vasút igazgató tanácsa *Pallavicini* őgróftól elküldte, gróf *Boos-Waldeck* alelnökök, továbbá *Hönigswald* Józsefet és *Lenz* Alfrédet bizottsági tagokká újból megválasztotta és dr. *Stein* Adolfot bizottsági taggá választotta.

Berlin, június 9. Hir szerint a német birodalmi távirókezelőség a rézárak rendkívüli magassága következtében a rézszükségletet jelentősen korlátozni szándékozik és a táviróvezetéseket egyelőre csak vasdrótból építeti, a telefonvezetéseket pedig rézdrót helyett alumíniumdrótot vagy alumíniummal bevont vasdrótot fog felhasználni.

Berlin, június 9. A birodalmi bank kimutatása június 6-ikáról: Aktívák: Érekeszetlel árfolyamképes német pénzben, aranyrudakban, vagy külföldi érmékben, fontját 1392 márkával számítja, 914,736,000 márka (— 1,486,000), birodalmi pénztárjegyek 25,018,000 (+ 1,500), más bankjegyek 11,920,000 (— 1,879,000), váltótára 746,817,000 (— 20,213,000), lombardkövetelések 70,513,000 (— 5,346,000), értékpapírok 10,559,000 (+ 556,000), egyéb aktívák 62,208,000 (+ 5,047,000). Passzívák: Alapitka 120,000,000, tartalékalapok 30,000,000, bankjegyforgalom 1081,093,000 (— 22,725,000), más napról-napra esedékes kötelezettségek 589,981,000 (— 1,023,000), egyéb passzívák 20,697,900 (+ 608,000).

Berlin, június 9. (Gabanapiac.) Eleinte nyomott volt a hangulat, később azonban észrevehetőleg javult, úgy, hogy buza és rozs tegnaphoz képest csak fél márkával volt olcsóbb. Az idő szép.

London, június 9. A reggeli lapok a moszkva-vindava-ribinszki vasút 2,975,000 font sterlingnyi 4%-os kötvényeinek kibocsátásáról szóló prospektust közlik. A kötvényeket e hó 13-án bocsátják aláírásra I. *Henry Schröder* és társánál 99-es árfolyamon. A kölcsön, amelyért az orosz kormány teljes garanciát vállal, 55 éven belül 1/2%-os törlesztési alappal törlesztendő és 1910. előtt nem konvertálható. A kötvények németalföldi forintokra, rubelre és német birodalmi márkákra is szólhatnak. A kamatok július 1-től számítottak. A kötvények ára részletben augusztus elejéig fizetendő be.

London, június 9. (Gabanapiac.) Az irányzat általában nyugodt. Liszt 3 p.-vel esökkent. Városi liszt 23 sh. 6 p.—28 sh., repceolaj 21 sh. 7 p., ten-geri 18 sh. (eladók). Behozatal: buza 70,000, árpa 33,000. zab 100,000 qu. Az idő hűvös.

Frankfurt, június 9. Árfolyamok májusra. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 225.20. Osztrák-magyar államvasút —. Déli vasút 30.—. Osztrák arany —. Olasz járadék —. Laura-kohó —. Harpeni —. Discont —. Alpési —. Bécsi bankgyűlés —. Csöndes.

New York, június 9. Liszt helyben 2.85. Buza júliusra 79 3/8, szeptemberre 79 3/8, decemberre 80 3/8. Tengeri júniusra 39. 1/8.

Chicago, június 9. Buza júliusra 74 3/8. Tengeri júniusra 33 3/8.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

K. Gy. 6170. Budapest. Magyar derby nincs! Egy időben közönségesen a *Nemzeti Hazafi* díjat szokták osztrák magyar derbynek nevezni, ez azonban teljesen téves elnevezés. Derby alatt ugyanis olyan versenyt értünk, a melynek távja 2400 méter, s amelynek rendszeren nagyobb összegű díj-ért 3 éves lovak tavasszal, egyenlő teher alatt futnak. Már pedig a *Nemzeti Hazafi* díj távolsága csak 1600 méter. Magyar derby alapítása egyelőre nincs tervben, mert a *Magyar Lovaregylet* nem akar konkurenciát csinálni a *Jockey Club für Oesterreichern*ek, amelylyel szoros nexusban áll. Ez a kérdés egyébiránt nem is oly égető, mert az *Osztrák derbyt* évről-évre magyar ló nyeri meg!

F. M. Kis-Marton. Mint a poszonyi rabbi iskola negyedik, vagy magasabb évfolyamához tartozóknak, a védőtvény értelmében joga van a póttartalékba való beosztást követelni. Egyszerűen egy írásos bizonyítványt kell mellékelni a kormánybiztosnál, aki a vizsgaknál jelen van. Rabbi-működési bizonyítvánnyal a tényleges szolgálat teljesítése alól teljesen fölmentik.

K. E. 25. 1. Önkéntesi vizsgálatokat minden hónap harmadik hétfői napján, minden hadtest-parancsnoknál tartanak. 2. A kérvény azon hadtest-parancsnoksághoz nyújtható be, melynek területén a folyamodó állandóan tartózkodik. Mellékelni kell: a születési és személynazonossági bizonyítványokat. A kérvényben megemlítendő, hogy a jelölt milyen nyelven óhajtja a vizsgát letenni. 3. A vizsgáló bizottság tagjai katonai részről: egy vezérkari, vagy csapatállománybeli törziszt és a hadtest területén beosztott három tetteges állományú tiszt. Azonkívül a bizottságba ki van rendelve három középiskolai tanár. 4. Ha csak egy tárgyból bukkik, három hónap múlva, két, vagy több tárgyból való bukkás után pedig csak egy év múlva ismételheti meg a vizsgát.

B. I. Szabadka. Sem irnok, sem irodatiszt, sem irodaigazgató magasabb fizetési osztálya előléptetésére, az igazgatási költségvetésben nincs előirányzat.

P. R. Budapest (József-körút 7.) Sziveskedjék e rovat vezetőjét valamelyik délután 5—8 óra között a szerkesztőségben meglátogatni.

I. K. 8. Dohánygyárak vannak: Budapestben (három), Debrecenben, Egerben, Fümedben, Kassán, Kolozsvárt, Pápan, Poszonyban, Sátoralja-Ujhelyen, Selmecen, Szegeden, Szepsi-Szent-Györgyön, Szent-Gotthárdon, Szomolnokon, Temešvaron, Zagrabbán és Zengeren. Mindegyiknek külön-külön igazgató-sága van.

P—r. Szerkesztőségünkben az a szokás, hogy a beérkezett leveleket, mielőtt azokat elintéztük, megsemmisítjük. Ez a sors érte K. J. ur levelét is, amelyben az ön nagybátyja felől kérdőzködött s egyszersmind közölte velünk azokat az információkat, melyeket neki a World szerkesztősége maga küldött. Most, hogy az ön levelét vetjük, a papirkosárban utána néztünk a levelnek s véletlenül meg is találta még. Ha a diszkreció nem kötelezne bennünket, mindjárt ide is íránk K. J. ur nevét. Így azonban legyen türelmem néhány napig, míg erre a fólhatalmazást meg nem kapjuk. Akkor esély megadhatjuk K. J. ur omét, sőt talán a kérdéses levelet is megküldhetjük.

Igazság. Már első levelére megirtuk s most ismétéljük, hogy rosszul van értesülve. Az a betörő még mindig fozsagban van s előreláthatólag esziendőig nem is kapja vissza a szabadságát. Ami a fogadás dologát illeti, azt az nyerte meg, aki azt állította, hogy igen szabad az egyes önkéntesnek egy közkatonával vagy közkatonával lett altiszettel nyilvánosan erintkezni.

W. Zs. Áraap. Csak akkor lehet folyamodni, ha pályázatot hirdetnek. Posta-gyakornok 400—500 forint fizetést, iroda-segédizst 500—700 forint évi fizetést és 150—300 forint lakpenzt, tiszt és segédelenőr 800—1000 forint fizetést; és 175—350 forint lakpenzt kap s így feljebb.

Kiváncsi. Temesvár. A kérdezett álnövek alatt a következő istállótulajdonosok futtatnak: *Mr. Dorryt: Keller* és *Negedy* (gyárosok); *Mr. Duke: Csétei Herzog Péter*; *Mr. Neumarkel* lov. *Kutschbach* Sándor; *dr. Day: dr. Markowski* bécsi orvos; *Mr. Adrien: Meszlényi* Adrienne; *Mr. Siton: Strasser* Alfréd; *Mr. Lincoln: Rosenberg* Gyula; *Capt. Gaston: lov. Guttman*; *capt. George: Meichl* György (*Dreher* Antal veje).

K. J. V.-Fordány. Pulitzernek egy rokona levelében fordult hozzánk, mondanók meg neki, ki kérdőzködött nálunk Pulitzer felől s mik azok az adatok, melyeket az illető a World szerkesztőségétől kapott. Szíves fólhatalmazást kérjük, hogy a kérdőzködő előtt megnevezhessük s esetleg levelét is megküldhessük neki.

KÜLÖNFELEK

Névtelen fejfa.

Íde temettek
Szívem közepébe,
És ez a temetés
Nagy csőndben ment végbe.

Légy nyugodt, nem írom
Neved a fejfára,
Ez az én nagy gyászom
Nem tartozik másra.

S így ha rólad néha
Egy-egy bús dalt írok,
Nem tudja meg senki
Benne kiért sírok.

Gara József.

† A legkurtább székfoglaló. A párisi tudományos akadémián mindenestre az epigrámmairól aires Piron tartotta volna, ha erre egyáltalában sor került. Egyszer szó volt arról, hogy bevalaszszák Píront, aki éles nyelvvel sok ellenséget szerzett már magának. Csakhogy Voltaire attól tartott, hogy ez a Piron még arra is képes lenne, hogy székfoglalójában az akadémiát és tagjait is kicsufolja. Azért elhatározták, hogy csinján bánnak a dologgal. Abban állapotok meg hogy elküldenek előbb valakit hozzá, aki puhatólózék. A követséggel de la Ville abbé bízták meg. Piron oda volt, meg volt hatva a megtiszteltetéstől, s az abbé kijelentette, hogy megválasztása bizonyos, ha előre tudni fogják a székfoglalóját.

— Egy hét alatt kész lesz! jelentette ki Piron:
— És meg fogja mutatni nekem.
— A legnagyobb örömmel.

Egy hét múlva pontosan beállított újra az abbé.
— Elmondom önnek a székfoglalómat — így szólt Piron — nagyon rövid. Az elnök fel fog állani és ezt fogja mondani: „Piron ur, az akadémia tagjai sorába választotta.” Arra leül. Én pedig mélyen meghajlok és elmondom beszédemet: „Elnök ur, köszönöm.” Arra az elnök újra feláll és így szól: „Nincs miért.”

Ezért nem választották be Píront az akadémiába.

† Az udvarias tüzértiszt. A connaughti hercegné nemrégiben együtt volt az urával Egyiptomban. Történt, hogy a csapatsejmel, amelyet a herceg Omdúrman előtt tartott, a hercegnének, aki lóháton volt jelen a szemlén, egy kis kellemetlenség akadt. Hirtelen elszakadt lovának a kantárszára, s minthogy a bajt nyomban nem lehetett reparálni, hát egy agyutalpból valamiféle gyaloghíntőt rögtönöztek a hercegasszony számára. Egyiptomi tüzerek

„állukra kapták a legkülönösebb gyaloghíntőt, amelyen hercegasszony valaha ült. A kis csapatot egy tiszt vezényelte, aki kinyitott valamit az angol nyelvhez. Utközben a hercegasszony kedves volt és egyszer csak azt mondta a tisztnek:

— Reménytelen, hogy az embereinek nem fogok nagy fáradságot okozni.

A tiszt pedig így felelt:

— Ó dehogyan, fenséges asszonyom! Hiszen nem nehezebb az ágyunál, amelyet nekik hordani kell.

A hercegné nem folytatta a diskurzust. Hirtelen elgondolta, hogy az említett ágyu legalább is öt mázsa.

† Telepátia. Olasz lapok közlik egy Peccoraro nevű urnak a levelét, amelyet Pecci bírnok, aki mint XIII. Leó ül jelenleg a pápai székben egy nappal a legutolsó konklave előtt kapott Nápolyból. A levél így szól:

Feleségem, aki néhány esztendővel ezelőtt halt meg, ma éjjel álomban megjelent nekem és jelentette, hogy Eminenciát csaknem egyhangulag pápának fogják megválasztani. Ambar nem vagyok abban a szerencsés helyzetben, hogy Eminenciát ismerne engem, mégis bátorkodom közölni önrel ezt a hírt, meg lévén győződve, hogy örömet okozok vele. A feleségem csak ritkán szokott megjelenni nekem álomban, de amit ilyenkor jövendölt, az mindig beteljesedett. Csak egy kőgyet kérek eminenciától, hogy abban az esetben, ha megválasztják csakugyan pápának, én legyek az első, akinek az apostoli áldást megadni kegyeskedik.

Peccoraro.

Ez aztán telepátia! — kiáltják fel sokan, mikor ezt a levelet elolvassák. A római „Tribuna“ ellenben erre a levélre elmondja a következőt: Ismerünk egy barátot, aki minden héten előre megmondja, hogy micsoda számot fognak a lutriban kibuzni. Ezt pedig nagyon egyszerűen csinálja. Fölösztja a lutri kilencven számát titkos művészetének bálumói között, úgy hogy mindegyik más számot kap. Valamelyik aztán csak nyer. Attól tartunk, hogy a derék Peccoraro is ezt az egyszerű módot alkalmazta. Mert hát ki akadályozta volna meg őt abban, hogy a fínt említett levelet az anyaszentegyház mind a hetven bibornokának megküldje? A telepátia sok más esetének is ilyen módon lehet a végére járni.

† A zománc. Nem az a zománc, amely kellemesen von be valamit, hanem egy igen veszedelmes zománc. A British Medical Journal cikkezik a zománczott fősződedényekről, amelyek nélkül talán pines is háztartás a világon. Az angol orvosok erősen kikelnek ez ellen az edények ellen, főképp pedig a zomántra hívják fel a figyelmet. Ha az ilyen edényt már kis ideig használták, akkor nagyon könnyen pattognak le róla éles darabkák, amelyek az ember

belsejében nagy veszedelmeket idézhetnek elő. Egy angol orvos legutóbb egy szakácsot gyógyított, akinek ilyen zománcos edény tisztogatása közben egy darab zománc jutott a körme alá, s ott veszedelmes sebet idézett elő. És az óvakodás nagyon bajos a letőredezett zománc-darabkával szemben, mert nagyon nehéz megkülönböztetni azokat az edelekek részcseckéitől.

† Nincs többé boldogtalan házasság! Ez már beszéd. Baltimoreban kitalálták, hogy lehet megelőzni a szerencsétlen házasságok létrejöttét, amelyek pedig nagyon szép számban teremnek ezidőszert szerte a világban. Baltimoreban egyesület alakult erre a célra. Tagja lehet minden legényember, aki nem bizik magához, hogy a maga erejéből meg tudja teremteni életé boldogságát. „A több szem többet lát“ elvén nyugszik az egyesület. Ha a tag éri, hogy a szerelem menthetetlenül környékezi a szívét, s van is elég bátorsága ahhoz, hogy ezt az egyesületnek bejelentse, akkor az egyesület megkezdi a „nyomozást.“ Tudakozódik az ideál felől, kipuhatól minden legesekélyebb körülményt. Ha aztán beszerzett minden adatot, akkor kijelenti a szerelmes tagtársnak, hogy most már szabad az út, tessék közeledni a leányzóhoz s ha kell, akár mindjárt meg is kérheti, biztos a jövője. Ha ugyan a szerelmes tagtárs győzte türelmmel, amíg az adatokat összegyűjtötték s nem döntötte el már minden alapszabály ellenére maga a sorsát.

† Pokolgép a szunyogok ellen. A nyári üdülés e legapróbb, de legszemtelenebb állatok bizonyos, hogy méltán felhívják az irtó harci kedvet maguk ellen. Most korszakot alkotó találmánnyal állt elő egy bécsi ember, Theodor Kemp nevű, s legalább azt állítja, hogy a szunyogok ellen való védekezést végreképpen megoldja az ő találmánya. Kétféle apparátust mutatott be. Az egyik, a nagyobbik, a kertekben való hadjáratra alkalmas. Olyan, mint egy csinos kézi kocsis, s kerekei között egy fűtőkészülék van elhelyezve. A kocsiban egy katlan rejtőzik, benne színültig víz s abban bizonyos porok, amelyek eddig még a felfaláló titkát teszik. Oldalt egy cső nyulik ki, amely trombita alakban végződik, s az öblös nyílason át rettenetes gőzök áramlanak ki, ha a tüzelő-készülék működik. És ezek a gőzök állítólag a szunyogoknak tömeges halálát idézik elő. Szobákba és a verandákra kisebb formájú gépet szánt a felfaláló. Egy kis kávéfőző masinához hasonló s felül tölsérrrel van ellátva, ahol a gőzök kiáradnak. Ezek a gőzök a felfaláló kijelentése szerint a szunyogokra föltétlenül halálhozók, ellenben az emberre nézve nemcsak hogy nem ártalmasak, hanem ellenkezőleg üdítő hatással vannak, mert a levegőt tisztítják.

REGÉNY.

MARIETTE.

(23) — REGÉNY. —

Írta: MARTOS FERENC.

Július 8.

Egy napig, — egy óráig, — egy percig sem tovább e városban! Fojt, megöl a levegője. Férjem ijedten kérdezi, beteg vagyok-e? Utazzunk el Velencéből! Hová? Mindegy, akárhová, csak innen el, el!

Július 10.

Toscana bűvös völgyén száguld gyorsvonatunk. Bologna, Firenze, Siena mögöttünk maradnak. Narancs- és olajligetek illata száll a légben... tovább! tovább! Hová? Meddig? Hol pihenünk meg? Istenem, hol pihenhetünk meg? Nincs bátorságom, gyáva vagyok a halálra. Hát élni, tovább... De nem itt, hol minden lépés ama rettenetes éjszaka emlékét idézi fel. Holnap a tengerpartra érünk, mondja férjem, s aztán hová? Van-e célja utazásunknak? Szálljunk-e hajóra Grossetóban? Utazzunk tovább?

— Utazzunk — haza... —

Július 13.

Itthon vagyunk tehát. A park százados tölgyei köszöntve bólogatnak felém, a méltóságos jegenyék hajlonganak, a platánok s diófák örvendezve rázzák meg lombjukat: Isten hozott, kedves kis urnóknál! Az iratosi kastély új köntösbe bujt tisztelemre, a bástyák repedt, ósdi falát újjá építették, a tornácrol puha szőnyeg vezet a parkba, minden ajtó nyitva s a cseléd-ség teljes díszben a főkapu előtt: így várta Ira-

tos urát és urnőjét, kiket gyönyörű négy paripa röpitett haza a csabai pályaudvarból.

Itthon vagyunk, új otthonomban. Milyen boldogságot, nyugalmat, békeséget jelent ez a szó másoknál. Szegény emberek, akiket sujt az élet vihára, megpihennek kis fészükben; szolgák, akiknek mindenki előtt görnyedezni kell, emelt fővel állnak meg a küszöbön, mely az övék; üldözött, megtépett alakok, az élet nyomorultjai, boldogan simulnak össze akomény fekvőhelyen: puhává teszi azt a szerelem. Csak nekem, szerencsétlennek, nem nyújt nyugalmat, békeséget, szerelmet ez a gyönyörű hely. Árvának, elhagyottnak s méltatlannak érzem magamat a boldogságra. Pedig milyen boldog lehettem volna itt, ebben a paradicsomban, az ő közepében, kinek sápadt, szép, szomorú arcú oly gyakran kísért most már álmaimban. Minő vétkekért kell így bűnhődnöm, Tantaluszként, kinek szeme elé tartják a boldogság képét, mindazt, a miről valaha álmodott, legtitkosabb vágyai való-sulását: nézd, itt van, előtted érezzed közelségét, nyujtsd ki utána karodat és bár csak egy lépést kellenek tenned, hogy mindez a tiéd legyen — ne tudd megtenni azt az egy lépést!...

Alkonyatra járt már az idő, amikor a kastélyba érkezünk. Férjem szótalan s merengő volt az uton. Különös szomorúság vett erőt rajtam is. Csak amikor már közel jártunk a kastélyhoz, mutatott oda, a lombkoronák közül kiemelkedő lovagvárszerű épületre:

— Az ott az iratosi vár.

Majd halkán hozzátette:

— Anyám és nagyanyám s a többiek is, családunk ősasszonyai, mindnyájan itt éltek le házasságuk első éveit. Reméltem, hogy maga is meg fogja szeretni ezt a kis félreeső zugot. Nagyon alkalmas azoknak, akik szerelmesek, — vagy boldogtalanok...

Gyöngéden megfogtam a kezét:

— Edes, jó barátom, de én szeretnék itt nagyon, nagyon boldog lenni!

Félra fordult s kezét elvonta tőlem.

— Ennek nagyon örülök — szolt hidegen. Vigyáznai fogok, hogy ne untassam sokat, ne rontsam el a jókedvét és ne zavarjam szórakozásaiban.

A terrasz előtt inas és komorna várakozott ránk. Kisegítettek a kocsiból s elszedték podgyászuunkat.

— Rendben van minden? — kérdezte férjem.

— Igenis, méltóságos ur. A kék szoba el van készítve.

— Jól van. Hol vacsorálunk?

— A kis étkezőben terítettünk.

Gyönyörű lépcsőzetet át jutottunk az étkezőbe. Sötét, ó-német stílusban faragott szoba volt, mennyezet, falak, ajtók egyforma faragással, mind fából. Nehéz, hatalmas burtok, kintalé, pohárszék, ágbogas kandelaberek, ezüst tálcák, a falakon fegyverek, korszók, vadásztrofeumok.

— Azt hiszem, — szolt a férjem, — legokosabb, ha most mindjárt eszünk valamit. Ugyis későre jár az idő, maga fáradt, jó lesz mieelőbb nyugalomra térnie. Holnap ráérünk megtekinteni a kastélyt. Borbála, — intett a csinos, fekete ruhás komornának — maga segíteni fog majd a bárónénak és teljesíti a parancsait.

— Igenis, méltóságos ur.

Ezüst-tálcákon hozták a vacsorát, s étkezés közben férjem a kastély történetéről s a családjáról beszélt. Hajdanán rablólovagok fészke volt ez a vár s réme a környéknek. A kuruc-labanc időkben Oeskey generális ide vette be magát tíz-husz emberével s két napig feltartott egy egész labanc armádiát. Később, hogy elpihentek a háborus idők, hadi jelentőségéből mindjobbban vesztett a vár. Régi urai elpusztultak, a kincstára szállott, s végre Mária Terézia ajándékozta Békéssy Sámuelnek, egy jó adomáért, melylyel egy ízben ő császári és királyi felségét jól megnevetettnie sikerült.

Elmondta az adomát is, de már igazán nem emlékezem. A fáradság elbágyasztott s szem-

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaság májusban 1425 darab balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesset 11.881.626 korona, rokkantsági esetére 17.524.344 korona és mulékony keresetképtelenség esetén 8699 korona napi kártalanításra biztosított összegéről szólnak. Ugyanebben az időszakban összesen 708 balesetet és pedig 9 halálesetet, 35 rokkantsági esetet és 664 mulékony keresetképtelenségi esetet jelentettek be a társaságnál.

Fizetéképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Fehér Pál kereskedő Nagy-Kanisza, Susstercio E. és társa cég Görz, Tomz Milán kereskedő Otovác, Tran Wolf Eisig kereskedő Sambor, Trauner Henrik kereskedő Bécs, Liebisch Wencel kereskedő Virdorf, Varga Jenő fűszerkereskedő Lengyelóti, Löffler Márkus kereskedő Klathán.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapest 16.25 forint pénzben, 16.50 forint áruban. Bécsben az irányzat változatlan. A kontingentál kész-áru 17.80 forint pénzben, 18.20 forint áruban.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borju 1376 darab, leölt borju — darab, növendékmarha — darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzékek: Belföldi élő borju 27-33 krtól 34-40 krajcárig, kivételesen 41-43 krajcárig, elsőrendű — krajcár, növendék marha — kr. Élő bárány — forintig páronkint. A vásár hangulata tegnapoz képest változatlan volt.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonsumvásár árjegyzése 1899. június 8-án. Készlet 574 darab. Érkezett 737 darab. Összesen 1311 darab. Eladott 659 darab. Maradt 652 darab. — Napi árak: 120-180 kgr. sulyban 46-48 krajcárig, 220-250 kgr. sulyban 46-47 1/2 krajcárig, 320-380 kgr. sulyban 45-47 krajcár. Öreg nehéz páronkint 400-560 kilos 42-44 krajcárig. Malacok 38-40 krajcárig kilónkint. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, június 9.

Mérsékelt kínálat és jobb vételkedv mellett a hangulat kedvezőbb lett. Forgalmazó került 25.000 métermáza buza, amelyért 5 krajcárral magasabb árakat fizettek. Az üzlet irányzata szilárd. Egyéb gabonaművekben a forgalom csekély volt és az árak nem változtak.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79.2 k. 9 frt 72 1/2 kr. 300 mm. 79.2 k. 9 frt 65 kr. 100 mm. 79 k. 8 frt 40 kr. 200 mm. 79 k. 9 frt 60 kr. 200 mm. 78.5 k. 9 frt 75 kr. 100 mm. 78 k. 9 frt 70 kr. 100 mm. 78 k. 9 frt 45 kr. 2000 mm. 78 k. 9 frt 50 kr. Felső-tiszavidéki: 100 mm. 77 k. 9 frt 55 kr. 100 mm. 77 k. 9 frt 50 kr. Fejérmegyei: 1400 mm. 77.3 k. 9 frt

65 kr. 600 mm. 77.3 k. 9 frt 05 kr. 1050 mm. 76 k. 9 frt 52 1/2 kr. Pestvidéki: 180 mm. 80.5 k. 9 frt 76 kr. 200 mm. 78.5 k. 9 frt 40 kr. 100 mm. 77.6 k. 9 frt 50 kr. 100 mm. 78 k. 9 frt 50 kr. 300 mm. 78 k. 9 frt 50 kr. 300 mm. 76 k. 9 frt 50 kr. 400 mm. 77 k. 9 frt 65 kr. Felsőmagyarvidéki: 300 mm. 78.5 k. 9 frt 45 kr. 300 mm. 78.5 k. 9 frt 45 kr. 100 mm. 77.5 k. 9 frt 45 kr. 500 mm. 78.3 k. 9 frt 47 1/2 kr. Bácskai: 250 mm. 76 k. 9 frt 40 kr. 2000 mm. 73.4 k. 9 frt 20 kr. B.-Almási: 1100 mm. 73.4 k. 9 frt 17 1/2 kr. Bajai: 250 mm. 73.4 k. 9 frt 15 kr. 2000 mm. 72.5 k. 9 frt — kr. Tolnai: 1300 mm. 77 k. 9 frt 40 kr. 1300 mm. 76 k. 9 frt 45 kr. Marosi: 500 mm. 76 k. 9 frt 65 kr. 4700 mm. 75 k. 9 frt 30 kr.

Mind 3 hónapra. Rossz: 400 mm. 7 frt 10 kr. 200 mm. 7 frt 07 kr. Arpa: 100 mm. 6 frt 07 kr. Tengeri: 200 mm. 4 frt 35 krajcár. Készpénzfizetés mellett. A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektolitronkint és kilogrammonkint.

Table with 4 columns: Buza (6), borsó, rozs, zab, tengeri búza, reepe. Rows include various grades and prices per unit.

A határidőfolyamat folyamán a következő kitételek történtek: Buza októberre . . . 8.68-8.76-8.73-8.80-8.82 Rozs októberre . . . 6.80-6.92-6.89 Zab októberre . . . 5.51-5.53 Tengeri májusra 1900. 4.83-4.85 Tengeri júliusra . . . 4.61-4.64-4.62 Repce augusztusra . . . —

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Buza júliusra . . . 9.10 pénz 9.20 aru Buza októberre . . . 8.80 . . . 8.80 Rozs októberre . . . 6.89 . . . 6.90 Zab októberre . . . 5.52 . . . 5.54 Tengeri júliusra . . . 4.62 . . . 4.63 Repce augusztusra . . . 12.55 . . . 12.65

Délután fél 5 órákor zárul: Buza októberre . . . 8.85-8.86 Rozs októberre . . . 6.92-6.93 Tengeri májusra 1900 . . . 4.82-4.83 Tengeri júliusra . . . 4.62-4.63 Zab októberre . . . 5.54-5.56 Repce augusztusra . . . —

pillám akaratlanul le-lecsukódtak. Kezet csókolts gyöngéden jóéjszakát kívánt.

— Borbála, vezesse fel a bárónét a hálótermébe.

— És a méltóságos ur? — Nekem a férjiszobában ágyazzanak.

A komorna, mintha nem érteite volna, meglepetve nézett.

— A méltóságos urnak . . . nem a méltóságos asszony szobájában . . . méltóztatik? . . . dadogta.

— Mondtam már, — kiáltott — hogy a férjiszobában alszom. Ma és mindenkor. Érteite? Azzal, mintha restelt volna több magyarázatot adni, hirtelen felkelt az asztaltól s eltávozott.

A komorna különös, kutató pillantással nézett rám.

— Parancsol nyugalomra térni? — szólt meghajolva.

— Kérem, vezessen a szobámba.

Óriás, üres termen át kellett haladnunk, melynek minden zugában páncélok, vérték, vasöltözetek állottak, a falak pedig tele voltak agyagva ósdi képekkel, ódivatu frizurás asszonyságokkal, hajporos és sisakos lovakkal. Ezek mind, a gyertya halvány világosságában, ijesztőn, mogorván pillantottak rám, a jövővenyre. Milyen jól esnek most az uracsám erős karjába fogzokni! — gondolám. O megvédelmezne ezektől itt s elűzné a kísérteteket.

Kis szőnyegajtót tárt fel a komorna s bevilágította, szólt:

— Ez a méltóságos asszony szobája. A méltóságos ur utasítását nyomán rendeztük be.

... Sikoltva tántorodtam meg. Almodom-e? Hiszen ez az én édes, fejlethetetlen kék szobácskám, amelyben leánykorom legszebb idejét éltem! Ott az aranyos ágyacska, fölötte az én szép Madonnám, bánatos, jóságos tekintetével, mintha szemrehányást tenne, hogy oly régen nem fohászoktad hozzá! Az ágy fejénél az olvasó, sarokban az imazsámoly, amott a kis

zongora, ott az asztalkám, a napló . . . Minden, minden a régi, mintha nem történt volna semmi azóta, hogy kiléptem beöle, csak én változtam meg, ah! én nem vagyok többé a régi!

Sokáig, némán álltam ott, a szoba sarkában, mintha félnék, hogy ha még egy lépést teszok, hát elszökik a tündéralom. Valami szorította, fojtogatta torkomat. Aztán odaborultam az imazsámoly elé s kitört belőlem a sírás, csuklón, szagatórn, keservesen, hosszan . . .

Puha balzsamos érintésre eszméltem. Homlokomat gyöngéd kéz simogatta s könnyeimet törölte. Borbála volt, ki már is úgy becézett, mint elkenyézett kis gyermeket.

— A méltóságos asszonynak legjobb lesz ágyba feküdnie, — szólt, — az utazás bizonyára megviselte.

— Mindjárt, Borbála, mindjárt.

Nagy megkönnyebbülést éreztem, hogy jól kiserint magamat, szinte mosolygni szerettem volna.

— Oh, milyen szép itt minden.

— A méltóságos ur rendelte így.

Igen, az édes, aranyos, figyelmes ember, minden férfiak legszeretettelőbbjé, minden férfiak leggyöngédebbjé, aki pillantásainat eliesi és gondolataiban olvas! Szegény, jó férjcském, mennyi örömet szerezett nekem s mennyi bánatot okozok néked mindezért cserébe!

Borbála felnyitotta az ablakot s a parkból üde, friss levegő áramlott be, rózsák és rezedák illata. Holdfény éjszaka volt, a sűrű lombok közt versenyt csatogtak a fülemilék. Lenn, egy sötét bokor árnyékában, izzó piros pont látszott. Valaki szivarozik ott lenn. Idegesen, élénken szívja, látszik erősebb szikrázásából. Mozog, fel és alá jár. Nem találja helyét. Nem talál nyugalmat. Oh! Miért nem futatok oda hozzá, hogy összecsokoljam szép, szomorú homlokát s fejemet ráhajszam dobogó mellére! . . . Örök, rémséges tálalom él a tőle. Vagy talán mégis volna megváltás? . . .

A budapesti értéktőzsde.

A tőzsdére érkezett hírek szerint a kiegyezés ügyében váratalan kedvező fordulat állott be, úgy, hogy annak létrejöttét ma már biztosra veszik. Ezen körülmény hatása alatt a mai tőzsde megnyitáskor általános vételkedv jelentkezett és az értékek a tegnapi zárathoz képest hamarosan szép avanccot értek el.

De ez a föllendülés nagyon rövid életű volt, mert mielőtt Béccsel a telefonösszeköttetés megkezdődött, kitűdött, hogy ott egyelőre nem megy a lelkesedés, de azonkívül a spekuláció itt is belátta, hogy kívülről nem igen jön támogatás; ez elég volt ahhoz, hogy a realizálási hajlam lépjen előtérbe, úgy, hogy az elért áremelkedés rövid idő alatt el is vesztett.

Nagyjában nem is lehet tehát különös árváltozásokról jelentést tenni, egyedül rimamurányi részvény volt a berlini vaspiacl szilárdságára 1/2 forinttal emelkedő.

Az előzősde kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.75-389.75. Osztrák hitelrészvény 360.60-361.20. Osztrák-magyar államvasuti részvény 359.40-359.70. Jelzálogbankrészvény 250.50-251.25. Leszámitolóbank 260.50-261.50. Villamos városi vasut részvény 218.—. Déli vasut 67.50. Közuti vasut 379.—-379.50 forinton.

A déli tőzsde változatlan.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.25-389.15. Osztrák hitelrészvény 360.40-360.75. Koronajáradék 97.07-97.15. Jelzálogbank 250.50-251.—. Leszámitolóbank r-t. 309.75-310.25. Déli vasut 67.50. Közuti részvény 379.—-379.50 forinton.

Az utdősde irányzata alacsonyabb külföldi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett gyenge maradt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 360.50-359.55. Magyar hitelrészvény 388.50-388.—. Osztrák-magyar államvasut 359.25-358.60. Rimamurányi vasut 310.25-310.— forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 359.60 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Table listing exchange rates for various banks and institutions like Magyar Általános Hitelbank, Osztrák Hitelintézet, etc.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with columns for Magyar Államadósság and Osztrák Államadósság, listing various financial instruments and their values.

Table for Idegen Államadósság, listing foreign debt instruments and their values.

Table for Más kölcsönök, listing other loans and their values.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Table listing various types of promissory notes and bonds, such as Budapesti intézetek kibocsátása, and their market values.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi június hó 10-én

Az első vihar.

Színmmű 4 felvonásban. Irta Herzog Ferenc.

Személyek:

Litva Sándor	Gyenes	Szentmiklós	Egressy
Olga	P. Márkus	Kopeczkyné	Boér
Béni	Zilahi	Gina	Meszlényi
Lorántfy	Csillag T.	Föderész	Abonyi
Lorántfy Lehel	Dezsó	Hadnagy	Nádai B.
Dobó Oszkár	Császár	Péter	Körösmései

Kezdte 7 1/2 órakor.

Vasárnap Zsolt vezér ifjúsága.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szombat, 1899. évi június hó 10-én.

A szentpétervári orosz császári operaház balletje tagjainak hatodik vendégjátéka:

Lovasság szállásán.

Ballett 1 felvonásban Petipa Marius balletmestertől. Zenéjét szerzte Armsheimer János.

A fárós leánya.

Ballet Petipa Mariustól. Zenéjét írta Pogni.

Táncgyelegek.

Kezdete 7 1/2 órakor.

Vasárnap Krakói lakodalom. A kalóz. Táncgyelegek.

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi június hó 10-én.

Az „Arany Kakas“.

Böhöz 3 felv. Irta Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarosította Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Julia	Haraszthy H.	Klárius	Nógrády
Fürge Antal	Hegedűs	Dr. Gyárfás	Góth
Dachsmayr	Szathmáry	Müller	Tapolcai
Erzsi	Kalmár P.	Flóris	Gyöngyi
Liza	Rostagni	Treszka	Sugár M.
Horráth	Gál	Köröms A.	Kazaliczky

Kezdete 7 1/2 órakor.

Vasárnap Az Arany Kakas.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi június hó 10-én.

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Han. Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzte Sidney Jones.

Személyek:

Antónia	Szelepesényi	Diomed	Raskó
Irta	Blahe S.	Silvius	Lubinszky
Pomponius	Solymosi	Manius	Ujvári
Holidorus	Kovács	Lollius	Várnai
Aspasia	Kürty	Curinus	Ternyey
Archias	Kenedich	Melanopis	Csotai

Kezdete 7 1/2 órakor.

Vasárnap d. u. Soly mosi színészkolajának jótékonyólvu vizsgálati előadás. A görög rabszolga. Falusiak. Egy kis vihar. Este: Holtomiglan.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi június hó 10-én.

Vasuti baleset.

Énekes bohóság 3 felvonásban. Irta Faragó Jenő. Zenéjét szerzte Donáth Lajos.

Személyek:

Dákó	Rózsahegyí Lidi	Gombaszögi	
Emma	Rákai	Anna	Béres
Sári	Komáromi	Rostopcsin	Dezserý
Gyöngy	Füredi	A szerző	Sarjai
A hószeser,	Iványi	A kritikus	Várdaí
Morzsa	Mátrai	Szeresposztó	Paláshty

Ezt megelőzi

Robinsonok

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Makai Emil. Kezdete 7 1/2 órakor.

Vasárnap d. u. Rákosi Szidi színészkolajának vizsgálati előadásúlv: Egy szegény ifjú története. Este A Gyurkovics-lányok.

FOVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavárosban.

Szombat, 1899. évi június hó 10-én.

Jáfet 12 felesége.

Operetta-vandeville 3 felvonásban. Irta: Antony Mars és Maurice Desvallieres. Fordította Makai Emil. Zenéjét szerzte Victor Roger.

Kezdete 7 órakor.

Vasárnap d. u. Háromláb kapitány, este Felhő Klári.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szombat, 1899. évi június hó 10-én.

Új betanulással és új diszletekkel és jelmezekkel

A Mikadó.

Angol operetta Sulivántól. Kezdete 7 órakor.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo. A mulató 16 fokra szellőztetve van. Kezdete 1/2 órakor, vége 12 órakor.

Ma

Először!!

Miss Charmion

az ő egyedüli és felülmulthatatlan mutatóványaiban. Egy boudoir-jelenet a trapézban vagy átváltottató jelenet a levegőben, a modern világ legpikánsabb és legbájosabb artístánéja. Mellette kitűnő mutatóványai az 3 új juniusi művész erőknék.

Miss Charmion

csak rövid időre van szerzőtve. Továbbá először!!

Tag und Nacht

énekes bohóz 1 felvonásban D. L. Heimtől.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAPIAN PAPIAN PAPIAN

1. Összehajtható vasgőz 3 márcsol	10.-	1. acél sodrony ágybetét	5.-
1. drb rouge paplan	1.70	1. tengerifű fojvankos	1.-
1. cachenir paplan	2.50	1. levarott szalmazsák	2.20
1. satin cachenir paplan	2.50	1. Crinde Afrique matrós	4.50
1. atlasz cachenir paplan	2.50	1. lőszőr	12.-
1. atlasz selyem paplan	7.00	1. párnázott ruganyos matrós	16.-
1. fodros atl. sely. paplan	12.-	1. nagy szoba szőnyeg 300/300,57	1.50
1. 12 vésonon ajtószőnyeg	1.20	1. ablak tiszta függöny	1.50
1. drb jó vásonon chifton paplan	1.80	1. bouret ágyszerítő	2.20
1. drb lapos lepedő	1.80	1. futószőnyeg méterenként 25	3.40
1. drb fűzőlakkor páncél	1.80	1. 4 fűző	3.40
1. drb jó lenrókrode	1.80		

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrós és kárpitosáru gyártósk, szőnyeg, függöny, ágy- és asztaltető stb. nagy vól asztalban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.

Arjegyüket kívánatra ingyen es bermenve küldünk. Nem tetsző árakat kiserőlünk, vagy a pénzt visszaidjuk.

GROSZ ODON

szálloda, vendéglő és kávéházi alkalmazottak elhelyezője, valamint üzletek adásvételét közevítő ügynöksége

Nagymező-utca 7. sz. alatt létezik.

VISSZKÉTEG ÉS SÓMOR ICHTIOL-SALYCYL

A legrégibb származású minden nemű és fajú ellen főrelvélőre múltó készítmény az mely ezen bajokat alaposan gyógyítja!

Orvosok által is rendelve és ajánlv!

Tek. Erényi Béla gyógyszerész urnak Szabad-lászlóson. A hozzám kísérletre végett beküldött, Uraságod által készített „Ichtiol-Salycol“-a a viszketeg minden nemű ellen (ótvár, bőrbőrok) teljes megelégedéssel használtam és mint legmegbízhatóbb szert a viszketeg és sörör bántalomban szenvedőknék a legmelegebben ajánlom. — Tisztelettel dr. Lányí László városi orvos, volt katonasórvos.

Egy nagy tégely ára 1 ft 50 kr. Utasítás mellékelve. Postai rendeléseket azonnal elintéz a készítő Erényi Béla Szabadszállás 4. (Pestmegye); kapható a főrak-tárban is: Török József Király-utca 12.

Luser L. -féle turista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható szer tyukozem, szemölcs és a talp, valamint a sarok bőrkeményedései, továbbá mindenféle bőrelszáradás ellen. A használati mód-álás val láltat. Képzőnti szék. ravár: SCHWENK L. g. yógyász. MEOLW-3-BÉCS. Csak akkor valód, ha minden használati utasítás és minden tapasz a mellékletes védjegygel és aláírással el van látva, azért is erre ügyelni kell.

1 doboz 50 gr. 60 gr. 80 gr. 100 gr. 150 gr. 200 gr. 250 gr. 300 gr. 400 gr. 500 gr. 600 gr. 800 gr. 1000 gr.

Vidékre 80 kr. előzetes beküldés mellett bermenve.

Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer. Budapest, Király-utca 12.

Fényképészet.

Van sz. renesém a t. szak- és műkedvelő fényképész urak szives tudomására hozni, hogy helyben egy fényképészeti atikéből teljesen felszerelt és raktrák megnyitottam. Nagyant beállítás által azon kellemes helyszobán vagyok, hogy t. vovőimnek ármatat a lehető legutjánabbban árulhatom. Képlemisen berendezett laboratórium mindig rendelkezésre áll. — Szaktantás ingyen. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek.

NAGY M. fényképészati fotók raktrára BUDAPEST, VII., Károly-körút 3. sz. I. em. Telefon 10-61. sz.

FOGAK

2 frtól a nélkül, hogy a gyökért el kellene távolítani szájpaddással sa nélkül is (hidmunka) Fog huzás fájdalom nélkül. (Oocain injectio. Igzen tartós fogfőtés. — Fogkoronák gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpaddást fölsőlegessé teszik.

Fogorvos Dr. NEUFELD. Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám. Vasár- és ünneppnapokon d. u. 4-ig.

Hévízi gyógyfürdő

Keszthely vasúti állomás. Kénes Hévíz (megnyitás május 1-től szeptember hó végéig) iszapkúpával.

Világzerte ismeretes fürdő, gyógyulást nyújt csuz, köszvény, csont-izület és közbántalmaknál, contőrtés, csontsz. Neuralgia (Ischias), görvélýkór, oly eseteknél is, a melyek már sehol sem voltak gyógyíthatók. — Massirozás, massirozó terem massirozóval. Prospectust kívánatra ingyen küld a fürdőigazgatóság.

FŐVÁROSI SZÍNHÁZAK MŰSORA.

Es alatt a cím alatt új vállalat indul meg, mely a fővárosi színházak legkedveltebb repertoár-darabjait tölzö közzé, potom áron, fuzetenként 16 krajczárért. Eddig megjelentek:

1. A hivatalos feleség. Vigjáték 4 felvonásban. Irta Savaqe. Fordította Márkus József.
2. A cedzár szeredése. Színmű 6 képleben. Irta Ohnek. Ford. Fái J. Béla.
3. Az államtitkár ur. Vigjáték 3 felvonásban. Irta Bisson. Ford. Ambrus Zoltán.
4. A házasság. Dramma 3 felvonásban. Irta Fuda. Ford. Makai Emil.
6. Szóke Katalin. Dramma 3 felvonásban. Irta Voss. Ford. Makai Emil.
7. Bánk bán. Dramma 5 felvonásban. Irta Katona József.
8. Kártyaték. Színmű 3 felvonásban. Irta Ibsen, Fordította Rudnyánszky Gyula.
9. Kártyapartikárs. Bohóz 4 felvonásban. Irta Gandin. Fordította Heltai J.
10. Jób a Gabriell. Dramma 3 felvonásban. Irta Ibsen. Ford. Jászai Mari.
11. A Benoiton család. Vigjáték 5 felvonásban. Irta Sardou. Ford. Várdai Antal.
12. Ifjúaság. Szerelmi dráma 3 felvonásban. Irta Halbe. Ford. Szomaházy István.
13. Az ördög mátrák. Népszínmű 3 felvonásban. Irta Gécy.
14. Az asztaltető. Dramma 3 felvonásban. Irta Roretta. Fordította Góth Sándor.
15. Medea. Szomorudjáték 5 felvonásban. Irta Grillparzer. Ford. Ambrus Zoltán.
16. A perely. Bohóság 5 felvonásban. Irta Labiche és Delacour. Ford. Góth Sándor.
17. Frou-Frou. Színmű 5 felvonásban. Irta Mclnne és Halévy. Ford. Fái J. Béla.
18. Otthon. Dramma 4 felvonásban. Irta Sudermann. Ford. Márkus József.
19. Vagyárcsa. Színmű 4 felvonásban. Irta Ohnet. Ford. Fái J. Béla.
20. Fedora. Dramma 4 felvonásban. Irta Sardou. Ford. Panlay Ede.
21. Leoucouvre Adrienne. Dramma 5 felv. Irtaí Seribe és Legouy. Ford. Csepreghy Lajos.
22. Niobe. Bohóz 3 felvonásban. Irta Paulin. Ford. Szomaházy István.
23. Az asztaltető. Vigjáték 3 felvonásban. Irta Sardou. Ford. Ambrus Zoltán.
24. Az egér. Vigjáték 3 felvonásban. Irta Pailleton. Ford. Fái J. Béla.
25. Roberto de Pedrosa. (El Esticma). Dramma 3 felv. Irta Echegaray. Ford. Dr. Szalai Emil.
26. Romeo és Julia. Szomorudjáték 5 felv. Irta Shakespeare. Ford. Zigány Árpád.
27. Antonius és Cleopatra. Szomorudjáték 5 felv. Irta Shakespeare. Ford. Zigány Árpád.
28. Félhasznázás. Népszínmű 3 felvonásban. Irta Gerő Károly.
29. Retsett szóc. Vigjáték 4 felvonásban. Irta Blumenthal. Ford. Adorján Sándor.
30. Turász Bertalan. Dramma 3 felv. Irta Langmann Fülöp. Ford. Agai B.
31. A harang. Színmű 3 felvonásban. Irta Kazaliczky Antal.
32. A négyes. Dramma 3 felvonásban. Irta Bisson. Fordította Hérvessy A.
33. A pártfűk. Vigjáték 8 felvonásban. Irta Kisfaludy Károly.
34. Gringotre. Színmű 1 felvonásban. Irta Banville. Fordította Csepreghy.
35. Az idegenek. Bohóz 1 felv. Irtaí Mchiel és Labiche. Magyarra átfordozta Hovsal Hugó.
36. Az anyaszegény. Vesses vigjáték 3 felv. Irtaí Schönbahn és Koppel-Ellifoid. Magyar színi atítéte Makai Emil.
37. Toca. Dramma 5 felvonásban. Irta Sedon. Franciából fordította Makó Lajos.
38. Szent-e vagy Ötlet? Dramma 3 felv. Irta Echegaray. Spanyolból ford. dr. Szalai Emil.
39. Az utcai énekeslány. Irtaí Glet 1 felv. Irta Echegaray. Spanyolból ford. dr. Szalai Emil.
40. Hószeg fényképek. Bohóz 5 felv. Irta Blumenthal és Kadalburg. Magyarost. Heltai Jenő.
41. A vakakécs. Színmű 5 felvonásban. Irta Ibsen Henrik. Fordította Gerő Attila.
42. A nő barátja. Vigjáték 5 felv. Irtaí Ifj. Dumas Sándor. Ford. Kúthy Emil.
43. Adorján báró. Színmű 4 felvonásban. Irta Frim József.
44. Ken. Vigjáték 5 felv. Irtaí Ifj. Dumas Sándor. Fordította Hovsal Sándor.
45. A harang. Szomorudjáték 5 felv. Irta Schille. Fordította Hovsal Sándor.
46. Végrehajtó. (La Culotte). Bohóz 3 felv. Irtaí Sylvane és Artus. Ford. Bédli Lőr.
47. A vandormadár. Színmű 8 felvonásban. Irta Frim József.
48. A beszállt. Színmű 4 felv. Irta Sudermann. Ford. Fái J. Béla.
49. Képzőhelyi ügy. Dramma 5 felv. Irtaí Gerhart Hauptmann. Ford. Molnár Ferenc.
50. Othello. A velenes nő. Szomorudjáték 6 felv. Irta Shakespeare. Ford. Endrei Zoltán.
51. Dodó főhadnagy. Vigjáték 3 felvonásban. Irta Pekár Gyula.
52. Szombatocek. Tűtnéző színmű 3 felvonásban. Irta Somló Sándor.
53. Robincnök. Vigjáték 1 felvonásban. Irta Makai Emil.
54. Sárdi ház. Népszínmű 2 felvonásban. Irta Gécy István.

Az 54 szám egyszerre véve 8 ft 10 kr. helyett 7 ft.

Kimerítő árjegyzékem kívánatra ingyen es bermenve.

BUMM! UJDONSÁGI! BUMM! UJDONSÁGI! BUMM! UJDONSÁGI!

Ismételárusítók kerestetnek!

PATENT PATENT PATENT

Szerezzen gyermekének egy szab. pneumatikus

BUMM!

puskát, mely az által, hogy süritett levegő kis darabka papirt repeszt szét rendkívül nagyot durran. — Gyermek legnagyobó öröme, érettebb ifjúságnak tanulságok, felnőtteknek rendkívül mulattató.

Remek kivitel, tartós, ártalmatlan, olcsó.

Különdi játékszerszaktlapok legnagyobb elliserése.

Kapható minden játéktüzletben

ZINNER VIKTOR

egyedüli készítő, ARAD, Templom-utca 10. szám.

65 kr. előzetes beküldésénél bermenve.

BUMM! UJDONSÁGI! BUMM! UJDONSÁGI! BUMM! UJDONSÁGI!

Ös-Budavára.

Szombat, 1899. június hó 10-én

A fényes juniusi műsoron kívül Little Tich

a leghíresebb angol komikus rövid vendégszereplése.

Belépő díj este 7 óráig 30 krajczár, szontul 50 kr. Méréselt árú belépő jegyek a dohányzószobákban.

VASBUTOROK. DIVATÁRUK. PENZSEKRÉNYEK. GYERMEK-RUMÁK. FA-BUTOROK. KALAPOK. UTAZÓ-CZIKKES. CZIPIÓK. EZÜST-ÉKSZER.

PÁRISI NAGYÁRUHAZ!

BUDAPEST, VII. KERESPESI ÚT 38.

NÁSZ-és ALKALMI AJÁNDÉKOK.
TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.
KÉPES NAGY-ÁRJEJGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.

FEGYVEREK. JÁTÉK-ÁRUK. INGA-ÓRAK. DISZMŰ-ÁRUK. ZSEB-ÓRAK. CHINA-EZÜST. ESERNYŐK. SZÖVETEK. KOSÁR-ÁRUK.

SENSATIO egy életnagyságu **INGYEN** fényképet

Minden 10 frtnyi bevásárlásnál, 1899. június havában a Párisi Nagy Áruház bármely fénykép után, művészies hű kivitelben, 60 cm. nagyságban 3 napalatt szállít. — A világ egy műintézete sem képes egy ily ingyen képet önmagában 10 frtért elkészíteni.

!! Óvakodjunk az értéktelen utánzásoktól!!

Antiszeptikus s higienikus HÖLGY-ÓVSZER.

Teljesen biztos hatással.

Használatban kíméletes és nem kellene több semmiféle gyöngédtelen és ártalmas gumi- és spongyacikkek.

Ára 1 doboznak, használati utasítással 1 frt 50 kr. Postautalványon előleges 1 frt 75 kr. beküldése után **bérmentve kapható a főtálatálán!**

László József gyógyszerész
Maros-Ujvár (Erdély).

Főraktár Budapest: TÖRÖK JÓZSEF gyógytára K. r. u. és KERPEL LIPÓT gyógytára Lipót-kört 28.

!! Orvosilag igen ajánlva!!

Szigeti Lajos

szíjgyártó, nyerges és bőrdobos.

Cs. és kir. udv. szállító. — Ő fensége József főherceg és Coburg herceg udv. szállítója.

Budapest, VIII., Múzeum-kört 10.

Tulajdonozott áruképzlet és helyszűke miatt leszállított áron adom el raktáron lévő kész árukat. Raktáron van jelenleg 200 lóra való küllőfőre, szabónál szebb 10- és kecskeszámán ezüst-, nikkelt- és sárgaréz-veretekre, 100 lóra való tisztított előírások nyergeszer, különféle angol- és belgái gyártmányú pokroczok, lóhálok, lószerszerek, ostarok, lovaglóveszők és botok. Nagy választék a legjobb minőségű utazó-bőrdobók, táskák és neccsarékból, minden létesnek és annak megfelelőleg, 10- és számszámított-esszék. Az üzletünkben kapható árú jószágért kezeskedem, miután minden áru személyes felügyelet alatt készül.

Tartékos tiszturaknak nyergeszerket kölcsön is adok.

Képes katonai és civil árjegyzéket bérmentve küldök.

Most jelent meg! Most jelent meg!

Filléres könyvtár.

Egy-egy kötet ára 25 kr.

Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fiuknak és leányoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és úgy a tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében pártatlanok a maguk nemében.

Szerkeszti: Pósa Lajos.

54. Gyarmathy Zsigáné Mari néni manója. A remete. Két elbeszélés képekkel 25 kr.
55. Sebők Zsigmond A kis mérnökök. Elbeszélés 1 képpel 25 kr.
56-57. Margitay Dező Tilos a páva. Elbeszélés 1 képpel 50 kr.
58. Kövér Ilma Kis lányok, nagy lányok. Elbeszélés 25 kr.
59. Gauss Viktor A piros köpönyeg. Elbeszélés a magyar szabadságharcból. Sok képpel 25 kr.
60-61. Madarassy László Az amerikai őserdőben. Egy magyar fiú viszontagsága. Gyermekregény képekkel 50 kr.
62. Pósa Lajos Harangvirágok. Versek, regék, mesék 3 képpel 25 kr.
63. Barta Irén. Ényém, elbeszél. 1 képpel 25 kr.

64. Bodonyi Nándor. Szegény ember dolga. Elb. képekkel 25 kr.
65-66. Béla Henrik. A kis herceg. Sok képpel 25 kr.
67. Juhász Béla. Ilona. Történelmi elbeszélés 1 képpel 25 kr.
68. Kornélia néni. A kis hősök. Hőfeherke 25 kr.
69. Virágregék. Irták Andrássy Lidike, Bárony Istvánné, Harmath L., Sebestyén Gyuláné, Szarvas Marika 25 kr.
70. Lampérth Géza. Elmultidőkből. Történelmi rajzok 25 kr.
71. Thury Zoltán. Mese egy kis házból s egyéb történetek 1 képpel, 25.
72. Sebők Zsigmond. Petőfi Sándor képpel 25.
73. Lőrinczy György. A boldogság útján. Őt elbeszélés 1 képpel 25 kr.

Minden kötet külön is kapható. — A gyűjteményt folytatjuk.

Megrendelésnél legelőszérubb minden számért 25 kr. és 2 krt portóra postautalványon előre beküldni, ebben az esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat. Husz kötetért 5 frt.

Megrendelést: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-kört 18.

Orvosi rendelő intézet

súlyos krónikus betegségek gyógyítására
Budapest, V., Váci-kört 18.

Számos súlyos betegség, amelyek eddig legnagyobb gondot okoztak az orvosnak s amelyeken tudományának tehetetlensége zátonyra jutott, immár

Dr. KOVÁCS I.

egyet. orvostudor Hämopata

nj hámopatiái gyógy módja által eredményteljesebb kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyóghatásának bizonyult a Hämoterapia!

Asthma, szív és gyomorbántalmaknál; kőszvény, sápkőrság és hólyagbántalmaknál;

súlyos **fejfájások** (migrain, álmatlanság, azédülés, hysteria és Neurasthenia) makacs **vér- és bőrbántalmaknál.** (Utóbbi betegségeket chemiai orvosságok mellőzésével, saját találmányu belégzési gyógy módjával gyógyított.)

Egyetlen és legbiztosabb védelem: **Szélhűtés, kezdődő vakaság és elmezavar ellen.**

Rendelő naponta 9-1-ig és 3-7-ig. — Levélre válaszol. — Meghívásra beteget látogat (a vidéken is). — Kívánatra külön rendelés.

Jósolás Herczeg Terenc

uj könyve:

kézből. Egy leány története.

Több külföldi író nyomán írta: Ifj. Lónyay Sándorné.

Ara 1 forint.

Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában, József-kört 18.

Ara 1 frt 80 kr.
Diszkötésben 2 frt 80 kr.
Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-kört 18-ik szám.

A magyar irodalom remekei:

jutányos kiadásban.

Jókai Mór munkái. Vas Gereben.

Népszerű kiadás. — Egy-egy füzet 40 kr.

1. A varehoniták. 2. Fortunatus Imre. — Shirin. 3. Kalóz-király. 4. Sontok György. — A drágakövek. — Marce Zára. 5-9. Török világ Magyarországon. 10. A büntetés. — Nepean sziget. 11-12. A kétszaru ember. — Az egyiptusi rózsá. 13. Koronát szerelemért. — A Hargita. — A kalmár és családja. 14. Petki Farkas leányai. — Háromszéki leányok. — A két százsz. 15. Regék. 16. Carinus. — A nagyenyedi két fiúza. 17. A serfőz. — A nyomorék naplója. — Fekete világ. 18-20. Erdély aranykora. 21-23. Csataképek 1848-1849-ből. 24. Bujdosó naplója. — Kurbán bég. — Megölt ország. 25-26. A fehér rózsá. — Humanisztikus papírszeletek. 27. Magyarhon szépségei. 28-29. Szomorú napok. 30-31. A jancisárok végnapjai. 32-37. Kárpáthy Zoltán. 38-43. Egy magyar nábob. 41-47. Új földesur. 48-53. Szegény gazdagok. — Az utolsó budai basa. 54-55. A magyar előidőből. 56-59. Hétköznapok. 60-63. A régi jó táblalábák. 64-65. Délvirágok. 66-67. Milyenek a nék? 68-71. Vereskönyv. 72-73. A magyar nép éle szép kezdődésben. 74-76. Arnyképek. 77-82. A közsivi ember fia. 83. Milyenek a férfiak? 84-89. Politikai divatok. 90-93. Mire megvénülünk. 94. Oceania. Egy elsőlyvidi világrész története. 95-97. Az elátkozott család. 98-99. Felfordult világ. 100. Elbeszélések. 101-112. Dekameron. Száz novella. 113. Egy asszonyi házjal. 114. Az életből elveszt. 115-119. Névtelen vár. 120-121. Népvilág. Elbeszélések. 122-124. Szélesend alatt. Elbeszélések. 125. Eszák honából. Muszka rajzok. 126-131. Egy az isten. Regény. 132. A debreceni lunatikus. 133-134. Egy ember, a ki mindent tud. 135-136. Asszonyt kísér. — Istent kísér. 137-141. Szinművek II. kötet. 142-146. Szinművek II. kötet. 147-151. Szinművek III. kötet.

Diszkötésben kötetenkint 2 frt 80 kr.

Jósika Miklós regényei.
100 kötet. — Egy-egy kötet 50 kr.

1-2. Abafi. — 3. Zólyomi. — 4-6. Az utolsó Bátor. 7-10. A eséhek Magyarországon. — 11-14. Zrinyi a költő. 15-16. A könnyelműek. — 17-24. Második Rákóczy. — 25-26. Eszther. — 27-28. A rom titkai. — 29-32. A hat Uderszki leány. — 33-35. A két barát. — 36-40. Jósika István. — 41-43. A zöld vadász. — 44-49. Egy néger szabadsághős. — 50-51. A két királynő. — 52. Egy kétemeles ház Pesten. — 53-55. A szegedi boszorkányok. — 56-57. A nagyzebeni királybíró. — 58-59. Az első lépés vezérei. — 60-61. Akarat és hajlam. — 62-64. Jy a tatár. — 65-68. Pygmalion vagy egy magyar család Párisban. — 67-68. A rejtett seb. — 69-71. A tudós leánya. — 72-74. A gordiusi csomó. — 75-78. A sziv rejtelmek. — 77-80. Régibb és újabb novellák. — 81-82. A két mostoha. — 83-84. Két élet. — 85-86. A Végváriak. — 87-88. — Visszhangok. Kiseb regények. — 89-90. Regényes képletek. — 91. Az élet útjai. 92-93. Élet és tündérhon. — 94-95. Klára és Klári. — 96-98. Várt leány várat nyer. — 99-100.

Megrendelhetők az összeg előzetes beküldése vagy utánvét mellett a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában, Budapest, József-kört 18. szám.

Jegyzékek mindenféle szakkból kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

FULGURIN

Valódi ROVART IRTÓ PUR a Fecskenködben 10 krajcárért.

Biztosan és gyógyereken kiirt poloshát, vad- és csótány-bogarakat, molyokat, tegegyet, hangyákat, nádgyógyarokat stb. Fulgurin-rovarpor csak az oszeca kulturállamokban szabadalmazott és törvényileg védett.

fecskenködben 10 kr.-ért lesz elárulva.

Tehát mindenütt kérlünk Fulgurin-rovarport a fecskenködben, 10 krajcárért! Csak egyszeri próba szükséges! Aki azt a port egyszer veszi, más gyártmányt többé nem kíván. Fulgurin-rovarpor a fecskenködben Budapestben és az egész országban mindenütt kapható, ahol az ott hirdetés felragaszt ki van függesztve. Fulgurin-rovarpor a fecskenködben ugyan és kicsinyben, valódi alakban és minőségben rendelhető nyakban.

REISS B. vegyészeti termények gyárából.

BUDAPESTEN, VII., Király-utca 41.

I. emelet.

hová minden írásbeli megrendelés intézendő és az a mi — minden lényes elkerülése végett — különösen ügyre-felbízott vendég! Próbament 20 krajcár beküldése mellett felbízottan is felbízottól bérmentve küld a gyár bérháza. **Fiókraktárak BUDAPESTEN: Török József, gyógy szerző. VII., Király-utca 12. sz. Kálai Sándor, VII., Király-utca és Károly-kört sarkán; Békai Károly, V., Nagybörzsöny-utca 12., Krayer E. és társai, V., Váci-ut 14. sz. Frankel-féle vasudvarban és VII., Kerepesi-ut 50. sz., a Népszínház áttelében; Takács Lajos, IV., Kossuth Lajos-utca 10. sz.**

Egészségi fehérmemű

chappe- és bourett-selyemből,

a bel- és külföld számos orvosi tekintélyétől a legjobb és higiénie legtekintetesebb alsóruhának javallva és elismerve, nélkülözhetetlen mindenkinek, turistának, sporthoz és utazáshoz, nyáron és télen is megfelelő minőségben hordható, rendkívül tartós, könnyen mosható, 250 krtól felebb minden árban kapható. Nagy választék a leggyorsabbtól a legdivatosabb mintákig.

Valódi minőségben kapható a selyemfehérmeműnyáron:

Pohrer & Huscher, Asch, Csehország.

Saját gyártmányu nő- és férfifehérmemű, nő bluzok. Saját szövőgyár. Eladás méterenkint.

Tessék ingyen és bérmentve Aschből képes árjegyzéket, mintákat stb. kérni.

GUMMI

és halhólyag tucatonként 2 frt 3, 4, 5-10 frtüg. Capote amerikaiene (rövid) 2-6 frtüg tucatonként. Női különlegességek 1.80-2 frtüg darabja. Női ösvizaoskák tucata 2-8 frtüg. Minta-gyűjtemény urak számára (25 drb) 5 forint.

Rendelvények rögtön és titoktartás mellett eszközöltenek.

Rothauser M. Ignác és fiai
Budapest, Király-utca 6/N. sz.

MOFF JÁNOS MALATA CUKORKAI

köbögésnél, rektosznál, elnyákásodásnál, különösen pedig tüdőgyulladásnál, tüdőmájbetegségek, maláták, kólika, emésztési savar előidőzések nélkül használhatók bármely mennyiségben.

Egy doboz 100 kr., egy csokó ára 80 kr.

Kapható az összes gyógyterápiában, drogas, csomag- és fizikoterápiában, kedvelésben. Magyarországi kizárólagos főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógy szerző, VII., Király-utca 12.

